97. szám. Nagy-Kanizsa, 1896. deczember hó 3-án. XXIII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utczán Ollop-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.“ *hivatalos közlönye.*

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr
Félévre 6 korona (3 frt — kr
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Hirdetések jutányosan számittatnak

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Tanitóink fizetésrendezéséhez.

A nagykanizsai községi iskolaszék — amint annak idején már megirtuk — belátva, hogy az elemi-népiskola tanitóinak fizetése oly csekély, hogy abból csak nyomorogniok lehet s hogy az évek hosszu során át való segédtanitáskodás is tarthatatlan állapot: a tanitói fizetéseket reorganizálta.

A pénzügyi bizottság egész terjedelmében elfogadta és hozzájárult az iskolaszék javaslatához, melyet azután a város képviselőtestülete is általános helyeslésel elfogadott.

Hogy mindez oly szépen, simán, minden ellenvetés nélkül megtörtént, bizonyára jó hatással lehetett az egész tanitótestületre, mert ez meggyőzhette arról, hogy a város ügyeit intéző tényezők a legőszintébb jószándékkal és elismeréssel vannak a népoktatás ügyének munkásai iránt.

Az ujabb fizetés-rendezés szerint most a beválasztott tanitó 400 frt készpénzfizetést és 60 frt lakbérilletményt kap. Segédi minősége csak egy évig tart, azután rendszeresittetik. Ötévi müködés után fizetése fölemeltetik 500 frtra és lakbérilletmény czimen kap 150 frtot.

Ez nagyon szép.

Az iskolaszék, midőn ezt igy állapitotta meg, nem tett mást, mint az ujabb tanitókkal szemben is ujra életbe léptette a huszonöt, harmincév előtti rendszert, amikor a rendszeresitett tanitók szintén 500 frt készpénzfizetéssel és 150 frt lakbér-illetménynyel kezdették meg pályafutásukat; melyet azonban később (Isten tudja mi okból) megváltoztattak olyképpen, hogy az ujabban rendszeresitett tanitóknál a készpénzfizetést meghagyták ugyan, de a lakbér-illetményt 100 forintra szállitották le.

Tehát a jelenlegi iskolaszék nagyon bölcsen reformált, midőn a harmincév előtti méltányosabb megállapodást ismét visszaállitotta.

Arra nézve azonban nem hozott határozatot, hogy mi történjék azokkal a tanitókkal, kik már hosszu évek során át itt segédtanitóskodtak vagy a leszállitott lakbérilletménynyel lettek rendszeresitve idő közönkint.

Amint értesültünk: a tanitótestület legutóbb tartott havi értekezletéből jegyzőkönyvi kivonattal meg is kereste iskolaszékünket a végből, hogy az ujabb fizetésrendezéssel szemben a már 10—20 év óta müködő segédtanitókra és az időközben rendszeresitett tanitókra nézve a korpótlékok összegét akként állapitsa meg, hogy az 500 frt alapfizetés betudásával tizévi szolgálat után már egy korpótlékot nyerjenek; vagyis hogy az első ötévi szolgálat leszámitásával, a további szolgálati évek ne vesszenek el a korpótlék összegének megállapitásánál.

Az iskolaszék — ugy látszik — méltányolta ezt a kérelmet, mert egy bizottságot küldött ki a végből, hogy a korpótlékok megállapitását feltüntető fizetési táblázatot dolgozzon ki s azt legközelebb terjeszsze az iskolaszék elé.

E táblázat felállitásának alapját az fogja képezni, hogy minden tanitóra nézve kiterjesztetik az az elvi álláspont, hogy 500 forint alapfizetés után tiz szolgálati évre már egy korpótlék jár. E szerint a ki 1897. év január 1-e előtt már betöltötte tiz évi szolgálatát, az 550 frtot; aki már 15 évig szolgált: 600 frtot, aki pedig 20 évig szolgált: 650 frtot kapna összesen a lakbérilletményen kivül.

Áttanulmányoztuk az iskolaszék által készitett s most már a képviselőtestület által is elfogadott költségvetést és megszereztük a tanitók szolgálati évszámának kimutatását s ezeket egybehasonlitva, azt láttuk, hogy összesen *nyolc* olyan tanitó van, kiknek

A „ZALA“ tárcája.

Petőfi lirai költészete.

— A „ZALA“ eredeti tárcája. —

Irta: **Halász Margit.**

(Folytatás és vége.)

E verset már a »Cipruslombok«-ban találjuk, mert Etelka meghalt rövidesen, de a költő beváltá szavát. A mit az élőnek nem irhatott meg, megirta a halottnak, folyton az ő szellemét hivogatva vissza. A »Cipruslombok« mindenik verse a siró fájdalom panaszkönyei, mindegyikben a költőnek egy egy vágyó szivdobbanása rejlik.

Milyen lehetett bánata s mennyire égők szenvedései annak a kalandos, nyugtalan szivnek — a mely a mily könnyen fellobbant minden iránt, ép oly hamar le is szokott csendesülni, — hogyily mélabus hangokon tudott keseregni:

Hová levél te szebb reményeimnek
Korán kiégett hajnal csillaga?
Keresni foglak, hasztalan kereslek,
Vagy még meglátjuk egymást valaha?

Ha majd az éjnek hallgatag felében
Halvány sugárt a hold a földre vet:
A temetőnek küszöbét átlépem
S fejem lehajtom sirhalmod felett.

De a végén pessimismusa ismét nem hagyja csorban, midőn már-már lemond még a tulvilágon való találkozásról is:

Vagy holtjokat a sirok ki nem adják
S csak a mennyben találkozol velem?
Vagy többé sem az éj, sem a mennyország
Meg nem mutat már tégedet nekem?

Fájdalmában azt akarja, hogy még a természet is vele gyászoljon, vele érezzen s csudálkozik, hogy:

Oly jó kedvü a nap jöttén,
Jókedvü lementén,
Mintha nem is látná
Sirhalmodat édes Etelkém.

Minden érzelme csak a meghalt leányé s oda menekül a temetőbe enyhülni:

Midőn nagyon bánt a vad fájdalom,
A várost, a világot elhagyom,
S oda megyek ki, hol az emberek
Napestig mélyen alva fekszenek.

S ha itten drága sirhalmom felett
Könyüimnek forrása megered,
Es a könyükhöz sóhajom vegyül:
Fájdalmam lassacskán lecsendesül.

Elmondja a »Messze vándoroltam« czimü költeményben, hogy midőn elvándorolt messze kedvese sirjától: minden lépten, nyomon az ő bánatos emléke mint egy sötét fátyol huzódik utánna sirhalmától. Hogy visszajött, csókot nem adhatott neki, csak lehajtotta fejét árva füz módjára a kemény tejfára s ott merengett a mult képein, de már nyugodt kebellel, mert fájdalmának szélvésze kitombolta magát.

Kedvese halálát kőszirthez hasonlitja, melyen reményeinek sajkája ketté tört, de a durva kőszirt áll még a kék messzeségben.

Es [illegible] fog az szemem előtt váltig:
Szivemben lesz képed Etelkám halálig.

Vajjon igazat mondott-e ezzel Petőfi? Kérdezik sokan. Azt hisszük: igen, mert nemcsak későbbi költeményein vonul át ezután mindig bizonyos fájdalmas hang, de még esküvője előtt való napon is — bár mennyasszonyát is nagyon szerette — azt mondta, hogy „azt a korán letört bimbót“ soha sem tudja végkép elfeledni.

Vachott Sándorhoz irt költemenyeiben is felemliti az ő kedves kis Etelkáját. Tudvalevőleg Vachottnak sógornője volt Etelka.

S ha Etelka meghült
Szive ott alant nem
Porlanék a sir
Hold- és csillagtalan
Éjjelében: ah ugy
Tán nem csak barátod
Lettem volna egykor.

Es ne bánd, ha olykor
Elmerengve csüggök
Bámuló szemekkel
Hitvesednek arcán.
Oh ne bánd barátom!

legnagyobb részt 50—50 forinttal kevesebb korpótlékuk van, mint a mennyi nekik 500 frt alapfizetés betudásával, az első korpótlék élvezetét 10 évi szolgálat után számítva, most már megjárna.

Ezekkel szemben azt látjuk, hogy a régebbi fizetési rendszer szerint alkalmazott tanitók közöl van két 26 év óta működő tanitó, akik már 750 frt készpénzfizetést és 150 frt lakbérilletményt, továbbá van két két 23 év óta működő tanitó, akik 700 frt készpénzfizetést és 150 frt lakbérilletményt élveznek. Ők tehát — 40 évi szolgálat után elérhetik lakbérükön kivül a 900 frt készpénzfizetést s igy olyan nyugdijösszeget élvezhetnek, amiből megélhetnek Mig ellenben a most rendszeresitendő vagy az idő közben rendszeresitett tanitók 40 évi szolgálat után 750, legfölebb 800 frt készpénzfisetésig emelkedhetnének.

Nyilvánvaló tehát, hogy igy a huszonöt év előtti fizetési fokozattal nincs az ujabb fizetési fokozat arányban. Vagyis, hogy ott sem volnánk, ahol a mádi recipiált polgártárs.

Ebből is latható, hogy e téren is milyen visszás helyzetet teremtett az a 15—20 évi mozdulatlanság, mely közügyeinkre ólomsulylyal nehezedett. Most lépten nyomon beléütközik a felpezsdütt a munkásság és haladás jóakarata.

Ámde hisszük, hogy a jóakarat, a méltányosság mégis elég erős lesz az akadályok leküzdésére. Hisszük, hogy iskolaszékünk nemes ügybuzgalma és áldozatkészsége fog találni módot arra, hogy azok a tanitók, kik éppen a legnehezebb, legnyomasztóbb időszakot voltak kénytelenek átnyomorogni, korpótlékaiktól el ne essenek.

Hisz e tekintetben még a minden vonalon (különösen pedig a tanügyi kiadások terén) egész a krajcároskodásig gazdálkodó állam is oly méltányosan jár el a tanitók korpótlékainak beszámításánál, hogy nemcsak az állam szolgálatában töltött segédi éveket, hanem még azt az időt is beszámitja, amit egyik-másik tanitó felekezeti iskolában működve, vagy nevelői minőségben töltött el. És a korpótlékot semmiféle előléptetés alkalmával meg nem vonja tanitóitól; mert az előléptetés a szolgálati érdem jutalmazásául van; a korpótlék pedig csakis akkor igazán korpótlék, ha az a szolgálati időtartam külön méltatásául adatik meg.

Bizonyára ez a szempont fog lebegni városunk iskolaszéke előtt is és nem fog megfenekleni nemesen kezdett reform-munkájában, mikor csak négyszáz forintról lesz szó, hogy a tanitókkal szemben eddig tanusitott igazán példás méltányosságát és áldozatkészségét szépen betetőzze s a tanitói fizetések rendezését ne csonkán, hanem mint teljes reformalkotást adja át Nagy-Kanizsa város haladás-történetének.

Anarkia.

Irta: **dr. Schmitt Jenő.**

En sokkal szelidebb és mégis sokkal radikálisabb vagyok, mint azok az olvasók talán »képzelik, akik engem már a bombavetők sorában vagy legalább is az erőszakos forradalom szervezőinek sorában látnak. En képviselem igenis az anarkia elvét, a maga tisztaságában, de éppen azért a legtávolabb állok mindenféle erőszakos törekvéstől — sokkal távolabb, mint minden egyéb párt. Anarkia ugyanis az erőszakuralomnélküliség, az erőszaknélküliség elve. Mindenféle párt üzhet erőszakot, anélkül, hogy ez pártelveibe ütköznék. Egyedül az anarkista nem. A terrorista anarkistának csak az a hibája, hogy ellenségeinek, az erőszak-hatalom képviselőinek elveivel él és igy tetteivel saját magasztos életelveit megtagadja. Mert az államhatalom valósággal a terrorismus elvi alapján áll, azaz a megtélemlités és a gyilkos erőszak alapján.

Volt korszak, midőn az emberek az emberevést, az emberáldozatot, az inkvizició, a lortura s a legválogatottabb kinzásokat helyes és törvényes, sőt szent és erkölcsi intézménynek tartották. Most utálattal fordulunk el mindenez, annak idejében törvényesen szentesitett »kötelességek«-től és »jogok«-tól. De többet mondok! Óriási fordulat készül az emberi nem erkölcsi öntudatában és világnézeteiben, mely nem csupán az efféle jogtól és törvénytől, hanem a törvénytől, a jogtól mint olyantól elfordul és oda logja helyezni a mai gyilkolóeszközök mellett a törvénykönyvet is, ahol ma a kőkorszak emberevőjének eszközeit és a középkor kinzóeszközeit őrzik: a muzeumba, mint barbár korszak maradványait.

Mert hát mi emez embertelen intézmények közös vonása? Az állatias erőszak — és minden erőszak állatias, — amelyet ember emberrel szemben elkövet. És mire van épitve a mai emberiség egész joga és törvénye? Ugyancsak az erőszakra és embergyilkosságra és az arra épitett kizsákmanyolásra, mely »törvényes formában« gyilkoltat, akár tömegesen, és törvényes formában kiszipolyoztatja az embertársak vérét. Bizony, finomitott emberevők vagyunk mi még ma is — fénymázas embertelenség a mi egész ugynevezett művelődésünk.

Azt szokták erre mondani, hogy hát általános gyilkolás, általános erőszaknak zürzavara állna be, ha nem volna nyilvános hatalom, mely vérrel és vassal uralkodik. Ez minden érvelés, ez minden okosság, amit velünk szemben érvényesiteni tud a barbarság. És elhihetik, ilyen okosak mi is vagyunk, hogy erre a lapos ellenvetésre rájöhettünk és ezt fontolóra vettük, midőn a legnagyobb átalakulást ajánlatba hozzuk, melyet az emberiség valaha megélt.

Az banális és igen durva okoskodás ugyanis ugy képzelni el a dolgot, hogy azért, mert kis büntettesek, gyilkosok, rablók és tolvajok voltak, azért találták fel az emberek óvszerül a törvé-

---

Hamvadó testvére
A szegény Etelka
Elveszett vonásit
Keresem csak ottan.

S ha feltalál valami hasonlatosságot Mari arcán az Etelkáéból, azt szent erekályeként őrzi emlékeinek kincstárában. Bizik az időben, hogy az majd behegeszti szivének sajgó sebét:

Hatalmas orvos az idő
Minden sebet behegeszt,
Bármennyit szenvedek, ez orvos által majd
En is meggyógyulok.

Reménye nem csalja meg, csakugyan enyhül bánata nagy lassacskán, sőt már már uj szerelem után ahitozik:

Szeretnék már szeretni ujólag,
Mit ér a kert, ha rózsát nem terem?
Ha szerelemmel nem diszeskedik:
Mit ér az élet, ifjuság nekem?

Elmondja, hogy neki eddig a szerelem még csak but bánatot adott, s még igy is édes volt, hát akkor milyen lehet az, ha a szivben szelid mosolygással pihen.

Hiszen:

Minden virágnak, minden kis füszálnak
Jut a napból, ha több nem, egy sugár
Oh szerelem! te szivek napja! szivem
Egy sugárt tőled csak hiába vár.
Nincsen leány, ki engemet szeretne,
Nincsen leány, ki mondaná nekem:
Hideg világ van, lelkedet meghüté,
Jer, melegedj fel forró keblemen!

Minden áron ideált keres magának,

De bár szeretni vágyom ujolag,
A holt leánykát nem feledtem el,
A hegytetőn még ül a téli hó,
Midőn tövében már virág fesel.

A mint jobban felejtett és temette a multat, irta meg „Az erdei lak“-ot, mely munkája költői verseny volt Kerényi Frigyessel, és Tompa Mihálylyal s a kritika nagy többsége Petőfiet tartja a legjobbnak a három közül, mert bár Kerényié zengetesebb, Tompáé elevenebb, de széptanilag Petőfié áll a legmagasabban.

Következtek ezután apróbb cseprőbb szerelmei, a melyek amily hamar lobbot vetettek, ep oly hamar ki is aludtak.

Megénekel egy barna hajfürtöt, s igy ir róla

Hosszan függenek te rajtad,
Oh szép hajfürt e szemek,
Hosszan, hosszan és utószor,
Minthogy már — mást szeretek.

Petőfi lyrai költeményeit egyetemesen nem lehet egyformán jellemezni, mert néhol pajzán könnyed, sőt humoros is, másutt pedig érzelmes a szentimentálizmusig, szomoru a melancholiág, mint pld. a „Miért vagyok én még a világon“ cimüben is igy érzeleg:

Miért vagyok én még a világon, ha már
Átéltem minden szenvedéseket,
Végeztem pályám mert hiszen az ember
Hogy szenvedjen, csak azért született,

Egyik legszebb költeménye, melyet utoérhetetlennek tartanak s a mely csakugyan szerintem is párját ritkitja mély ethikai szépségével az „Almaimban gyakran látogatsz meg“ cimü, illetve kezdetü. E mü maga megérdemli, hogy vele pár sorban foglalkozzunk. A benne kifejezett gondolat s kifejezések, az a lágy édes, de szomoru hang a költőnek második »én«-je, mert az első az ő viharos kissé könnyelmü kedélye s lelkülete egészen más, elüt ettül.

Hazaszeretetében fellángoló, gyülöletében féktelen, határt nem ismerő, humorjában fanyar, egyedül szerelmében volt szelid, s mondjuk — a legnemesebb. Almaiban is a kedvessel foglalkozik s megkérdi tőle, hogy tudja-e: álmainak foglalatja mi? Kérve kéri, hogy adja neki tudtára, vajjon szereti-e az is őt, mint a hogyan ő elképzeli, mert igy boldogsága álomkép csupán.

De ha nincs igy, óh ha nem szeretsz, s tán
Kebled értem soha nem hevül:
Akkor... akkor legjobb lesz alunnom
És álmodnom véghetetlenül.

Kérem Istent, hogy ne ébreszszen fel
Az itéletkor se engemet,
Jobb itt lenn csak álmodnom, hogy birlak,
Mint a mennyben lennem nélküled.

E költeményeit már későbbi nejével való ismeretsége hatása alatt irta.

Megismerkedvén Szendrey Juliával s ehhez irja a „Szerelmes vagyok én“ cimü két költeményét, továbbá „Nehéz, nehéz a szivem,“ „Szerelemnek rózsákkal“, „Borus, ködös őszi idő“, „Ereszkedik le a felhő“, Száll a felhő“ „Te a tavaszt szereted“, „Kinn a kertben volt tunk“, „Te vagy, te vagy barna kis lány“, Az én képzeletem“, „Mi vagy keblem“ cimüeket is. „Ha szavaid megtörtelom“ kezdetü költeményében már kissé reménykedik. Meg is kérdezi Juliát, hogy szereti-e? S az a lesujtó válasz, a mit az adott neki, igen jól ki van fejezve a „Költői ábránd“-ban.

— — — — — — — — —

Mondád és nem is reszketett beszéded,
Mondád, hogy soha senkit nem szeretsz.
Nem féled a boszuló istenséget,
Hogy szent céljával ellenkezni mersz?
Vagy tán azt gondolod, hogy nincs olyan férfi,
Ki megérdemelné a te szerelmedet?
Attól tartasz, hogy kincsét szived elfecsérli
És aztán többé vissza nem szerezheted.

— — — — — — — — —

S ha nem szeretsz, ha soha nem szeretnél,
Mindegy! Hozzád van nőve szellemem
Mint a levél a fához; eljön a tél
S akkor lehull, de már élettelen.

nyeket és az államokat, a királyokat, birákat, hóhérokat, katonákat és rendőröket. Valóságban, azonban mint a történelemből tudjuk, csakis maguk a szerencsésebb és hatalmasabb gyilkosok és haramiák, akiknek sikerült nagyobb tömegeket cinkostársaik segélyével megfélemliteni, alapitották az államokat és alakitották át bandájuk rabló-szabályait törvényekké. A haramiavezér és a fejedelem-közt lehetetlen határvonalat vonni a történelemben, ami természetesen nem zárja ki a mintaszerűséget és bizonyos ideális vonásokat sem az egyik, sem a másik esetben. A dolog tehát ugy áll, hogy ugyanaz a durva, barbár és állatias gondolkodásmód, mely a kisebb bűntetteket szüli, szüli a rendszeresitett és nagyban űzött bűntettet, gyilkosság, tömeggyilkosság, társadalmi rablás rendszerének tekintélyét, a törvény tiszteletét, az államszentséget és mindenféle dolgokat, melyek a gyilkosságon és az állati erőszakon alapulnak. Amiből aztán megint következik, hogy teljes lehetetlenség elképzelni, hogy ilyen alacsony és erkölcstelen általános gondolkodásmód és közvélemény fennállása mellett beállhassanak az eszményi, vagy helyesen egyedül emberhez méltó állapotok, ahol az ember nem áll embertársával szemben ugy, mint valami vadállat, hanem a szabad egyezkedés és a testvéries egyetértés alapján rendezi a becsületes munkára alapitott társadalmat. Minthogy nem a törvényellenes, kicsiben űzött bűntett létesitette a törvényt és államot, hanem a bűntett mindkét neme ugyanazon erkölcsi durvaságban leli forrását, a nemesebb életrend létfeltétele, hogy a bűntettől, az erőszaktól, a gyilkosságtól minden formájában, még a törvényes formájától is egyforma erkölcsi utálattal forduljunk el és a bűntettet épp oly mértékben megvessük, valamint azt ma tisztelik és dicsőitik és szentesitik éppen az állam és törvény legfőbb intézményeiben. Mert nagyon természetes dolog az is, és erre különösen hivom fel a gondolkodó olvasó figyelmét, hogy a bűntettnek ilyen elvi dicsőitése és magasztalása, mely azt a becsületnek, sőt szentségnek glóriájával vonja be, főforrása az általános erkölcstelenségnek és a törvényes nagy bűntettpélda szülőoka a sok apró törvénytelen bűntettnek, ott, ahol a társadalmilag egészen törvényesen kifosztott szegény ember, ha még erkölcsileg durva is, csak kicsiben utánozza az államnak nagy bűntettes példáját

Ott, ahol a bűntettet a közvélemény éppen ugy megveti, mint ahogy azt ma dicsőiti és ahol emberre méltó elvekre épitett társadalomban könnyen és biztosan keresheti becsületes uton a kenyerét, ott bűntettet csak beteg fog elkövethetni, akit aztán ápolni kell és nem aljas boszuval üldözni.

Mi nagyon jól tudjuk azt, hogy előbb nemes és magasztos világnézet alapján erkölcsileg kell hogy neveljük az embereket, és hogy csakis nevelési feladatunk teljesitése alapján, de akkor bizonyosan be fog állni a nemesebb átalakulás. Mi tehát azt a krisztusi világnézetet terjesztjük, mely a mindenség és az emberiség mindent egyesitő isteni életet látja minden egyes emberben, isteni méltóságot, mely a törvénynek korbácsolásával és a jognak láncával, az egész állatiassággal, mely még ma is szentség formájában áll előttünk, össze nem fér és az erőszak alkalmazását, mint erkölcstelen, emberhez nem méltó tenykedést utálja minden alakjában. Erre a magasztos szeretetre és erre a magasztos megvetésre kell mi nekünk tanitani az embereket.

Nagyon természetes dolog, hogy a törvénynek jogi kötelező erejét itt nem érintjük, ugyanis azt a kérdést, vajjon a jognak minden formája szerint létesült-e és fenn áll-e a törvény. Mi megengedjük ezt Magyarországra nézve éppen ugy, valamint megengedjük a hajdani Dahomej államra vagy bármilyen tetszésszerinti államra, ahol talán még ma is az emberevés a maga legdurvább szószerinti formájában a jognak minden szabálya szerint szentesitett intézmény éppen ugy, mint nálunk Európában a gyilkosság és kizsákmányolás és a közvetett emberölés mindenféle nemei jogilag kötelezően el vannak ismerve.

Természetes dolog, hogy itt éppen ugy, mint előbb, a mondott erkölcsi nivón, amelyen éppen az egész intézmény áll, nem vonható kétségbe a tisztesség, -becsület, sőt mintaszerüség lehetősége és mi ezt a jogi és kovencionális becsületet egyáltalában nem érintjük, sem Dahomejben, sem Magyarországon. De ha valaki a dahomeji törvény erkölcsi nivóján tulemelkedett, akkor erkölcsileg kötelező nem lehet számára többé Dahomej törvénye, mert az erkölcsi belvilág tényeit és törvényeit épp oly kevéssé igazgathatja tételes törvény, mint akár a csillagos ég törvényeit, sem Dahomejben, sem Magyarországon. Ellenkezőleg erkölcsi undorral fog elfordulni az efféle dahomeji szentségtől, valamint egészen hasonló undorral szükségképp a mi társadalmunk hasonló szentélyeitől: aki a mi európai raffináltabb gyilkossági rendszere, barbársága és az emberevés morális szinvonala fölé emelkedett. A jog azonban, mely az erkölcsi szentsége mélyébe nyulni merészel, a haladás egyetlen utját akarja elvágni, mert a régi barbár gondolkodásmód erkölcsi kárhoztatása lényeges előfeltétele egy nemesebb gondolkodásmódra épitett nemesebb átalakulásnak. Hogy az egyén és a hatalom hogy intézik el az esetleges összeütközése et az életben, az az ő dolguk és az egyén részéről az erkölcsi szuverénitás kifolyása melybe avatkozni nem akarunk. De kétségtelen dolog, hogy a magasztos erkölcsi elv terjesztésének üldözése minden körülmények közt barbár alávalóság.

Lehetséges ugyanis, hogy a Dahomejhez hasonló államban az ottani durva ember bizonyos becsületes lelkiismerettel üldözné azt az embert, aki törvényes szentségeit erkölcsileg kárhoztatja. De kétségtelen, hogy az az ember, aki Európában ma a Krisztus magasztos eszméit hirdető tanokkal és azok világtételével szemben hasonló állást foglal el, egyszerüen erkölcsi nyomorék és alattomosan hazug gazember.

Talán most érteni fogják azok, akik azt hallották, hogy én a szellemi vallás elvében az anarkia elvét látom a maga tisztaságában, hogy sokkal szelidebb vagyok és sokkal radikálisabb mint ők azt képzelték.

Ezen az állásponton akarok én tanunknak hiveivel egyetemben ujévre heti közlönyt inditani, melynek feladata lesz az embereket ezen magasztos világnézettel megismertetni, az ismeretnek és az erkölcsi öntudatnak uj világát feltárni és igy szabad jövőt előkésziteni.

Tollfuttában.

Közönséges halandó házába az a bizonyos *„isten-áldás"* (amint tudni méltóztatnak) gólya képében szokott beszállani.

Ujabban egy olyan eset történt, amiből két következtetést lehet levonni. Vagy a gólyának eddigi kizárólagos jogát szüntették meg legfelsőbb helyen, vagy hogy a *birák és fiskálisok* soroztattak ott egy kiváltságos osztályba. Konkret

---

Ez sorsunk a sirig. Bár járj messze földet,
Kerülj bár, mind hiába: engem el nemhagysz.
A soha el nem váló sötétség melletted
Mit árnyékodnak vélsz, az én bus lelkem az.

Ily fajon ir az, aki a szerelemről álmodott, de felebresztették. Folytatja töprengéseit másik költeményében is:

Álmodtam szépet gyönyörűt
Álmodtam és felébredék,
Miért keltettél fel oly korán,
Miért nem hagyál álmodni még?
Mit a való nem küld reám:
A boldogságról álmodám.
Miért bántottad álmomat?
Oh Istenem, oh Istenem!
Hát a boldogságról nekem
Még csak álmodni sem szabad!

Gyötrődő napok következtek ezután, mint „Egy pár rövid nap" cimű kis versében megirta. De viszontláthatja „Ő"-t nem sokára s ez ismét uj erőt kölcsönöz s felgyujtja a reményt ujólag:

Nézzük majd a sok virágot,
A mint nyilnak kelyheik,
S ha ezeket nyilni látod,
Szived is tán megnyilik.

Ezután irja a költő a boldog szerelem költeményeit Juliskájához, ki egyszer csak még is mennyasszonya lett néki s talán utolsó ideája is. Mint házas ember, nem irt többé Petőfi szerelmes verseket máshoz, csak feleségéhez s ezek között leggyönyörűbb a »Hogy volna kedvem« és a „Szeptember végén", midőn

Még nyilnak a völgyben a kerti virágok,
Még zöldel a nyárfa az ablak alatt.

s már is arra gondol a költő, hogy felesége hü lesz-e hozzá s megtartja-e emlékét holta után is?

„Óh mondd, ha előbb halok el, tetemimre
Könnyezve boritasz-e szemfödelet
S ráirhat e majdan egy ifju szerelme,
Hogy elhagyod érte az én nevemet?"

Szegény Petőfi, mily roszul számitottál, midőn azt hitted, hogy ez nem teljesülhet! Mily dőre ábrándjaid voltak. A ragyogó lélek megváltozott s bizony abból az ideális, költői szerelemből nem maradt más egyebb, mint elhanyagolt, rosszul ápolt emlék, visszaemlékezés a multra.

És jött még sok ősz azután, sok szeptember végét látott a nő, de vajjon eszébe jutottak-e első férje, a nagy költő szavai, akkor, midőn már Horváth Árpádné lett?

Költeményei, melyek a nép ajkán élnek s melyeket dalolnak palotában, ugy mint kunyhóban, Kárpátoktól Adriáig: a magyar népdalköltészet legremekebb gyöngyei, ő maga pedig a legnagyobb magyar lyrikus.

Sirva vigad a magyar, hogy ne sirna e dalok hallatán: (hogy csak néhányat emlitsek) A virágnak megtiltani nem lehet, A faluban utczahosszat, A szerelem sötét verem, Alku, Álmaimban gyakran látogatsz meg, Árvalányhaj süvegem bokrétája, Boldogtalan voltam, Éj van, éj van, Ereszkedik le a felhő, Fürdik a holdvilág, Hortobágyi korcsmárosné, Hull a levél a virágról, Kis furulyám szomoru fűz ága, Lopott ló. Nem nézek én, minek néznék az égre, Roskad a bokor, Nem ver meg engem az Isten, Te vagy, te vagy barna kis lány, Temetésre szól az ének, stb.

Petőfi mint dalnok a legmagasabban áll költőink között, őt utolérni aligha fogja valaki, pedig csak mily kevés volt az idő, kevesek az évek, melyeket a költészetnek szentelt, hisz élete is oly igen rövid volt. Elment, ő nem a világra való volt, de szelleme, az itt maradt s talán lelke is — mint a „Három sziv története"-nek lovagja — a tulvilágról elszáll:

……………………messze, messze tájra,
Elszáll, megnezni: rab-e még hazája?

(Vége.)

Természetköltők.

— A „Z A L A" eredeti tárcája. —

Irta: **Baboss László.**

Folytatás.) (4)

Ezek festések! Homér szereti a természetet s hasonlatokat kölcsönöz belőle:

„Mentek" — mond — „hasonlók a heves szelek förgetegéhez, mely Jupiter atya mennydörgésétől lerohan a mezőre, s roppant morajjal a tengerbe vegyül." — s ebben számosak »a nagyzaju tengernek zugó dagadó hablebenye hullámai, mások ugyan elől, mások hátul, szoros sorokban érctől ragyogva következtek vezéreikkel« (A görögök felvonulása.)

E hasonlat szép, gyönyörü s a tárgyhoz méltón szépiti a költeményt, az előadást élenkiti, költőivé teszi a tárgyat, de nem a természet-költészet. Az antikvilág szerette az embert s isteni tette, az ő családi élete, harca, politikai élete volt tárgya költészetüknek, feladata művészetüknek. A természet szeretete, szeretete önmagáért, ott kezdődik, mikor az ember eltelik a társadalmi romlottsággal, elfordul az emberektől, s önkénytelenül menekül a természet kebelére, enyhet, vigaszt, őszinteséget, szeretetet keresni. Mig az ember természettel megegyezőn él, megelégszik a falusi élettel, fanyeséssel, ojtással, szüreteléssel, méhtenyésztéssel, szóval az élet apró, egyszerü örömével; mig lekötik az állami, politikai, a közélet, államalkotás s honalkotás gondjai, mig az ember magát tekinti, a világ, az élet központjának, mindenhatónak, azaz amig magát isteniti: természet költészetről nem beszélhetünk. A természet-költészet, nem Ovid változásaiban csillan fel, hol Phaeton tüzes szekére felborul, s lángba boritja a világot, a népköltészet, a romanticismus az, ami életre hozza, akkor már a politikai élet zsarnok kényszer alatt nyög, a költészet, merev észszabályok jármába van, rim játék, didaktika, s az ember a természetességtől,

esettel állunk ugyanis szemben erre nézve, hogy a biróhoz, meg a fiskálishoz ama bizonyos *„isten-áldás"* nem a tenntisztelt gólyamadár szárnyán, hanem felperes képében szállt be.

Hogy a megtörtént dolog szinhelye Nagy-Kanizsa-é vagy Zala-Egerszeg: az egészen mellékes. A »*gólyajárás*« tekintetében szükségessé válható concessiókat illetőleg — azt hiszem — ez a két versenygő város is szivesen elmegy egymással szemben a legszélsőbb udvariasságig.

Megtörténhetik Zala-Egerszegen is, Nagy-Kanizsán is az a mindennapi, de azért mindig eléggé érdekes eset, hogy valamelyik kenyere javával végzett ember fiatal leányt vesz el feleségül és megtörténik, hogy a szeszélyes gólyamadár azért nem jön zavarba, minden fennakadás nélkül megteszi kötelességét.

Nos hát: meg is történt.

Nagyon téved azonban, a ki azt hiszi, hogy a gólya a házaséleti béke szentelt madara.

Nem az!

A vén férfi elvette a fiatal leányt. Be is szállott hozzájok a kedves gólyácska két izben; de azért a béke mégis hamar elköltözött tőlük. A béke nagyon érzékeny, félénk galambocska, ha karaljt erez, hamar ott hagyja a tanyát.

Mikor azután a fiatal menyecske látta, hogy a béke szelid galambja örökre elszállott hajlékukból, egyet gondolt és ő is utána ment.

Ez még mind igen mindennapi dolog.

A menyecske (birtokon kivül) pert inditott az ura ellen tartásdijért.

A férj is fiskálist fogadott.

Megjelentek a járásbiró előtt.

A járásbiró is, meg a férj fiskálisa is nőtlen emberek lévén, rendkivül nagy tiszteletben voltak a házaséletnek és szentnek tartották annak kötelékeit. A tárgyaláson közös erővel arra törekedtek, hogy a házasfeleket ujra visszavigyék abba az *„ostromlott várba"*, amelybe ők maguk sohasem kivánkoztak.

Az elhagyatott férj szivét hamar meglágyitották a biró kenetes szavai és kijelentette, ő kész visszafogadni feleségét. A fiatal menyecske azonban kijelentette, hogy csak ugy megy vissza, ha a férj minden ingatlanát rairatja. Ebbe a férj nem egyezett bele, de határozottan kijelentette hogy nejével együtt akar éni.

Az asszony nem állott el követeléséről, s miután a birtok-átiratásról meg a férj nem akart hallani sem: a vége az lett, hogy az asszony kereken megtagadta a visszatérést és tartásdij iránti követelését fenntartotta.

Igy állván a dolog, a járásbiró kimondta az itéletet, hogy miután a férj készenek nyilatkozott nejét visszafogadni: a nő követelésével elutasitandó volt. Egyben felperest (a nőt) 10 frt 40 kr. perköltségben elmarasztalta.

Még ez is mind közönséges mindennapi dolog.

Hanem ami ezután következik, az már egészen eredeti és szokatlan.

A felperes nő tudniillik föltette magában, hogy a nőtlen biróval és alperesi fiskálissal szemben a gólyamadár szerepére vállalkozik.

A tárgyalás napján délután találkozik az itélő biró az alperesi ügyvéddel.

A biró nevetve kérdezi:

— Nem volt nálad még perköltséget fizetni a felperesnő?

— Nem.

— Csodálom. Pedig nálam már birói letétbe akarta helyezni. De én kiloditottam perköltségestül, mindenestül. Bizonyosan nálad is fogja tenni tiszteletét.

A járásbiró jóizüen — ahogy csak az ő arányos, szelid kedélyetől telett — dücögve nevetett és tovább ment.

A fiskális nem értette az egész dolgot. Haza ment.

Alig pihent egy negyedórát, kopogtattak ajtaján.

Odá lépett az ajtóhoz.

Az ajtó feltárult és belépett rajta a *felperesnő*, egy 3 éves gyermeket vezetve és egy három hónapos csecsemőt karjában tartva.

— Mit akar? — kérdi szigoru arccal az ügyvéd.

— Meghoztam kérem a 10 frt perköltséget. Itt van mindenem: ez a két gyerek.

— Menjen pokolba a perköltségével! Nekem nem jár perköltség.

— De kérem, én bizony itt hagyom őket. Ha elitéltek, fogadják el a perköltséget.

Az ügyvédnek a pillanat kényszere folytán karhatalommá kellett lennie és ugy kellett erőszakkal kituszkolnia a tagitani nem akaró felperesnőt, aki egyszerre duplán akart adni az *„isten áldásból"* a nőtlen fiskálisnak: perköltség fejében.

Mikor azután ajtón kivül volt, egy darabig dörömbölt a gólyamentes hajlék ajtaján s ahogy ezt is megunta, a csecsemőt letette a dermesztően hideg folyosóra az ajtó elé, a három éves kis ártatlan kisdedet melléje állitotta, maga pedig elment.

Később az ügyvéd el akarván menni hazulról, mikor kilépett, ott találta az isten-hidegjétől félig megvett kis fiucskát és a pólyás csecsemőt.

Elfacsarodott szive.

Mit volt mit tennie?

Lelenczházat kellett rögtönözni gyermekszajtalan lakásából. Hivta tisztogatónőjét, a kis ártatlanokat bevitette a meleg szobába és jelentést tett a rendőrségnél.....

Ime: igy kisert a gólyamadár a nőtlenségben elmakacsolt biránál és fiskálisnál!

Okuljanak belőle a még el nem makacsoltak

Uj pénzintézetünk.

A „Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár részvénytársaság Nagy Kanizsán" a következő körlevelet bocsátotta ki:

T. cz.

Van szerencsénk értesiteni, hogy intézetünk 500,000 korona befizetett alaptőkével megalakult és működését „Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság" Nagy-Kanizsán törvényszékileg bejegyzett cég alatt a jövő év január 2-án fogja megkezdeni.

Az intézet és választmány elnöke: Koller István földbirtokos, Alsó-Rajk.

Az igazgatóság elnöke: Hertelendy Béla ügyvéd, Nagy Kanizsán.

Igazgatósági tagok: Birck Oszkár bérlő, H.-Szt.-Miklós, Loewy Odön kereskedő, az Altstädter és Loewy cég főnöke, Nagy Kanizsa dr. Löke Emil ügyvéd, Nagy-Kanizsa Oesterreicher Bernát kereskedő, Nagy-Kanizsa Somogyi Gyula földbirtokos, Palin, Weisz Tivadar kereskedő a Danneberg és Weisz cég főnöke, N.-K. Schmidt Frigyes gazdatiszt, N. K. Schwarz Gusztáv kereskedő, a Schwarz és Tauber cég főnöke N. K. dr. Tripammer Rezső ügyvéd, N.-K. Véczey Zsigmond N.-K. város polgármestere, dr. Vizlendvai József földbirtokos Dusnak.

Választmányi tagok: Barna György erdőmester Keszthely, Baudiss Ernő gazdatiszt Tapolcsány, Deutsch Sándor földbirtokos Boczka, Gruner Károly bérlő Ung-Jakabfa, Gyömörey Gaspár földbirtokos Zala Gyánta, Hertelendy Ferenc földbirtokos L.-Tomaj, Hirschler Miksa kereskedő A. Dombóru, Irmler József kereskedő N.-K. dr. gróf Jankovich László főispán Zala-Egerszeg, Malatinszky Ferenc földbirtokos Zala-Csány, Morandini Román épitész N.-K. id. Rajky Lajos földbirtokos N. K. Reischl Vencel sörgyáros Keszthely, Rosenfeld József kereskedő N.-K. Sümegi Kálmán első magy. ált. bizt. titkár Szeged, Sümegi Tivadar gazdatiszt Sümeg, dr. Szekeres József orvos N.-K., Szentmihályi Dezső földbirtokos Lipótmajor, Szily Dezső bérlő Odár, Talabér Kálmán földbirtokos Sárszeg, Vessey László földbirtokos Várhely, Weissmayer Lipót kereskedő N.-K. Viosz Ferenc főszolgabiró N.-K. Vizlendvay Sándor földbirtokos Dusnak.

Ügyköre következő:

1 pénzbetéteket vesz át kamatozás végett betéti könyvekre vagy folyó számlára,

2. váltókat leszámitol és visszaleszámitol,

3. mezőgazdasági hitelegyleteket, továbbá mezőgazdasági célokra szövetkezeteket, társulatokat és egyesületeket ajakit és mindezeknek hitelt nyujt,

4. kötvény-kölcsönöket nyujt jelzálogra, vagy más biztositékra,

5. folyó szamlára hitelt nyujt kézi zálogra, jelzálogra, vagy más biztositékra,

6. birtokot szerez és elad, bérbe vesz és telepités vagy feldarabolás céljából,

7. ingatlanokat szerez és azokat ujból eladja,

8. bizományi üzleteket eszközöl fedezet mellett

9. előlegeket nyujt értékpapirokra, arany és ezüst penzekre,

10. letéteket őrzés végett elfogad.

Intezetünk különös gondot fog a mezőgazdák

---

eltávozott messze messze. Mert a meghasonlott kedély visszavágyik oda, abol az örökszép elrejtve szunnyad Cythere övével: a mélységes titokban, a maga romlatlanságában, szépségében, üdeségében.

Amint a népvándorlások árama elsodorta az antik világot, megtisztitotta a romlott légkört, ugy vezetett a középkor friss erőt, vért a romlott társadalom ereibe, s a mint rohantak a görögök Homérosszal vezéreikkel, ugy rohantak az éjszak népei a déli tengerbe, bekeverve vérőket, nyelvüket a legyőzött roman nemzetek ereibe, beleolvasztva saját nyersanyagukat, azok kifejlett formáiba, szellemébe, alkotva belőlük ujakat; a jellem elsajátitása enyhité a germánok durvaságát, s az állami intézmények és a szellemi hatalom: a kereszténység szelidítette erkölcseiket; a kasztszellem csökkenése, az észak és nyugati élet filozofiája, mythoszok, mondák mesék, a lovagkor, a nőtiszelet uj elemekkel szaporiták a költészet s müveszet látókörét s megszületett a romantika, mely az állam helyett az egyénnek, a hitnek küzdelmét jelzi; az érzéki az érzékfelettivé, az olymp paradicsommá, Venus Madonnává lőn, a menny és pokol pedig a keresztény világnézlet létrehozta a sóvárgást, az elegületlenséget, s a másvilágra terelte az emberiség tekintetét, a föld siralomvölgye lett s az antik halvány szellemet egy uj irány uralta. Az éjszak és dél, a barbar s müvelt a hit s pogányság, a szellem és erő e küzdelme, mely egy romlott s roskadt társadalom és világ romjain hajtott ki, s feslett légkörű társadalmi viszonyok között harcban a világgal és önmagával a költőt is uj tárgyhoz segitette: a természethez. Thomson atyja s megalapitója a természet-költészetnek. „Évszakaival" az udvari ember ellentéte, s Angolország fin, hol a falusi a vadász-, a mezei élet, az idő komorsága kedvelőjévé tették a természetnek, szeretetnek minden iránt; haza, hitveshűség, szabadság, erény s Isten-ég a magasztos eszmék, mik őt lelkesitik, de legtőkép a mező, amelyen él, s melyet ismer, szeret s dalaba sző; egy kis részlet is mutatja, mit jelent ő:

A nyájas déli szél
Fölmelegiti a tágas leget
S az az ég ürében fujja a nehéz
Felhőket, melyeket a tavaszi
Eső dagaszt. A terhes fellegek
Egész nap öntik áldó árjokat
És a megáztatott föld gazdagon
Virágzik fakadó növényeivel,
Mig végre a lehunyó nap nyugat
Felől tündöklő fénynyel tün elő.
A megszakadt bibor felhők közül
Rohanva ér a villogó sugár
A fénylő bérctetőre, átömöl
Az erdőn, zeng a viz hullámain
S a sárga ködben, mely a végtelen
Sikságon gőzölög, fénynyel ragyog
A harmatcseppek millioiban
Körőskörül zöld szinben, nedvesen
Világos fényben mosolyog a táj.

(Folytatása következik.)

és termelők hiteligényeinek kielégitésére és előmozditására forditani és az igazgatóságot működésében s az intézet ügykörébe tartozó minden foglalkozásában a legmesszebb menő előzékenység vezérlendi.

Irodai helyiségünk: Deák Ferenc-tér 20. szám Üzleti órák: délelőtt 9–12 óráig.

Kérjük intézetünket szives bizalmával megtisztelni, és maradunk

teljes tisztelettel

Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagy-Kanizsán.

HIREK.

— **A Casino társasestélye.** A folyó hó 5-én szombaton tartandó estély, az előkészületek után itélve, igen látogatottnak igérkezik. Ujabban is kijelentjük, hogy ezen estélyre meghivók nem küldetnek szét. Vengégek szivesen láttatnak.

— **A keresztény jótékony nőegylet estélye.** A keresztény jotékony nőegylet estélyét az idei farsangban is, mint már évek óta, januar hó 5-én tartja. A fényesnek igérkező mulatságra a készülődések mar javában folynak, azok részleteiről egyik jövő számunkban fogunk referálni.

— **Az irodalmi és müvészeti kör** igazgató tanácsa kedden délután tartotta ujonnan megválasztott elnöke: *Vécsey Zsigmond* polgármester elnöklete alatt első ülését, melyen az igazgatótanács majdnem összes tagjai megjelentek. *Vécsey* Zsigmoad elnöki megnyitóját felhasználta egyuttal arra, hogy ennek keretében köszönetet mondjon a személye iránt nyilvánult kitüntető bizalomért és igérte, hogy redkivüli elfoglaltsága mellett is, minden lehetőt el fog követni, hogy ezen szép irányu kört, melynek pangó társasé etünkben oly kiváló szerep jutott, céljai eléréséhez segitse, mihez az igazgatótanács jóakaratu támogatását kérte. Az elnöki szavakat lelkes éljenzés kisérte. — Következett a napirenden levő tárgyak elintézése. Vasvármegye közönsége *Berzsényi* Dánielnek ércszobrot emelt, melynek folyó hó 8 án tartandó ünnepélyes lelepzésére a szoborbizottság meghivta az irodalmi és müvészeti kört. A meghivás köszönettel tudomásul vétetvén, határoztatik, hogy ezen hazafias ünnepélyen a kör küldöttségileg képviselteti magát és a képviselettel *Kovács* Károly a müvészeti szakosztály- és dr. *Kiss* Ernő az irodalmi szakosztály elnökét bizta meg. Kik esetleg a kör nevében koszorut is fognak a szoborra helyezni. A *zene szakosztály* ügye képezte ezután élénk vita tárgyát és ennek alapos megvizsgálására 5 tagu bizottság küldetett ki. Ennek záras határidőn belül teendő előterjesztéséig az igazgató tanács a zene osztály müködését felfüggesztette. Több tárgy nem lévén, az ülest bezárta.

— **Estély a Polgári-Egyletben.** Bárki is lépett szombaton este a Polgári-Egylet fényesen világitott és izléses egyszerüséggel diszitett termeibe, rögtön azon véleményének adott kifejezést: „No ma este meg fogunk itt fagyni." Ezen általánosan hangoztatott nézet azonban csakhamar alaposan megváltozott. A termek hidegét csak azok érezték, kik a kályha melegét keresték, de a kik tüzelve Zsolnay fáradhatlan bandája által a tánchoz fogtak, azok csakhamar neki melegedtek. Egy további röpke negyed óra mulva pedig az izzadók már absolut többségben voltak a fázók felett, mi azt jelenti, hogy a jelenlevők nagy része — táncolt. Ez azonban nem a különben dicséretes buzgalmat és előzékenységet kifejtő rendező bizottságnak érdeme, mert nem igen kellett itt valakit táncra venni. A jelenlevők névsora leginkább megmagyarázza, miért is volt a férfiaknak ez alkalommal oly rendkivüli táncoló kedvök, de a névsor egyuttal annak is magyarázatát adja, hogy miért sikerült olyan szépen ezen estély. Midőn még megjegyezzük, hogy a mulatság fesztelen jókedvben reggeli 7 óráig tartott és hogy a négyeseket állandóan 32 pár táncolta: átadjuk a szót a sokatmondó névsornak: dr. Bentzik Ferencné, Czérna Istvánné, Deák Péterné, Fasciattiné, Györffy Jánosné, Janka Károlyné, Irmler Józsefné, Kohn Adolfné, Lichtschein Pálné, Lenkey Károlyné, Mikoss Gézáné, Mair Józsefné, Mágics Ferencné, Merchenthalerné, Nyuly Györgyné, Pikéty Gusztávné, Pongrátz Adolfné, Sebestyén Lajosné, Szőlőssy Kálmánné, Szauermann Mihályné, dr. Tuboly Gyuláné, Vécsey Zsigmondné, Vadlya Istvánné. és Weidner Diesel Ernőné urnők; Czérna Irén, Fliszár Irma (Perlak) Janda Margit, Irmler Juliska, Lenkey Margit Laubheimer Rozsi Mikoss Melanie és Hedvig, Mair Tinka és Hermin, Manhart Malvin, Nyuly Gizella, Pikéty Ilona és Aranka Pongracz Irén és Malvin, Szalay Böske és Irma és Zrinyi Jolán kisasszonyok.

— **Gyászhir.** A nagykánizsai «Irodalmi és Müvészeti Kör» nagyérdemü volt elnökét: *Sümegi* Kálmánt, sulyos veszteség érte: édesatyja: *Sümegi* János, nyug. tiszttartó, köztiszteletben állott 82 éves agg, Sümegen megh alt. Társadalmi életünk felejthetetlen lelkes szereplőjének, lapunk kiváló dolgozótársának e gyászában mély részvéttel osztozunk mi is és városunk egész intelligens társadalma. A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulirottak maguk, valamint az egész rokonság nevében fajdalmas szivvel jelentik a felejthetetlen jó atya es nagyatyának Sümegi János veszprémi püspökségi nyug. tiszttartónak elete 82-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele után végelgyengülésben folyó évi november hó 28-án délután 2 órakor történt gyászos elhunytát A megboldogult hült tetemei folyó hó 30-án delután fél 4 órakor helyeztetnek a rom. kat. egyház szertartása szerint örök nyugalomra. Az engesztelő szent mise áldozat december hó 1 én, reggel 9 órakor fog a helybeli r. kat. plebánia templomban a Mindenhatónak bemutattatni. Sümeg. 1896. november 29. Áldás és béke hamvaira! Gyermekei: Sümegi Kálmán, Tivadar, Mariska, Jenö. Irén. Vöje: Nyers Imre. Menyei: Sümegi Kálmánné szül. Horváth Izabella; Sümegi Tivadarné szül. Szobovits Stefanie. Unokái: Sümegi Ödön, Gyula, Tivadar, Izabella, Laura. Margit, Nyers Jenő.

— **Temetés** *Neusidler* Ete ka kisdedovónőt, kinek elhunytáról lapunk előző számában már megemlékez ünk, vasárnap helyezték örök nyugalomra. A fiatal leány még mielőtt pályájának élhetett volna, kilehelte müvelt lelkét. A halál nem találta készületlenül, mert alig hogy ágyba dőlt, megbarátkozott azon gondolattal, hogy ő a halál menyasszonya és hogy nem fejét, hanem koporsóját fogja virágkoszoru boritani. „Ha eljön értem a halál és nászutra megyek, huzassátok el kedvenc nótámat" — ez volt a haldokló leányka utolsó kivánsága, melynek meg is felelt a gyászoló család. „Sirassatok, ha meghalok", és egyéb keserkő, szivhez szóló nótával bucsúztatta el Zsolnay bandája a kedves leánykát, kinek koporsóját a következő feliratos koszoruk diszitették: Felejthetetlen Etelkánknak — Viki és Nándor. Szeretett rokonunknak — Wajdits család. Szeretett rokonunknak — Mantuanó család. Szeretett Etelkanknak -- Wajdits család (Budapestről,) Kedves Etelkánknak — Szerető pályatársnői. Szeretett rokonunknak — Pokrocz család (Győr).

— **Halálozások.** *Fürst* Sándor köztiszteletben álló Nagy-Kanizsán székelő megyei állatorvost sulyos veszteség érte; édes anyja *Fürst* Józsefné szül. *Marton* Betti 65 éves korában elhunyt Nagy-Kanizsán. Temetése vasárnap, november 29 én nagy részvét mellett ment végbe. — Özv. *Pollák* Füllöpné szül. *Hirschel* Fánni, özv. *Pollák* Armiuné urnő anyósa e hó 1-én 80 éves korában végelgyengülésben elhunyt Nagy-Kanizsán.

— **A kórházi bizottság Mikoss Gézánál** Megirtuk, hogy *Mikoss* Géza kir. táblabiró *Vécsey* Zsigmond polgármesterhez levelet intézett, melyben a városi képviselői állásáról lemondott. Mi őszinte sajnálattal regisztráltuk, hogy a közügyek ezen kiváló bajnoka a városi képviselői állásról, — melyre csak nem régen emelte a polgárság osztatlan bizalma — lemondott. Ez a lemondás maga után vonta azt is, hogy a leköszönt városi képviselő, megszünt volna a kórházi bizottság alelnöke lenni. Ezen bizottság azonban méltányolva azon kiváló szolgálatokat, melyeket Mikoss alelnöki minőségében az ezen bizottságra ruházott fontos ügynek tett, nem tudott megbarátkozni a gondolattal, hogy ezen oszlopos tagját veszitse. A kórházi bizottság szerdán délután tehát teljes számban tisztelgett nagyérdemü alelnökénél, hol dr. *Szukits* Nándor a bizottság elnöke szép szavakban tolmácsolta a bizottság érzelmeit és azon reményét, hogy nem fogja a bizottságot esetleg mások hibáiért azzal sujtani, hogy önzetlen munkálkodását a bizottságtól megvonja. A bizottság nevében kérve kérte, hogy lemondását vonja vissza. Mikoss Gézát a ragaszkodásnak eme szép megnyilatkozása annyira meghatotta, hogy megigérte, hogy lemondását visszavonja. Igazán örvendünk ezen elhatározásának, mert elmondhatjuk, hogy a közkórházi bizottság nemcsak a saját, hanem az általános hangulatot tolmácsolta a köztiszteletben álló táblai biró előtt.

— **Tüzoltó egyletünk jubileuma.** Csak a napokban értesültünk, hogy a nagykanizsai önk. tüzoltó egyesület ez évben töltötte be fennállásának 25-ik évét. Az egyesület bizonyára meg fogja ünnepelni huszonötéves jubileumát s gondja lesz rá, hogy ez alkalommal a huszonöt éven át fáradhatatlanul buzgó bajnokok méltó elismerésben is részesüljenek.

— **Gyermekek felruházása.** Az *izr. jótékony nőegylet* vasárnap délután 45 iskolás leányt látott el téli ruhával. A betegség folytán távol levő *Vidor* Samuné elnök urnő megbizásából a nőegyleti választmány nevében *Rosenfeld* Lajos titkár intézett rövid beszédet a gyermekekhez; utána dr. *Neumann* Ede főrabbi emelt szót és a gyermekekhez intézett alkalmi beszédében méltatta a nőegylet jótékonyságát, melyért a tanintézet nevében *Bun* Samu igazgató mondott köszönetet.

— **Társasebéd** A zalamegyei gazdasági takarékpénztár f. hó 6-án megalakulása ünneplérére, és az alkalomból, hogy e napon d. e. 10 órakor tartja első választmányi ülését, társasebédet rendez. A társasebédre, mely déli 1 órakor az Arany Szarvas szálló éttermében tartatik külön meghivót vagy ertesitést nem bocsájtanak ki hanem ez uton kéretnek fel a részvényesek, hogy f. h. 5-ig az intézet hivatalos helyiségében részvételüket bejelenteni sziveskedjenek.

— **Befizetések.** A Zalamegyei gazdasági takarékpénztar részvénytársaság részvénytőkéjére a befizetesek teljesitésére határidőül, — a mint már ez lapunkban közzétett hirdetéssel közölve lett — 30%-ra f. hó 15.-e, a hátralékos 40%-ra pedig 1897 év januar 15.-e állapittatott meg. Figyelmeztetjük a részvényeseket hogy a befizetések legcelszerübben a postatakarékpénztár utján eszközölhetők, de azok az intézet helyiségében naponkint d. e. 10 és 12 óra között is teljesithetők.

— **A népkonyha köréből.** A népkonyha céljaira ujabban adakozni sziveskedtek: »A szegény gyermekek és a népkonyha egy barátnője« 15 kiló rizst, Deutsch Lajos ur bocskai birtokos 1 öl tüzifát, Scherz M. I-né urnő egy forintot. A kegyes adományokért köszönetet mond a Népkonyha elnöksége.

— **Keszthelyi hirek,** A keszthelyi iparosok „önképző köre" közkivánatra ujból mulattatta a közönséget november 29 én a »Piros bugyelláris«-ban. A szereplők ezuttal is arattak általános tapsvihart. — A keszthelyi gazdasági intézet uj palotája már tető alatt áll. Az uj intézet az ugynevezett »Postautera« nem csekély diszét képezi. Jövő évben nagy ünnepségek közt fog megnyilni. Az uj intézet, — mint hirlik, földmivelési miniszter is jelen fog lenni felavatása alkalmából. — A keszthelyi közönség intelligens része, gyönyörködik ez időszerint Európa összes nagyobb városában és azok legnevezetesebb pontjaiban, kerül az élvezet naponta 10—10 krba az egyes szemlélőnek, a kinek minden vasuti utazást mellőzve — a »Nemzeti Szállodáig teszi a gyalog utat, onnét pedig a szálloda első emeletében levő »Diorama« betekintésével ülve teheti az utazást Europa körül. — A beállott kemény idő folytán fölemelkedtek, az élelmi szerek ára, különösen a tojások méregdrágák; ajánlják a kereskedők ma fünek fának a karácsonyi ajándékokat, a jótékonyság gyakran fölkeresi a tantestületeket, kik összeirják a ruha darabokat ama szerencsetlenek részére, kik didergve fogvacogva lépnek az iskola termébe. A A könyek ideje s a jegvirágok korszaka elérkezett. A jó szivek tudják-e értik-e mi lesz a kötelességök, mikor hull a hő, mikor üvölt a szél?

— **A rendőri őrszemek.** Csak voltak, de immár nincsenek. Bármi történjék valamelyik utcában, rendőrt jó pénzért sem lehet kapni közelben. Nem ártana pedig a rendőröknek itt-ot

néha egy kicsit cirkálni nappal is az egyes utcákban nemcsak a közrend és béke, hanem a köztisztaság ellenőrizése céljából is. Itt-ott a járdákon keresztül az utcai nagy csatornába vezetett kisebb csatornákat a házak urai oly förtelmes piszkosan hagyják, hogy a házakból kiömlő víz nem folyhat le és holmi miniatür-áradást zúdít a járókelők lábai elé. Jó lesz az utcai rendőröket szigorubb ellenőrzése utasítani.

— **Se járda, se kut.** A Hunyady-utcában (ott, ahol a Kölcsey-utcabelésarkallik) van egy iskola-épület, melyben ez idő szerint három elemi-osztály és ezekben összesen mintegy 170 tanuló van elhelyezve. Ide a Korouaberceg-utca folytatását képező uj utcán átjáró tanulók esős időben vagy kénytelenek bekerülni a Deáktér felé vagy pedig bokáig kell csatangolniok a járda nélkül uj-utcán, melynek üres házhelyei a város tulajdonát képezik. Ez a sárral való küszködés még nem elég. Ha a tanulók inni akarnak kénytelenek az Eötvös-térre, a gymnázium elé járni vizért; onnan cipelik egy kannában. Az iskolaépület előtt van ugyan egy városi unt, de a mérnöki hivatal, valószinüleg ugy gondolkozik, hogy ha járda nincs, hát kut se legyen. Igy legalább nagyobb és alsóbbb és botrányosabb hiányokban való gyönyörüség.

— **Köhögés**, *rekedtség és elnyálkásodásnál* melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger díjtalmazott biztos hatásu mellpasztilláit. Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszertárban és nevesebb gyógy-füszerüzletben Fő- és szétküldési raktár Egger A. fiai Nádor gyógyszertára Bpesten Váci körut 17.

— **Egy bő tapasztalattal biró gazda, ki kitünő bizonyitványokkal rendelkezik, állást keres. — Cím a kiadóhivatalban.**

IRODALOM.

— **Karácsonyi Album.** A „Magyar Hirlap" közönsége hozzá szokott már ahhoz, hogy olyan karácsonyi ajándékot kapjon, a melynek nemcsak napi érdekessége, hanem igazi belső becse is van. Ilyet igért a „Magyar Hirlap" az idénre is, és most már idején valónak látja, hogy azok kiváncsiságát, akik kedveskedésére rokonszenvvel számitanak, kielégitse. A „Magyar Hirlap" karácsonyi meglepetése egy gyönyörü tükör lesz, amelyben az összes ezredéves ünnepélyek hü képét látják majd az olvasók. Az egész album a millenáris nagyszabasu ünnepségek érdekességeivel lesz tele, ugy a szöveg, mint az illusztrációk tekintetében. Ami a millenáris esztendőt feledhetetlenné tette: mind meg lesz örökitve az albumban. Az album szöveget igazi belletristai tollal irták meg a „Magyar Hirlapnak" leghivatottabb munkatársai; az illusztrációk pedig mind müvészi kéztől valók. Ez az album valóságos történelmi ereklye lesz. A mai kor fiai kegyelettel mutogathatják sok-sok év multva unokáikuak, akik belőle ösmerhetik meg leginkább a mi ezredéves ünnepünk ragyogását. A „Magyar Hirlap" olvasóközönségének minden várakozást felülmulja majd ez a fényes karácsonyi ajándék Aki 1 frt 40 krral előfizet a „Magyar Hirlapra" (Budapest Honvéd-utca,) díj és beleegmentesen kapja meg e nagy albumot.

— **Verne Gyula összes munkái**, uj olcsóbb diszkiadás. Kiadja a Franklin-Társulat. A nagyhiru francia szerző müveinek az uj kiadásában már hét munka jelent meg, az egyedüli kiadás, mely a francia eredeti képekkel érdekesiti a köteteket. Most a nyolcadik munka kezdődik meg az 53—55-ik füzetekkel: A Robinsonok iskolája regény, franciából forditotta Visi Imre. Második egyedül jogositott magyar kiadás 50 képpel. Verne minden regénye az ismereteknek annyi gazdagságát, az előadás annyi érdekfeszitő tulajdonságát foglalja magában, hogy a felnőttek és az ifjuság közt meltán elterjedtek. Összes munkáinak kiadása mind diszes kiallitásuknál, mind tartalmuknál fogva érdemes ünnepi ajándék, s a közeledő ünnepekre a könyvpiac egyik érdekessége. Kéthetenkint egy-egy füze hagyja el a sajtót. Egy füzet ára 20 kr. Diszes bekötés táblák kötetenkint 40 kr. Megrendelhető minden könyv áruznál.

CSARNOK.

Örületes szenvedélyből.

— Amerikai bünügyi történet. —

Németből forditotta: **Hugauff Ede.**

(Folytatás.)

— Noe, ő magas, szép termetü; nagyon jól tartja magát. Van szép barna arcszine és barna haja, a mely már kissé szürkülni kezd. Továbbá van élénk szeme, egyáltalán nagyon okos ember benyomását teszi. Okvetlen tetszeni fog önnek.

— Leirása megerősit feltevésemben, hogy őt már ismerem. És most rövid szavakkal elbeszéltem neki, hol és mikor találkoztam vele.

— Hm! mondá, midőn előadásomat befejezém. Kétség nélkül ő iránt unk ép oly érdekkel viseltetik, mint mi ő iránta. Ez mégis csudálatos!

Egy kis időre elhallgatott, azután folytatá:

— Nagyon kár, hogy megszólitotta. Ki tudja, ha ez nem tette-e felénkké? Sok függ attól, hogy ne bizalmaskodjék!

Felkelt és gondolkodólag sétált szobájában.

— Mindenesetre nagyon gondosan és elővigyázóan kell müvünkhez látnunk, monda némi szünet után.

Nyujtson neki alkalmat, önt kedvezőbb oldalról megismerni. Menjen néha a Hoffman szálloda olvasótermébe. Társalogjon ott előkelő egyénekkel, de ne túlságos élénken, és ne hangosan. Clavering ur válogatós és nem fog minden zajos emberrel társalgásba ereszkedni. Adja magát ugy amint van, és várja az ő közeledését. Ki tudja, ha nem mutatja-e ibe magát sajat jószántából.

— De feltéve, ha Clavering ur nem is volna az az ember, akit tegnap az utcasarkon megszólitottam, miután Leavenworth Marinál látogatást tettem?

— Ezen csudálkoznám, — mondá nyugodtan. Miután nem volt több ellenvetésem, hallgatásba merültem.

— És akkor egyszer kivételkép nagy kudarcot vallottam volna, tevé hozzá derülten.

— Gryce ur! — mondám, azon szándékkal miszerint megmutassam neki, hogy amaz idő alatt, melyben társalgásunk egy ismeretlen körül forgott, saját nézeteimmel nem hagytam fel, egy bizonyos ember felől még nem beszéltünk.

— Kit gondol? — kérdé előzékenyen s csizma sarkán megfordulva, felém fordítá széles hátát.

— Én a — én a — mondám és azután megakadtam. Lehetetlen volt az illető nevét kimondanom. Mily joggal hozhatnám a gyilkossággal összefüggésbe? Gyanum hiszen teljesen légből kapott volt.

— Én tudom, ön kire gondol, veté oda könyvedén. Harwell irnokra.

Arcon pirja megmutathatá neki, hogy eltalálta.

— Fel sem foghatom, miért tél róla beszélni. Persze nem sokat segithet.

— Igaznak tartja ön tanuvallomását?

— Nem lett megcáfolva.

— Harvell ur sajátságos kópé.

— Ezt más em bekről is el lehet mondani.

Éreztem, hogy beszélgetésünk homoktalajra jutott, és miután ez nekem nem tetszett, kalapom után nyultam és távozni akartam.

Hirtelen eszembe jutott azonban, hogy Janka u'án még nem is kérdezősködtem. Megkérdeztem tehát, ha sikerült-e neki nyomát felfedezni.

— Az ördög van itt a játékban, — válaszolá ingerülten. Ez a személy nyomtalanul tünt el. Ugy látszik, mintha a föld nyelte volna el. Ez az értesités mint egy kő nehezedett szivemre.

— Janka nekem nem fog segiteni, mondta volt Laura. Talán meghalt e leány? Uj talány előtt álltam.

— A város és környékének minden pontjára fel vannak állitva alantasaim, mondá a rendőr, de ez ideig a legcsekélyebb jelét sem adhatták tartózkodási helyének. Attól tartok, hogy egyik szép napon a folyamból halászszuk ki s zsebjeiben semminemü vallomást nem fogunk találni.

— És minden az ő vallomásától függ, — válaszolám.

Néhány érthetetlen szót morgott.

— Beszélt róla Eleonora kisasszony?

— Igen, azt mondta: Janka nekem nem fog segiteni.

Eme kijelentésem egy kicsit meghökkentette, de csudálkozását eme kiáltásba fojtotta:

— Mit használ? Keresni mindazonáltal kell. F. majd csak megtalálja.

— F—? Kicsoda ez az F.?

— Ügynökeimnek egyike. Egy eleven kérdőjel és épen azért csak röviden „F."-nek hivjuk.

Midőn másodszor készültem az induláshoz, Gryce ur utánam kiáltott:

— Nemde ön gondoskodni fog arról, hogy a végrendelet tartalmát megismerhe sem?

— Ja ugy! — a végrendelet — azt egészen ellelejtettem.

(Folytatása következik.)

Vasuti menetrend

Érvényes 1896. julius 25 től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vonat	óra	pere	idő	vonat	óra	pere	idő
Pragerhof	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	7	28	este	v. v.	7	59	reg.
	gy. v.	12	—	delb.	gy. v.	4	56	d. u.
Szombh.	sz. v.	3	55	regg.	sz. v.	10	32	este
Béca	gy. v.	8	55	regg.	sz. v.	3	42	regg.
Z.-Eg.	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
	sz. v.	12	45	éjjel	gy. v.	7	05	este
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	55	este
	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
	gy. v.	5	06	d. u.	gy. v.	11	45	d. e.
Barcs	sz. v.	4	57	regg.	sz. v.	1	29	d. u.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	34	éjjel
	sz. v.	7	20	este	v. v.	8	38	regg.

Felelős szerkesztő:

Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Csodálatos eredmény

Szeplő, tisztátlan arcbőr, sárga foltok s. a. t. feltétlenül eltünnek

Bergmann liliomtej-szappan

(Bergmann és társától Drezdában.)

naponkénti használatánál.

Kapható darabonkint 40 krajcárért

Grünbaum B. dunántuli louvrejában és *Kreiner Gyula* üzletében

Nagy-Kanizsán. 73 20—1

Legelő-bérlet.

Balaton-Magyaródon gróf Széchenyi Manó birtokához tartozó berki legelő jövő 1897. évi legeltetési időszakra községeknek vagy egyeseknek egészben vagy elkülönitve haszonbérbe adatik

Feltételek megtudhatók és megállapithatók **Hertelendy Béla** ügyvédnél Nagy-Kanizsán.

Az 1896-iki stuttgarti villanytechnikai és műipari kiállításon „arany éremmel" kitüntetve.

A „SINGER" varrógépek

az első helyet foglalják el a varrógépek feltalálása óta. Mintaszerűek szerkezetükben és kiállításukban, felülmulhatatlanok varrógyorsaságban és tartósságban, valamint öltésük szépségében. A Singer varrógép megbecsülhetetlen a háztartásban, nélkülözhetetlen az iparosoknak, ennélfogva a

legjobb és leghasznosabb

karácsonyi ajándék.

Az 1896-iki nyugot-poroszország ipari kiállításon Graudenz-ben „arany éremmel" kitüntetve.

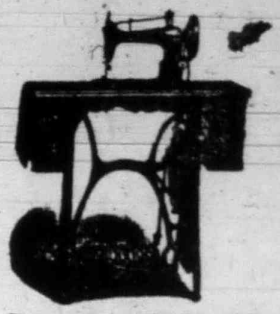

Gépeink mindinkább növekedő kelendősége, a kiállításokon elnyert legkiválóbb kitüntetések a legjobb birálatai azok jóságának és sokoldalúságának gyágunk 40 éven felüli fennállása és minden nagyobb városban fennálló fióküzleteinknek czélszerű berendezése pedig a legbiztosabb és legteljesebb garantiát nyujtják.

Eladás kényelmes részletfizetés mellett. Készpénzfizetésnél 10% engedm.

Díjtalan oktatás a divatos műhímzésben is.

NAGY-KANIZSÁN
Deák Ferenc-tér 460.

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság.
(Ezelőtt Neidlinger G.)

NAGY-KANIZSAN
Deák Ferenc-tér 460.

Hirdetések

felvétetnek

Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

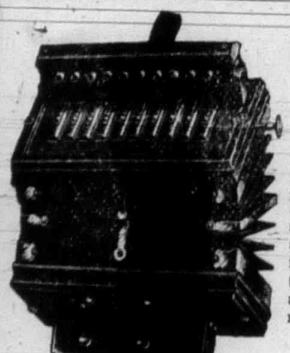

„Little Lord Fautleroy"

a világ legkisebb harmonikája!

csak 22 cm. magas és 11 cm. széles

„Princess May" elnevezés alatt Angolországban 10,000 darab adatott el. — Ezen legkisebb hangszer ugyanolyan hangot ád, mint a legnagyobb Harmonika és csaknem olyan kicsiny, hogy a zsebben is hordható. — Ezen majdnem minden **népdal-, choral-, induló-, táncdarab** stb. játszható és különösen alkalmas ajándéktárgy ugy kicsinyek mint nagyok részére.

A hangszer aját bronce hanggal van ellátva, mely jó bánás mód mellett elnem törhető. Ára egy finom dobozzal jól elcsomagolva, bérmentes küldéssel után vétel mellett, vagy a pénz előleges beküldésével 10 Márka — 6 frt.

Dölling es Winter
Musikinstrumenten Export (hangszerkiviteli üzlet)
Marckneukirchen, Sachsen.

Nincs többé szükség vegyi festészetre!!

Mindenki otthon festhet minden szinben és árnyalatban ruhát és fehérnemüt

TIZ PERCZ ALATT.

Korszak alkotó találmány, 500 százalék megtakaritással.

MAYPOLE SOAP

angol festőszappan.

Legujabb találmány házi festésre. — Fest minden szinben és árnyalatban.

Tizenöt percz alatt mindenki egy kevés forróvizzel és ezzel az angol festő szappannal ruhát; bluzt, fügkönyt, zsebkendőt selyem és czérna kesztyűt, inget, harisnyát, gallért, selyemszöveteket, szallagot, csipkét, atlaszt, bársonyt, strucz tollat, háncskalapokat stb. megfesthet. A festés szintartó és el nem fakul. — Minden ruhát ujjá varázsol. Mérgmentes és a szövetet nem rontja. Egy darab ára 40 kr. (Fekete 50 kr.) a ezzel egy női blouse megfesthető. Minden darabhoz használati utasitás van mellékelve.

Szabadalmazott az egész világon.

Vezérképviselőség Ausztria-Magyarország, Balkán-Államok, Görög- és Törökországban

BÉCSBEN, Mariahilferstrasse, 105.

Sonnenschein Lipót. Budapest V., Bálvány-utcza 5.

N.-Kanizsán kapható **Neu és Klein és Fesselhofer József uraknál.**

Mindenütt kapható.

Csak rövid ideig látható! Zárda-utcában. Magyarország legnagyobb

kelet-szudáni

ÁLLATSEREGLETE

Az állatseregetben a legkülönbözőbb ragadozó vadállatok vannak

ugymint: *Barbariai him oroszlán*, a legnagyobb példány Európában, továbbá *nubiai oroszlánok* Afrika belseiéből, Szenegaliai és Szomáliai *oroszlánok*, egy *puma*, vagyis az ugynevezett *ezüst oroszlán*, Délamerikából, mely oroszlán fajok Magyarországon soha nem voltak láthatók, továbbá *Király tigris* Szibéria déli részéből, *jaguár*, *párduc*, *leopárdok*, Braziliából és Indiából, csikos és foltos *hiénák*, vagyis az ugynevezett *sirások* Afrikából, orosz és szibériai *farkasok*, bengáliai és nád farkasok a leznagyobbak és legragadozóbbnak a farkasfajban, származnak Amerikából, *sakálok* Egyptomból. Baribal vagy méz és Izabel *medvék* a legszebb példányok, jeges medvék az északi óceánból, egy óriási *teve* származik Egyptomból, *muflon*, Korszika szigetről, *antilopákk* Afrika belsejéből, *szarvasok* a Pompás hegységből, *láma* és *guanágó* Délamerikából, óriási *struc* Délafrikából. E példány Európában csak ez állatseregletben látható. Braziliai *sasok*, Arsini óriási *keselyűk*, különféle *majmok*, u. m.: Lapunderek Braziliából Korona majmok Délindiából, Hamadrissz vagy Köpeny Pavianok Jó-Reményfokról Afrikából, szerecsen vagy fekete majmok, kék arcu Mandril a szumatriai szigetről.

Óriási krokodilok, Aligatorok, az Amazon folyóból Délamerikából, piton bivatus, Boa Anaganda, Boa constriktor, király vagy óriás kigyók, származnak Ceylon szigetről, továbbá különféle papagájok madarak és számtalan ragadozó vadállat fajok a világ különböző részeiből.

Fellépte a közismeretés világhirü állatszeliditőnőnek

„Mademoisella Rozette

ki már azon magas szerencsében részesült, hogy produkálhatta magát **ő felsége Ferenc Ferdinand d'Este trónörökös és ő fensége József főherceg** és fenséges családja előtt a legnagyobb tetszést nyerte el vakmerő mutatványokkal, különösen érdekes az előadás, a mit az oroszlánokkal és párducokkal tart, mely még idáig Magyarországon nem volt látható.

Fellépte a világhirü olasz állatszeliditőnek

Signor Ravicoli

az 5 jól idomitott állatával.

Belépti-dij: I-ső hely 40 kr. II-ik hely 20 kr.

Az állatseregiet naponta reggel 8-tól este 10 óráig van nyitva.

Az állatseregiet tulajdonos Magyarországon való tartózkodása alkalmával azon szerencsében részesült, hogy **ő Fensége Ferenc Ferdinand d'Este trónörökös és ő Fensége József Főherceg és Fenséges családja** az állatseregletet meglátogatták és az igen ritkán látható példányok fölött legnagyobb megelégedésüket fejezték ki. Ugy mint Európának legnagyobb városaiban, ugy itt is a n. közönséget teljesen kielégitendi.

Ma és a következő napon nagy idomító **előadások** lesznek tartva. *I-ső kezdete d. u. 4., II-ik este 1/2 8 órakor.* — Vasárnap és ünnepnapokon óránkint előadások. — *Minden előadás az összes állatok etetésével* van egybekötve.

ÉRTESITÉS!

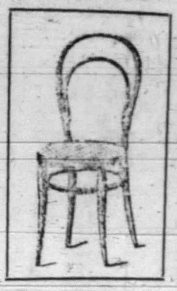

Van szerencsém a t. c. butorvásárló közönségnek tisztelettel tudomásul hozni, hogy **helyben Német-utca Zerkovitz-féle házban a mai kornak megfelelő**

ASZTALOS MÜHELYT

gépekkel felszerelve gyárilag berendeztem.

Az első budapesti és bécsi butorgyáraknál több évi müködésem tapasztalataimnál fogva, azon helyzetben vagyok, hogy ezen téren a legmagasabb igényeknek is megfelelhetek. **Elveim:**

Szilárd és izléses munka!

Kis haszon, nagy forgalom!

Megrendelések tetszés szerinti kivitelben készittetnek.

kiváló tisztelettel **Friedmann Károly.**

Tanonczok felvétetnek.

Nyomatott Fischel Fülöp lapnyomdájában Nagy-Kanizsán. 1896

98. szám. Nagy-Kanizsa, 1896. deczember hó 6-án. XXIII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utczai Ollop-féle ház.

Az intéseket a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bélyegtelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.“ *hivatalos közlönye.*

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Iparunk fejlődése.

Nagy-Kanizsa. december 2.

(-n). Hazánk az ezredéves kiállitáson méltó-módon mutatta be ipari haladásunkat is. Az a rendkivüli érdeklődés, melyet felséges királyunk a kőlönféle iparágak kiállitási csoportjai iránt mutatott, fáradhatatlanul járva be az egyes csarnokokat s legnagyobb figyelmére méltatva a hazai ipar árgyait; az az érdeklődés, melyet külföldről érkezett számos vendégeink tanusitottak a kiállitott ipari tárgyak iránt; az a számos kitüntetés, mely iparosainkat, s különösen nagy mértékben ezeket érte, fényes bizonyságot tesznek arról az el nem tagadható tényről, hogy iparunk nagyot haladt, s hazánk immár méltó módon vesz részt a nagyvilág versenyében, s hogy lázas szorgalom, el nem csüggedő kitartás és buzgalom kellett e cél eléréséhez, a mely még azonban korántsem jelenti az ut végét.

Sok kedvező körülmény összejátszásának köszönhető ezen tagadhatatlanul szép eredmény, a mely most már nem fog megállapodni a féluton, hanem felbuzdulva a sikertől, azt minden lehető eszközzel fokozni is iparkodik.

Tapasztaljuk azt napról-napra, hogy a kormány nagy gondot fordit az ipar fejlesztésére, s e célból még az áldozatoktól sem riad vissza, mert tudja, hogy habár hazánk még mindig par excellence mezőgazdasági állam, anyagi felvirágzásához az ipar mentül nagyobb fejlődésére is szükség vagyon; mert gazdaság és ipar együtt hordják magukban a nemzet erőteljes anyagi exisztenciájának biztos feltételeit. Mezőgazdaságot és ipart nem lehet és nem szabad egymással szembeállitani, mert e kettő kiegészíti egymást; az egyiknek szüksége van a másikra, az egyiknek fellendülése bizonyára a másiknak fejlődését is előmozditja.

Azért kezdenek az eddiginél nagyobb gondot forditani az ipari szakoktatásra, s azért kell azon lennünk, hogy mentül több tanultabb gyermek lépjen az iparos pályára. Valóban Németország ipara csak azért lendülhetett fel annyira, mert ott rendes iskolaoktatás nélkül gyermek nem mehet iparos-pályára, sőt iparos nem is fogadja el, ha ki nem mutatja, hogy a rendes iskolákat elvégezte. Nálunk — elég sajnos — legtőbbnyire olyan gyermek kerül az iparoshoz, ki esetleg négy elemi osztályt vagy legfeljebb még egy-két polg. isk. osztályt végzett jól, vagy rosszul; bizony-bizony, az ilyen elemekkel az ipart fejleszteni nem igen lehet, az iparos tanonc-iskolák pedig — ezen fölül igen keveset tehetnek abban a nehány órában, amely rendelkezésükre áll; ez iskolák látogatása is különben igen sok kivánni valót hagy maga után.

A polgári iskolának, melynek revisiója szintén küszöbön áll, az volt eredetileg kijelölt célja, hogy müvelt iparosokra tegyen szert a nemzet, oly iparos tanoncokra, kik a kellő elméleti kiképeztetés mellett annál nagyobb sikerrel, gyorsabban és jobban sajátithassák el a szükséges gyakorlatot.

Az iparos pályára szükséges elméleti kiképeztetést pedig a polgári iskola 4. osztálya adta volna meg. Igy volt az tervezve. De a gyakorlati élet, a müveltebb közönségnek az ipartól való idegenkedése, a gymnázium iránti nagy előszeretet ezt a számitást keresztül huzták, igen kevés növendék ment a polg. iskola 4. osztályának befejezése után az iparos pályára s jobbára, dacára a változott viszonyoknak, fennmarad a régi inasrendszer. De azok is, akik egy-két esztendő elvégzése után az iparos pályára lépnek, nem a javából valók, mert a jobb tanulók többre vágyódnak, nem hajlandók a szerintük háladatlan iparos-pályára lépni; meg nem gondolva, hogy kevés esztendő alatt függetlenebb jövedelmezőbb s nem kevéssé tisztes pályára

A „ZALA“ tárcája.

Margit rózsái.

— A „ZALA“ eredeti tárcája. —

Irta: Salgó G. Sándor.

A téli esthajnal komor szürkesége álmadozva lebegett künn a nagy ablaktáblák előtt, a terebélyes fák zuzmarás galyain.

Valamennyien ott hevertünk, hosszan elterülve a földön, a kényelmes puha medvebőr-szőnyegen a nyitott kandalló előtt, melynek rostélyán át az izzó, lobogó fahasábok bizalmas, vöröses fénye, csillogó zománcot vont az illatos kis bohém-lakás bizarr butordarabjaira, melyek felett lassan, elterülve, szállinkozott a kékes cigarett füst.

Mintha csak lepattant volna lelkünkről az életküzdelem ezer nehézsége, gondja, mindnyájan oly szépnek, olyan gondtalan, ringó bálkirálynő alakjában képzeltük e máskor zord világot.

Békés, szerelmes históriákról beszélgettünk. Kiki elmondta ideáljának jellemző fővonásait, melyeken aztán magunk kacagtunk legjobban.

Sándor, egy kis csintalan, jukker menyecskébe szerelmes, ki után már vagy fél esztendeje szalad, de a ki mindamellett nem hajlandó az ő vallomásait meghallgatni, mert többre becsüli a hadsereg arany zsinorait és fénylő sárga rézgombjait minden egyéb érzelemnél.

A kis cigányképü Jules valami mogorva pápaszemes latejner kacér, molett felesége után bolondult, ugyannyira, hogy még a férj uramra is féltékeny lett. Egy szép éjszakán végre megszökött önagysága..... Nem vele, hanem valami nyomorult, gézenguz biztositási ügynökkel, ki mindig elegáns császárkabátot hordott és egy fehér szegtüt a gomblyukában.

Géza, egy kis kékszemü, szeplős tanitónő után sóhajtozik egyre. Ő még a régi, romantikus idők embere; mintha csak a középkor lelkesült trubadurjai közül csöppent volna társaságunkba. Verseket farag az egyetlenhez... Persze ő még nem ismeri azt a nyugtalan, vérkorbácsoló lázat, melyet két formás puha hajlásu boka kelt az emberben.

Laci, a szürke fejü „vén gyerek,“ ki eddig félrebuzódva hallgatagon ült egy süppedő karossz k ölében, most felkelt helyéről. Irásztalából kis fekete ébenfa-dobozt vett elő és oda telepedett közénk a padlóra.

— Én azt mondom fiuk, olyan a sziv, mint valami nagy vendégszálló. No, ne haragudj kis Gézám, hogy ilyen profán hasonlatot használok. De higyjétek el, ha ebben nincs is poezis, mégis ez a legmegfelelőbb. Bizony, sok, nagyon sok szobára van felosztva ez a mi hitvány szivünk, melyben magunk vagyunk a szobapincérek.

Vannak hetes, hónapos vendégek, vannak, a kik csak átutazóban egy éjszakára szállnak meg. Az első perczben valamennyit örömmel fogadjuk, és ha egyikre másikra ráuntunk, rossz kiszolgálással kényszeritjük őt a távozásra. — Ki egy parfümös kis zsebkendőt, ki egy fél pár selyem harisnyát, kiviragot, arkepet hagy ott véletlenül. Ezeket aztán elég ostobaul összegyüjtjük, hogy legyen aggkorunkban mi mellett felmelegedni.

Nézzétek csak, igy melegil fel ujból az emlékezet, ha mindazt, mi a multból reánk maradt, a tűz pattogó lángnyelvei hévvel, örömmel, vigan nyaldossák körül.

Felnyitotta a kis ébenfa-dobozt, és egy kis rózsaszinü selyemszalaggal átkötött aranyszegélyes levélcsomót vett ki belőle. Meg sem nézvenottan vetette oda a lángok közé, melyek mohón kaptak utána.

— Ostobaság volt az egész! Annyi hévannyi melegség, ugy sem volt soha a kis Elvira szivében, mint a mennyit most levelei terjesztenek.

Ez itt a kis Lilly..... Szinésznő volt naiva. A világot jelentő deszkákon, korántsem tudott olyan bravurral játszani, mint az életben. De ott már szerepet cserélt és kitünően domboritott afféle Denise de Flavigni szerepekben.

Nézzétek csak, milyen haragos pillantásokat lövel árfatlan kis szemeiből. — No, no édes, ne boszankodj azon, hogy véletlenül, az egyszer en csaltalak meg. Idővel ugy is ellenkezőleg történt volna a komédia. Ejnye kicsikém, a te gyermekes, bársonyos arcodhoz nem illik ez a tragikus sötét kifejezés. Különben ugy is tudom, hogy ez is csak alakitás számba megy, mert most szörnyen pózolsz. Nevess édes, nevess ugy mint én! És most pá aranyos... pá!...

tesznek szert, mintha növelik a félművelt proletariátust.

Azt tapasztaljuk, hogy évről-évre kedvezőbb kilátás nyilik az iparosoknak. Az általános becsülésből is több és több jut ki nekik, mint az elmult időben, mikor nálunk még magának az iparnak becsülése sem volt általános. És most már — ez szintén megfontolandó dolog — az iparban is az az igazság kerül versenyre, hogy nemcsak erővel, de ésszel is. Iparunk tovább fejlesztésére tehát okvetlen szükséges, hogy a serdülő iparnemzedéknek meg legyen a kellő müveltsége, hogy necsak kezével, hanem eszével is dolgozzék. —

E körülményre okvetlen figyelemmel kell majd lenni a polg. isk. reviziója alkalmával s nagyon megfontolandó lesz, vajjon a gymnáziumok, realiskolák, felső kereskedelmi iskolák mellett valóban szükségünk van-e még egy teljes (érettségi vizsgára is jogositott) középiskolára, a mint ezt némely oldalról tervezik; vagy nem lesz-e célszerübb a polgári iskolát eredeti rendeltetésének visszaadni s e célból a helyi körülményeket is figyelembe venni.

De addig is sokat tehetnek a községek, ha iparos-tanonc-iskoláikat a kor szinvonalára emelik, és mindent elkövetnek, hogy a növendékekben kedvet, buzgalmat és szeretetet ébressszenek nemcsak ipari szakmájuk iránt, ami voltaképen a mesterek kötelessége, de a mit a hatóság is előmozdithat pályadijak kitüzése által, hanem az elméleti tárgyak iránt is, hogy a szerzett elméleti ismeretek, a mennyire lehet kiegészittessenek. Iparunk folytonos fejlődését csak igy fogjuk biztositani.

A város házából.

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhirré tétetik, hogy az 1883. évi XLIV. t. c. 36. §-ának d.) pontjában foglalt rendelkezésnek megfelelőleg; a z.-egerszegi m. kir. pénzügyigazgatóságnak 47888/IIa96. számu rendelete folytán, mind azon adózók, kik adó kiskönyveiket I. év november 15 ig be nem mutatták, jelen hirdetmény közzétételét követő 8 napon belül a városi adó-hivatalnál előirás végett annál bizonyosabban mutassák be, mert ellenkező esetben igazolatlan mulasztásuk 1—5 frtnyi pénzbirsággal fog megtoroltatni.

Nagy-Kanizsa 1896 december hó 3-án.

A városi tanács.

NEU ellenőr — VÉCSEY polgármester.

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa r. t. város 1896. évi szeptember hó 5-én tartott közgyülése 99. sz. a. határozata folytán ezennel közhirré teszem, hogy a jövő 1897. évre érvényes legtöbb adót fizető (virilis:) v. bizottsági tagok névjegyzékének kiigazitására és tárgyalására folyó évi december hó 5. és szükség esetén a következő napoknak délután 2 óráját a városház tanácstermébe tüzöm ki, melyidőben és helyenaz érdekeltek jelentkezhetnek.

Kelt Nagy-Kanizsán 1896. december 2.

Dr. TUBOLY GYULA b. elnök.

Ellenzéki vergődés.

A kétségbeesésig megszorult ellenzékecske már kezdi «akcióját.» Nézzünk egyet-mást az akciós gyüjteményből. Egyik legujabb vesszőparipája p. o. az, hogy a nagyobb pénzintézeteknel elfoglalt igazgatói állások a képviselőséggel, vagy legalább is a pénzügyi bizottsági tagsággal összeférhetetlenek. A kormánypárló lapok ebbeli okoskodások fonalán a nagytőke ellen fordulnak, hébe-korba antiszemita hurokat is pöngetnek. Ezzel első sorban az ellenzek megkopott népszerüsége érdekében fáradoznak — hiába. Főkép pedig a szabadelvü párt egy részének diszkrediálását célozzák, midőn „közkereseti társaság"-nak s más effélének tünetnek föl egyes liberális „klikkeket". Ily régi olcsó jelszavak egyenkint való cáfolatába kár lenne ezuttal ujból bocsátkozni. Csupán a dolog érdemére nézve óhajtunk megjegyezni kettőt: 1. Az ellenzéknek „összeférhetlenségi" kivánsága olyan, mintha például a véderő-bizottságból kihagynák a katonai ügyekhez értő képviselőket, az igazságügyi bizottságból kibuktatnák az ügyvédeket, a közigazgatásiból a volt alispánokat vagy szolgabirókat, a vizügyiből a mérnököket stb. A szakszerü alaposság tekintetéből minden józan politikusnak tiltakoznia kéne az ellen, hogy a pénzügyi bizottságba egy Hegedüs Sándor helyett teszem Herczeg Ferencet választották volna. 2. Abból, hogy valakinek pénzügyintézeteknél befolyásos állása van, még nem következik, hogy részrehajlóan, hazafiatlanul fog eljárni az ország financiái körül. És végtére: mire való a Ház teljes ülése, mire való a vita, a szavazás?... Az ellenzék ugyan „szépen kezdi" a kákán való csomó keresést...

Egy másik bakugrása az ellenzéki sajtó egy részének az, hogy igazat ad a «Reichswehr»-nek annak megitélésében: mi a jelentősége a vám- és kereskedelmi szerződésnek magyar részről történt felmondásának. A „R.r", mely egyik legesponáltabb szószólója a szélsőosztrák követeléseknek, e fölmondás-ban a Bánffy-kabinet részéről egyszerüen taktikai fogást lát, mely első sorban a magyar ellenzék ellen irányul, de elejét akarja venni «a liberális pártban lábrakapott elégedetlenségnek» is. Ugyane forrás szerint különben a felmondás „végelemzésben teljesen ártatlan formalitás... Mégis szép dolog, hogy ellenzéki lapjaink egy részea bécsi magyar-ellenes sajtó egyik organumának szemüvegén keresztül nézi a magyar kormány ténykedését. Pedig mennyire sántit a bécsi lap bölcselkedése, és mily kevésé alkalmas arra, hogy a magyar ellenzék uralmára hajtsa a kvóta-vizet. Mi a magyar kormánynak szóban forgó lépésében az önérzet, az erély, a céltudatosság kifejezését látjuk. Abból, hogy a szövetség felmondása magyar politikai körökben határozottan jó hatást tett és tesz, korántsem következik, hogy a felmondás Ausztriára kihatólag puszta ártatlan formalitás. Vajjon a «Reichswehr» és vele ja magyar ellenzéki sajtó mily jelentőséget tulajdonitott volna a felmondasnak, ha véletlenül a Badeni kormány előzte volna meg vele a Bánffy-kabinetet?...

A trónbeszéd ötletéből keletkezett közjogi vi-

Itt a harmadik, a negyedik, az ötödik..... hadd lobogjon a máglya.

Miért bujkálsz te annyira a feneken, tán csak nem félsz? No jer elő te is. Ah a kis Irénke! Rég nem láttuk egymást szép kisasszonyom. Haragszik, mert azt mondom: kisasszony? Legyen, asszonynak fogom szólitani, a hogy megérdemli. Tudom, tudom, hogy van férje. Egy nagyon csunya, egy nagyon is tehetetlen törvényszéki biró. Mikor megismerte, csak joggyakornok volt, de ön mégis már jegyző urnak szólitotta, bizonynyal csak azért, mert már szörnyen hullott a haja. Es ezt ön éppenséggel nem sajnálta, sőt titokban örült is ennek, mert ugy gondolta: a kopasz fejre jobban illenek a hosszu szarvak. En láttam férje kopasz tarkóján a szarvakat, de azért több óvatosságot ajánlok a jövőben. Kü önben..... Különben..... Es most az ég vele!

Még mindig van — mondta haragosan Laci, amint egy kis világoskék selyempapirt csomag akadt a kezébe. — De végre is, ez lesz az utolsó.

Szépen vigyázva bontotta ki a papirt, melyben két elszáradt rozsdásszinü tearózsa volt, nehány szál haragos vörös selyemcérnával egybekötve.

Örökké mosolygó, gunyos arcára egy pillanat alatt oda tévedt a boru, a fájó megemlékezés egyik kifejező sötét árnya. Sovárogva, melankolikusan bámulta a szőnyegen heverő rózsák hervadt, zörgős szirmait és lassan előre hajolva, szó nélkül betette a kandalló rostély-sitaját.

— Nem, nem, ezeket megőrzöm — mondá halkan, álmodozva.

Egyszerre elcsendesült minden a kis szobában, csupán a kandallóban lobogott lágyan, ritmikusan a láng, melynek halk, sirtergő danája, mint a bübájos romantika morfinos takarója visszavitte Laci lelkét messze, messze szebb időkbe, szebb vidékre, melynek csendes hólepte hideg temetőjében parányi sirhalom áll kettő tört márványoszloppal.

Végre egy nagy sóhajjal kalandozó lelke megtörten, fájdalommal, jéggel, hóval borítva visszatért közénk, a meleg kis otthonba.

— Ha e lonnyadt rózsák nem feküdnének most itt előttem — kezdé ujból beszédét Laci — magam is azt hinném, hogy álom volt csupán. Egy nagyon régi, egy nagyon szomoru álom, melynek elmosódott, homályos képei annyira bevésődnek az ember agyába, hogy idővel szinte valónak hisszük.

Oly tüneményszerü káprázat ez az egész história, mint a minő maga a kis szőke Margit volt; csak félig valóság, félig álom.

Nolc évvel ezelőtt találkoztam vele egy horvátországi fürdőben, hova az emberek gyógyulni és nem mulatni mennek és a honnan mégis csak kevesen térnek vissza egészségesen. Lehorgasztott fejjel, keserü, fanyar ábrázattal járnak kelnek ott évről-évre a betegek, fekete bandázzsal nyakukon, fejükön, kezeiken. A bennük rejtőző átöröklött pusztitó nyavalya olyan fakóra, ridegre festi lelküket, agyukat, mint a hideg őszi szél a fakoronák lombjait.

Egyik estén, ahogy oda akartam ülni ablakom mellé, a szomszédos villa terraszán kedves szelid képü öreges uri asszony társaságában egy fiatal leánykát pillantottam meg három kerekü kis tolószékben. Lábacskái nagy meleg takarókba voltak burkolva. Karcsu termetén leheletszerü hófehér illuzion-derék volt, nagy puffos ujakkal, melyek közé egészen bele mélyedt kicsi sápadt arca. Olyan gyöngédnek, törékenynek látszott az egész teremtés, kit egy erősebb szélroham könnyedén kapna szárnyaira. Piros táblás könyv hevert ölében és finom áttetsző vékony ujjai szaporán forgatták benne a lapokat. — Később összecsapta és feltekintett. — Szép volt, igézően szép, kis fehér szenvedő angyal arcával dus selymes szőke hajával, mely mintegy hatalmas fénylő diadém folyta körül magas, kissé hátra hajló büszke homlokát. A mélyen beesett üregekben két villogó sötét szem ült, melyek felett csak néha-néha mozdultak meg a bársonyos fekete pillák.

Ahogy észrevette, hogy én öt kiváncsian figyelemmel kisérem, hamvas pir borita el tiszta arcát és szeliden mosolyogva, ránézett a kis anyókára, kinek ujjai között vigan zörögtek az acél kötőtűk.

Azután már minden este ott láttam öt és gyakran megtörtént, hogy percekig merően farkasszemet néztünk egymással. Vártam, óhajtottam, hogy azok a fénylő csodálatos szemek bizalmas szavakat intenek majd egyszer hozzám. Egy izben sóváran, hosszu ideig bámultam öt, ugyannyira, hogy nedves szemeim előtt egybe olvadt minden és a mozdulatlan tarka kaosból csupán az ő beteges leheletszerü alakja vált ki, szárnyakra kelve. A hogy felébredtem merengésemből, az a felejthetetlen két csillag beszélt.

— Te is beteg vagy? — látszottak kérdezni.

— Nem.

— Hát akkor miért bámulsz ugy meg?

A kérdés kissé zavarba ejtett. Magam sem tudom, hogy miért néztem öt egyre, de ugy éreztem, mintha csakő lett volna az egyetlen abban az egész fürdőben, kit figyelnem kellett.

— Nos miért nem felelsz?

— Mert oly csodálatosan szép vagy! — válaszoltam én.

Száraz vékony ajkait oly megvetően bigyesztette le, mintha csak terhére lett volna üde szépsége.

— Bár volnék rut, ragyás.

— Miért?

— Akkor tán egészséges volnék.

— Szenvedsz nagyon?

— Nagyon. Minden ép idegszálamhoz odata-

ták is — ugy látjuk — csak arra valók, hogy teljes gyámoltalan kicsinyességükben mutassák be az ellenzéki pártokat. Ami a szabadelvü pártot nagygyá tette, a mi hatalmát öregbitette, egyfelül közjogi konzervativizmusa, másfelül belpolitikai tiszta liberalizmusa. Szembeállitva ezzel az ellenzék közjogi radikalizmusát és különben való retrograd szellemét, az ellenzék valamelyes fellendülését csak akként tartjuk lehetőnek, ha mindkét irányban felhagy az eddigi kétes és ferde politikával. Ha közjogi alkotmányunkat valóban a legcsekélyebb veszedelem tenyegette, a szabadelvüpárt mindenha tudta és hiven teljesitette hazafias kötelességét. Félreértéseket szülő szószaporitásokba azonban a liberális párt sohasem bocsátkozott. Ezentul is bizonyára ugy fog cselekedni.

A trónbeszédben jelzett kulturai, beligazgatási és gazdasági reformok oly fontosak, hogy mellettük igazán elenyészik a közjogi kicsinyeskedés s épugy a nemzetgyöngitő pártvillongás. A jelzett reformok vállvetett munkára kellene, hogy serkentsék a képviselőház összes komoly elemeit. Ha az ellenzék meg nem embereli magát, mind jobban csak maga-magát teszi tönkre. Vele, ha lehet, nélküle, sőt ellene, ha kell, a kormány és a szabadelvü párt ismét érvényt fog szerezni a parlamenti üdvös munkásságnak.

HIREK.

— **Alaptalan hir.** A „Magyarország" nagykanizsai levelezője azon ujdonsággal lepte meg lapját, hogy dr. gróf Jankovich László Zalavármegye főispánja ebbeli állásáról lemond, még pedig az okból, mert a vármegye legtöbb kerülete néppárti képviselőt küldött az országgyülésbe. Ezen hirből — mint meghizható forrásból értesültünk — csak annyi igaz, hogy ugy mind minden józan gondolkozásu hazafi a megyében, ugy gróf Jankovich főispán meg fokozottabb mérvben sajnálja a választások emez eredményét, de a visszalépésre annál kevésbbé gondol, mert teljes tudatában van annak, hogy nem az ő hibájan mult, hogy a választóközönség tulnyomó része a reactionárius irányt követte. Ha ő méltósága, csak legkevésbbé is oka volna, hogy vármegyenket ezen szégyen érte, Zalavármegyének intelligentiája nem viseltetnék irányában oly nagy tisztelettel, minőben tényleg és hozzá tehetjük, hogy érdemből állandóan részesül.

— **A Polgári-Egylet** vigalomrendező bizottsága tegnap tartott ülésében tekintettel azon körülményre, hogy társasegyleteink legtöbbje Szilvesztor estélyt tart, maga részéről ilyent nem rendez. E helyett január második felében ismét házi mulatságot és február 1-én fényes bált rendez.

— **Körvadászat Perlakon.** December 3-án Verly Ernő ur a perlaki takarékpénztár főtisztviselője, az általa bérelt perlaki és szobotical területeken körvadászatot tartott, mely oly dus vadászzsákmánynyal jutalmazta a fáradhatlan Nimrodokat, mely eredményében ritka és csakis a vadászgazda becsületére válik, ki vadászterületét ily szépen gondozta. A meghivott vadászok sorában ott voltak: Szabó Imre birtokos Alsó Pusztakovecről, Vizlendvay József birtokos Duzsnakról, Murzay Róbert birtokos Bellicáról, Vlasits György urad. ispán Turcsicsről, Dezső Béla bizlositási titkár N. Kanizsáról, Kuoritzer György takarékpénztári titkár N.Kanizsáról, Bartha István urad. ispán Lendva Ujfaluról, dr. Farnek László h. közjegyző Csáktornyáról, Sólyomy Lipót szolgabiró Letenyéről, Vlasits Nándor urad. erdész Szent-Keresztről Verbánocsics Nándor murakirályi és Kisfaludy Gyula hódosáni jegyzők; a perlaki társadalom elökelőségei Horváth Csongor járásbiró, Grész Alajos ügyvéd, Hajdinyák birtokos és többek a perlaki jó hirnevü vadászokból. A hajtás 9 órakor kezdődött és tartott 3 est beállitáig. Délben a szobotical erdőszélen izletes vadász villás reggelivel kedveskedett az előzékeny házi gazda. Összesen 6 kör volt, melyek végeztével örömmel jelenték a vadőrök Verly urnak, a vadászgazdának, hogy 285 db. nyul került teritékre. Ily fényes eredményre a legvérmesebb Nimrod sem számitott! A vadászat végeztével a fáradhatlan Nimrodok a szoboticzai nagy vendéglőben gyültek össze, hol a vadászgazda az egész vadásztársaságot pompás esti lakomával vendégelte meg. A házi asszonyi tisztet Verly Ernőné urhölgy ritka kedvességgel teljesitette s a megszámlálhatlan jóizü ételek s kitünő borban, — a szeretetre méltó háziasszony örömére, — Nimrodjaink époly pusztitást vittek véghez, mint nappal a szegény nyulakban. Az utolsó hajtásra meyjelent Kovács Rezső ur a járás szeretett főszolgabirája Dr. Böhm Sidney és Dr. Szabó József orvos urak kiséretében. A toasztok hosszu sorát, Szabó Imre ur, alsó pusztakoveczi birtokos, mint a Nimrodok seniorja nyitotta meg, ki a vadászgazdát, mint igazi Nimrodot éltette, ki a vadászatot óvni és ápolni tudja, s mint ilyen vadászvendégeinek ily ritka vadászélvezetet szerzett. A vig vadásztársaság jókedvét az ott termett ügyes cigánybanda zenéje még inkább fokozta és csak késő éjjel ért véget a szép s hosszu ideig emlékezetes perlaki Ferencnapi vadászat.

— **A keszthelyi gróf.** *Festetics Tassilo* gróf kir. főpohárnok és családjáról a következő érdekes adatokat közli velünk keszthelyi levelezőnk: A grófi család az évnek jórészét királyi fénynyel berendezett keszthelyi palotájában tölti. A nyári időszakban a családnak szórakozását a balaton: fürdőzés és csónakázás képezik. Ősszel a grófné gyermekeivel együtt gyakran sétakocsizást tesz a vidék szebb pontjaira. Kedvenc kirándulóhelyekül szolgálnak a meszesgyörki és szigligeti öböl kikötője, Szt. Mihályhegy, a vonyarci és cs. tomaji szőlőhegyek, a tátikai és rezi-i várromok. Nem ritkaság az sem, hogy a grófné gyermekeivel együtt a Keszthelyt környező hegyi kápolnákat fölkeresi s azokban ájtatoskodik, sőt egyik — másik kápolnát saját kezével hímzett egyházi ruhákkal disziti fel. A nép ilyenkor azt mondja: „A kápolna őrangyala megint ajándékot adott a kápolnára." — A gróf az őszi időt nagyobbrészt a vadászatokban találja kedvtelését. Kül és belföldi fouri vendégei részére rendezi, a kik sürün látogatják a vadászatokat. Ugy a gróf, mint a grófné, mióta gyermekeik nagyobbak, sok időt töltenek azok társaságában is és kiváló gondot fordiitanak azok szellemi és erkölcsi nevelésére. A család minden ünnep- és vasárnap, továbbá a családi tagok születés és névnapján a palota kápolnájában szent misét hallgatnak. A nemeslelkü grófné gondolkodásának tárgyát különösen a helybeli irgalmas nővérek zárdája képezi. A zárdát gyakran meglátogatja, amikor a zárdafőnöktől tudakozódik az intézet viszonyairól s a növendékek előmeneteléről, a zárda karacsonyfa lombjai alatt levő ruhadarabok s egyéb tárgyak a grófné kegyességéből száritják le a szegény kisdedek könyeit. Ugyanily jó cselekedetet gyakorol a gróf a város többi szegényeivel.

— **Megyei bál.** Zalavármegye fiatalsága 1897. évi január hó 9-én Nagy-Kanizsán a Szarvas szálló nagytermében bált rendez. A rendezőség élén *Dervarics* Akos kiliméni földbirtokos áll.

— **A Hirsch báró egyesület és az orvosok.** Hetek előtt jeleztük, hogy a Budapesten székelő Hirsch Mór báró betegsegélyző és jótékonysági egyesület más vidéki városok módjára Nagy-Kanizsán is fiókot szándékozik létesiteni. Heteken át egy titakozó vagy rosszaló hang sem hallatszott ezen mozgalom ellen. Csak most, miután már *Marton* Adolf, az egyesület kiküldöttje, sok fáradsággal, időmulasztassal és költséggel annyi hivet szerzett az egyesületnek, hogy a fiók-iroda felállitása immár kétségtelenné vált, az orvosi kar jónak látta értekezletet tartani és becsületszóra megfogadni, hogy az orvosok egyike sem fogadja el az egyesületi orvosi állást, noha értesülésünk szerint az értekezletet megelőzőleg az orvosi kar két jeles tagja már mint egyesületi orvos működött is. A közönség és az orvosok többségének érdeke ugy látszik ellentétben áll egymással és hogy az orvosok saját érdekök mellett lépnek sorompóba, azt mindenki igen természetesnek fogja a mai materiális világban tartani. A kérdés most már csak az, mit fognak majd ehhez szólani azok, kik az egyesületbe már beiratkoztak és kik ennek létesitését a maguk és családjaik részére igen üdvösnek tartják.

— **A budapesti állami ipariskolától.** A locomobil és cséplőgépkezelők tanfolyama az állami ipariskolánál (Budapest, VIII. ker. Népszinház u. 8.) január hó 2-án nyilik meg s april hó 10-ig tart. E tanfolyamon a gőzmozdony (locomobil) és a különböző cséplőgépek szerkezete és kezelése fog tanittatni. Tanulókul felvétetnek a 18. életévüket betöltött, irni és olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak több munkásai, továbbá gazdatisztek, birtokosok, géptulajdonosok. A belépők erkölcsi bizonyitványt tartoznak előmutatni, a nem önálló munkások ezenkivül, ha munkában állanak, s munkaadótól kiállitandó munkabizonyitványt, ha nem állanak munkában, munkakönyvüket tartoznak benyujtani. A tandij 5 frt, a mit előzetesen, a beiratkozás alkalmával kell befizetni. A beirás f. évi december 15-től január 2-ig

---

padt e kiirthatatlan, pusztitó kór, mely lassan kinzón emészti meg a testet, mint az égő lámpa az olajat. Félig roncs vagyok már. A vér oly lassan, lomhán kering ereimben és elmossa a csacska remény tegnap épitett fellegvárait. Lásd anyácska is szenved, azért mert igy nézek ki. Titkolja előttem a baj szörnyüségét, pedig tudom, hogy az orvosi tudomány oly tehetetlenül sántitva baktat e nyavalya után és nem éri be. Az a kis gödör enyhe ir lesz mindenre.

— Oh ne! Vesd ki agyadból a halálnak borzalmasan ijesztő, rémes képeit, hisz te még oly ifju vagy.

— Már rég megbarátkoztam e gondolattal.

Mit is várhatok én még az élettől, mely ily fukar kezekkel nyujtotta felém az élveket. Lásd, az én beteges lelkemben is élnek képek, a magányos percek megrezditenek benne egy egy hurt...

— Nézd én osztozom fájdalmidban, és volna hozzá erőm, uj vért öntenék ereidbe, tisztát pirosat,

— De hát mivel érdemeltem én meg tőled e nagy bőkezüséget?

— Mivel? Nos mert szeretlek. Ejjelenkint gyakran érzem, hogy lassan vigyázva száll be lelked hozzám az ablakon és ott lebeg ágyam felett panaszosan, segélyért kiáltva.

Igy vallottunk mi szerelmet fájón egymásnak minden este. Egyszer csak elmaradt, nem ült ki hosszu ideig az erkélyre. Mikor ujból meglátam öt, egészen oda volt már. Szép kis arca lesoványodott egészen és alig birt mozdulni helyén. A hogy észrevett, első tekintete azt mondta:

— Lásd vége! Erzem hogy holnap nem látom már a napot, nem anyácskát és... tégedet. Majd ha nem leszek már, vigasztald meg őt, kinek én mindene voltam. Es jer ki te is oda a halál nagy birodalmába, látogasd meg olykor siromat.

Hirtelen össze borzongott egész teste. Az öreg asszonyság alig tudta eltitkolni könyeit. Egy nagy hárász zsáli takart a leányka nyaka köré.

— Bemenjünk édes? kérdezte tőle.

A leány némán bólintott igent fejével aztán mégegyszer rám emelte megtört száraz szemeit, melyekben csillogva fényletti az élet ellobbanó utolsó sugara.

— Ne felejts el, látszottak hosszan mondani, aztán elforditá fejét és én nem láthattam többé.

Még az ejjel meghalt. Es én nem tudom megfejteni ma sem, vajjon a részvét avagy igazán az epedő szerelem vonzott annyira hozzá. Egy évig, mint valami holdkóros jártam az emberek között; elmerültem szilaj mámorok részegitő hullámaiba, de azt az édes, csendes nyugalmat nem leltem meg többé sehol. Egyre csak vele foglalkoztam, és álmatlan, komor éjszakákon, midőn a kavargó gondolatok nem akarták elpihenni agyamban, ugy éreztem, mintha egy alaktalan hőtehér árny repdesne szobámban, mint ha az ő lelke kikelt volna a sirból és eljött volna hozzám édesen csábitgatni engem abba a titokzatos világba, hol boldogan megpihenhetnénk egymás karjain.

A szerelmet én annak előtte másnak ismertem. Egészséges, plasztikus idomokban: szilaj vágy, mely minden ölelést forró, lázas csókkal fizet. És mégis ez a félig ködből, levegőből és napsugárból szőtt vergődő kis beteges alak elvonta figyelmemet mindentől. Mintha csak az ő törékeny tisztaa lelke költözött volna belém ugy sóvárogtam utána.

A rá következő évben ujból felkerestem azt a fürdőhelyet. Az ő sirjáról szakitottam e két rózsát, melyek olyan halványak, bágyadtak voltak, mintha csak az ő beteges kis szivében pihent volna gyökerök.

A léha szerelmeskedések emlékei szürke, hideg hamuvá változtak lelkemben, mint ezek itt most a kandalló tüzében. Nem szerelmi zálog ez, mert nem mondta soha egy szóval sem az a kis hamvadó hóvirág hogy szeret; hisz ezt csak az én beteges agyam képzelte. — De ezt a két rózsát még sem birom a többi után vetni. Megtartom annak az emlékére, hogy szerettem egyszer én is ugy, mint mások.

tart az intézet helyiségében (Budapest, VIII ker. Népszinház u. 8 sz.) Vidékiek a tandij beküldése mellett levélben is iratkozhatnak. A vidékről jövő tanulóknak január 2-ig nem szükséges személyesen megjelenni az intézetben.

— **Berzsenyi ünnepély.** A nagykanizsai kath. főgymnasium önképzőköre folyó hó 6.-án *Berzsenyi* Dániel koszorus költőnk emlékszobrának folyó 8.-án Szombathelyen történendő leleplezése alkalmából diszgyülést tart. Intézetünk ifjusága ezzel is kifejezést ad irodalmunk nagyjai iránt táplált kegyeletének.

— **Halálozások.** *Pregley* Péter nyug. mozdonyvezető a cs. és kir. déli vasutnál e hó 3-án 43 éves korában elhunyt Nagy-Kanizsán. — *Zavodnik* Alajos m. kir. pósta és távirdafőtiszt e hó 4-én éjjel életének 50-ik, házasságának 7-ik évében elhalálozott. Özvegye szül. *Matrić* Róza és négy árvája gyászolja, kiterjedt rokonsággal egyetemben.

— **Öngyilkos huszár.** Mintegy két hét előtt a pallini méntelep egyik közhuszárja eltünt, mivel a leggondosabb kutatás dacára sem került elő, mint katona-szökevény köröztetett. Tegnap végre megkerült az eltünt huszár. *Somogyi* Gyula nagybirtokos fenyvesében az erdőőr az egyik fán egy himbálódzó egyenruhás alakot pillantott meg, melyben az eltünt huszárt ismerték fel. A megejtett boncolás kiderítette, hogy az eltünt huszár közvetlen eljünése után felkötötte magát.

— **Országos vásár.** Nagy-Kanizsán dec. 7-én (hétfőn) országos vásár lesz.

— **Letenyei uj országos vásár.** A m. kir. keresk. miniszter 1018/896. sz. rendeletével megengedte Letenye községnek, hogy minden év december 25-ikét megelőző kedden és igy már f. hó 22-én uj országos vásárt tarthasson.

— **Könyörtelen anya.** Rémregényekbe illő cselekmény, melytől megborzad az ember lelke. Hihetetlen példáját adta özv. *Gyergyák* Györgyné a lelketlen, sziv nélküli anyának. Két neveletlen kis leánykáját minden őrizet nélkül otthon hagyta fütetlen dohos kis szobájában. A szomszédok csak napok mulva lelték meg őket tehetetlenül, éhségtől elgyötörve, piszkosan, rongyokban a szoba egyik zugában. Az esetet feljelentették a rendőrségnek, hol nyomban megindították a vizsgálatot.

— **Kézrekerült tolvajok.** Annak idején megemlékeztünk arról, hogy *Clement* Lipót földbirtokos mintegy 700 frt értékü utipodgyászát a helybeli állomás perronja alól ismeretlen tettesek ellopták. A körösheygi csendőrségnek sikerült a tolvajokat *Csuti* Sándor és *Vizi József* személyében elfogni. Mindkét tettes Budapestről kitiltott közveszélyes egyén, kiknek még ezen kivül egyéb bűntény is hirdeti nemes pályájukat. Az ellopott holmik nagy részét potom áron Székesfehérvárott értékesitették és midőn illetőségi helyökön a maradékon tuladni akartak a csendőrség elfogta és N-Kanizsára kisérte őket. A déli vasut 500 forint kártéritést fizetett a károsultnak, mert a podgyász feladva lévén hivatalos kezelés, tehát a vasut felelőssége alatt állt.

— **25. 35. 15.** Ezen számokat nem a lutriból, hanem a népkonyha egy rövidke közleményéből veszzük. A népkonyha céljaira ugyanis e napokban „a szegény gyermekek és „a népkonyha egy barátnője“ 25 kiló rizst adományozott, melyért a népkonyha elnöksége lapunk megelőző számában mondott köszönetet. A szedő akaratlanul fokozta ezen adományt és lett a 25 kilóból 35. A corrector azonban reducálta az adományt valódi sulyára, elvevén ebből 10 kilót, ugyanezt tette — természetesen ismét akaratlanul a szedő és igy lett az előbb 35 kiló rizsből 15 kiló, mely azonban tényleg sem több, sem kevesebb nem volt mint 25 kiló, mit ezennel végérvényesen helyreigazitunk.

— **Hirdetmény.** Folyó évi december hó 2-án a helybeli sertés-piacon egy szegény ember összes vagyonát képező 52 frtját elvesztette. Felkéretik a becsületes megtaláló, hogy azt 10 frt jutalom biztositása mellett ezen hivatalnál adja át. Nagy-Kanizsán, 1896. december 4. A rendőrkapitányság.

— **Klabriaszpárti az oroszlán ketrecben.** A klabriászt a közönség igen kedélyes játéknak tartja és tényleg az is, ha a kibicek melyek nélkül klabriászt nem is képzelhetünk, nem igen alkalmatlankodnak. A kik ma vasárnap Kopecky nagy állatseregletét fogják meglátogatni a kibicek egy uj fajtával fognak megismerkedni. Kopeczky kisasszony állatszeliditőnő két partnerével az oroszlán ketrecbe fog klabriászozni és a kibicek, a házi gazdák, t. i. az oroszlánok lesznek. Ezen fenséges állatok a legnagyobb figyelemmel kisérik vendégeik játékát és csak akkor szólnak, illetve mordulnak közbe, ha a pártnerek összevesznek. A játékosok pedig viseltetnek annyi tisztelettel a házisk iránt, hogy a legkisebb morajra lecsendesülnek. Az érdekes mutatványnak, ugy mint minden városban bizonyára nálunk is sok látogatója lesz.

— **Kis ajándékok** tartják fenn a barátságot régi közmondás, melyet ujabb időben nagy üzletcégek is irányitóul használnak. Ezen értelemben küld *Sarg F. A fia és társa* ismert cég Bécsben mai számunkkal barátjainak és olvasóinknak egy csinosan kiállitott naptármutatót 1897-re, egyszersmind emlékül a kitünőnek bizonyult „Sarg-féle Kalodont“ fogtisztító szerre, valamint az ezen cég által 1837 óta készitett „milly gyertyákra“, az első stearin gyertyák Ausztria-Magyarországban.

— **Egy bő tapasztalattal biró gazda ki kitünő bizonyitványokkal rendelkezik, állást keres. — Cim a kiadóhivatalban.**

— **Késmárky és Illés.** Budapesten a legbiresebb cégek egyike, Kossuth Lajos utca 9. és 10. szám alatti üzlethelyiségeit legközelebb a külön e célra épülő áruházba (Kossuth Lajos utca 12. szám.) helyezi át, minél fogva az összes első-emeleti diszmü. stb, árukészlet árait 20—50%-kal leszállitotta. Félreértések kikerülése végett, megemlitjük, hogy a régi hires „Kerepesi Bazár“ nagy raktárai és helyiségei továbbá is fenmaradnak, söt ott is az o y szilárdul megszabott cikkeknél, mint a 2 frton felüli franciababák és hintaovaknál, 10%-ot enged.

— **Villamos zongora az udvarnál.** A millenáris kiállitáson tudvalevőleg Sternberg Armin és testvére csász. és kir. hangszergyár kiállitott többek között egy villamos zongorat, mely általános feltünést keltett Ő Felsége is olyannyira érdeklődött a szenzációs találmány iránt, hogy — mint értesülünk — az udvarmesteri hivatal által rendeltetett is egyet és most naponta szórakozik az egész udvar a villamos zongora mellett. Különösen attól vannak elragadtatva, hogy bármily darab a legnagyobb tökélylyel jut érvényre és bizonyára e remek hangszer mellett fogják a karácsony estéjét vidáman tölteni.

— **Étvágytalanság és mindennemü gyomorbajoknál** melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger szódapasztillait Kapható 25 és 30 kros eredeti dobozokban minden gyógyszertárben és nevesebb gyógy-füszerüzletben Fő- és szétküldési raktár Egger A. fiai Nádor gyógyszertára Bpesteen Váci körut 17.

— **Backfis!** *Az utcák igen hosszuk. S ez a kellemetlen tél! Befagynak, bejegesednek az ablakok. Se kilátás, se belátás. Ismeretség nélkül semmit sem igérhetek. „Holtomiglan.“*

IRODALOM.

Egy remekbe csinált naptárról.

A könyvkereskedések tágas, világos kirakataiban oly szépen, szinte szeretettel simulnak egymáshoz a legellentétesebb irányu irodalmi müvek. A romantikusok nem zugolódnak, ha véletlenül a naturalista Zola vagy Prevost takarja el félig cimüket. Pekár Gyula »*Dodo főhadnagya*« oly negédesen, annyi finomsággal érinti Benickyné Bajza Lenke „*Ruthját*“. S ha ugy éjjelente zörrenve huzzák le a kirakatok rolóit, tán kilépnek a különböző irányu és erényü hősök és hősnők a sorok közül és mesélgetnek egymásnak szeretettel, békességben.

A karácsonyi müvek tarka hátterét a kirakatokban a különféle cimü naptárak képezik.

Könyvbirálatot irni igazán szép hivatás és van is ahhoz most anyag bőven. A naptárak dicséret nélkül is elkelnek és nagyon kivételes esetekben irnak egyikről másikról.

En egész véletlenül egy cifra, remekbe csinált naptárra akadtam a napokban, és ahogy itt előttem fekszik rikitós táblájában, a jóleső édes kácaj közé egy kevés keserüség is vegyül.

Bármennyire büszkelkedünk, a népnek még manapság is a „*kalanddrium*“ képezi egész könyvtárát. Vannak kitünően szerkesztett, szinte irodalmi számba vehető naptárak, de ezek sokkal drágábbak az ugy nevezett „*Herko Páter féle néppárti*“ ocsmány naptáraknál. A tartalma valóban csak a néppártra vallhat. Annyi szennyet, piszkot nem halmoztak még össze soha könyvben. Sokkal okosabban tette volna szerkesztője, ha a nyomásra szánt ólom-betükből kicsi kis golyókat öntetett volna......

Zichy Nándor a rettenthetetlen ősz bajnok, arany gyapjas fotografiája ott diszlik a könyv minden lapján, amint leszáll az elnyomott, sanyargatott magyar néphez és kegyes pártfogásába veszi. A háladatlan magyar nép pedig őt nem vette pártfogásába Kecskeméten! (A szedő)

Nem hiányzik egyébként Eszterházy Miklós gróf, a hirhedt Lepsényi Miklós, és Lueger uram arcképe sem, mind különböző büszke pózokban.

Ez a véres szám tömeg, mely mint egy összetákolt barikád utját akarja állni a magyar haladásnak, össze fog dőlni. Hisz eddigi müködésök csak arról győzött meg mindenkit, hogy cél nélküli, fejetlen szörny az egész, mely rombolni szeretne csupán. De a romboláshoz is erő kell! A magyar nép barátjának hirdeti magát es boldogtalan naptári lantosa igy veri a kobzot:

„Felkelt Bécsben az igazság napja,
Oda tekints szegény magyar hazám“

A testamentum összes szentjei megunták régi foglalkozásukat és beálltak egytől-egyig néppárti poétának. Es e szent nevek felett egytől-egyig afféle zöngemények huzódnak végig, mint annak a suszter legénynek a dalai, kit nemrég az esküdtszék vont felelősségre.

Ha müvelt ember csupa tévedésből kezébe venné e könyvet, kacagna rajta, mert az egész magán hordja a néppart kinos, gyötrelmes vergődéset. De ez oda kerül a nádfedeles viskók tölgyfa asztalára es szegény együgyü népünk bármennyire is imádkozik hogy: „*Ments meg isten a gonosztól*“ a „Herkó Páter“ naptárt megveszi, mert azt tartják legjobbnak a káplán urak.

A nép, mely még mindig jobban huz a paphoz, mint a tanitóhoz, ki őt a tudatlanság sötét köréből akarja kiragadni, készpénz gyanánt veszi a néppárt ig retét és ilyen ocsmányságokkal felidézik a középkor sötét vészes rémeit: a vallási fanatizmust.

Tintát nem érdemel az egész hitványság, mely a néppárt undok leheletől bűzlik. Nincs benne egy olyan sor, melyből tanulni lehetne. Hazug politikai célzatokkal van tele az egész. Törvényt, egyéneket lerant a könyv a sárba, hogy hasonlóak legyenek azokhoz, kik irták.

Nemes munkát végeznének azok a felvilágosodott vidéki urak, kik lebeszélnék a népet arról, hogy ily piszkos férceImenyt megvásárolják.

—G—

CSARNOK

Őrületes szenvedélyből.

— Amerikai bűnügyi történet. —

Németből forditotta: **Hugauff Ede.**

(Folytatás.)

15. *fejezet.*

Leavenworth ur földi maradványait utolsó nyughelyükre kisértem; de a hölgyeket sem a temetés előtt, sem azután nem láttam. Harwel urral azonban volt alkalmam néhány szót válthatni. Az illető semmi ujat sem közölt velem, de megerősitett gyanakodásaimban. Mert alig látott meg, már megkérdezett, ha nem olvastam-e a „Telegramm“ esti kiadását, és midőn erre igenlőleg feleltem oly gondteljes arcot öltött, hogy megkérdeztem természetesen: ki lehet e cikknek szerzője. Nem tudom felfogni, mikép lehet egy müvelt s feddhetetlen hölgyet ily nyilvánosan gyanusitani s pelengére állitani.

Felelete meglepett.

— Valószinü e módon akarják a valódi tettest önbeismerésre késztetni, mondá.

Nem különös megjegyzés volt ez egy oly ember részéről, kinek saját vallomása szerint sejtelme sincs, mikép lehet a gyilkos alkotva? Szivesen bocsájtkoztam volna vele hosszabb társalgásba, de ugy látszott: nem volt erre hangolva és igy megkellett elégednem és átadnom

magamat a reménynek, hogy Clavering ur vagy más egyéntől a két fiatal hölgy családi életéről bővebb s kielégitő felvilágositást fogok kaphatni.

Eme nap estéjén értesültem Veeley ur visszaérkezéséről is; és hogy még mindig nem érzi annyira jól magát: velem e szomoru napi eseményt megbeszélni.

Továbbá egy levélkét kaptam Laurától melyben uj lakásának cimét tudatja velem s hozzá teszi, hogy rosszul érzi magát, s igy látogatásokat sem fogadhat el, csak akkor keressem tehát fel, ha fontos közlendőim lesznek.

A kis levél nagyon meginditott. Tehát beteg — egyedül — idegen embereknél! O, ez igen szomoru.

A következő napon a titkos rendőr kivánságához képest elmentem a Hoffmann szállodába s leültem az olvasóteremben. Néhany perc mulva belépett az ur, kivel a Gilbert fele ház közelében, oly sajátságos találkozásom volt.

Ugy látszott, hogy engem szintén megismert, mert kissé zavarttá lett, de hamar magához tért s egy ujság után nyult.

Buzgó olvasást szinlelt, de valóságban szép sötet szemeivel figyelmesen vizsgált.

Arcom, ruházatom, magaviseletem minden, érdekesnek látszott neki. Éreztem, hogy meggondoatlanság volna a magam részéről hasonló kivánciságot elárulni; ezért lehetőleg eltogulatlanul felkeltem s egy régi ismerősömhöz leptem, aki egy átellenes asztalnál foglalt volt helyet és a legközönségesebb napikérdéseket kezdtük tárgyalni.

Beszélgetéseink folyama alatt a legnagyobb egykedvüséggel kérdeztem tőle a legutóbb belépett idegennek a nevét.

Furbisch Dick kellemes, vig s széles ismeretséggel biró társalgó volt.

— Clavering a neve, felelé csendes hangon. Londonból származik; pontosabbat nem mondhatok neked felőle, mert körünkbe még nem vezettette be magát. Talán meg ajánlóleveleket vár

— Müvelt ember?

— Ez kétséget sem szenved.

— Hagy magával beszélni?

— Megkisérlettem a vele való társalgást, de nagyon rövid feleleteket adott.

Midőn néhány perccel később kiléptem a Broádwayra és haza felé indultam, magamban gondoltam:

Mikép állhat ez idegen, kinek nyilvánvalólag itt New-Yorkban semmiféle összeköttetései nincsenek s saját utján halad amaz ügygyel, mely szivemet annyira megnehezíti, összefüggésben? Attól tartok, a böles Gryce ur ez egyszer téveuton járt, midőn megfigyelés végett tudtomra adta lakását.

Másnapi ügyekezetem épp oly sikertelenül maradt mint első izben.

Clavering ur eljött ugyan az olvasóterembe, de azonnal távozott, midőn megpillantott.

Nem könnyitette tehát meg a hozzá való közeledést. Hogy balul kiütött törekvéseimért magamat némikép kárpótoljam, az nap délután Mari Leavenworthnál tettem látogatást és majdnem testvéri szivélyességgel fogadott.

— Oh, kiáltá fel, midőn egy öregebb hölgynek, egy távolabbi rokonának, aki egy időre hozzá költözött be, mutatott.

Fejemet ráztam és mondám:

— Sajnos, minden kutatás eddig hiába volt.

— De Gryce ur ma erősen biztositott, hogy legkésőbb 4 óra alatt tudni fogjuk tartózkodási helyét.

— Gryce ur itt volt?

— Igen, meglátogatott, hogy bejelentse meddig haladt az ügy.

Az igaz, majdnem semmit sem értek el, tevé hozzá mély sóhajjal.

— Legyen türelemmel, kedves kisassony, felelém. Nem szabad elbátortalanodnia eddigi sikertelenségeink miatt.

— De nem birom ki tovább e bizonytalanságot. Teljes lázas állapotban vagyok órákon át és ez mázsányi teherként nehezedett rám. Alig tudok lélegzeni.

Kezét keblére tevé, mintha nagy fájdalmat érezne ott és azután izgatottan hozzá tevé:

NYILTTÉR.

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként, valamint **fekete, fehér** és **szines** Henneberg-selyem **35 krtól 14 frt 65 krig** méterenként sima, csikos, koczkázott mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség 2000 szin- és mintázatban stb. a megrendelt áru póstabér és vámmentesen a házhoz szállitva minátkat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállitó) **selyemgyára Zürichben.** — Svájczba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven itt megrendelések pontosan elintéztetnek. 4.

Felelős szerkesztő:

Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

KLYTHIA a bőr ápolására, szépitésére és finomitására Puder

Legelőkelőbb illatszéki, bál és társalgó PUDER. — Fehér, rózsaszin. és sárga — vegyileg analyzált és ajánlva Dr. Pohl J. Cs. Kir. tanár által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTLIEB cs. és kir. udvari toilette-szappan és illatszer-gyár Bécsben. Főraktár: BÉCS, I., Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszer- és gyógyszerkereskedésben és gyógyszertárban. — Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Keleti M. Mór cégeknél.

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajczár. Utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik.

HIRDETMÉNY.

Alulirott ezennel közzéteszi, hogy vb. Grünbaum B. nkanizsai bej. kereskedő csődtömegéhez tartozó a csődleltárban 2—343. tételszámok alatt felvett, összesen 1713 frt 80 krra becsült norinbergi, rövidáru és pipere cikkekből álló árutár, ajánlati uton eladatik.

Az irásbeli zárt ajánlatok 171 frt 38 kr. óvadék letétele mellet, legkésőbben f. é. deczember hó 19-ik napjának déli 12 óráig dr. Rothschild Jakab ügyvéd urhoz mint a csődválasztmány elnökéhez nyujtandók be.

Az ajánlati feltételek, valamint a csődleltár és az árutár, Freyler Adolf ügyvéd tömeggondnok ur közbenjöttével bármikor megtekinthetők.

Dr. Ollop Mór ügyvéd.
csődválasztmányi jegyző.

299 1—1

ELADÁS.

Biztos czélszerü és jó kamatozó tőke elhelyezés.

Egy ház a Csengeri utczába ujjan épitett 10 lakás, istálló kocsiszin 2 borpincze hordókkal és 1 kukoricza góréból áll a vasuti állomás közelébe, mely vasuti és posta személyzetnek könnyen bérbe adható, és évenként 2000 frt haszonbért jövedelmez, még 6 évig adómentes.

Egy ház a magyar utczába, mely 2 lakásból áll és évenként 450 frt haszonbért hoz.

Szentgyörgyvári hegyen Nagy-Kanizsáról ¼ órai távolság. Egy birtokkitünő jó karban, mely 3½ kataszt. hold szőlővel ujjan plántázva.

13½ hold catast. I minőségü szántóföld

6 hold I minőségü kaszáló rét, egy jó karban lévő pince és lakhelyiséggel s nagy gazdasági pajtával fundus instructussal, évenkinti tiszta jövedelem 1500 frt más foglalkozás következtében készpénz fizetés mellett szabad kézből azonnal eladandó. A közelebbi feltételek **Hlatko János szabó üzletébe** tudható meg.

Közbejárók ki vannak zárva.

KARÁCSONYI VÁSÁR!

Deczember hó 24-ig

raktárunkon levő összes áruczikkeink

Gyári áron adatnak el!

Nyári ruhaszövetek és mosókelmék beszerzési áron alul.

Különösen felhivjuk a t. közönséget

nagy választéku divatos szines selymeinkre

Meterje 80 kr., 1 frt 15 kr és 1 frt 25 kr.

A leszállitott árakból nem engedtetik.

FANTL TESTVÉREK.

Csak rövid ideig látható! A Zárda-utczában!

Uj szenzációs! Nem szédelgés!

Vad oroszlánok idomitása

a nagy kelet-szudáni állatseregletben

ma és mindennap

NAGY ELŐADÁS.

Itt adatik először:

A kalabriasz-párti

az

oroszlán ketrecben.

Az idomitás legnagyobb csodája, mely itt még nem volt látható.

Az előadások egész Európában nagy tetszést arattak, az idomitás igen érdekes és csodálatos.

Vendégfellépte a világhirü állatszeliditőnek

Madamoisella Rosette-nek,

ki egyszersmind a vad oroszlánokkal előadást tart.

Továbbá vendégfellépte a hires olasz állatszeliditőnek

Signor Ravioli

az 6 jól idomitott állatjaival.

Naponta két nagy előadás az összes vadállatoknak etetésével egybekötve; az első kezdődik **d. u. 4 órakor**, a második **este fél 8 órakor.**

Első hely 20 kr., második hely 10 kr.

Az állatseregleet tulajdonos Magyarországon való tartózkodása alkalmával azon szerencsében részesült, hogy **6 Fensége Ferenc Ferdinand d'Este trónörökös és 6 Fensége József Főherczeg és Fenséges családja** az állatseregletet megláto gatták és az igen ritkán látható példányok fölött lengagyobb megelégedésüket fejezték ki. Úgy mint Európának legnagyobb városaiban, úgy itt is a n. közönséget teljesen kielégitendi.

Özv. Kopetzky Jánosné. **Storer József,** igazgató.

Első rangu szálloda

a főváros középpontján

„Vadászkürt Szálloda"

Budapesten

Ujonnan berendezve: Liftl, villamos világitás, fürdők, tavhaszelő, mérsékelt árak n. m. szép nagy utczai szobák:

I emeleten 4.50 frt
II. „ 3.50 „
III. „ 2.50 „
Udvari szobák 1.50—2.50-ig.

Huzamosabb tartózkodásnál 20% engedmény.

Lakosztályok itt tartózkodásra egyezség szerint.

Magyar és francia konyha.

Saját termésüborok

Kammer Ernő

251. 6—1. tulajdonos.

Élet nagyságu fényképek bárminemü kis-képek után jutányosan készitnek.

Táj és épület felvételek vidéken is eszközöltetnek.

Az 1896-iki stuttgarti villanytechnikai és műipari kiállításon „arany éremmel" kitüntetve.

A „SINGER" varrógépek

Az 1896-iki nyugot-poroszország ipari kiállításon Graudenz-ben „arany éremmel" kitüntetve.

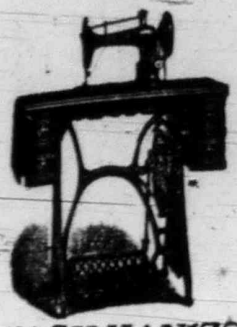

az első helyet foglalják el a varrógépek feltalálása óta. Mintaszerűek szerkezetükben és kiállításukban, felülmulhatatlanok varrógyorsaságban és tartósságban, valamint öltésük szépségében. A Singer varrógép megbecsülhetetlen a háztartásban, nélkülözhetetlen az iparosoknak, ennélfogva a

legjobb és leghasznosabb

karácsonyi ajándék.

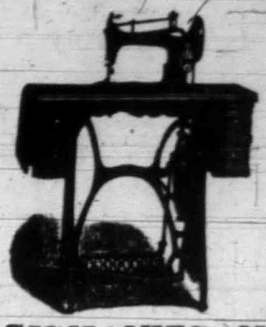

Gépeink mindinkább növekedő kelendősége, a kiállításokon elnyert legkiválóbb kitüntetések a legjobb birálatai azok jóságának és sokoldalúságának gyárunk 40 éven felüli fennállása és minden nagyobb városban fennálló fióküzleteinknek czélszerű berendezése pedig a legbiztosabb és legteljesebb garantiát nyujtják.

Eladás kényelmes részletfizetés mellett. Készpénzfizetésnél 10% engedm.

Díjtalan oktatás a divatos műhímzésben is.

NAGY-KANIZSAN **Deák Ferenc-tér 460.**

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság. (Ezelőtt Neidlinger G.)

NAGY-KANIZSAN **Deák Ferenc-tér 460**

Nincs többé szükség vegyi festészetre!!

Mindenki otthon festhet minden szinben és árnyalatban ruhát és fehérsemüt

TIZ PERCZ ALATT.

Korszak alkotó találmány, 500 százalék megtakaritással.

MAYPOLE SOAP

*

angol festőszappan.

Legujabb találmány házi festésre. — Fest minden szinben és árnyalatban.

Tizenöt percz alatt mindenki egy kevés forróvizzel és ezzel az angol festő szappannal ruhát, bluzt, fűzőnyt, zsebkendőt selyem és czérna kesztyüt, inget, harisnyát, gallért, selyemszöveteket, szallagot, csipkét, atlaszt, bársonyt, strucz tollat, hánczkalapokat stb. megfesthet. A festés szintartó és el nem fakul; — Minden ruhát ujjá varázsol. Méregmentes és a szövetet nem rontja. Egy darab ára 40 kr. (Fekete 50 kr.) s ezzel egy női blouse megfesthető. Minden darabhoz használati utasitás van mellékelve.

Szabadalmazott az egész világon.

Vezérképviselőség Ausztria-Magyarország, Balkán-államok, Görög- és Törökországban

BÉCSBEN, Máriahilferstrasse, 105.

Sonnenschein Lipót. Budapest V., Bálvány-utcza 5.

N.-Kanizsán kapható Neu és Klein és Fesselhofer József uraknál.

Mindenütt kapható.

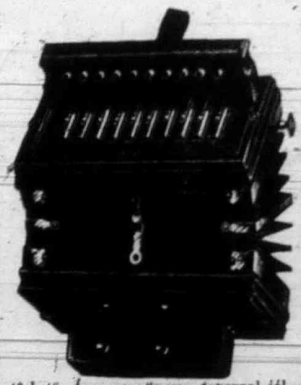

„Little Lord Fautleroy"

a világ legkisebb harmonikája!

csak 22 cm. magas és 11 cm. széles

„Princess May" elnevezés alatt Angolországban 10,000 darab adatott el. — Ezen legkisebb hangszer ugyanolyan hangot ád, mint a legnagyobb Harmonika és csaknem olyan kicsiny, hogy a zsebben is hordható. — Ezen majdnem minden **népdal-, choral-, induló-, táncdarab** stb. játszható és különösen alkalmas ajándéktárgy ugy kicsinyek mint nagyok részére.

A hangszer ajáb bronce hanggal van ellátva, mely jó bánás mód mellett elnem törhető. Ára egy finom dobozzal jól elcsomagolva, bérmentes küldéssel után vétel mellett, vagy a pénz előleges beküldésével 10 Márka — 6 frt.

Dölling és Winter

Musikinstrumenten Export (hangszerkiviteli üzlet)

Marckneukirchen, Sachsen.

Klüger M. m. kir. szabadalmazott

Szent-Iván Teá-ja

Évszázadok óta mindennemü tüdőbetegségek ellen, ugymint

tüdősorvadás, tüdő-húrút,

gyermekeknél az ugynevezett szamárkehe

stb. ellen, kitünő sikerrel használ. A nép és gyakorlati próba után orvosok is alkalmazzák, amia füveket melyekből szabadalmazott eljárásom szerint SZENT IVÁN TEÁM készül.

Orvosi vegyészeti megvizsgáltatás utján kitünt, hogy ezen tea mindennémü **káros nedvektől mentes** régi gyakorlat pedig bizonyitja, hogy egynemü olajtartama, az emlitett betegségek ellen kitünő hatással van.

Hatása annyival is inkább kitünik, minthogy a betegnek könnyü alvást szerez, s a hatás 14—20 napi használat után teljesen észlelhető. — Ugyancsak ezen tea kivonatából szabadalmazott eljárásom alapján cukorkákat is készitek, melyeket SZT. ISTVÁN MELLPASZTILAK név alatt hozok forgalomba, s melyek napkösben, oly egyének által, kik utazásra vannak utalva, avagy erős köhögési bántalmakkal birnak, ezen tea pótlására használhatók, és igen kellemes élvezeti cikket képeznek. Ára egy csomag teának portómentes küldéssel 1 frt 15 kr. 3 csomag 3 frt 20 kr, 1 doboz cukorka 45 kr. 3 doboz 1 frt 10 kr. Az összeg előleges beküldése, vagy postautánvét mellett. Megrendelések czupán

KLÜGER MÓR hoz Tót-Szerdahely.

(Zalamegye) intézendők.

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerü és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül,

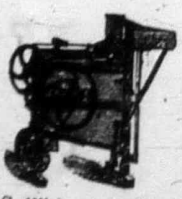

Gabona-rosták,

Konkolyozók (trieurök);

kézi kezelésre való

Széna- és szalmasajtók

fekvően vagy kocsira szerelve

Takarmány-füllesztők,

Szállitható **Takarék-főző-üstök takarmány** stb. részére zománcz bevonattal vagy anélkül, szállitókészülékkel vagy anélkül

Szeoskavágók,

Répa és burgonyavágók, 250 10—1.

Darálók

„Agricola" sorvetőgépek **(tolókerék szerkezettel)** mindennemü vetemények számára, váltókerekek nélkül.

Egy-,két-, vagy több vasu ekék

jótállás mellett elismert legjobb szerkezettel készülnek

MAYFARTH Ph. és Társa

cz. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárban

Béos, II/I. Taborstrasse 76 szám.

Árjegyzék ingyen. — Képviselők felvétetnek.

„Örök szépség."

Többévi fáradtságom és költséges vegyi kisérletezés után sikerült oly szert találnom fel, **mely teljesen ártalmatlan és biztos hatással bir.** Ezen szépitőszert elneveztem **kalopsionnak.**

A KALOPSION hatása:

A **kalopsion** használata által rövid idő alatt arcbőrünk mely folytos, kiütéses volt, **gyönyörüen kitisztul, nagymértékben megfehéredik.** Arcbőrünk lágy, puha, finom lesz.

A kalopsion huzamosabb használata által az arcunkon levő **ráncok elsimulnak és fiatal, üde arcbőrt nyerünk.**

Ki a **kalapsiont** folytonosan használja késő, öreg koráig nem fog ráncos arcbőrt kapni.

Egy üveg ára 10 frt. — Próba üveg 2 frt 50 kr.

Dr. Rotteus E., Paris.

Magyarországi képviselő:

Kapható: **Szalay Józsefnél**

Budapest, IV., Zöldfa-utca 11.,

és **Török József** gyógyszerész urnál **Király-utca.**

Hogy a nagyérdemü vevőim megcsalásoknak ne legyenek kitéve a Magyarországon forgalomba kerülő üvegek a képviselő pecsét és czimkéjével vannak ellátva.

ÉRTESITÉS!

Van szerencsém a t. c. butorvásárló közönségnek tisztelettel tudomásul hozni, hogy **helyben Német-utca Zerkovitz-féle házban a mai kornak megfelelő**

ASZTALOS MÜHELYT

gépekkel felszerelve gyárilag berendeztem.

Az első budapesti és bécsi butorgyáraknál több évi működésem tapasztalataimnál fogva, azon helyzetben vagyok, hogy ezen téren a legmagasabb igényeknek is megfelélhetek. **Elveim:**

Szilárd és izléses munka!

Kis haszon, nagy forgalom!

Megrendelések tetszés szerinti kivitelben készittetnek.

kiváló tisztelettel **Friedmann Károly.**

Tanonczok felvétetnek.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1896

99 szám. Nagy-Kanizsa, 1896. december hó 10-én. XXIII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utcza Ollop-féle ház.

Az intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t." hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

KIŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr
Félévre 6 korona (3 frt — kr
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Hirdetések tetszőleges számitatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Szabadelvüség és reakció.

Nagy-Kanizsa. december 7.

(–n) Másokat kell előbb megértenünk, ha önmagunkat akarjuk megismerni, a mi más szavakkal annyit jelent, hogy az ember akkor ismeri meg önmagát legjobban, ha mások tulajdonságaihoz méri a magáéit, mert itéletének csak igy lehet mértéke. Talán egy évtized előtt, mikor Ausztriában a Taaffe ingadozó kormánya, mely folytonosan kompromissumokban dolgozott az egyes párttöredékekkel az osztrák Reixrathban: azt irtuk, hogy bizunk nemzetünk géniusában, hogy nálunk a szükséges reformok egymásután létesülni fognak, s bizunk az emberiség géniusában, hogy a szabadelvüség és reakció közötti küzdelem nemzetünk üdvére és haladására az előbbinek diadalával fog végződni.

A mit körülbelül egy évtized előtt kimondottunk, az örvendetes valóság lett, s habár hazánk határán ott ólálkodik a sátán, s habár nem csekély aggodalommal tekintettünk a választások elé, a magyarság kipróbált szabadelvüségén hajótörést szenvedett a pokoli eszközökkel müködő reakció, s csak itt-ott volt képes a gyenge lelkűeket eltériteni a világosságtól.

Hiszen ez a küzdelem, nemcsak hogy nem ujabb keletű, hanem minden korokon keresztül, mindenütt folyton dul, a hol emberek laknak s társadalmakat alkotnak. Más és más alakban itt-ott, de lényegileg mindenütt egyformán. Nem egyéb az, mint a maradiság és haladni vágyás, a rabság és szabadság, az emberi méltóság és annak alázása közötti küzdelem.

Sajátságos mégis az, hogy a reakció mindenütt, a hol uralomra vágyik, az emberiség egész fejlődési menetén keresztül, a meddig csak a történelem fáklyája világit, ugyanazon eszközökkel dolgozik: hazugsággal és ráfogásokkal, az igazság megtévesztésével és megtagadásával, s a népben a vad szenvedélyek és indulatok felkőltésével, a gyülölet magvainak elhintésével. De az eszközök csak azért ugyanazok, mert a cél is mindig ugyanaz volt: a nép szellemi fejlődésének elnyomása, ennek következtében annak alárendeltségben és függésben való tartása, hogy azután mentül jobban vak eszköznek felhasználtassék.

A történelem bizonysága szerint a reakció utját sohasem jelölte más, mint az emberi legdrágább szellemi, erkölcsi és anyagi javak pusztulása; romlása az anyagi jólétnek, az egyén becsét és értékét emelő munkának, pusztulása a közügy iránti érdeklődésnek, az egymásra utalt osztályok és felekezetek közti békének és egyetértésnek, a nemzetiségek közötti jó viszonynak, az emberiség szeretetének. De járt nyomában a legpiszkosabb önzés, és minden gonosz indulat, mely az emberi méltóságot sérti, az embert lealázza. És mégis az emberek nagy sokasága fogékonyabb a gyülölet kárhozatos szavának befogadására, mint az igazság, a szeretet egyszerü szavának megértésére.

Hogy egyes helyeken a népet könnyü eltántoritani, az éppen nem csodálatos. A népet egyes jelszavakkal, különösen ha ezek a vallással kapcsoltattak össze, mindig könnyü volt félrevezetni, még inkább, hogyha ez a legfékteleneb terrorizmussal járt. És mégis, dacára a nagy apparatusnak, dacára hazugságoknak és ráfogásoknak, dacára a józan ész és az igazság lábbal tiprásának, nálunk a reakció győzelme majdnem hasonlit a kudarchoz, mert utját a legtöbb helyen vereség érte, s legtöbb helyen csak ugy aratott sikert, hogy a magyarság és a haza ellenségeivel következett. Bécsre mutatnak mint Eldorádót; azok a viszonyok, melyek ott vannak, képezik netovábbjait az ő vágyaiknak, az ő reményeiknek is; azok az egészségtelen politikailag és közgazdaságilag egyaránt káros és végzetes állapotok. De azt bizton hisszük: — vágyaik nem fognak teljesülni, reményeik meg fognak hiusulni; mert Magyarországon a nép egy része felül ugyan a szájhősködő demagogoknak, de csak ideig óráig. Kijózanodik, s azután elüzi a kisérteties rémeket, melyekről belátja, hogy csak veszedelmet hozhatnak reá és a hazára.

Az a kis csoport, mely az országgyülésen a néppárt boldogitó elveit fogja képviselni, (ha itt egyáltalán elvről lehetne szó) saját magán fogja tapasztalni, hogy e hazában hiába bontják ki a reakció zászlaját, s hogy e jelszóval pillanatnyi sikert lehet ugyan elérni, de tartós eredményt nem. Tapasztalni fogja, hogy az elveket ott az országházban minden párt megveti, mert a haza veszedelmét, a nemzet kárát egy párt sem akarhatja, és meg fog győződni róla, hogy jelszavai nem a magyar nép lelkéből vannak véve, mert nem a magyar nép lelkében gyökereznek.

A bécsi reakcionáriusoknak, a kik a magyar nemzet romlását akarják, a kiknek szemében a magyar nép fejlődése szálka, a kik gunyt és átkot szórnak reánk: azoknak szivesen látott vendégei volnának; ők legjobban tudhatják, hogy miért. Legjobban tudhatják, hogy e reakció térfoglalása nálunk egyszersmind a nemzet gyengülését is okozná, s a meggyengült magyar nemzet kevesebb ellentálló képességgel birna. Ha nem is árulják el valódi érzelmeiket, nagyon jól ismerjük ezeket, s azért a magyar népnek ez a párt nem kell, s még kevésbbé fog kelleni később.

A vármegye házából.

Megyei közgyülés.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága 1896. évi december hó 14-én és folytatva rendes közgyülést tart, melynek tárgysorozatában az alábbi fontosabb vagy bennünket közelebbről érdeklő pontokat találtuk:

Az 1876. évi VI. t. c. 4. §-a értelmében a közigazgatási bizottság választott tagjai sorából kilépő 5 tag, névszerint Bogyay Máté, Háczky Kálmán, Skublics Gyula, Skublics Jenő és dr. Vizlendvay József helyére uj tagok választása.

Az 1886. évi XXI. t. c. 25. §-a alapján az igazoló választmánynak 1897. évre történendő ujbóli megalakitása.

A nm. kereskedelemügyi m. kir. Minister Ur 11609/1896. számu magas rendelete és Mantuano József nagykanizsai lakós kéményseprő folyamodása a VI-ik és Ditrich János csáktornyai kéményseprő kérvénye a VI-ik kéményseprői kerület módositása tárgyában.

Háry Antal okleveles gyógyszerész és társainak folyamodványa Zala-Egerszegen 3-ik gyógyszertár felállitásának engedélyezése iránt.

Bozsai Oláh Endre okleveles gyógyszerész folyamodványa Nagy-Kanizsán 4-ik gyógyszertár felállitásának engedélyezése iránt.

Az életkoruk 15-ik évét be nem töltött gyermekeknek a mulató helyekről való távoltartása tárgyában alkotandó szabályrendelet tervezete.

A nagykanizsai járási főszolgabiró a garabonci körjegyzőség szervezésére vonatkozó iratokat bemutatja.

A nagykanizsai járási főszolgabiró a Palin és Korpavár községek egyesitésére vonatkozó iratokat bemutatja.

Nagy-Kanizsa r. t. város képviselőtestületének az ujonnan épitendő épületek ideiglenes pótadómentessége tárgyában hozott határozata trv. jóváhagyás végett bemutattatik.

Dr. Mangin Károly kir. tanácsos s megyei tiszti főorvos Dr. Ungár Miksa nagykanizsai lakósnak tudori oklevelét kihirdetés végett bemutatja.

A szövetkezetekről.

Örömünnepet ülhet hazánkban a szövetkezeti eszme minden igaz bajnoka, mert az eszme hóditásainak hire eljutott már a trón zsámolyához is

Ő Felsége a király is meg van nyerve az ügynek.

A második ezer év kezdetén, mikor először találkozott a király a nemzet képviselőivel, trónbeszédében a következőket intézte a nemzethez:

„A mezőgazdasági helyzet javitása és a földbirtokos osztály, különösen a kisbirtokosok ellenálló erejének fokozása kormányunk folytonos gondoskodásának tárgyát képezi. E célra fognak szolgálni a gazdasági erők szövetkezése, — a hitelügy lejlesztése, az állatlenyesztés emelése, az állategészségügy államositása, az állatforgalom biztositása és az állatbiztositás iránt tervezett intézkedések."

A királyi ajakról elhangzott e pár szóban óriási eredményeket látunk.

Látjuk azt, hogy az eszme nagy mértékben hódit mindenfelé, kicsinyt és nagyot egyaránt.

*

Több mint egy évtizede kitartóan munkál és küzd hazánkban egy önzetlen, lelkes kis sereg, hogy szolgált az eszméket, melyeket most már a király is ajkaira vett, hazánkban kedveltekké, népszerűkké és hatalmasokká tegye.

Országszerte saját felelősségére és költségére községenkint külön-külön községi hitelszövetkezeteket alapit e sereg, azokat szeretettel nevelli, pénzzel ellátja, dédelgeti, ellenőrzi, az ügyvezetésbe betanitja és ha már elég erősek, hogy saját lábukon megelelnek, szárnyra bocsájtja.

Igazi szülői melegszeretettel ugy bánik e szövetkezetekkel, mint egy jó édes atya gyermekeivel.

Eredményt is ért el e sereg, mert hazánkban már több mint ötszáz községben, több mint százezer ember áll és dolgozik a szövetkezeti zászló alatt.

Ezek a kis szövetkezetek jól beváltak.

Tőkésitettek az üzletrészekre történt befizetések utján, hatosok befizetésekkel, mig több, mint két millió forintot, takarékbetétek utján pedig ezt jóval felülmuló összeget. Idegen hitelt élveznek a szövetkezetek ebben ez esztendőben nyolcvan millió forintot; ugy, ahogy ma már évente tizennégy-tizenöt millió forint az összeg, a mit hazánkban a községi hitelszövetkezetek, a hitelre szoruló szövetkezeti tagok kezébe juttatnak.

Ma a hitelszövetkezeteknek a pénz otthon falukban 5–6%-ba kerül. Ha a községi hitelszövetkezet legfeljebb 2% al többet is szed be az adósoktól, azt évenkent — év végén levonva a kezelési költségeket — felosztja az adósok között, mert csak szövetkezeti üzletrészes tag kaphat hitelt. Ezzel még azt a sokak előtt hihetlen dolgot létesiti, hogy az adós kap osztalékot és hogy minden magyar gazda üzletrészes is lesz és nem fog a részvény csak a pénzzel birógazdag emberek javára jövedelmezni.

Egy egy üzetrészt még a koldus is megszerezhet magának. Mert ha naponként egy krajcárt is tőkésit, öt év alatt egy teljesen befizetett üzetrésze van. És mivel az első hatos befizetése által a szövetkezeti tagság minden jogait és előnyeit is élvezi: alig lesz arra eset, hogy a többi krajcárokat felre ne rakja.

Ezeket és ehez hasonlókat tudta meg Ő Felsége, minden szépre és jóra fogékony, jóakaratu királyunk. Ezeket akarja a kormány, utján hazánkban általánositani és népszerüsiteni. És ezért is fogja majd a nemzet zöme mint legjobb királyát szeretni és áldani.

*

A tiz év legelején a dolog nehezen és lassan ment. Egy-egy szövetkezetet alakitottak itt is, ott is; az ország minden vármegyéjében egyetkettőt. Oda jártak a szomszéd falubeliek tanulni. A vásárokon a vásáros nép tárgyalgatta az uj dolgot; a kapalóban megvitatták, megbeszélték és igy történt meg az, hogy egy-két község szövetkezői az igazság erejével a vármegye összes gazdáit megnyerték az eszmének.

A gyakorlatilag kipróbált és jól bevált dolgot törvényjavaslat alakjában dr. Nagy Ferenc budapesti egyetemi tanár gyurta át. A tábor többi munkatársai ezt a javaslatot megbirálták, gyakorlatilag bevált helyes módositványokat inditványoztak, azokkal a kész törvényjavaslatot kiegészitették, pótolták, helyesbitették.

Ez átdolgozott javaslat értelmében a már megalapitott szövetkezetek regeneráltattak, ugy hogy megtörtént az, hogy egy még meg sem hozott törvényt a kormánytól és törvényhozástól teljesen független, önálló egyének kipróbálták és ma már egy minden ivenyének megfelelő törvényjavaslat a dr. Nagy Ferenc szövetkezeti javaslata.

Ezt kell a törvényhozásnak törvényerőre emelni.

Nem lesz kicsiny munka. Megpróbálja majd a földmivelési miniszter erejét, munkabirását, kitartó szivósságát. A mint a kezdeményezők kis serege alig tudott megküzdeni a nagy tőke antagonizmusával, ez még inkább ellene fog állani egy ilyen, az ország lakóinak nagy részét jólétbe helyezni és függetleniteni akaró szocialis törvény meghozásának. Ebben azt mondhatni: elbirtoklás utján szerzett jogát látja majd megsértve, hogy a nagy tőkének (részvényeseknek) joga van a hitelre szorult szegény földmivestől különböző cimeken beszerzett beszédet busás kamatjövedelemre és osztalékra.

Pedig nincs igazuk.

Mindenkinek egyenlően joga van, hogy sorsán segitsen és senkinek sincs joga, hogy mások kárán gazdagodjék.

A kereskedelmi nagy tőke, ha nagy haszonra akar dolgozni, ne kamatoztassa pénzét és hitelét megszorult földmivesnépen magas kamatra biztosan, minden kockázat nélkül, hanem vállalkozzék: épitsen gyárakat, kezdjen más iparvállalatokat, gyámolitsa belterjesebben a kereskedőket.

A szövetkezeti eszme hivei nem kérnek sokat. Csak arra van szükségük, hogy a gazdák tőkéi a gazdák javára, a ő utjokon gyümölcsözőleg kezeltessenek és az állam az országgyülés és kormány utján nyujtson segédkezet, hogy ezt tehessék.

Nem anomalia-é az, hogy egy-egy község 4%-ot jövedelmező állámpapirokkan kezeli vagyona egy jó részét, mig a teljes hitelképes községi polgárok egy-egy vidéki takarékpénztárnál három hónaponként megujitandó váltó utján 8–10%-ra kapnak kölcsönt.

És mire nő ez az összeg addig, mig a szegény hitelre szorult ezt a pénzt tényleg megkapja.

Megmondom.

Három hónaponként jár a váltódij és kezelési-dij. Három hónaponként kell befáradnia neki és kezeseinek a székvárosba; ott — ha a kezeseknek külön nem kell fizetni — a költségen kivül elveszegetnek személyenkint egy-egy munkanapot; ezen felül nem ritka eset az sem, hogy a váltó mellé óvadéki okmányt állitanak ki, melyet az adós költségére zálogilag bekebeleznek és a kifizetés után ugyancsak az ő költségére törülnek.

Az ilyen váltó-gazdaságot bizony nem a földmüves nép részére találták fel.

Tegyük fel azt, hogy egy egy vidéki takarékpénztárnál naponként harminc-negyven apró falusi váltó esedékes, az adósok és kezeseik naponként együtt valamennyien legkevesebb száz munkanapot vesztegetnek el; ez évenként csak egy áldásosan működő takarékpénztárnál harmincezer munkanap. Ezzel nem törődik senki, pedig ez gyakran nagyobb kár a közjóra, mint a mekkora hasznot a részvényeseknek az osztalékok hoznak.

Nem az az erős ország, a hol egyesek mások rovására nagy jólétnek örvendenek, hanem az, a hol mindenki egyenlően jóllétnek örvend, a hol mindenki bol logul.

Ezt célozták a kezdeményezők ezelőtt tiz esztendővel. Ezt a célt akarja szolgálni a legelső magyar ember, a király, hatalmas trónbeszédével.

Arra kérjük a kereskedelmi nagy tőkét, hogy a királyi akaratnak utjat ne állja, mert százezrek jóllétéről van szó.

Az állam támogatásával a dr. Nagy Ferenc féle szövetkezeti törvényjavaslat utján és a gazdasági célokra szolgáló tőkékkel akarjuk hazánkban megteremteni a szövetkezeti érdekhálózatot.

Az országgyülés és a kormány nyujtson támogatást és biztositékot arra, hogy a gazdasági hitelszövetkezetek az állam garanciája mellett alakulhassanak, fejlődhessenek és működhessenek.

Ezt ugy értjük, hogy ha már az állam terhéhez a legnagyobb összeggel ugyanis a földadót fizető állampolgárok járulnak, a hitelszövetkezetek a forgalmuk után külön megadóztatva ne legyenek, a cégbejegyzési illetékmentesen eszközölhessék és a könyvek ne essenek illeték szempontjából azon szabályok alá, melyek alá a kereskedelmi üzleti könyvek tartoznak.

A szövetkezeti hitelező a nyert hitel által ugyis az adóalapot, a földet erősiti, fejlesztli és fokozza, mert vagy házat és gazdasági épületet emel, tehát ujabb adóalapot teremt, vagy szőlőt rigoliroz, gyümölcsöt ültet, vagy más belterjesebb gazdasági ágat vezet be; tehát az adóalapot erősiti és fokozza, vagy igavonó marhát és lovat vásárol és igy az adófizető-képességét erősiti.

Igy aztán az államkincstár, ha látszólag kedvezményeket nyujt is a szövetkezeteknek, e kedvezmények tulajdonképen a kincstár hasznára szolgalnak.

Magyarország lakosságának több mint fele földmivelléssel foglalkozik, tehát a többség érdeke megkivánja, sőt meg is követelheti, hogy a kormányzat részéről kiváló gondozásban részesüljön.

Az országgyülés és a kormány adja meg a jogot a szövetkezeteknek, hogy a községektől a kötményezett kötvényekben fekvő 4%-ot jövedelmező vagyont hasonló kamatra kelő biztositék melleti legalább husz esztendőre kölcsönképen megkaphassák.

Hiszen van erre már törvényünk, az 1888. évi XXXVI. t. c. 26. § a. Ezt kell most már legalább tiz év mulva végrehajtani.

Utasitsa a kormány a gyámhatóságokat és más közalapokat kezelő hatóságokat, vármegyéket, egyházakat stb, hogy azokat a tőkéket, melyeket takarékpénztárilag kezelnek, vagy melyek földbirtokos árvái tulajdonát képezik, avagy melyek általános szociális jótékonycélu érdekeket szolgálnak, hogy kellő biztositék melleit mindenkori takarékpénztár kamatlabért a hitelszövetkezeteknek kölcsön adják.

Járjon jó példával maga a kormány elül és időközönkint a bevételi kincstári felesleget ne csak kereskedelmi bankokhoz, de a hitelszövetkezeti pénztárakba is helyezze el aránylagosan és a postatakarékpénztár-betétek egy részével is igy járjon el.

Husz esztendő sok idő egy ilyen közgazdasági kérdés keresztülvitére. De hiszem és remélem, hogy ha a szövetkezeti törvényt ez az országgyülés meghozza, még nem lesz késő és husz év alatt a magyar gazdák helyzete konszolidálódva lesz.

Vegyük csak azt, hogy hazánkban legkevesebb két millió családfő és önálló gazda van. Tegyük fel a legrosszabbat. A törvény életbe lép és minden gazda hetenkint csak egyetlen egy husz fillérest fizet be üzletrész cimen a hitelszövetkezeti pénztárba. Tegyük fel, hogy hetenkint csak harminc fillért nyer a naponkint begyülő és azonnal a szövetkezeti pénztárba kamatozásra elhelyezett forgótőke után, melyet eddig zsebében kamatnélkül hevertetett, mivel a tak rékpénztár távol volt, vagy időveszteséggel járt a kivétel és betétel.

Most pedig a községházán lesz a hitelszövetkezeti pénztár. Tegyük fel azt, hogy a szövetkezeti pénztár utján kapott hitel és az eddig élvezett hitel kamatkülönbözete hetenkint csak 15 fillérrel ér föl.

Husz év alatt igy is együtt lenne a hitelszövetkezet utján a gazdák rendelkezésére több, mint ezer millió korona tőke. A belterjesebb gazdálkodás, a közösen szerzett gépek használ után sok gazdának annyi pénze gyül, hogy azt államkötvényekbe és járadékokba helyezheti el. Magyarország nem lesz a külföldnek adósa, hanem saját polgárainak és nem lesz ritka az olyan eset, mint Belgiumban, hol a szövetkezetek már régóta virágoznak, hogy egyes földbirtokosok örökösei hatvan-nyolcvan ezer korona készpénz felett is osztozkodnak.

Meg fog szünni a vagyon elaprózódása, terjedni fog a belterjes gazdaság a szocialismus hidrájának fejei pedig könnyen fogjuk letörhetni.

Dr. Gidófalvy István.

Tollfuttában.

Ha a társadalmi közönyben, — a minden melegebb érzésből, mélyebb rokonszenvtől s a szeretet tartósabb kötelékeitől távoláló társadalmi ridegségben volna boldogság: azt mondanám,

hogy azok a legboldogabb emberek, akiknél az „otthon" fogalma nem öleli magába bizalmas ismerőseiket, megszeretett jóbarátokat és a szük családi körön kivül egyetlen érező lényt, a ki a benső, s minden közönségesebb érdekből tiszta szeretet idealizmusával szivökhöz nőtt volna.

De mert sem a közönyben, sem a ridegségben nincs boldogság, még sem irigylem azokat, a kiknek egészen mindegy: Nagy-Kanizsán vagy Fiuméban, Zala-Egerszegen vagy Alsó-Kubinban; akik jöhetnek, mehetnek, bejárhatják az egész monarchiát és sehol egyetlen parányi ürt nem hagynak maguk után azon a nehány szobán kivül, amiből kihurcolkodnak.

Az ilyen embereknek távozása, bucsutlan bucsuvétele nagyon könnyü, nagyon fájdalom nélküli lehet ugyan; de mivel nekem mindig az volt az elvem, hogy jobb elégni égető fájdalomban, mint megfagyni dermesztő közönyben: inkább csatlakozom azokhoz, akik ugy tudnak élni ebben a mai, nagyon is „hüvös" világban, hogy mikor egy-egy helyről távozniok kell, a társadalom jó nagy rétegében ürt hagynak maguk után és bucsuzásuk meg nem eshetik kétoldalu fájdalom nélkül.

Igy tudott élni, igy élt közöttünk a mi kedves *Plihál* Viktor barátunk is. Azért az a bucsu-estély, melyet tiszteletére december 7-én az „Arany Szarvas" szállóban rendeztek jóbarátai: az ő részéről is, meg a megjelentek részéről is a fájdalmas válás bucsuölelkezése volt.

Mindazok, akik a válás fájdalmát egy-egy köszöntőben is kifejezték: e bucsu-ölelkezés hatása alatt voltak és a legszebb szó, a legragyogóbb beszéd mögött ott sötétlett az a nagy űr, mit a mai-napság bizony-bizony gyémántritkaságu, tiszta, nemes lelkek, makulátlan jellemek hagynak csak maguk után a szivekben is, meg a társadalmi együttélés világában is.

Dr. Szüts Miklós, az első tósztozó, szintén erősen érezhette szivében a keletkező és a pillanatokkal növő ürt, mert az ő, máskor pillangószárnyakon röpködő, játszi szelleme, most is szállt ugyan egyik gondolatvirágról a másikra, de ugy, mintha szárnyai tündöklő, aranyos himporára finom, fekete gyászfátyol simult volna. Még hangja rezgésében is volt valami komoly, szomoru mélaság. Amint gyönyörü, emelkedett szellemü beszédjében a közjegyzői intézmény szép intencióját fejtegette, ugy tünt fel nekem, mintha elfogódott szivével a fájdalom-érzete elől egyetemi katedrához akart volna menekülni, hogy a jogi elmélet hideg kezével nyomja vissza a válásnak feltörni készülő könyeit. És ez neki még szépen sikerült.

De már *Tóth* László, a mi kedves, közszeretetben álló törvényszéki elnökünk, nem tudott, de talán nem is akart kitérni a könyek elől. Férfiui odaadással és igazi közvetlenséggel markolt az érzések húrjaiba, hogy könyet ejtsen és könyet fakaszszon. Azért mondom, hogy „*férfiui odaadással*" mert a férfiu szivében a köny nem felszinen (mint a nőnél) hanem lenn, a legmélyebb redőkben van s ahhoz, hogy onnan felszakadjon, a szivnek egész vihara kell. Azért olyan drága a férfi-köny, mint a tenger gyöngye; és azért olyan megrázó is, ha a férfi-szemekben megjelen. A mi törvényszéki elnökünk az ő kedves Viktorkájáért nem zárkózott el még e sziv-vihar elől sem.

Dr. Mayer Ferko (Már csak igy nevezem, mert ha Ferencnek irnám: az ördög sem tudná, hogy róla beszélek) azt gondolta magában: jó lesz ezeket a felszakadt könyeket valami gyors tószt-operációval a beködösült szemekről levenni és felköszöntvén régi kedves Viktor barátját, azt kivánta neki, hogy majd Uj-Pesten is találjon ennyi őszinte jóbarátot és találjon egy olyan vele-érező rokon-lelket is, akitől egy könnyen meg nem válhat: szerető hitvest, feleséget. (No hát, mikor valakinek már doktor prescribál feleséget, annak nem is szabad kitérni előle, már csak egészségi szempontból sem!)

Viosz Ferenc, a tősgyökeres, romlatlan kedélyü, főszolgabiró, mikor látta és hallotta, hogy milyen szépen fölboncolta és bemutatta a maga érező szivét a járási orvos, okvetlenül neki is sententiát kellett mondania. Hamisitatlan főszolgabirói pózba csapta magát, zsebre tette két kezét és ugy mondta ki azitéletet Plihál Viktor barátunkra egy szép, kerekded, talpraesett beszédben, hogy milyen derékes szeretett tagját veszti el a zalamegyei társadalom ő benne. Nyugodt, önérzetes hangon mondta el itéletének minden mondatát, mert biztosra vehette, hogy az ellen senki sem fog bejelenteni fölebbezést.

Viosz Ferenc sokoldalulag méltatta ugyan a távozó jóbarát érdemeit, de azért egyet ő sem tudott. A következő tósztozó azután föllebbentette azt a titkot, amit a főbiró sem tudott, hogy a mi kedves Viktorunk az ő aranyos tollával nem egy névtelenül vagy „jegy" alatt megjelent cikkben mutatta már be idealisan gondolkozó lelkét és mély érzésü szivét s azt kivánta, hogy Ujpestről is gyönyörködtesse majd tollával közönségünket.

Mikoss Géza sokáig hallgatott; átadta egész szivét az együttérzésnek, de azután mégis csak fölkelt, hogy ő — a mindenki által ismert áldottlelkü papa — a távozó Viktorunkra áradó szeretet ragyogó sugaraiból juttasson az édesanyának és édes apának is. Oszinte, meleg szavakban emelte ki, hogy a szép lelki tulajdonok, amelyek Plihál Viktort ékesitik, nem mások, mint a szülői erények ölelkezése.

A mi jó Viktorunk álmatag arccal hallgatta a szép szavakat, mialatt erős harcot vivott benne a talentum az önmaga iránti bizalmatlansággal.

Végre is győzött, nem ugyan a talentum, hanem a „muszáj;" mert hát a szeretetnek ezt az általános, — impozáns megnyilatkozását mégis csak meg kellett köszönni akár bizott szónoki képességében, akár nem.

Mikor azután elmondta beszédjét, megint kevesebb lett egy titokkal ezen az estén; mert kitünt, hogy a mi Viktorunk nem csak irni, hanem beszélni is szépen tud......

Az est méltóságának koronáját az édes apa: Plihál Ferenc közjegyző beszéde képezte, aki mint egy sok vészszel megküzdött és dacolt nemes patriarchai alak, a fia és családja iránti szeretetet megköszönve, fenséges nyugalommal bocsátotta el az ő távozó Viktorját, hogy kezdje meg munkáját a pálya hajnalán, melynek ő már már alkonya felé jár.

És amint e pillanatban az apa és fiu ragyogó, áldó szemsugarai találkoztak: mintha valóban a hajnali és alkonyi fény bucsuzva ölelkeztek volna ott: a baráti szivek szeretetének, föléjök borulók, tiszta égivén át.

HIREK.

— **A honvédség köréből.** Orsovai *Lancz* Győző cs. és kir. tábornok, a honvédelmi ministerium II. ügycsoportjának főnöke, *Rubaszesuk* József alhadbiztossal folyó hó 5-én városunkba érkeztek. Idejövetelük célja a jövő évben kiépitendő honvéd-laktanya ügygyel függ össze. Tárgyalások folynak ugyanis az iránt, hogy a 20-ik honvéd-gyalogezred 3-ik zászlóalját már jövőre Körmendről ide hozzák és az épités már ezen zászlóalj számára ie eszközöltetnék. A körmendi zászlóalj ide helyezésével a 20-ik honvéd-gyalogezred együtt lenne ezen az állomáson, kivéve a Fiuméban állomásozó századot.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter *Kondor* Jenő nagykanizsai ügyvédjelöltet a nagykanizsai törvényszékhez, *Mayer* Károly kapuvári járásbirósági joggyakornokot a perlaki járásbirósághoz aljegyzőkké nevezte ki.

— **Bucsu-lakoma** December 7-ikén este 8 órakor az »Arany Szarvas« szállóban *dr. Plihál* Viktor barátai és ismerősei bucsulakomára gyültek egybe, hogy tőle mint társadalmi életünknek kiváló tagjától méltóképen elbucsuzzanak. A lakomára Nagy-Kanizsa és vidékének előkelőségéből igen számosan jelentek meg. Vacsora alatt számos tósztban méltatták a távozónak szép társadalmi szereplését s neki uj otthonába áldást, szerencsét kivántak. A felköszöntők sorát dr. *Szüts* Miklós szellemes felköszöntője nyitotta meg, utána hatásos tósztokat mondtak részint a távozóra, részint annak nagy tiszteletben álló szülőire: *Tóth* László, dr. *Mayer* Ferenc, *Viosz* Ferenc, *Mikoss* Géza, *Szalay* Sándor. — Dr. *Plihál* Viktor mély érzéssel köszönte meg a baráti szeretet szép ovációját, ugy szintén *Plihál* Ferenc is megköszönte a vele érezők szinte szeretet-nyilvánitását. — Dr. *Plihál* Viktor dec. 8-án utazott el uj állomás helyére: Ujpestre. Mi nem bucsuzunk el tőle, mert igéretét birjuk, hogy lapunkat szép tárcáival onnan is fel fogja keresni.

— **Eljegyzés.** *Krizsán* Miklós magy. kir. posta és távirdatiszt, a nagykanizsai fiatalság egyik rokonszenves tagja jegyet váltott *Puchmann* Karolin kisasszonynyal Nagy-Kanizsán.

— **Estély a Casinóban.** A Casino házi estélyei rendszeresen nemcsak rendkivül kedélyesek, hanem igen látogatottak is szoktak lenni. Ezen rendszernek a szombati estélyen csak felét tapasztaltuk t. i. a kedélyességet. A látogatottság főleg a hölgyek részéről szokatlan gyér volt. Ugy látszik, hogy a Casino törzs-tündérei még nem látták elérkezettnek a mulatságra való időt. Pedig kár volt már nem ezen alkalommal actióba lépni, mert táncosokban nem volt hiány és a kedélyesség mint rendszeresen — most sem hiányzott. A kik nem jöttek el, csak önmaguk a károsak, mert elszalasztottak egy jó mulatságot, de annál nagyobb mérvben kijutott ebből a megjelent hölgyeknek, kik a következők voltak: Altstädter Lipótné, dr. Blau Simonné, Ebenspanger Lipótné, Heltai Józsefné, Kaldi Irén, Kohn Adolfné, Lichtschein Pálné, Oesterreicher Leoni, Práger Béláné, Prager Sarolta, dr. Schön Eugenia, Weiser Józsefné, Weissmayer Lipótné és Zerkowitz Lajosné. Mint ezen névsorból kitünik, a megnyitó estély szép és disze keretben folyt le.

— **A korcsolyázó egylet közgyülése.** A nagykanizsai Korcsolyázó-Egylet december hó 5-én tartotta évi rendes közgyülését. Az elnöki megnyitó beszédet *Clement* Lipót az egyesület érdemekben gazdag elnöke tartotta, ki köszönetet mondva a közgyülésnek az eddig iránta tanusitott kitüntető bizalomért, sajnálattal jelenti hogy ez elől most kitérni kénytelen, mert a téli évad legnagyobb részét külföldön fogja tölteni. Egyuttal tudatja, hogy dr. *Plihál* Victor a kőfáradhatlan tevékenységü titkárt eltávozás folytán — szintén — kénytelen ebbeli állásától megválni. A közgyülés őszinte sajnálattal veszi ezen kijelentéseket tudomásul és *Grünhut* Henrik inditványára — melyben egyuttal melegen emlékezett meg a két tisztviselő elévülhetlen érdemeiről — ugy *Clement* Lipót elnöknek valamint dr. *Plihál* Victor titkárnak jegyzőkönyvi elismerést és köszönetet szavazott. Ezek után nyomban megejtették az uj választást, a következő eredménynyel: elnök: *Unger* Ullmann Elek, társelnöknő: *Gutmann* Vilmosné, igazgató: *Weidner* Diesel Ernő, titkár: dr. *Ollop* Mór, pénztárnok: *Rosenfeld* József. Választmányi tagok: Franz Lajosné, Győrffy Jánosné, Grünhut Henrikné, Práger Béláné, Rosenberg Richárdné, dr. Rothschild Samuné, Weiser Józsefné, Unger Ullman Elekné, dr. Engel Sándorné, Rák Aranka, Rosenberg Emma, dr. Neumann Edéné, Belus Lajos, ifj. Deutsch Lajos, Clement Lipót, Franz Lajos, Gutmann Vilmos, Grünhut Henrik, Komlóssy Kálmán, dr. Lőke Emil, dr. Neusidler Antal, dr. Holzer Henrik, Vécsey Zsigmond és Zerkowitz Lajos. Számvizsgálók: Blau Béla, Goldhammer Károly és Weissmayer Lipót. — A választás eredményének kihirdetése után átvette az elnökséget *Unger* Ullmann Elek, ki rövid sza

vakban köszönetét nyilvánitotta a közgyülésnek a megtisztelő bizalomért. — A zárszámadást a számvizsgáló bizottság jelentése alapján a közgyülés tudomásul vette és *Rosenfeld* József pénztárnoknak a felmentvényt, jegyzőkönyvi köszönet kapcsán, megadta, ép ugy köszönetet szavazott *Weidner* Diesel Ernő igazgatónak a multban tanusitott fáradhatlan tevékenységéért. — Az egyletnek jelenleg 150 tagja van, betudva az évadjegyes tagokat. — A tárgysorozat kimeritve lévén, elnök a gyülést bezárta.

— **Választmányi ülés és társasebéd.** A zalamégyei gazdasági takarékpénztár e hó 6-án d. e. 10 órakor tartotta első választmányi ülését, melynek tárgyai a betétkamatláb megállapitása és a tisztviselőkkel kötött szerződések jóváhagyása voltak.

Koller István elnök üvözölte a szép számban összejött tagokat, a jegyzőkönyv vezetésére dr. *Löke* Emil, a hitelesitésre pedig id. *Rajky* Lajos és *Irmler* József választmányi tagokat kérte fel. Felolvastatott a közgyülés napján tartott alapitói értekezlet jegyzőkönyve, melynek azon részét, hogy dr. gróf *Jankovich* László főispán a választmány tagja lett, élénk éljenzéssel ki érték és ezzel az ülésen megjelent főispánt szivélyes óvacióban részesitették. — A tárgyalások folyamán a betétkamatláb betétkönyveknél 4%-ban, folyószámlánál pedig 3%-ban állapittatott meg. — Megerősittettek a *Knortzer* György vezértitkár, *Horváth* Antal pénztárnok és *Kleinfeld* Vilmos könyvelővel kötött szerződések. — Végül elhatároztatott, hogy az intézet a fel nem használt alapitási költségekből a tapolcai vincellér iskolánál 200 frtos alapitványt tesz. — Az ülés $^1/_2$12 órakor ért véget. — Déli egy órakor a jelenvoltak más résztvevőkkel megszaporodva, kedélyes társasebédre jöttek össze a Szarvas szálló ettermében. Ez a társas ebéd szebbnél szebb felköszöntőkkel füszerezve, igen emelkedett hangulattal a késő esti órákig húzódott. — Az első felköszöntőt az intézet elnökére *Koller* Istvánra, *Plihál* Ferencz mondotta, ki után nyomban *Hertelendy* Béla igazgatósági elnök dr. gróf *Jankovich* László főispánt, mint a választmány tagját köszöntötte fel. A főispán az ő közvetlen természetességének szép egével köszönve meg a megemlékezést, az intézet felvirágozására üritett pohárt. *Hertelendy* Bélát: *Viosz* Ferencz; Sümegi Kálmánt mint az intézet megalakulásának egyik főtényezőjét: dr. *Löke* Emil köszöntötte fel, és *Plihál* Ferencz inditványára a társaság *Sümegi* Kálmánt táviratilag üdvözölte. — Felköszöntettek még *Vécsey* Zsigmond polgármester, *Viosz* Ferencz főszolgabiró, *Plihál* Ferencz felügyelő bizottsági elnök, az intézet igazgatósága, választmánya, felügyelőbizottsága, tisztviselői stb.

— **Körvadászat Dráva-Egyházán.** Folyó hó 6-án *Horváth* Csongor ur perlaki kir. járásbiró dráva-egyházi vadászterületén sikerült körvadászatot rendezett. A rossz időjárás folytán a vidéki meghivott vadászok közül ugyan sokan elmaradtak, ennek daczára azonban a hajtások jól sikerültek és 136 drb. nyul került teritékre. Délben a vadászgazda bájos neje kitünő vadász villás reggelivel kedveskedett, este pedig a vadászgazda vendégszerető házánál dus lakoma fejezte be a kellemesen eltöltött vadásznapot.

— **A vörös-kereszt-egylet közgyülése.** A magyar szent korona országal vörös-kereszt-egyletének nagy-kanizsai városi választmánya 1896. évi december hó 13-án délután 3 órakor a kisdedóvoda Nádor-utczai helyiségében tartandja évi rendes közgyülését.

A közgyülés tárgyai:

1. Elnöki megnyitás.
2. Jelentés a lefolyt év müködéséről.
3. A számvizsgáló bizottság jelentése.
4. A sorrend szerint kilépő választmányi tagok helyett ujak, esetleg azok ismételt megválasztása.
5. Netáni inditványok.

Kisorsolt tagok:

Fesselhofer Józsefné, Gelsei Gutmann Vilmosné, Knapz Boldizsárné, Plihál Ferenczné, Székely Lajosné, Vidor Samuné urhölgyek. Babochay György, Dr. Benczik Ferencz, Hofmann Mór, Plihál Ferencz, Stirling Sándor urak.

— **Keszthelyi hirek.** Volt nincs. Ez a helyzet signaturája. A Balaton jégsima parkettja, melyen vasárnap oly vidám élet nyüzsgött, már a multté és az enyhe időjárás folytán nincs is közeli kilátás — rendez-vousra a jégen. No de azért sebaj, hisz várhatnak — elég fiatal még az *idő*. — *Deutsch* András Keszthely város egyik köztiszteletben álló polgára 82 éves korában elhunyt. Temetése e hó 8-án nagy részvéttel ment végbe. — *A keszthelyi gazdászok* 1987. évi január 9-én rendezik az első farsangi táncmulatságot a gazdasági intézet kebelében fennálló „Segélyegylet" javára: a meghivók a napokban fognak szétküldetni. — *Müller* Ede a keszthelyi hir, posta- és távirda főnöke felügyelővé léptetett elő. A köztiszteletben álló buzgó tisztviselőt az előléptetés alkalmából számos jóbarátja üdvözölte.

— **Balatonvidéki kör** december 2 án Budapesten közgyülést tartott, melynek főtárgya a tisztikar megválasztása volt. Nagy lelkesedéssel fogadták a tagok azt a jelentést, hogy a kör tiszteletbeli, illetőleg diszelnök Somogyvármegyé részéről Beksics Gusztáv és Veszprémmegye részéről Fenyvessy Ferenc dr. országgyülési képviselő lett. Zalamegye részéről választandó diszelnökre nézve a tárgyalások folyamatban vannak. A kör tisztikara a következőképpen alakult meg: Elnök: Csury Jenő dr., alelnök: Schwarzenberg Mór dr., titkár: Holczer Lajos, jegyző: Bakonyi Lajos, pénztáros: Kürschner Márkus, helyettes pénztárnok: Hochstädter M., ellenőr Weber Frigyes, háznagy: Mangold Gusztáv, könyvtáros: Krauth Albert.

— **A népkonyha köréből.** *Clement* Lipótné urnő 5 forintot, *Blau* Pálné urnő 3 zsák burgonyát szi veskedtek a népkonyha céljaira adományozni, mely jótékony adományokért ez uton is hálás köszönetet mond a népkonyha elnöksége.

— **Köhögés**, *rekedtség és elnyálkásodásnál* melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger dijjutalmazott biztos hatásu mellpasztilláit. Kapható 25 és 50 krosz eredeti dobozokban minden gyógyszertárban és nevesebb gyógy-fűszerüzletben Fő- és szétküldési raktár Egger A. fiai Nádor gyógyszertára Budapesten Váczi körut 17.

— **Egy jó tapasztalattal biró gazda ki kitünő bizonyitványokkal rendelkezik, állást keres. — Cim a kiadóhivatalban.**

Valódi orosz és amerikai sárcipők (Galoschen) valamint *Columbus* és minden másfaj *korcsolyák* bevásárlása ajánljuk *Neoschill Alajos* gummi különlegesség és acéláruk gyári raktárat Budapesten, IX. Vaci utca 27. sz.

Tanügy.

Felebezeti tanitók közgyülése.

A szombathely-egyházmegyei rom. kath. tanitó egyesület letenyei köre Letenyén az elemi népiskolában tartotta meg őszi rendes közgyülését, melynek lefolyása a következő volt.

Délelőtt 9 órakor tartott szokásos „Veni sancte" után a kör tagjai az emlitett iskolaépületben összegyültek, a mikor *Laskovics* Ferenc letenyei esperes-plebános, ker. tanfelügyelő kéri a jelenlevő alelnököt — *Peintler* Ferenc kerkaszent-miklósi tanitót — hogy miután Kovács Sándor körelnök távol van, a gyülést nyissa meg. Ennek megtörténte után felolvastatik Kovács Sándor körelnöknek lemondó levele, melyben értesiti a kört, hogy miután somogymegye Marcali községben uj állomást foglalt él, körelnöki állásáról ezennel lemond. *Kutor* János bánokszentgyörgyi községi főtanitó, mint a kör pénztárosa hivatkozva a folyó évi junius hó 30-án Bánokszentgyörgyön tartott közgyülés hitelesitetlen jegyzőkönyvének XIII-ik pontjára, melyben valaki hivatalos tudositáson kivül privát dolgokkal foglalkozva a „Zala" cimü politikai lap f. évi 55-ik számában őt érztlen élcek tárgyául tünteti fel, s miután igy a kör hivatalos ügyeit privát dolgokkal összekeverve legcsekélyebb ok nélkül méltatlanul nyilvánosság elé hurcolja tisztviselőjét, melyből békés egyetértő önmüködés helyett egyesek által összelérhetlenségek szitatnak, kijelenté, hogy a körnek többé tagja lenni nem óhajt s pénztárnoki állásáról lemond. Ezzel rendbenálló pénztárnoki számadását a kör rendelkezésére bocsájtja.

A közgyülés a nevezett jegyzőkönyv XIII-ik pontját, mint olyant, melyről az előbbi gyülésben szó sem volt s melynek kinyomatására hivatalosan megbizva senki sem volt a kör tőröl rendelte!

Ezek után *Neupauer* István tótszerdahelyi tanitó elnöknek választatott meg, kinek helyébe jegyzőnek: *Makovszky* Géza tótszentmártoni tanitó, pénztárosnak pedig *Tóth* Béla letenyei tanitó.

A jövő gyülés helyéül Rigyác jelöltetett ki.

Szerkesztői üzenetek.

Az ur akarata. Megkaptuk. Besoroztuk. A levelében emlitett dologban uj-évkor intézkedni fogunk.

Cim nélküli tárca. Kezünkhöz jutott. szintén besoroztuk.

Felelős szerkesztő:

Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLŐP.

Hirdetések:

298 1—1 **Hirdetmény.**

Nagy-Kanizsa város közkórházi igazgatósága részéről az 1897. évi közkórházi szükségletek beszerzésére versenytárgyalás hirdettetik és pedig:

70 öl tüzifára.
Irodaszerekre.
Bölti cikkekre.
Betegek részére szódavizre.

Felhivatnak a helybeli kereskedők, hogy az ezen lent elősorolt tárgyak szállitására zárt ajánlatukat az **1896. évi december hó 28-án** a közkórházi gondnoksagnál annál is inkább adják be, mert a későbben érkezendő ajánlatok figyelembe véteini nem fognak.

A legelőnyösebb ajánlattétel fog elfogadtatni.

A szállitásra vonatkozó feltételek a közkórházi gondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán, 1896. dec. 5.

Dr. Szukits, elnök. — Dr. Szekeres József, közkórházi igazgató.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene-hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Beszerzés alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállitók, Rudolstadt (Thüringia).

Az 1896-iki stuttgarti villamytechnikai és műipari kiállításon „arany éremmel“ kitüntetve.

A „SINGER“ varrógépek

az első helyet foglalják el a varrógépek feltalálása óta. Mintaszerűek szerkezetükben és kiállításukban, felülmulhatatlanok varrógyorsaságban és tartósságban, valamint öltésük szépségében. A Singer varrógép megbecsülhetetlen a háztartásban, nélkülözhetetlen az iparosoknak, ennélfogva a

legjobb és leghasznosabb

karácsonyi ajándék.

Gépeink mindinkább növekedő kelendősége, a kiállításokon elnyert legkiválóbb kitüntetések a legjobb birálatai azok jóságának és sokoldalúságának gyárunk 40 éven felüli fennállása és minden nagyobb városban fennálló fióküzleteinknek czélszerű berendezése pedig a legbiztosabb és legteljesebb garantiát nyujtják.

Eladás kényelmes részletfizetés mellett. Készpénzfizetésnél 10% engedm.

Díjtalan oktatás a divatos műhímzésben is.

Az 1896-iki nyugot-poroszország ipari kiállításon Graudenz-ben „arany éremmel“ kitüntetve.

NAGY-KANIZSÁN Deák Ferenc-tér 460.

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság.
(Ezelőtt Meidlinger G.)

NAGY-KANIZSAN Deák Ferenc-tér 460.

3370 ik. 896. 302 1—1

Arverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Recsei Sándor és társai mint vők, Récsey József örököseinek Lauch József sormási és Freund Samuné gelsei lakosok elleni 500 frt tőke, ennek 1889. december 30-ától járó 6% kamatai, 3 frt 30 kr. óvási, 15 frt 35 kr. végrehajtás keretmi, 15 frt 35 kr. ezuttali költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék, a letenyei kir. járásbiróság területén fekvő a polai 116 sz. tkvben A + 688 sz. vállság köteles Deutsch Mari nevére felvett ingatlannak 185 frtra becsült felerésze a polai 117. sz. tjkvben A + 689. hrsz. vállság kötelés ugyanannak nevére bejegyzett ingatlannak 90 frtra becsült fele része a polai 123. sz. tjkvben A + 699 sz. vállság köteles ugyan Deutsch Mari nevére felvett ingatlannak 341 frtra becsült fele része mégis a becsehelyi 843. sz. tjkvben A + 1453 hrsz. vállság köteles Varga János tulajdonul bejegyzett ingatlannak 192 frtra becsült fele része és pedig, a polai ingatlanok a polai község biró házánál.

1897. február hó 13-ik napján d. u. 3 órakor

megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% a kézpénzben vagy óvadékképes papirban a kikiáltott kezéhez letenni.

Kelt Letenyén a kir. járóság mint tkvi hatóságnál 1896. évi november hó 27. napján.

NUNKOVICS
kir. széki aljbiró.

Csodálatos eredmény.

Szeplő, tisztátlan arcbőr, sárga foltok s. a. t. feltétlenül elünnek

Bergmann liliomtej-szappan

(Bergmann és társától Drezdában.)

naponkénti használatánál.

Kapható darabonkint 40 krajcárért

Grünbaum B. dunántuli louvrejában és *Kreiner Gyula* üzletében

Nagy-Kanizsán. 73 20—1

Hirdetések

felvétetnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanisán.

Csak rövid ideig látható! A Zárda-utczában!

Uj szenzációs! Nem szédelgés!

Vad oroszlánok idomitása

a nagy kelet-szudáni állatseregletben

ma és mindennap

NAGY ELŐADÁS.

Itt adatik először:

A kalabriász-párti

az

oroszlán ketrecben.

Az idomitás legnagyobb csodája, mely itt még nem volt látható.

Az előadások egész Európában nagy tetszést arattak, az idomitás igen érdekes és csodálatos.

Vendégfellépte a világhirü állatszeliditőnőnek

Madamoisella Rosette-nek,

ki egyszersmind a vad oroszlánokkal előadást tart.

Továbbá vendégfellépte a hires olasz állatszeliditőnek

Signor Ravioli

az ő jól idomitott állatjaival.

Naponta két nagy előadás az összes vadállatoknak etetésével egybekötve; az első kezdődik **d. u. 4 órakor**, a második **este fél 8 órakor**.

Első hely **20** kr., második hely **10** kr.

Az állatsereglet tulajdonos Magyarországon való tartózkodása alkalmával azon szerencsében részesült, hogy **ő Fensége Ferenc Ferdinand d'Este trónörökös és ő Fensége József Főherczeg és Fenséges családja** az állatsereglet megtalogatták és az igen ritkán látható példányok fölött lengagyobb megelegedésüket fejezték ki. Úgy mint Európának legnagyobb városaiban, úgy itt is a p. közönséget teljesen kielégíteni.

Özv. Kopetzky Jánosné. **Storer József**, igazgató.

100. szám. Nagy-Kanizsa, 1896. december hó 13-án. XXIII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utca Ollop-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bélyegmentes levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t." hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr
Félévre 6 korona (3 frt — kr
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyiltér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Politikai terefere.

Nagy-Kanizsa, december 11.

(-n) A parlamentek kétségtelenül elálmosodnának, ha ellenzékeik nem volnának. Igaz, hogy többet dolgozhatnának s kevesebb idő menne talán veszendőbe, de a parlamenti élet élénkségben sokat veszitene, ha egy-egy ellenzéki szónok alkalmat nem adna arra, hogy a vezető párt ébren legyen. Egyébiránt a latin közmondás szerint nagyot akarni is elegendő; csak-hogy e nagyot akarásnak kell, hogy komoly háttere is legyen, s nemcsak a cél legyen fontos és nagy, a melyet elérni kivánnak, hanem hozzávalók legyenek az eszközök is. Nemcsak ágyuval verebet lőni, nevetséges dolog, hanem vizi puskával menni a vasfalnak époly nevetséges. Igy látjuk: az élet megdöbbentő tragédiái mellett a politika nevettető komédiáit. A néppárt kétségtelenül komolyan fogja fel hivatását. S igy nem csodálható, ha az indemnityt sem volt hajlandó megszavazni. Az ok pedig nagyon egyszerü: az a terrorizmus, melyet a kormány a választásoknál elkövetett. Hogy a néppárt szónokának e kijelentése a szabadelvü párt körében derüs mosolyt idézhetett elő, az ép oly természetes, mint a hogy egészen természetes, hogy a néppárt evvel az okkal hozakodott elő. Valóban, nagy lehetett az a terrorizmus a mit a szabadelvü párt Kanizsán, Letenyén, Alsó-Lendván és sok más helyen a néppárttal szemben a választások alkalmával kifejtett. S ezekből a példákból kiindulva, épolyan nagy lehetett a terrorizmus másutt is. Igazán nincs szebb az igazság szereteténél, s valóban könyörületre inditó a megfélemlitett, elnyomott ártatlanság. Még kilváncsiabbak lehetünk arra a feliratra, melyet a néppárt, ő felsége trónbeszédére adni készül. Most még jótékony titok fedi a klasszikus remekművet, majd kipattanik, s ország-világ bámulni fogja azt a nagy bölcseséget, mely oly kis helyen megférni kénytelen. Bizonyára meg fog nyilatkozni itt az a nagy szeretet, mely alig fér meg a néppárti urak szivében, s mely oly megható módon nyilatkozott meg a választások alatt — a nemzetiségekkel szemben. De hát várjuk be magát a feliratot, majd lesz azután alkalom szólni róla. A nemzeti pártnak válaszfelirati javaslata ismeretes. Tulajdonképen nem is körülirása a trónbeszédnek, hanem egy fájdalmas panaszokkal telt levél, mely éles vádat is foglal magában a szabadelvü kormány ellen — s különösen a lefolyt választások miatt panaszkodik. Pedig ennek egyszer már kifejezést adtunk, az ellenzék s különösen a nemzeti párt is csak önmagának köszönheti kudarcát és hiveinek megcsappanását. A parlamentarizmus nem játék, hanem a nép képviseletének megtestesülése. Majdnem furcsaságszámba megy, hogy az osztrák Reixrathban *Schneider* mechanikus, a derék Luegernek csatlósa, éppen tegnap Magyarország ellen kel ki, s azt mondja, (talán szorgalmas olvasója az izlése szerinti magyar lapoknak) hogy a nemzetiségek itt mindjárt kész örömmel fogadnák és hozzájok csatlakoznának, ha az antiszemita lobogóval itt megjelennének, mert a magyar kormányt a zsidók vezetik. Ilyen sületlenségeket lehet komoly parlamentben mondani, s ezt kénytelenek komoly emberek végig hallgatni. De az osztrák Reixrathban megszokta már minden ember, hogy egyes szónokai elvetik a sulykot. Abból azonban meg éppen nem következik, hogy a magyar parlament egyes szónokai irigyeljék amazok babérait. A magyar ember különben sem termett komédiásnak. Csepürágók, kötél-táncosok, lovardai clownok ebből a nemzetből nem igen telnek ki. Jobb lesz tehát, ezt a dicsőséget ezentul is a szomszédoknak átengedni — a politikai téren. Jobb, ha mi nevetjük őket, mint ha ők nevetnek minket.

A „ZALA" tárcája.

Szegény ember dolga csupa komédia.

— A „ZALA" eredeti tárcája. —

Irta: Halis István.

Tizennyolc év előtt élet-halál harcot vivott a török az oroszszal.

Sok magyar gyerek beállott a török csapatok közé, hogy testvéreinknek segitsen.

Egyik volt iskolatársam (*Kőváry* Kaffehr Béla a „*Vasvármegye*" szerkesztője) szinlén végigküzdötte a hadjáratot, és hazajötte után elbeszélte (ha jól tudom a *Vasárnapi Ujságban*) a következő történetet:

Valami nyomorult embert fogtak el az előőrsök, kit azzal vádoltak, hogy az oroszokat kalauzolta. Rögtön összeült sátorban a hadbiróság, melynek tagja volt a főhadnagyi rangban levő Kőváry is.

A kémnek tartott ember rimánkodva mentegette magát, hogy kinozták, hogy vonakodása miatt szemei előtt agyonvágták kis gyermekét, s hogy végre csakis halálai való fenyegetéssel tudták kényszeriteni az oroszok a kalauzolásra.

A vallatásnál helyeselve bólintgattak a biróság tagjai.

— Igazad van szegény ember!

— Senki se tehetett volna másképen szegény ember!

A deliquens hálásan nézett biráira, kik e közben csibukozanak és csöndesen szürcsölek a fekete kávét.

Mikor pedig szavazásra került az élet-halál kérdése, mindenik azt mondta: „halál!"

S néhány perc multva a deliquens teste ott himbálózott az akasztófán.

— — Azt nem tudom, hogy ha a török biráknak igazságuk volt-e, de bizonyosan boldoggá tettek egy emberi férget néhány pillanatra.

* *

A tisztviselőt *Jókai* Mór határozta meg az ő aranyos humorával, — ha jól emlékszem, — ilyenformán: a tisztviselő individuum, akinek tetteit kifogásolja mindenki, — de megvan az az előnye, hogy tudja mennyi pénzzel *muszáj* kijönni a hónap végéig, és rendesen azt veszi észre a hónap közepén, mikép valami meghatlan módon már elfogyott a pénze.

Hat ez igaz. De Jókai elfelejtette a tisztviselői állás még egy előnyét megemliteni, hogy t. i. a tisztviselő mindig nevethet, amikor akar: egyszerüen rá gondol az ő cifra életére és mindjárt elfogja a nevetés. Mert a fölött a legmorozusabb embernek is kacagni kell.

Ezen nevetséges, állapotról a városi képviselők tudomással birván: édes hazánk ezeréves fennállásának ünnepén határozatot hoztak, hogy a városi tisztviselők fizetését megjobbitják. (Igaz, hogy azt is hozzátették: ha lehet.)

Milyen örömöt okozott ez a gondoskodás Rózsaszinben láttuk a jövőt és büszke remény nyel néztünk a költségvetés elé.

Igen ám, de a költségvetés egybeállitása alkalmával a pénzügyi bizottság egyik jóleikü tagja constatálja, hogy a fizetést nem lehet emelni, hiszen senkisem kérelmezte.

Enyje ni! Hogyan is nem gondoltunk már előbb erre? Persze csak ugy lehet adni, ha kérnek.

Megirjuk tehát a kérőlevelet késedelem nélkül, s ragyogó képpel várjuk a vig esztendőt.

Most azonban felhő kezd mutatkozni a tiszta égen: a fizetésjavitást örömmel megadja a *reformpárt*, de *Ebenspangerék* akadékoskodni fognak.

Ez a körülmény komoly aggodalmakat okoz *Vargáéknak*, bár többségben vannak a reformisták. Istenem, csak ne lenne olyan tigris az az Ebenspanger!

Más részről pedig özönével jönnek a jó hirek. A hány városi képviselővel találkozunk, mindegyik biztat, hogy örömmel hozzájárul a fizetésjavitáshoz. *Szekeres* József plane már évek óta ennek szükségességét hirdeti uton utfélen.

Sebestyén Lajos azonban kiköti, hogy a javitás után se legyen a pótlék magasabb a multévinél. A tisztviselők belátják ennek méltányos mivoltát és a számvevőségnél ugy állitják össze a számokat, hogy 25% fizetés javitás mellett meg mindig kedvezőbb leszen az idei pótlék 0·75%-al mint a tavali.

Simon Gábor ugy szavazza meg a javitást, ha a városra semmi féle teher sem hárul. Azt hiszem, hogy ez fából vaskarika de később rájöttem, mikép részben meg lehet ezt is valósitani. T. i. az árvaszéki és gyámpénztári tiszt-

ÉRTESITÉS!

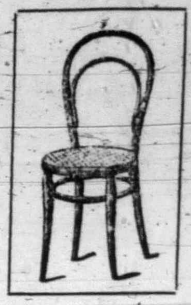

Van szerencsém a t. c. butorvásárló közönségnek tisztelettel tudomásul hozni, hogy **helyben Német-utca Zerkovitz-féle házban a mai kornak megfelelő**

ASZTALOS MÜHELYT

gépekkel felszerelve gyárilag berendeztem.

Az első budapesti és bécsi butorgyáraknál több évi müködésem tapasztalataimnál fogva, azon helyzetben vagyok, hogy ezen téren a legmagasabb igényeknek is megfelelhetek. **Elveim:**

Szilárd és izléses munka!

Kis haszon, nagy forgalom!

Megrendelések tetszés szerinti kivitelben készittetnek.

kiváló tisztelettel **Friedmann Károly.**

Tanonczok felvétetnek.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1896.

100. szám. Nagy-Kanizsa, 1896. december hó 13-án. XXIII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utca Ollop-féle ház.

Minden intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és déf-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár. a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t." hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr
Félévre 6 korona (3 frt — kr
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Hirdetések jutányosan számittatnak

Nyiltér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Politikai terefere.

Nagy-Kanizsa, december 11.

(-n) A parlamentek kétségtelenül elálmosodnának, ha ellenzékeik nem volnának. Igaz, hogy többet dolgozhatnának s kevesebb idő menne talán veszendőbe, de a parlamenti élet élénkségben sokat veszitene, ha egy-egy ellenzéki szónok alkalmat nem adna arra, hogy a vezető párt ébren legyen. Egyébiránt a latin közmondás szerint nagyot akarni is elegendő; csak-hogy e nagyot akarásnak kell, hogy komoly háttere is legyen, s nemcsak a cél legyen fontos és nagy, a melyet elérni kivánnak, hanem hozzávalók legyenek az eszközök is. Nemcsak ágyuval verebet lőni, nevetséges dolog, hanem vizi puskával menni a vasfalnak époly nevetséges, Igy látjuk: az élet megdöbbentő tragédiái mellett a politika nevettető komédiáit. A néppárt kétségtelenül komolyan fogja fel hivatását. S igy nem csodálható, ha az indemnityt sem volt hajlandó megszavazni. Az ok pedig nagyon egyszerü: az a terrorizmus, melyet a kormány a választásoknál elkövetett. Hogy a néppárt szónokának e kijelentése a szabadelvü párt körében derüs mosolyt idézhetett elő, az ép oly természetes, mint a hogy egészen természetes, hogy a néppárt evvel az okkal hozakodott elő. Valóban, nagy lehetett az a terrorizmus a mit a szabadelvü párt Kanizsán, Letenyén, Alsó-Lendván és sok más helyen a néppárttal szemben n választások alkalmával kifejtett. S ezekből a példákból kiindulva, épolyan nagy lehetett a terrorizmus másutt is. Igazán nincs szebb az igazság szereteténél, s valóban könyörületre indító a megfélemlitett, elnyomott ártatlanság. Még kiváncsiabbak lehetünk arra a feliratra, melyet a néppárt, ő felsége trónbeszédére adni készül. Most még jótékony titok fedi a klasszikus remekmüvet, majd kipattanik, s ország-világ bámulni fogja azt a nagy bölcseséget, mely oly kis helyen megférni kénytelen. Bizonyára meg fog nyilatkozni itt az a nagy szeretet, mely alig fér meg a néppárti urak szivében, s mely oly megható módon nyilatkozott meg a választások alatt — a nemzetiségekkel szemben. De hát várjuk be magát a feliratot, majd lesz azután alkalom szólni róla. A nemzeti pártnak válaszfelirati javaslata ismeretes. Tulajdonképen nem is körülirása a trónbeszédnek, hanem egy fájdalmas panaszokkal telt levél, mely éles vádat is foglal magában a szabadelvü kormány ellen — s különösen a lefolyt választások miatt panaszkodik. Pedig ennek egyszer már kifejezést adtunk, az ellenzék s különösen a nemzeti párt is csak önmagának köszönheti kudarcát és hiveinek megcsappanását. A parlamentarizmus nem játék, hanem a nép képviseletének megtestesülése. Majdnem furcsaságszámba megy, hogy az osztrák Reixrathban *Schneider* mechanikus, a derék Luegernek csatlósa, éppen tegnap Magyarország ellen kel ki, s azt mondja, (talán szorgalmas olvasója az izlése szerinti magyar lapoknak) hogy a nemzetiségek itt mindjárt kész örömmel fogadnák és hozzájok csatlakoznának, ha az antiszemita lobogóval itt megjelennének, mert a magyar kormányt a zsidók vezetik. Ilyen sületlenségeket lehet komoly parlamentben mondani, s ezt kénytelenek komoly emberek végig hallgatni. De az osztrák Reixrathban megsokta már minden ember, hogy egyes szónokai elvetik a sulykot. Abból azonban meg éppen nem következik, hogy a magyar parlament egyes szónokai irigyeljék amazok babérait. A magyar ember különben sem termett komédiásnak. Csepürágók, kötél-táncosok, lovardai clownok ebből a nemzetből nem igen telnek ki Jobb lesz tehát, ezt a dicsőséget ezentul is a szomszédoknak átengedni — a politikai téren. Jobb, ha mi nevetjük őket, mint ha ők nevetnek minket.

A „ZALA" tárcája.

Szegény ember dolga csupa komédia.

— A „ZALA" eredeti tárcája. —

Irta: **Halis István.**

Tizennyolc év előtt élet-halál harcot vivott a török az oroszszal.

Sok magyar gyerek beállott a török csapatok közé, hogy testvéreinknek segitsen.

Egyik volt iskolatársam (*Kováry* Kaffehr Béla a „*Vasvármegye*" szerkesztője) szinlen végigküzdötte a hadjáratot, és hazajötte után elbeszélte (ha jól tudom a *Vasárnapi Ujságban*) a következő történetet:

Valami nyomorult embert fogtak el az előőrsök, kit azzal vádoltak, hogy az oroszokat kalauzolta. Rögtön összeült sátorban a hadbiróság, melynek tagja volt a főhadnagyi rangban levő Kováry is.

A kémnek tartott ember rimánkodva mentegette magát, hogy kinozták, hogy vonakodása miatt szemei előtt agyonvágták kis gyermekét, s hogy végre csakis halállal való fenyegetéssel tudták kényszeriteni az oroszok a kalauzolásra.

A vallatásnál helyeselve bólintgattak a biróság tagjai.

— Igazad van szegény ember!

— Senki se tehetett volna másképen szegény ember!

A deliquens hálásan nézett biráira, kik e közben csibukozanak és csöndesen szürcsölek a fekete kávét.

Mikor pedig szavazásra került az élet-halál kérdése, mindenik azt mondta: „halál!"

S néhány perc multva a a deliquens teste ott himbálózott az akasztófán.

— — Azt nem tudom, hogy ha a török biráknak igazságuk volt-e, de bizonyosan boldoggá tettek egy emberi férget néhány pillanatra.

* * *

A tisztviselőt *Jókai* Mór határozta meg az ő arányos humorával, — ha jól emlékszem, — ilyenformán: a tisztviselő individuum, akinek tetteit kifogásolja mindenki, — de megvan az az előnye, hogy tudja mennyi pénzzel *muszáj* kijönni a hónap végéig, és rendesen azt veszi észre a hónap közepén, mikép valami meglophatlan módon már elfogyott a pénze.

Hát ez igaz. De Jókai elfelejtette a tisztviselői állás még egy előnyét megemliteni, hogy t. i. a tisztviselő mindig nevethet, amikor akar: egyszerüen rá gondol az ő cifra életére és mindjárt elfogja a nevetés. Mert a fölött a legmorozusabb embernek is kacagni kell.

Ezen nevetséges, állapotról a városi képviselők tudomással birván: édes hazánk ezeréves fennállásának ünnepén határozatot hoztak, hogy a városi tisztviselők fizetését megjobbitják. (Igaz, hogy azt is hozzátették: ha lehet.)

Milyen örömöt okozott ez a gondoskodás Rózsaszinben látták a jövőt és büszke remény nyel néztünk a költségvetés elé.

Igen ám, de a költségvetés egybeállitása alkalmával a pénzügyi bizottság egyik jóelkü tagja constatálja, hogy a fizetést nem lehet emelni, hiszen senkisem kérelmezte.

Enyje ni! Hogyan is nem gondoltunk már előbb erre? Persze csak ugy lehet adni, ha kérnek.

Megirjuk tehát a kérölevelet késedelem nélkül, s ragyogó képpel várjuk a vig esztendőt.

Most azonban felhő kezd mutatkozni a tisztaégen: a fizetésjavitást örömmel megadja a *reformpárt*, de *Ebenspangerék* akadékoskodni fognak.

Ez a körülmény komoly aggodalmakat okoz *Vargáéknak*, bár többségben vannak a reformisták. Istenem, csak ne lenne olyan tigris az az Ebenspanger!

Más részről pedig özönével jönnek a jó hirek. A hány városi képviselővel találkozunk, mindegyik biztat, hogy örömmel hozzájárul a fizetésjavitáshoz. *Szekeres* József plane már évek óta ennek szükségességét hirdeti uton utfélen.

Sebestyén Lajos azonban kiköti, hogy a javitás után se legyen a pótlék magasabb a mult évinél. A tisztviselők belátják ennek méltányos mivoltát és a számvevőségnél ugy állitják össze a számokat, hogy 25% fizetés javitás mellett meg mindig kedvezőbb leszen az idei pótlék 0·75%-al mint a tavali.

Simon Gábor ugy szavazza meg a javitást, ha a városra semmiféle teher sem hárul. Azt hiszem, hogy ez fából vaskarika de később rájöttem, mikép részben meg lehet ezt is valósitani. T. i. az árvaszéki és gyámpénztári tiszt-

A pécsi kir. posta és távirda igazgatóságtól.

27745/IV sz.

Figyelmeztetés

A postát igénybe vevő közönség érdekében.

A karácsonyi posta csomag fokozott mérvben veszi igénybe a postai alkalmazottak tevékenységét s oly rendkivüli mérveket szokott ölteni, hogy ha a fennálló postai szabályok a közönség által szorosan nem tartatnak be, a királyi posta a legkiterjedettebb intézkedések és a legnagyobb erő megfeszités dacára sem volna képes a közönség minden igényének eleget tenni, minek következtében a közönség maga szenved kárt, ha a küldemények vagy nem érkeznek meg rendeltetésük helyére, vagy ha megérkeznek, nem kézbesithetők, vagy végre ha kézbesithetők is, a tartalom meg van sérülve, romolva stb.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a szabályoknak a közönség részéről való pontos betartása a csomag sorsát biztositja, ennélfogva a postát igénybe vevő közönség figyelmébe a következőket annál nyomatékosabban ajánlom mert ezek nek figyelmen kivül hagyása, az államkincstárnak kártéritési kötelezettségét megszünteti.

Minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de mindenesetre jó anyaggal és tartósan csomagolandó.

Élelmi szerek, játékok, gyümölcs, szövet, kalap, ruha, fehérnemü külön-külön burkolandók.

Ezüst és aranyneműeket továbbá pénzt a fennebb fölsorolt tárgyakkal együvé csomagolni nem tanácsos, mert esetleges kártéritésnél figyelembe nem vétetnek; s már a nyomozásnál is a tényállás kiderülését hátráltatja.

A csomagoknak általában ugy kell göngyölve lenni, hogy egyrészt a göngyölet (burkolat) küldemény tartalmát külső befolyás ellen megvédje, illetőleg, hogy tartalmukhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzá férni ne lehessen, másrészt, hogy a tartalom más küldeményeken szállitás közben ne tehessen.

A csomag tartalmának minősége, természete, a hosszabb vagy rövidebb szállitási ut, a vizen vagy szárazon, vasuton vagy kocsin való szállitás majd egyszerübb, majd erősebb és tartósabb csomagolást igényel.

Ehhez képest:

Jelentékenyebb értékü tárgyak kivált ha nedvesség, dörzsölés, nyomás vagy ütés által könnyen megsérülhetnek pl. csipkék, selyem kelmék stb. és oly küldemények, melyek nagyobb távolságra és kivált tengelyen szállittatnak: értékük, terjedelmük és sulyukhoz képest megfelelő módon, közönséges vagy fonakjával kifelé forditott viaszos vászonba, bőrbe, szükség esetén vászonnal körülburkolt dobozba teendők és jól körülkötözendők vagy jó szerkezetü erős faládába csomagolandók.

Ékszerek, drágaságok tokban elhelyezve, azon felül vászonnal körül burkolt erős fadobozba, vagy faládácskába zárva és jól körülkötözve adandók fel.

Csekélyebb értékü tárgyak csomagolásához, ha azok nedvesség, dörzsölés, nyomás vagy ütés által egy könnyen nem sérülhetnek meg, elégséges, ha jó minőségü és többrétü csomagoló papirba burkoltatnak és egy darabból álló erős zsineggel többszörösen körülköttetnek.

Csomagolás nélkül, csak bezárt utázó táskák, böröndök, jól abroncsolt hordók, erősen beszegzett ládák, továbbá már nem vérző egy egy darab vad adható fel. — Több drb. vad, péld. nyul, fácány, fogoly stb, csakis csomagolva adható postára.

Bécs városba és annak kerületébe szóló hal küldemények göngyöletére — könnyü fölismerés céljából egy negyedrét vörös papiros ragasztandó s a cimzett lakásának pontos megjelölésére (kerület, utca neve, házszám, emelet, lakás száma) annál inkább kell kiváló gondot forditani, hogy az ily gyors romlásnak alávetett küldemények lehetőleg gyorsan kézbesithetők legyenek.

A kosarakba helyezett, tisztitott szárnyasokat tartalmazó küldemények cim iratát ugy kell alkalmazni, hogy a leszakadás lehetősége kizárassék s e célból legcélszerübb ha azok cimirata keresztkötésekkel erős zsineggel a kosarra köttetik vagy pedig a cimirat fatáblácskára ragasztatik vagy iratik, s a cimtáblácska sodronynyal vagy erős zsineggel mindkét végénél fogva a csomaghoz tartósan hozzáköttetik, hogy a szállitás alatt a cim le ne szakadjon.

Hogy főleg a romlandó tartalmu küldemények kézbesithetése minden eshetőséggel szemben biztosittassék, célszerü egy cimirat-másolatot a küldeménybe legfölül elhelyezni, azon célból, hogy a küldeményre alkalmazott cimirat leszakadása esetén is, a bizottsági felbontás alkalmával a cimzett megállapitható s a küldemény kézbesithető legyen.

A burkolat összefoglalása végett a küldeményre különösen a varrásra, illesztékre és zsinegre annyi pecsétet kell alkalmazni a hány elégséges arra, hogy a küldeményt a pecsétek megsértése nélkül fölbontani ne lehessen.

A pecsételésre egyáltalán csak jó minőségü erős, tartós pecsétviaszt szabad használni. Vignetták csak a csekély értékü küldemények lezárására használandók.

A ki rossz minőségü pecsétviaszt használ, mely könnyen leválik, annak következményeit maga viseli. Különösen engedhetlen föltétel az, hogy valamennyi pecséthez, ugy a küldeményen, mint a szállitólevélen egy és ugyanazon pecsétviasz és vésett pecsétnyomás használtassék.

Minden csomaghoz szállitólevél szükséges, melynek a csomagra irt összes cim-adatokat kell tartalmaznia.

A cimzés a szállitólevél adatával egybehangzóan tisztán és olvashatóan és tüzetesen (vezeték és keresztnév, társadalmi állás, lakhely község vagy puszta, utolsó posta, vármegye, utca házszám, emelet ajtószám) magára a csomag göngyöletere irassék, hogy a cimzett főleg ha a küldemény nagyobb városba szól is, könnyen és késedelem nélkül feltalálható legyen.

Ha a göngyöletre irni egyáltalán nem lehet, ez esetben azon papirlapot, melyre a cim irva van, nemcsak széleivel, hanem egész lapjával kell a csomagra és pedig mindig az azt összekötő zsineg alá ragasztani.

Aranyat, ezüstöt, pénzt, ékszert és drágaságokat tartalmazó küldeményeknél cimet mindig magára a göngyöletre: (ászonra, vagy faládára) kell irni.

Gyorsan romló tárgyaknál szükséges, hogy a „gyorsan romló", törékeny tárgyaknál „törékeny" vagy a szokásos palack alak szembetünőleg kitétessék.

Fődolog, hogy a cim oly szabatosan, tisztán és olvashatóan legyen magán a csomagon, lehetőleg jó nagy betükkel kiirva, hogy a cimzett azonossága és tartózkodási helyére nézve minden kétséget kizárjon; s a helyes irányitás céljából az első pillantásra a rendeltetési hely kivehető legyen.

A Budapest és Bécs fő és székvárosokba szóló élelmi szereket tartalmazó küldemények fogyasztási adó alá esnek. A bor és husélét tartalmazók pedig bárhova szóljanak, utólagosan fogyasztási adóval terheltetnek, szükséges tehát, hogy a szállitó levélen és csomagon a fogyasztási adó alá eső küldemény minősége és mennyisége

---

viselők fizetéseinek javitását az *árvatári tartalékalap* jövedelmeiből, melyet máshelyütt is felhasználnak, és a melyet az állam ugyis elvisz. (Hogy azonban a többi tisztviselők fizetésjavitása hogyan fedezhető a város megterheltetése nélkül, azt majd megmondja Simon Gábor.)

Kovács Károly, ki olyan rettenetessé válik, ha németet érez, mint valami vért szagoló oroszlán, — mosolyogva biztat: megjavitjuk, bizonynyal megjavitjuk.

Remete Géza pláne azt is megigéri, hogy beszédet fog tartani a javitás mellett.

Szóval: olyan bizonyos volt a dolog, hogy mi tisztviselők már pénzt éreztünk zsebünkben a javitott fizetésből.

Ekkor hallatlan esemény adódik elő: Ebenspanger a fizetésjavitást elfogadta a pénzügyi bizottságban.

Vargáék megdöbbentek: Jézus-Mária! micsoda sakkhuzása ez Ebenspangernek? Mert bizonyos, hogy valami alattomos terv lappang alatta.

Varga elborult arccal töpreng, mig nagy sokára kiderült a borus arc: Meg van. Hiszen Ebenspanger csakis azért fogadta el a fizetésjavitást, mert a pótlékot akarja emelni, hogy tönkre silányithassa a reformpártot ezzel a szóval: „látjátok hiresek, tavai mégis kevesebb pótlék volt, mint az idén!"

Vargáéknak persze védekezniök kell a támadás ellen, vagyis ily körülmények mellett a javitást nem szavazhatják meg. (Mi tisztviselők magunk is kezdjük belátni, hogy most már nem lehet másképen.)

De a rossz hir sohasem jár egyedül. Most azt beszélik, hogy a tisztviselői kar csakis azért kért fizetésemelést, mikép az uj polgármester ellen állást foglaljon. (Ez bizony alaptalan állitás, de mi tisztviselők magunk is elhiszszük, hogy akadnak emberek, kik igy beszélnek.)

Megkezdődik eközben a költségvetés tárgyalása, és folyik három napon keresztül. De mindenik nap és mindenik óra elvisz valamit a tisztviselők egyetlen reménységéből.

Sokat beszélnek, de mindent megszavaznak a képviselők. Felemelik a kisajátitási összeget, a gyepmesteri lakás költségét és felveendő épitési kölcsön kamatát. Az uj tételekkel a pótlék felrug 64%-ra.

Belátjuk, hogy most már sem a reformpártra, sem Sebestyénre nem számolhatunk. (Simon Gáborról nem is szólván.)

Tehát azt is belátjuk, hogy bár a legnagyobb jóindulat van irántunk a képviselők között, de fizetésjavitást nem kapunk.

Miután pedig ezt is belatjuk: nem marad más hátra, mint kérelmünket visszaszivni.

Visszavesszük folyamodásunkat nagy csendesen, nehogy észrevegyék, de minden óvatosság mellett is észreveszik és ekkor éljeneket kapunk nehány képviselőtől. Ez oly boldoggá tesz bennünket, hogy örömünkben nevetünk, amig könnyüink kicsordulnak.

...Télre való fámat ha képes lettem volna eddig beszerezni, akkor befütteinék; ha pedig megajándékoztak volna valami jófajta szivarral, akkor rágyujtanék. Meleg szobában, illatos füstfelhőbe burkolva török szultánnak képzelném magamat: talán mint nagyur el tudnám felejteni, hogy a szegény ember dolga csupa komédia!

Természetköltők.

— A „Z A L A" eredeti tárcája. —

Irta: **Baboss László.**

(Folytatás.) (5)

Thomson és Young uj időszakot alkotnak a költészetben. A visszatérést a természethez, a Pope s Boileau féle szabályuralt költészet felszabadultát a formák, merevség s oktatás jármaalul, s a hamis klassicismustól áttérést a nemzetire, a természetes és közvetlenre, az érzés és kedély igaz hangjaihoz. Ő és Young Eduárd az „Éjjeli gondolatok s panaszok"-kal (1741) véget vetettek a conventionalis költészetnek, s ezidőtől fogva a költészet isten asszonya meg-megszépült; arca kigyullad, idomai megtelnek, tüz járja át petyhüdt tagjait, szelleme, képzelete felfrissül, s uj teremtő erő sugárzik lényéből. Az elegantia, a forma simasága költői tartalmat nyert, bensőség, közvetlenség, természetesség üdeség hatja át, a nagy természet változó, meg-megujuló s mégis változatlan szépségei uj bájt, uj erőt kölcsönöznek neki. A fölebredt természet szeretete tör át minden idegen, amely ha még gyenge is, nem elég meleg, szétfolyó, tele borongással, de sovárgással, is minden iránt a mi szép tiszta és természetes, afelé, amely tisztán bocsájt ki s tökélyetesen mindent kezéből: a természet felé; hova felemelkedni a népköltészet segitette; a skót népköltészet egyike a leggazdagabbnak a földön, üde és dallamos, s magába foglalja az egész nép történetét, melyből történeti népdalokat énekelve a nemzet egyik nemzedékről a másikra hagyta, s emlékei igy örökre megóvattak s oltárt nyertek a nép szivében. A Jakab-fölkelés s bukása a költészetet még inkább gazdagitá s a legelső müvelt népdalköltő Ramsay Allon (1686—1758) felkarolva hazája népszerü dalköltészetét, Tergusonnal s Anna Bernard-dal együtt, akik azt a hatást, mit a népdal magába foglal, tovább fejlesztették, s igy a népköltészet megifjitotta a müköltészetet, s mivel a népköltészet mindenütt a természetköltészettel társaságban lép fel, kezdetleges költés közvetlen szépségei, a naivság bája, az erény és tisztaság artatlansága, beolvadt az öntudatos alkotás formáiba s a természetes a müvészibe.

Élete azonban nem valami szerencsés körülmények között folyt, maga mondja, hogy örömtelen volt élete, mint egy remetéé, terhes mint egy rabszolgáé. Azonban hogy mégis voltak szép napjai, örömei, az tagadhatatlan. 15-dik évében a marokszedő — leány okozott neki boldogságot, később a fejő — leány s a szép lányok hangja és danája, szép éneke, különösen az a tudat, hogy szövegét egy bétazilvaiás irta a szomszédból, őt is dalra tüzelte, s megszületett egy másik boldogsága szerelme mellett

kilógramm, darab vagy liter szerint megjelölve legyen. (pld. 1 pulyka 2 kilgr. szalonna, 3 kacsa, 2 kg. őzhus stb.) mert különben a küldemény a rendeltetési helyen megadóztathatás céljából felbontatik, mi a kézbesitést felette késlelteti.

Végre még fölemlitem, hogy a torlódás lehető csökkentése céljából, d meg azért is, hogy a küldeményeket meg az nap biztosan tovább küldeni lehessen: igen kivánatos, hogy a küldemények föladása a délelőtti időben történjek, e célból intézkedtem, hogy a kerületem nagyobb hivatalainál folyó év december hó 20—24-ig bezárólag a küldemények a déli órákban is felvétessenek. Pécsett, 1896. december 2.

Posta és távirda igazgatóság.

HIREK.

— **Festetics Tassilo gróf** gyermekei kellemes meglepetésben részesitették szülőiket December 11-én, anyjok születésnapja alkalmából műkedvelői szinielőadást rendeztek Yssenbourg nevű önőjük közreműködése mellett. Szinre került: „Szél és Nap" ezt követte: Beanty and the Bast. A szereplők, névszerint: Festetics May, Festetics Ella, Festetics Alex grófnőket és Festetics György grófot a kedves szülök és meg hivottak lelkes tapsokkal megjutalmazták.

— **Arany lakodalom.** Városunk egyik nagy tiszteletben álló polgara *Stern* J. Mór mórgányi nagybirtokos és neje szül. *Weisz* Sarolta, szük családi körben ültek meg e hó 10-én házasságuk 50-ik évfordulóját, az aranylakodalmat. Az aranylakodalmas vőlegény, ki jelenleg Zalavármegye egyik legnagyobb adófizetője, szivós munkaerejével és becsületes iparkodásával nem csak nagy vagyonra, hanem nagy tekintélyre is tett szert, mely utóbbi körülménynek tudható be, hogy testületek és magánosok egész sorege üdvözölte a nagy csendben lefolyt, szép családi ünnepély alkalmából a jubiláló párt, melyet sok szép tulajdonai mellett a szerénység es jótékonyság is jellemez. A jubilánsoknak az Isten áldásából még azon ritka adomány is kijutott, hogy az egyszerüségében is felemelő családi ünnepélyt, környezve szerető gyermekek, unokák es dédunokák által, testi épségük teljes birtokában ülhették meg.

— **Vasut-megnyitás.** A Belisce-Kapelnanoskovcii vasut Viljevo Kapelnanoskovcii uj vonalat, mely vasut a nagykanizsai Gutmann S. H. cég tulajdonát képezi, most adták át a forgalomnak. Az átadás alkalmából Chavrak Verőcze megye alispánja méltatta a cég érdemeit, többek között ezeket mondva: Poharamat emelem a Gutmann S. H. cég főnökeire, akiknek Horvát-Slavonország népjólétének emelése körül szerzett érdemei az ország annaleseiben jegyeztetnek föl; mert ez a cég nem csak üzlettelepei megalapitásával nyujt bő keresetet ezen elébb szegény vidék lakosságának, hanem a nemzeti vagyon gyarapitásában az országnak is sokat használt. E cég Magyarország és Horvát-Slavonország jó egyetértése érdekében is olyan kiváló érdemeket szerzett, hogy mint a megye első közigazgatási tisztviselője, el nem mulaszthatom az érdemekért halát mondani, kivánva, hogy e család sokáig éljen és viragozzék.

— **Elhunyt szinésx.** Ki ne emlékeznék szivesen vissza R. Balog Etel drámai szinésznőre, ki midőn Somogyi társulatával itt járt, igazán dédelgetett kedvencze volt közönségünknek. A szép asszony most özvegygyé lett. Férje: *Rónay* Gyula a szegedi szinház tagja hosszas szenvedés után pénteken 35 éves korában elhunyt Szegeden. Feleségen kivül két árvája gyászolja.

— **Rudolf királyfi él.** A magyar nép még mindig nem bir megbarátkozni a gondolattal, hogy Rezső trónörökös, az a szeretett királyfi, a ki viszont a magyar nemzetet oly igazán szerette, „elhunyt visszajöhetetlenül, bár érette egész nemzet epedne is." Valóságos legendák keringnek a nép ajkán, hogy most itt, most amott jelent meg álruhában. Az ujabb mese az, hogy egyik országos vásáron valamelyik földmives embertől, mint kereskedő, megvett egy tehenet 100 forintért, de azután csak 50 forintot fizetett meg, dacára hogy a földmives azt mondta, hogy töljelenti a vasárbiróságnál. Ott hagyta a káromkodó atyafit, bement a vásárbiróhoz és jelentette neki, hogy nemsokára egy paraszt jön ide panaszra, de utasitsa te panaszával. Nagyobb nyomaték okáért egy ötvenest dugott a biró markaba. A biró a panaszos földmivest csakugyan elliármázta s az bánatos szivvel bandukolt haza felé megrendülven hite minden földi igazság iránt. Utközben eléje állt egyszer csak a kereskedő s igy szólt hozzá: „Látom barátom, szomoru arcodról, hogy elutasitott a biró, de én azért megfizetem az 50 forintot. Csak azt akartam megtudni, hogy szolgáltatnak-e még igazságot a szegény népnek, Évek óta járom az országot már, de ugy látom hogy a kinek pénze van, annak van csak igazsága." Kifizette az ötven forintot és tovább ment Nem is lehetett az más, mint Rezsőt rónörökös, a szeretett népe között bujdosó királyfi. Száll a mese szájról szajra és a nép szentül hiszi, hogy Rudolf királyfi él.

— **A zalaegerszegi nőegylet vigalma** mely folyó hó 5-én tartatott, — mint tudósitónk irja — igen fényesen sikerült. A rendezőség, melynek elnöke *Fülöp* Imre tanar és tagjai: *Bogyay* Elemér, *Balassa* Benő, *Thassy* Ernő, *Bogyay* Gyula, dr. *Szegő* Hugó stb. voltak a szellemi élvezetek oly halmazáról gondoskodott, minőnek vajmi ritkán lehet részese egy vidéki város közönsége. A nagyszabásu műsor vonzerejét leginkább bebizonyitotta a megjelent nagyszámu diszes közönség, mely a Bárány vendéglő disztermét zsufolásig megtölte. Az estély *Fürst* Hermina remekül előadott monologjával vette kezdetét és a sürü taps, mely felzugott, igazán megérdemelt volt. A zongorán *Mihálovics* Alice, *Skublics* Gizella és dr. *Rérffy* Zoltán mutatták be szép tehetségöket. Ezután *Sterneck* Zsigmond gordonka-müvész, kit a rendezőség a közreműködésre felkért, ragyogtatta müvészetét, minden egyes piece után frenetikus tapsra ragadta a gyönyörü játéka által teljesen elbüvölt közönséget. A nagy ovaciókban részesitett müvészt Schlesinger Elsa kisérte nagy precizitással a zongorán. Dr. *Hajós* Ignác ügyvéd pompás szavalatával *Tuczy* János tréfás előadásával kötötték le a közönség érdeklődő figyelmét, mely még inkább fokozódott, midőn dr. *Ruzsicska* Kálmán kir. tanfelügyelő az olvasó asztalhoz ült és megtartá az „Otthonról" rendkivül szellemesen megirt csevegésszerü felolvasását. — Az estély másik részét a reggeig tartó tánc képezte. A nagy érdeklődés a végeredményben is nyilvánult, a mennyiben mintegy 300 forint volt a bevétel, melynek azonban több mint két harmadát teleméztette a nagy költség, ugy, hogy a jótékonycélra alig maradt több 70 forintnál.

— **Keszthely város jóltevői.** Festetics Tassilo grófné szül. Hamilton hercegnő, ki már több izben fényes jelet adta Keszthely város szegényei iránt való kegyességének, ujabban parját ritkitó cselekménynyel betetezte áldott lelke nemességet. A fenkölt lelkü hercegnő — mint levelezőnk irja, — népkonyhát állitott az ottani apáca zárdában, melyben 32 házi szegény és 26 szegény iskolás tanuló meleg étellel láttatnak el. A hercegnő férje a zárda részére 10 öl tüzifát adományozott, mely kegyes adományban ezentul évenkint fogja a nővéreket részesiteni. — A keszthelyi jótékony nőegylet a napokban a város szegényei közt 150 frtot osztott ki, azonkivül egy-egy szegénynek 1/4 öl tüzifat juttatott.

— **Az izr. jótékony nőegylet vigalma.** Mint értesülünk: a nagykanizsai izr. jótékony nőegylet szokásos évi vigalmat február hó 6-án fogja megtartani. A farsangi mulatságok legderekesebbje évek óta az izr. jótékony nőegylet vigalma szokott lenni és igy elkészülve lehetünk hogy a legközelebbi mulatság ismét igazolni fogja az izr. nőegylet vigalmának jó hirnevét. A mult évi „találkozás egy világ fürdőben" még mindenkinek élénk emlékezetében van és általános a kiváncsiság megtudni, vajjon mivel lepi meg megint a leleményes rendezőség a publikumot. A nőegylet azonban terveit ez idő szerint még nagy titokban tartja, annyit azonban mégis elárulhatunk, hogy a vigalom ismét valami „Noch nie Dagewesenes" lesz.

— **A Kisdednevelő Egyesület közgyülése.** A nagykanizsai Kisdednevelő Egyesület folyó hó 20-án délután 3 órakor a Nador-utcai óvódahelyiségében tartja évi rendes közgyülését, melyre az egyesület t. tagjait ez uton is meghivja a választmány. A közgyülés tárgysorozata: 1. Elnöki beszámoló. 2. A mult évi zárszámámadás előterjesztése. 3. A költségvetés megalapitása. 4. A kilépő igazgatósági tagok — és sorrendben kilépő 10 választmányi tag, névleg: Fesselhofer Józsefné, Janda Károlyné, Lőwinger Lajosné, Matosb Józsefné, Pálfy Alajosné, Rosenfeld Adolfné, Scherz Albertné, dr. Szekeres Józsefné, dr. Szukitsch Nándorné és Weiser Józsefné urnők helyett mások, vagy ezek ujbóli megválasztása. 5. Alapszabaly-módositás. 6. Netáni inditványok.

— **Halálozás.** *Brankovits* György a keszthelyi főgymnasium 5. oszt. tanulója pár napi kinos szenvedés után december 11-én jobbletre szenderült. Temetése ma a főgymnasiumi tanulók és tanári testület nagy részvéte mellett ment végbe.

— **A balatonparti állami szőllőtelepen** — mint nekünk irják — a rossz év, a jégverés daczára is kielégitő termés volt az idősebb ültetésekben; volt olyan polgár, hogy két hold területről 5—600 jövödelmet kapott, a gyengébbek 3—400 frtot. A minőség is jó középszerü. Ma már ott vagyunk a siker, a táradozás költséget biztositó munka után, hogy a szőllőtelep vonzza a mivelőket magához, mint

---

költészete. Igaz, hogy a kis bérlet, melyen a nagy család vergődött, majd rossz időjárás, majd rossz talaj következtében — sok vesződséget s gondot okozott ő neki is, sőt majd kivándorlásra készté, de költeményeinek megjelenése, visszaadta ismét otthonának. De volt még egy boldogsága Burns-nak ezeken kivül: a természet maga, amely különösen az ő gyöngéd, mély es fogékony kedélyére hatott bensőleg. Szegénysége mellett gazdag volt kincsekben. Szellemiekben gazdag volt szivében lelkében, meleg kedélyeben s költészetében, szeretetében élő és élettelen iránt. A bus melankólia s hipokondria bizonyára ellogta volna őt is, mint kortársait, ha meg nem menti vallásos nevelése, természetszeretete, s érző egészséges szive.

Burns.

A francia szellem a Senariokkal vonult be Angliaba a 17. században, s ez a hamis classicismus Popeban találta igaz képviselőjét. A nemzeti irodalom felélesztése, a visszatérés a természeteshez s a természethez: egy skót földmivest ihlet meg, akit ma már mint az angol irodalom reformátorát, s nagy költőt ismerünk: s ez Burns Róbert.

Burns valódi költő, az örök bölcseség egy darabja, kiben az örök melódiák hangjai lakoznak." — Ayoshireben született 1759-ben január hó 29-én, egy házban Allovay Church-től 100 lépésnyire, amelyet Tam o Shanter cimü költeményében halhatatlanná is tett. Burns életrajzát ő maga irta meg; s dr. Morre közzétette, s abból látjuk, hogy apja éjszaki Skóciában egy bérlő fia volt, aki szerencsétlenségtől üldözve, sok tapasztalatu férfiu volt, kinek ezekből Róbert sokat köszönhetett. Kis korában Burns egy öreg dajkájától sok mesét legendát, tanult, s hallott eleget a lelkekről s kisértetekről is, amélyek különben is, érző vallásos kedélyére még mélyebb befolyást gyakoroltak. Fiatalabb korában a szomszédos younkerokkal barátkozott, és szinészekkel tanulgatott, olvasgatott. Hannibal élete, Wallace története voltak olvasmányának tárgyai, a melyek jó vért öntöttek képzelődésébe, sőt a kölcsönvett könyvekből a franciát is kezdte érteni; mellette azonban bő foglalkozása az eke volt s a szegényes életmód, mely őt derék földmivelővé tette.

A hypochondriát legyőzte, a tél kietlen képe, a vihar zugása, a folyam képe, s a munka hatalma. Ott vége, az ilyen a hol a természet — s a munka fognak kezet a gonddal, a megélhetés gondjával: s Burnsnál ez volt az eset! Verseit szántás közben irja, s a cséplés alatt születnek gondolata. Söt a tánciskola s kis tanulmányai uj lendületet adnak, s tápot költői lelkének. Fejes természetü marad, határozatlan, habozó, szenvedélyes. de igazi jó fiu, ki szereti atyját, anyját, testvéreit, barátjait, de különösen hazáját s annak szép folyómosta vidékit, hegyeit, erdőit és madarait. Szerette ezek mellett a vigkompániákat, felkereste a csempészek fészkeit, de nem azért, hogy üldözze, hanem hogy velük mulasson, s ez a jellegző tulajdonsága sok bajt is hozott rá, mert e könnyelműsége, s a társaság sok szép feltételeit tette tönkre. (Folyt. köv.)

a telepek le egészen B.-Szt.-Györgyig minden évben erősebben s biztosan fejlődnek s néhány év mulva egyik legnagyobb mervű borkiadó vidéke lesz a partvidéknek.

— **Agyonrugta a ló.** *Vukán* hentes *Karakai* Ferenc nevü kocsisa, ki társával egy ágyban feküdt és állitólag eskórban szenved, kiesett az ágyból, melynek közelében a lovak állottak. Karakai ugy látszik tovább aludta álmát, mert csak akkor ébredt fel, midőn az egyik ló hatalmas rugdalását érezte. A jajveszéklésre felébredt társa is, ki iszonyodva látta, hogy Karakai a vértől boritva fetreng a ló alatt honnét sikerült elvonszolnia. Felkelni a szerencsétlennek már nem volt ereje. Sulyosan megsérülve a korházba szállittatott, hol pénteken reggel kiszenvedett. A kir. törvényszék elrendelte a kocsis felboncolását és a vizsgálatot elrendelte.

— **Hivatalos vizsgálat.** *Takách* Imre keszthelyi főszolgabiró december 10-én az ottani városházán tüzetes vizsgálatot tartott. A vizsgálat az ügykezelés minden ágára a pénztárra is kiterjedt. A főszolgabiró — irja levelezőnk — a tapasztaltak fölött a legnagyobb megelégedének adott kifejezést, amiről az alispáni hivatal is érte itette.

— **Városi tisztujitás.** Keszthelyen a városi elöljáróság mandátuma lejárván, a tisztujitás december 19-én fog megejtetni. A közhangulatból itélve — irja levelezőnk — a mostani elöljáróságot — egy-két oda nem való tanácsos kivételével fogják megválasztani.

— **A népkonyha köréből.** A népkonyha céljaira Stern J. Mórné urnő 25 forintot, Blau Lajosné urnő 3 forintot, Reichenfeld Gyuláné urnő 11 kiló rizst, Sommer Sándorné 4 zsák burgonyát és Weiser Józsefné urnő gyümölcs-befőttet sziveskedtek adományozni, mely adományokért hálás köszönetét nyilvánitja a népkonyha elnöksége.

— **Gyilkosság szánalomból.** *Tótfej* zalamegyei községből irják lapunknak: Egy Lerant nevü asszony egy vasrudat lopott körülbelül egy forint értékben. Ő azonban tagadta a tett elkövetését. Erre a csendőrség cselhez folyamodott. Elment az iskolába és megigérte, hogy az a gyermek, ki valamit a vasrudról tud, 10 krajcárt kap. Ezen igéretre jelentkezett Lerántné leánykája és előadta, hogy anyja a vasrudat a padláson a kémény mögött elrejtette, hol tényleg meg is találtatott. Lerántné annyira szivére vette a dolgot, hogy elhatározta, miszerint megválik az élettől. Magához vett 70 forintot és ezzel elindult a szomszéd faluban lakó anyjához. Útközben találkozott a községi gulyással, kinek siránkozva panaszolta el bánatát. Most ment édes anyjához, hogy átadja neki a 70 forintot, azután pedig elemészti magát. Hirtelenében azonban mást gondolt; a gulyás adja át a 70 forintot anyjának, mert ő egy percig sem tud tovább élni. Erre a zsebéből egy élesre fent kést vett elő és nyakába szurta. A sérülés azonban nem volt halálthozó, miért is megkérte a gulyást, hogy vágná át a nyakát, hogy ne kelljen oly soká szenvednie. *A gulyás szánalomból teljesitette ezen kérelmét.* Az életlen asszonyt később megtalálták a nála levő pénzzel együtt, mert a szánakozó ember jobbnak találta a pénzt nem venni magához, tartva attól, hogy a gyilkossággal őt fogják gyanusitani. De mihelyt az eset köztudomásu lett, jelentkezett a csendőrségnél és teljes lelki nyugalommal, mint ki egy nagy baráti szolgálatot tett, előadta a fentebbieket.

— **Magától szól a harmonika.** Mindenféle hangszerbe: cimbalomba, citerába, sőt a zongorába is belevitte már a mehánikát a világhirü *Steinberg Ármin és testvére* csász. és kir. szabadalmazott hangszergyár; most pedig a karácsonyi piacot egy leleményes készülékkel ellátott harmonikával lepte meg, a melylyel mindenki művészileg játszhatja el kedvelt darabjait.

— **Erdélyi aranybányászat.** Lapunk hirdetési rovatában közöljük a „Fortuna" aranybányarészvénytársaság hirdetését, melyre felhivjuk itt is olvasóink figyelmét. A társaság alapitói a lehető legnagyobb óvatossággal és körültekintéssel oldották meg feladatukat, midőn megszerezték a Szent-Endre nevü bányát, mely a mellett, hogy aranyban gazdag, egyszersmind nagyobb mennyiségü zuzódó ércet is tartalmaz. E bányában három egész esztendeig folytak a feltárási munkálatok, s 60,000 frtot meghaladó kiadásokat tettek a vállalkozók, hogy a bányát teljesen feltárják és átvizsgálják. Ezen munkálatok eredménye a lehető legkedvezőbb. Remélni lehet, hogy e bánya, mely most már kellő üzemtőkével és berendezéssel is fel lesz szerelve, rövid idő alatt Európa legjövedelmezőbb aranybányai mellé fog sorakozni. Mint a lapunk mai számában közölt hirdetésből kitünik, a részvényeknek csak a felét bocsájtják aláirásra, mig a másik felét az igazgatóság és az alapitók maguknak tartják meg. A részvények névértéken 25 koronájával bocsáttatnak ki és igy a kevésbbé vagyonosnak is módjában van egy jövedelmezőnek igérkező vállalatban részt venni. Az aláirás december hó 12-ikétől 20 ikáig lesz és az aláirt összegek postautalványon is beküldhetők a hirdettésben megjelölt helyre. A további feltételek az aláirási felhivásból tudhatók meg.

Valódi orosz és amerikai sárcipők (Galoschen) valamint *Columbus* és minden mástaj *korcsolyák* bevásárlása ajánljuk *Neoschill Alajos* gummi különlegesség és acéláruk gyári raktarát Budapesten, IX. Váci utca 27. sz.

— **Étvágytalanság és mindennemü gyomorbajoknál** melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger szódapasztillait. Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszertárban és nevesebb gyógy-füszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár Egger A. fiai Nádor gyógyszertára Bpesten Váci körut 17.

CSARNOK

Őrületes szenvedélyből.

— Amerikai bünügyi történet. —

Németből forditotta: **Huganff Ede.**

(Folytatás.)

— Az egész világot szeretném mozgósitani és mindent felforgatni — szeretném ...

De nem tehetem, mondá, hirtelen sötét pirossá válva. Nyughatatlanságom gyerekes.

Felelni akartam valamit, de e beszédtárgyat hamar másra forditva, kérdé:

— Látta ma Eleonorát?

Hogy e kérdésre tagadólag feleltem, ugylátszott: nem tetszett neki; azután várt, mig barátnéja elhagyta a szobát, mig hozzá tette:

— Csak nem beteg Laura?

— Igen, beteges, mondam nyomatékkal...

Mari szomoruan nézett rám.

— Ez mélyen megszomorit, mondá.

Nem akarom állitani, hogy mostani válásunknak nem én vagyok az oka, sőt beismerem, hogy Laura nem az ő, hanem az én kivánságomra hagyta el a házat; de azért én sem szenvedek kevesebbet eme természetellenes körülmények alatt.

— Ön téved, kisasszonyom. Unoka nőverének sorsa sokkal szánandóbb, mint az öné, válaszolám.

— Miből következteti ezt? Ön azt gondolja talán, boldogabb vagyok azért, mert gazdagabb vagyok mint ő. Igen ha pénz és birtok minden gondot elháritana, akkor term szetesen irigylésre méltó volnék. Adná Isten, beszélhetném ra. Laurát az örökségnek vele való megosztására. Mily szivesen engedném át neki felét; de félek nem fogadná el.

— Ez legalább a most uralkodó körülményeknél fogva nem volna tanácsos.

— Ezt már gondoltam, válaszolá Mari, és mégis könnyebben lélegzeném, ha erre elhatározná magát. A vagyon, amelynek oly hirtelen tulajdonosa lettem, mint valami lidércnyomás nehezedik mellemre. Amint ma a végrendelet felolvastatott, melylyel dusgazdag leány lettem, irtózat fogott el, hiszen nem volnék most ezen örökség birtokában, ha nem keveredett volna egy durva, erőszakos kéz a játékba. O, mily másképp gondoltam én valamikor e napot!

Fájdalmasan sóhajtott s azután folytatá:

— Fájdalom, meg kell önnek vallanom, Raymond ur, bármily nehezemre esik is, hogy sokszor és szivesen gondoltam amaz órára, amely engem gazdaggá és függetlenné teend. Kicsiny koromtól fogva rosszul neveltek. Pénz és pénzértéket mindenek felett becsülni tanitottak. E szomoru időben nem akarok hozzám tartozóinak szemrehányást tenni, legkevésbbé akarnék pedig követ dobni nagybátyám emlékére; de mindazonáltal ama naptól fogva, midőn a megboldogult Laurát és engem hásához vett és kezét fejemre téve, eme szavakat mondá: „A szőke legjobban tetszik az leend majdan örökösöm" ama naptól fogva mindenki elkényeztetett; mindenki csak kis hercegnőnek, bátyám kedvencének és szemefényének nevezett.

— Majdnem csudának mondható, hogy nem lettem a leghiubb, legönzőbb és leggőgösebb teremtménye az istennek. A szivjóság és önzetlenségnek csekély mértéke, a mi még megmaradt bennem, egyedül és kizárólag csak helyzetem megismerésének köszönhető, hogy ideje koran beláttam, miszerint fényes kilátásaimat csupán nagybátyám egy szeszélyének s nem saját kitünő egyéniségemnek köszönhetem. Mindig, amidőn eme tény emlékemből eltünni akart, elegendő volt egy tekintet Laurára, engem ama meggyőződésre juttatni, hogy ő hozzám ugy szellemileg mint testileg legalább is hasonló.

Lopva tekintett rám, mintha szavainak hatását akarná megfigyelni, azután keserü fájdalommal tovább folytatá.

— Ha sok gyengeség és hiba van bennem, akkor a fájdalom igen természetes; ha hiu és önző voltam, azt mondtak: egy fiatal örökösnő mindent megengedhet magának.

Oh, a pénz — a pénz veszedelmes fényével mindnyájunkat szerencsétlenné és nyomorulttá tett! Kezét szemére nyomá és azután alig hallható hangon hozzá tette: és most nekem, egyedül nekem jutott tehernek. A vérrel bemocskolt hagyatéknak egész felelőssége az én vállamon nyugszik.

Bensőleg nézett rám és azután tovább folytatá:

— Balgaság tőlem, hogy ezt önnek elpanaszlom, — bocsásson meg, hogy oly dolgokkal fárasztom, a melyeket nekem kell viselnem. Felejtsen el mindent, amit mondtam. Hiszen ezek csak egy szegény, szerencsétlen s gondteljes leánynak szivömlengései voltak.

— De nem felejthetem el szavait, de miért tenném? felelém. Ön nem mondott olyast, amit szégyenlenie kellene; sőt ellenkezőleg, hogy ön most a jelen komoly körülmények közt nem örülhet vagyonának, az kézzelfogható. De megjön majd az az idő, midőn mondani fogja: egy nagy vagyon, nagy áldás.

NYILTTÉR.

Foulárd-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni-, chinai, s a. t. a legujabb mintázattal és szinekben, u. m. **fekete, fehér és szines Henneberg-selymet** 65 krtól 14 forint 65 krig méterenkint sima, csikos, koczkázott mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben 2000 szin és mintázattal stb. a megrendelt áru postabér- és vámmentesen házhoz szállitva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállitó) **selyemgyára Zürichben** — Svájcba cimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

Minthogy szándékom állandóan Bécsben maradni, az idő rövidsége pedig nem engedi, hogy összes ismerőseim és jó barátaimtól személyesen bucsuzzam, ez uton ajánlom magam szives emlékükbe.

Tisztelettel
Gansl Adolf.

Felelős szerkesztő:
Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

Eladó haláleset miatt Kaproncán
I. rendü szálloda
teljes berendezéssel.
Cim: Hotel Kaiser von Oesterreich Kaproncán.

Az 1896-iki stuttgarti villanytechnikai és műipari kiállításon „arany éremmel" kitüntetve.

A „SINGER" varrógépek

az első helyet foglalják el a varrógépek feltalálása óta. Mintaszerűek szerkezetükben és kiállításukban, felülmulhatatlanok varrógyorsaságban és tartósságban, valamint öltésük szépségében. A Singer varrógép megbecsülhetetlen a háztartásban, nélkülözhetetlen az iparosoknak, ennélfogva a

Az 1896-iki nyugot-poroszországi ipari kiállításon Graudenz-ben „arany éremmel" kitüntetve.

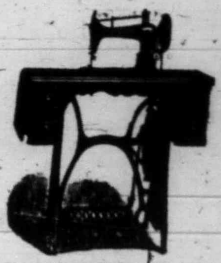

legjobb és leghasznosabb

karácsonyi ajándék.

Gépeink mindinkább növekedő kelendősége, a kiállításokon elnyert legkiválóbb kitüntetések a legjobb birálatai azok jóságának és sokoldalúságának gyárunk 40 éven felüli fennállása és minden nagyobb városban fennálló fióküzleteinknek czélszerű berendezése pedig a legbiztosabb és legteljesebb garantiát nyujtják.

Eladás kényelmes részletfizetés mellett. Készpénzfizetésnél 10% engedm.

Díjtalan oktatás a divatos műhimzésben is.

NAGY-KANIZSÁN Deák Ferenc-tér 460. **The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság.** (Ezelőtt Neidlinger G.) NAGY-KANIZSAN Deák Ferenc-tér 460.

ELADÁS.

Biztos czélszerű és jó kamatozó tőke elhelyezés.

Egy ház a Csengeri utczában ujjan épitett 10 lakás, istálló kocsiszin 2 borpincze hordókkal és 1 kukoricza góréból áll a vasuti állomás közelébe, mely vasuti és posta személyzetnek könnyen bérbe adható, és évenként 2000 frt haszonbért jövedelmez, még 6 évig adómentes.

Egy ház a magyar utczában, mely 2 lakásból áll és évenként 450 frt haszonbért hoz.

Szentgyörgyvári hegyen Nagy-Kanizsáról ¼ órai távolság. Egy birtokkitüno jó karban, mely 3½ kataszt. hold szőlővel ujjan plántázva.

13½ hold catast. I minőségü szántóföld

6 hold I minőségü kaszáló rét, egy jó karban lévő pince és lakhelyiséggel s nagy gazdasági pajtával fundus instructussal, évenkinti tiszta jövedelem 1500 frt más foglalkozás következtében készpénz fizetés mellett szabad kézből azonnal eladandó. A közelebbi feltételek **Hlatko János szabó üzletébe** tudható meg.

Közbejárók ki vannak zárva.

MEGHIVÁS.

A nagykanizsai malátagyár és serfőződe részvénytársaság

1896. évi december hó 20-án d. e. 10 órakor

a nagykanizsai kereskedelmi és iparbank helyiségeiben tartja

negyedik rendes közgyülését,

melyre a részvényesek tisztelettel meghivatnak oly figyelmeztetéssel, hogy az alapszabszabályok 13. §. értelmében, aki szavazati jogával élni akar, tartozik részvényeit szelvényeivel együtt három nappal a közgyülés előtt a nagykanizsai kereskedelmi és iparbank pénztáránál téritvény mellett letenni. — Nagy-Kanizsa, 1896. december 6-án.

Az igazgatóság.

Tárgy:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. Mérleg előterjesztése.
4. Az igazgatóság inditványa, hogy a társaság cselekvő vagyonából értékcsökkenés cimén 20% leirassék és ennek folytán a részvénytőke 20%-al leszállittassék.
5. Alapszabályok módositása.
6. Hivatalos közlöny kijelölése.
7. Az alapszabályok 20. §. értelmében kilépés folytán Gelsei Gutmann Vilmos, Bettlheim Győző, Grünhut Henrik, Winter Mór igazgatósági tagok helyett 3 évre ujabbak megválasztása, illetve ujbóli megválasztása.
8. Öt felügyelő-bizottsági tag egy évre megválasztása.

Kivonat az alapszabályok 9. §-ból: A közgyülésen egy szavazatra csak öt részvény ad jogot annak, kinek nevére a részvények a társaság könyveiben legalább egy hó óta a közgyülést megelőzőleg be vannak jegyezve. Minden további öt részvény egy szavazatra jogosit egész 50 részvényig; ötvenen felül csak minden 10 részvény jogosit egy további szavazatra, de 20-nál több szavazat egy személyben nem összpontosulhat, bármennyi legyen is részvényeinek száma. — A felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg, valamint a közgyülés elé terjesztendő igazgatósági jelentés 8 nappal a közgyülés előtt a társaság helyiségeiben a részvényesek által megtekinthető.

KARÁCSONYI VÁSÁR!

December hó 24-ig

raktárunkon levő összes áruczikkeink

Gyári áron adatnak el!

nyári ruhaszövetek és mosókelmék beszerzési áron alul.

Különösen felhivjuk a t. közönséget

nagy választéku divatos szines selymeinkre

Meterje 80 kr., 1 frt 15 kr és 1 frt 25 kr.

A leszállitott árakból nem engedtetik.

FANTL TESTVÉREK.

EGYEDÜL

az arany- és ezüstmemü

a legczélszerübb és legszebb alkalmi ajándék

amely **értékét soha nem veszti.**

A közelgő **karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmából** a nagyérdemü közönségnek dusan felszerelt **arany- ezüst áru és látszerészeti cikkekből álló üzletemet** Városház-utca Scherz Lujza utóda cég mellett legmelegebben ajánlom.

Ajándék-tárgyak nagy választékban és a legdivatosabb kivitelben olcsó árakért!

Gyönyörü ékszertárgyak. — Gyönyörü arany- és ezüst órák, óraláncok! Gyönyörü CHINA-ezüst tárgyak.

Szemüvegek és csiptetők, arany, nikel- és teknősbéka kerettel, Lorgnon stb.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve, ajánlom egyszersmind **JAVITÓ MÜHELYEMET**, mely a modern technika minden kellékével ellátva van.

Postai megrendelések a legpontosabban és azonnal elintéztetnek.

Kitünő tisztelettel:

HAMBURG MIKSA **NAGY-KANIZSÁN.**

Első rangu szálloda
a főváros középpontján

„Vadászkürt Szálloda"

Budapesten

Ujonnan berendezve: Liftl, villamos világitás, fürdők, távbeszélő, mersékelt árak n. m. szép nagy utcai szobák:

I. emeleten 4.50 frt
II. „ 3.50 „
III. „ 2.50 „
Udvari szobák 1.50—2.50-ig.

Huzamosabb tartózkodásnál 20% engedmény.

Lakosztályok itt tartózkodásra egyezség szerint.

Magyar és francia konyha.

Saját termésű borok

Kammer Ernő
tulajdonos.

251, 6—1.

Egy doboz ára:
1 forint 20 krajczár.

Utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására, szépitésére és finomitására **Puder**

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó PUDER.
— Fehér, rózsaszin. és sárga —
vegyileg analyzált és ajánlva **Dr. Pohl J. J.** Cs. Kir. tanár által **Bécsben.**

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari toilette-szappan és **illatszer-gyár** Bécsben.
Főraktár: **BÉCS**, I., Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszer- gyógyszerkereskedésben és gyógyszertárban. — Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Keleti M. Mór cégeknél.

Csodálatos eredmény.

Szeplő, tisztátlan arcbőr, sárga foltok s. a. t. feltétlenül eltünnek

Bergmann liliomtej-szappan

(Bergmann és társától Drezdában.)

naponkénti használatánál.

Kapható darabonkint 40 krajczárért

Grünbaum B. dunántuli louvrejában és *Kreiner Gyula* üzletében

Nagy-Kanizsán. 73 20—1

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csznál, tagszaggatásnál és meghülésknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **főraktár: Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki **nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget **„Horgony"** védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállitók, **Rudolstadt** (Thüringia).

10580/1896 304, 2 - 1

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa egy ujonnan szervezett városi kertészi állásra pályázatot hirdet.

Az állás javadalma 300 frt havi utólagos részletekben esedékes évi fizetés.

A kertész főbb teendöi a városi faiskola, gyümölcsöskert és szőllő kezelése, az összes utcák és tereken levő fák gondozása, ujabb fásitásokkal kapcsolatos munkálatok, parkok, sétaterek létesitése körüli teendők, a már meglevők gondozása, végre minden szakba vágó városi munkálatok pontos ellátása.

A születési bizonyitvány, képesitési okmányok, valamint a munka birást igazoló orvosi bizonyitványokkal felszerelt pályázati kérvények Nagy-Kanizsa rendezett tanácsu város tanácsához cimezve folyó évi december hó 25-én adandók be.

A városi tanács.

Nagy-Kanizsán, 1896 december 1.

VÉCSEY polgármester.

10951/896. 303 2—1

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kanizsa rendezett tanácsu városnál az erdőmesteri állás megüresedvén ennek betöltése céljából szennel pályázat nyitatik.

Az erdőmester munkaköre egy 2134 □ hold erdő és 2575 hold fáslevelő gondozására terjed ki.

Évi javadalmazása jelenben 700 frt készpénzfizetés 400 frt lótartási átalány. (Rendszeresités alatt áll 1000 frt fizetés 200 frt lakbér 400 frt lótartási és 60 frt tüzifa átalány.)

Ezen állás valasztás utján fog betölteni, a pályázati kérvények Nagy-Kanizsa város tanácsához cimezve **f. évi december hó 25-ére** kitűzött város határidőre adandok be.

A pályázati kérvényekhez melleklendő folyamodó születési, testi épségének és erkölcsi magaviseletét igazoló bizonyitványok, továbbá magyar honossága, képesitését és eddigi alkalmaztatásáról szóló okmányok.

A városi tanács.

Nagy-Kanizsán, 1896. december 5.

VÉCSEY, polgármester.

Élet nagyságu fényképek bárminemü kisképek után jutányosan készitnek.

Táj és épület felvételek vidéken is eszközöltetnek.

Eladó ház.

Nagy-Kanizsán, a Sugár- és Koronahercegutca sarkán

a Hungaria szálloddával szemben, a város közepén, egy uj, még 10 és fél évig adómentes, földszintes lakóház, mely öt szobából és előszobából áll, *kedvező feltételek mellett*, szabad kézből eladó.

Megkeresések a tulajdonoshoz, *Petrás Miklós* m. kir. honv. főhadnagyhoz Budapestre, Ferenc-körut 2. sz. alá, intézendők.

Ma visszavonhatatlanul utoljára látható!

A nagy kelet-szudáni

ÁLLATSEREGLETBEN

ma délután 4 órakor

EGY PAPAGÁJ

kisorsoltatik és minden látogató egy ingyensorsjegyet kap.

Kalabriászparthie az oroszlánketreczben

fog megtartani ahol az állatszeliditőnő mint vendég fellép és egy-

szersmind az ő vad oroszlánaival és kutyáival **elöadást** tart.

Vendégfellépte a világhirü állatszeliditőnőnek

Madamoisella Rosette-nek,

ki már azon szerencsében részesült, hogy előadásait bemutathatta **ő Felsége Ferenc Ferdinand d'Este trónörökös és ő Felsége József Főhercegi és Felsége családja** előtt, hol a legnagyobb tetszést nyerte el vakmerő mutatványaival. Különösen érdekes az előadás az oroszlánokkal és párducokkal, mely még ez ideig Magyarországon nem volt látható. — Továbbá fellépte a világhirü olasz állatszeliditőnek

Signor Ravioli

az ő jól idomitott hiénáival.

Naponta két nagy előadás az összes vadállatoknak etetésével egybekötve; az első kezdődik **d. u. 4 órakor**, a második **este fél 8 órakor.**

Első hely **20** kr., második hely **10** kr. Gyermekek szüleik kiséretében felét fizetik.

Számos látogatásért esedez

Özv. Kopetzky Jánosné. **Storer József**, igazgató.

„FORTUNA" Aranybánya-Részvény-Társaság.

PROSPECTUS.

„Fortuna" Aranybánya-Részvény-Társaság cég alatt ez évi november hónap 19-én **Tokaji Nagy Lajos kir. közjegyző** közbenjöttével él hivatalos helyiségében

2,000,000 korona teljesen befizetett részvénytőkével

részvénytársaság alakult, melynek célját az erdélyrészi elhanyagolt aranybányaipar fellendítése képezi, első sorban pedig a Szt.-Endre nevü aranybánya megvétele és kiaknázása.

Erdélyben kétezer esztendő óta foglalkoznak az emberek aranybányászattal s egész nagy vidék kizárólag abból él. Ennek daczára a bányászat a leghihetetlenebb módon primitiv. Egy bányának sincs üzemi tőkéje, egynek sincs gépei, a zuzómalmok pedig oly tökéletlenek, hogy a kőben levő aranynak több mint fele veszendőbe megy.

S ez eljárás mellett is több mint **14 métermázsa** aranyat produkál **három** millió korona értékben az a kicsiben való bányászkodás, melyet apró emberek, iparosok, parasztok tartanak fenn. Csak néhány bánya van erősebb még pedig külföldiek kezekben. E külföldiek nem ismerve a viszonyokat, néhány gyengébb bányát vásároltak össze s ennek daczára is nagy jövedelmeket értek el. **20 30** százalékot osztottak föl, söt annál többet.

Ideje, hogy a hazai tőke ezekkel a bányákkal foglalkozzék, söt kötelessége, mely kötelességnek teljesítése nagy anyagi hasznot is biztosit.

A társaság, mely az imént megalakult, a Szent-Endre bánya megvételére szerződést között, s első sorban ezt a bányát szándékozik üzembe venni. E Bánya Bucsum községben fekszik. Abrudbánya város közvetlen közelében. Tőszomszédos a Szent-Endre bányával a Concordia bánya, mely több millió forint értékü aranyat adott. A Concordia-bánya, részvényesei jobbára vidékbeli parasztemberek, üzlettőkéjük nincs, mert a nyert aranyon minden béten elosztoznak s gépeik sinosenek mégis 20 esztendőn keresztül évente **400 – 600.000** koronát osztottak egymás között tiszta haszon gyanánt.

A Szent-Endre bányában ugyanazon aranyerek jönnek elő, melyek a Concordiában, s az uj társulat megfelelő üzlettőkével és a legujabb rendszerü zuzómalmokkal fogja folytatni az üzemet.

Nyolc aranyér fel van már a Szent-Endre bányában tárva, mind olyanok mint a melyek a Concordiában is ismeretesek, s melyek emitt is aranyban gazdagok, s ugyanolyan nagy mennyiséget fognak adni mint a Concordia.

E bánya felől St. Ludvig Rainer bécsi ismert szakértő és volt aranybánya igazgató, ki azt kétszer is megvizsgálta, következő nyilatkozatot teszi:

„Az V-ik telérről jelentésemben befejezett s általam sajátkezüleg leszedett anyag **23** gr. aranyat adott egy tonnára, melyből **17 4** gr. foncsorítható arany volt **28·53** frt értékben. **5 6** gr. pedig kötött állapotban levő arany **8,40** frt érték lesz kinyerhető.'

Ugyancsak ő a következőket irja:

„Tőkével rendelkező és észszerüen vezetett bányavállalatok számára Erdély hálás talaj, csak érteni kell bevárni türelemmel a kedvező pillanatot s adandó alkalommal gyorsan cselekedni .. Azon szilárd meggyőződéssel zárom jelentésemet, hogy a Szt-Endre bánya rövid idő alatt az ország nagy és jövedelmes bányavállalatai közé méltán lesz sorolható."

A bánya öt közép bányatárlatból áll s több mint **75,000** □ méter felülettel bir, ugy, hogy sok esztendőre elegendő zuzóanyagot bir szállitani.

A **„Fortuna" részvénytársulat 2,000,000** korona alaptőkével alakult meg, így, hogy elegendő üzleti tőke álljon rendelkezésre és a szükséges gépek, zuzómalmok a legjobb rendszer szerint megépithetők legyenek. Az alakuló közgyülésen az alulirott igazgatóság és felügyelő-bizottság választatott meg.

A zuzómalmok ugy lesznek berendezve, hogy naponta 80 tonna ércet dolgozzanak fel.

E müvelet mellett a társulatnak fényes prosperálás igérkezik A minden kétséget kizáró fent. adatokra támaszkodva, a várandó haszon a következő számtételeket mutatja

Egy tonna érc átlag	**51** korona **70** fillér
értékü aranyat ád, vagyis 80 tonna érc	**4136** korona — fillér
értékü aranyat.	
Tonnánkinti költség (az összes kiadások betudásával) **12** korona	**960** korona — fillér
Marad naponta	**3176** korona — fillér

Ez kitesz 350 munkapon át (az üzem folytonos) kerek **1.111,600** koron.

E számitásnál azonban csak a zuzóérczben található arany vétetett tekintetbe; mindamellett ugy a Szent-Endre bányában, mint a tőszomszédos Concordiában tömérdek szabadarany fordul elő. Ha tehát ennek értékét a fenti összegnek csak 25%-ával számitjuk, vagyis **277,900** koronával, akkor is mindezek szerint **1381.500** koronányi évi tiszta haszon mutatkozik.

A nyerendő porarany s számitásban szintén nem vétetett tekintetbe. Ennek értéke is emelni fogja a fenti összeget 8—10 százalékkal. Ha tehát a várandó évenkénti tiszta hasznot

1.200,000 koronára

teszszük, úgy ez szigorusan szolid alapon nyugszik, minden előre nem látottak tekintetbevétele mellett. Ezek szerint minden kétséget kizáróan a részvénytőkének 60 százaléknyi jövedelmezősége tökéletesen biztositva mutatkozik.

A Fortuna Aranybánya-Részvény-Társaság az alakuló közgyülésen elfogadott alapszabályok szerint **2,000,000** korona teljesen befizetett alaptőkével egyelőre 30 évi időtartamra alakult meg. E **2000,000** korona részvénytőke felosztatik **80000** darab **25** korona névértékü részvényre. —

Az osztalék felosztása, valamint a társaság nyilvános tanácskozásai minden négy hónapban történnek, és az eredmény az összes magyar osztrák s németországi nagy lapokban fog közzététetni.

Az igazgatóság:

Hg. Batthyány-Strattmann Ödön — Bóer Béla — Gr. Festetics Géza

Abrudbánya polgármestere.

gr. Berthold Miklós, — Hammond Eduard P. T., az északamerikai Egyesült-Államok volt főkonzulja. — Langermann James W. S. San-Franciskóból.

A felügyelő bizottság:

Kálnoky Henrik, elnök — Hoitsy Jenő, — Grátzr János.

Aláirási felhivás.

E prospektus alapján alólirott syndikátus az ez évi november 19-én **2,000,000 korona teljesen befizetett részvénytőkével** megalakult és a **budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél bejegyzett**

„FORTUNA" Aranybánya-Részvénytársaság

40.000 darab **25** korona névértékü részvényére ezennel aláirási felhivást bocsátanak ki.

A **„Fortuna" Aranybánya Részvény-Társaság 2000,000** korona alaptőkével egyelőre 30 évi időtartartamra alakult meg. E **2,000000** korona részvénytőke felosztatik **80,000** darab **25** korona névértékü részvényre.

A részvényeket **25** koronájával = **12** frt **50** kr bocsátják a közönség rendelkezésére, hogy igy a kevésbbé vagyonos közönség is résztvehessen e nyereménytelyes vállalatban.

A Szt.-Endre bányából származó aranytartalmu kövek példányai a **a Fortuna Aranybánya Részvény-Társaság** irodájában **Budapest V. Fürdő-utca 4. sz.** a hivatalos órák alatt d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig megtekinthetők.

A részvénytársaság 80,000 drb részvényéből részben az igazgatóság, részben pedig az alulirottak által képviselt syndikátus **40,000** drbot egyelőre maguknak tartanak meg.

Az aláirások a „Fortuna" Aranybánya-Részvény-Társaság részvényeire folyó évi

december hó 12-től bezárólag december hó 20-ág.

tartanak. Aláirasi bejelentéseket elfogad a „Fortuna" Aranybánya Részvénytársaság irodája Budapest V.. Fürdő-utca 4.

Az aláirásnál minden egyes aláirt 25 korona = 12 frt 50 kr. névértékü részvényre 12 korona = 6 frt fizetendő le. A többi 6 50 kr. egy hónappal később, 1897. január 15-ig teljesitendő. Az aláirók jogositva vannak azonban a egész részvényösszeget is azonnal lefizetni, mely esetben a végleges részvények is megjelenésük után azonnal kiszolgáltatnak.

Magától értetődik. hogy az alulirottak által képviselt syndikátus fentartja magának azt a jogot, hogy az aláirásokat a jegyzések mérve szerint **leszáltsa**. A jegyzésekre esetleg jutó részvények mennyiségét lehetőleg gyorsan fogja az aláirókkal közölni.

Budapest, 1896. december

A „Fortuna" Aranybánya-Részvénytársaság syndikátusa.

.....1896. december .....

A „Fortuna" Aranybánya-Részvény-társaság

részvényeladási syndikátusának

Budapesten,

V., Fürdő-utca 4.

Alólirott a mellékelt prospektus és aláirási felhivás értelmében a **„Fortuna" Aranybánya-Részvénytársaság** részvényeiből ezennel.....drb, azaz.....drb 25 korona névértékü részvényt veszek és kötelezem magam jelen aláirásommal egyidejüleg minden 25 korona névérték után 12 koronát, összesen.....koronát a további részvényenkint 13 koronát, azaz.....koronát, pedig legkésőbb 1897. január 15-éig a **„Fortuna" Aranybánya-Részvény-Társaság** hivatalos helyiségében (Budapest, V., Fürdő-utca 4. sz.) készpénzben lefizetni.

Aláirás: .....

Cim: .....

Ez a levél kellőleg kitöltve és aláirva **„Fortuna" Aranybánya-Részvény-Társaság** czimére (Budapest, V., Fürdő-utca 4. sz.) beküldendő.

„Képes Családi Lapok“

A legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap!

Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beköthető regénymelléklettel.

Havonként kétszer *„Hölgyek Lapja“* cimü félives mellékletet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósitással.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK“** olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK“**-ba a régi és ujabb irói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK“**-nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei, költeményei kedélynemesitő olvasmányok. Iránycikkeivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK“** minden évben **4** *regényt ad mellékletül, még pedig csinos boritékkal, éves előfizetőinek.*

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK“** boritéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdesek és feleletek tárháza.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK“** előfizetői *dijtalanul* közölhetik gondolataikat az „előfizetők postájában.“

A **„Képes Családi Lapok“** képei lehetőleg alkalomszerüek, diszesek és tanulságosak.

A **„Képes Családi Lapok“** 1896. január első számával XIX-ik évfolyamába lép. — Ez ujévi számában következő érdekes és kiváló közlemenyek jelentek meg:

Csendes világ, regény, *Beniczkyné Bajza Lenkétől*; **Évfordulon**, költemény, *Jámbor Lajostól*; **Régi történet**, beszély, *Lauka Gusztávtól*; **Hogyan ruházkodjunk télen?** orvosi cikkk, *dr. Fodor tanártól*; **Bál után**, vig monológ, *Oláh Györgytől*; **A költő**, költemény, *Feleki Sándortól*; **Versek zenére**, költemeny, *Rudnyánszky Gyulától*; **Boldog ujévet!** életkép, *Mericzayné Karossa Irmától*: **Megnyugtató történet**, freskó, *Krudy Gyulától*; **Én is!** regény, *Tolnai Lajostól*. — Mutatványszámokat bármikor szivesen küld a **„Képes Családi Lapok“** kiadóhivatala *Budapest, Vadász-utca 14. saját házában.*

Előfizetési árak

a **„Képes Családi Lapokra“**-ra a „Hölgyek Lapja“ cimü divatlappal és a regénymelléklettel együtt:

Egész évre . . . . . 6 forint
Fél évre . . . . . . 3 forint
Negyed évre . . . . . 1 frt 50

300 6—1

FIGYELMEZTETÉS.

Aki 3 uj előfizetőt gyüjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy diszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal. — Kérjük az előfizetések megujitását, s lapunknak az ismerősök köreiben terjesztését.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül és aki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési dijat 20 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

Előfizetéseket (a hónak bármely napjától) elfogad a **„Képes Családi Lapok“** kiadóhivatala, **Budapest, Vadász-utca 14. szám.**

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

A legmagasabb dijakkal kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85—100% porfinomsággal

Felülmulhatlan, **minden** talajra alkalmas trágyaszer, különösen sovány talajok javitására, kitünő hatásu az összes gabnaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és lucerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya; tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes **szuperfoszfátokat**. — A citrátban oldható foszforsav-tartalomért **szavatosságot** vállalunk, netaláni hiányt megtéritünk. — Arajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágositással a legkészségesebben szolgál

a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselősége a magyar korona orsz. területén

801 15—5

Kalmár Vilmos, **Budapest, Erzsébet-körut 34.**

Hirdetések

felvétetnek

Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

Pserhofer J. vértisztitó labdacsai,

azelőtt **„Általános labdacsok“** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, — melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsok háziszerül ajánltatnak és ajánltattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, bêltétlenség s hasonló betegségeknél. Vértisztitó tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak a vérszegénység és az abból eredő bajoknál is; igy sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

A számtalan hálairatból, melyet e labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségök után egészségök visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat emlitünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893 ápril 30.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmulhatatlan vértisztitó labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is legmélyebb köszönetemet labdacsai csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferenc, Köln, Lindenthal.

—

Harsche, Földnik mellett, 1887. szept. 12.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdacsai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megirom: Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsai engem nem mentették volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer! Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen ki fognak gyógyitani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segitségül szolgáltak. Knifcz Teréz.

—

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban, már életét is megunta melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitünő vértisztitó labdacsaiból s azoknak állandó használata folyán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Jozefa.

—

Eichengraberamt, Göhl m. 1889. márc. 27.

Tekintetes ur! Alulirott ismételten kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsok értéke elő t és azokat, ahol csak alkalmam nyilik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálairatom tetszésszerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignácz.

—

Gotschdorf, Szilézia, 1887. okt. 8.

T. ur! Felkérem, mizerint ez ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsainak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely engem 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogyni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

—

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a **Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almá“-hoz cimzett gyógyszertárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a.** készittetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 5 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csom. 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsok a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztitó labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasitása a Pserhofer J. néválárással fekete szinben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláirással vörös szinben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb szer minden köszvényes és csuzos bajok, u. m. gerincagybántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülszaggatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállitott szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Steudel tanártól. Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes vagy gyuladt mell, vagy más ily bajoknál mint kitünő szer lőn kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fiakker-por hurut, rekedtség és köhögés ellen. 1 doboz 35 kr. bérmentve 60 krajcár.

Ferencz pálinka sóval vagy só nélkül. 1 üveg 70 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr., bérm. 65 kr.

Utifünedv, egy általánosan ismert kitünő háziszer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. Egy üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-eszencia (prágai cseppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitünő háziszer. 1 üvegcsével 22 kr. 12 üv. 2 frt.

Általános tisztitó-só Bullrich A. W.-től. Kitünő háziszer a rossz emésztés minden következményei, u. m. főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalzsam, egy üveg 50 kr.

Por a labizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitünő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Stoll“-féle Kolapraeparatumok kitünő szer gyomor- és bélbetegségeknél, az idegek erősitésére 1 liter Kolaelixir vagy bor 3 frt. 1/2 lit. 1 frt 60, 1/4 liter 85 kr.

Kola-elixir vagy bor üvegekben darabonkint 5 frt 50 kr. 3 frt 1 frt 60 kr.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldalu fejfájás, fogfájás, rheuma stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készitményeken kivül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereztetnek. — Postán megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasitása a Pserhofer J. névaláirással fekete szinben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláirással vörös szinben van ellátva.

Bernhard-féle alpesi füliqueur. Bernhard W. O.-tól Bregenzben, 1/1 üveg 2 frt 60 kr 1/2 üveg 1 frt 40 kr. 1/4 üveg 70 kr.

Pserhofer J. gyógyszerész zum „goldenen Reichsapfel“ Bécs I., Singerstrasse 15.

Raktárban Budapesten: Török József (Király-utca 12) és Egger A. Fia (Nádor gyógyszertár Váci-körut 17.) gyógyszerészeknél.

ÉRTESITÉS!

Van szerencsém a t. c. butorvásárló közönségnek tisztelettel tudomásul hozni, hogy **helyben Német-utca Zerkovitz-féle házban a mai kornak megfelelő**

ASZTALOS MÜHELYT

gépekkel felszerelve gyárilag berendeztem.

Az első budapesti és bécsi butorgyáraknál több évi müködésem tapasztalataimnál fogva, azon helyzetben vagyok, hogy ezen téren a legmagasabb igényeknek is megfelelhetek. **Elveim:**

Szilárd és izléses munka!

Kis haszon, nagy forgalom!

Megrendelések tetszés szerinti kivitelben készittetnek.

kiváló tisztelettel **Friedmann Károly.**

Tanonczok felvétetnek.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1896

101. szám. Nagy-Kanizsa, 1896. december hó 17-én. XXIII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utca Ollop-féle ház.

Az intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bé-mentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t." *hivatalos közlönye.*

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal: Városház-épület: *Fischel Fülöp* könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	12 korona	(6 frt — kr
Félévre	6 korona	(3 frt — kr
Negyedévre	3 korona	(1 frt 50 kr

Hirdetések jutányosan számittatnak

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

A socialismus.

Nagy-Kanizsa. december 15.

(—n) A budapesti esküdtszék a mult napokban egy embert itélt el, ki egy budapesti munkáslapban socialis izü cikket irt, a melylyel az ügyészséggel összeütközésbe utott. Ilyen sajtópőrt minden esztendőben nehányat tárgyalnak, a hevesvérü socialistákat elitélik egypár hónapra, mig megint eltalálja szólni magát egyik másik s a fennálló rendet nagyon is éles hangon támadja. Nem is azért nevezetes ez a sajtópőr, hogy a cikk iróját elitélték, hanem annak irója és védekezésének módja. Egy fiatal paraszt, ki nem végzett többet 4 elemi osztálynál, s pőre tárgyalása alkalmával oly foku intelligentiát árult el, hogy méltán csodálkozásba ejthette az esküdtszék tagjait is (a kik nem is akarták elhinni, hogy a cikket ő irta) meg a birákat is. Nyelve választékos, gondolata logikus, habár ép oly téves kiindulási pontja, mint a mily tévesek következtetései. De a tárgyalás során az is bebizonyult, hogy a socialismus tanai menynyire áthatják az Alföld jó magyar népét is, mely — ez egy példából is kitünik — annyira fogékony a nemzetközi, hazafiatlanok befogadására. És ez mindenesetre gondolkodni valót ad. Komoly gondolkozni valót már azért is, mert az alföldi magyar munkás népét valamiképen ki kell ragadni a nemzetközi socialismus karjaiból, mielőtt e nép egészen tévutra kerül a hazátlan socialisták tanaitól. Éppen azért, mert nálunk a gyári ipar még fejlődésben van, s legalább nincsen még annyira kifejlődve, mint másutt, s az alföldi mezei munkások körében majdnem még veszedelmesebb a nemzetközi socialismus terjedése: jó volna eleve gondoskodni arról, részint bölcs intézkedésekkel, részint előrelátó törvényekkel, hogy oly események, melyek esetleg borzadálylyal tölthetik el az embert, meg ne történhessenek.

A mint az emlitett sajtópőr tárgyalásából láttuk, a nemzetközi socialismus tanai elölik az emberben a haza fogalmát, a hazaszeretet érzését, már pedig ez ott az Alföldön oly bajjá nőheti ki magát, mely következményeiben kiszámithatatlan.

A nagy munkásmozgalmak, melyek majd itt, majd amott keletkeznek, s melyek alig csillapithatók le a nélkül, hogy nagyobb mérvü kihágások alkalmával vér ne folyjon, azt mutatják, hogy az emberi társadalomnak nagy sebei vannak, melyek itt-ott kifakadva, nemcsak fájdalmat okoznak, hanem méltán gondolkodóba ejthetik az államhatalomnak minden tényezőjét.

E mozgalmak, bárhol keletkezzenek, azt mutatják, hogy bárha a munkások egyes sérelmei, mint jogosak, kétségbe nem vonhatók, s a munkaadók egynémelyike saját érdekében is emberségesebb bánásmódban részesithetné őket, — a munkás elemek teljesen hijával vannak a helyes felfogást előmozditó intelligentiának s a mélyebb érzésnek, mert nagy részben socialisztikus propagandák befolyása alatt állanak, könynyen félrevezethetők s oly irányzatoknak adnak hitelt, melyek csupán félrevezetésükre vannak szánva.

A munkásügy rendezése nem könnyü, nagy nehézségekkel van ez egybekötve, s egyszerre valószinüleg nem is fog sikerülni. De mégis kár, hogy a kormányhatalmak késnek egy oly ügy rendezésével, mely nagyban hivatva van az államok érdekeit megvédeni. Nem igen foglalkoznak behatóan a munkások kérdésével, a mint ez azt megérdemli; hiszen elegendő példa mutatja, hogy az ügy folytonos halasztása veszedelemmel jár; könnyen megzavarja a közbékét s munkaadó és munkás között olyan elkeseredett viszonyt teremt, melynek mindkét fél megadja az árát.

Az elkeseredett munkás pedig — ezen éppen nem lehet csudálkozni, — végre is türelmét veszti, s annál nagyobb kedvte-

A „ZALA" tárcája.

A Quarnero mellől.

— A „Z A L A" eredeti tárcája. —

VII. Szinházak, szinészek.

Aki huzamosabb ideig tartózkodik a magyar kikötővárosban, azt fogja észlelni, hogy Fiume két, lényileg ugyan összefüggő, s mégis bizonyos szempontokból különböző elemből áll: Fiume a kikötő, és Fiume a város, a „separatum corpus," az autonomiájára féltékeny község. Az első mindinkább világpolgarias jellegüvé lesz, mig a másikat apáról fiura kegyelettel megőrzi sajátosságában az „ősfiumei."

Előzönölheti kereskedelmünket a *foresto* (idegen, ki alatt magyarországi is értendő) lefoglalhatja magának corsonk javát, beszélhet velünk magyarul is, — de belőlünk ki nem irtja olaszságunkat, ezen nyelvhez való jogainkat és ilyen intézményeinket — igy gondolkodik ma is a „fiumano" aki büszkén üti mellét, midőn ezt vallja, mint régebben az önérzetes „civis romanus sum" elvét a latin.

Ilyen megmásithatlan előjogának tekinti a fiumei szinházainak fentartását és szellemi irányát is; Olaszországnak van annyi Thespis-kordéja, hogy ide is jusson, magának is maradjon fölösen. — Ismeretes, hogy Italiának minden szinművésze a legelső világhirü tragikustól kezdve az utolsó Bajazzoig, egytől-egyig Bohém, valamennyi a cigány maradhatlan szellemével vándorol. Egész hazájuk olyan összetételü, mint Velence hirneves mozaikja, mert majd minden nagyobb város vidéke külön sajátsággal, másszerü nyelvjárással, változó természeti szépségekkel bir; ezen különböző kis országokba a szinész viszi szét a nemzet nagyjainak szellemét, gyönyörü nyelvét. Viszont ő ismerteti meg az ország különböző vidékeivel saját kis birodalmának, népének szokásait, jellemét. Miután az olasz szinész ilyetén feladatától át van hatva, igyekszik veleszületett élénk szellemével a népbe, annak lelkébe, az ember egész kedélyvilágába, a társadalomba behatolni, hogy visszaadhassa a természetet a maga teljes valójában; hogy századvégi általános fogalmat nevezzünk meg, ő létesité azt a *verizmust*, mely hadat üzen mindennek, ami a természet sokszor könyörtelen valóját hamisitja.

Midőn tehát az olasz szinész ide az Olaszország legszélső erősségébe eljön, valóságos kulturmisszió teljesit, mert táplálékot ad a nyelv által fentartott érzületeknek, s megerősiti azon hitet, mely szerint a fiumeinek feje Magyarországé, de szive Italiáé.

Két szinházban áldoznak kikötővárosunkban az olasz Muzsának. Az egyik a város birtoka, a modern, előkelő *„Teatro Comunale"*; a másik a régibb és kedélyesebb nyári szinház: az *„Anfiteatro Fenice."*

Eredetisége miatt foglalkozzunk előbb az utóbbival. — Nevét Velencze egy hasonevü arenájától vette, s az amphiteatrum jellegének leginkább az áll fel meg, hogy a népnek képezi kedvelt mulatóhelyét, — de a jobb közönség is szivesen felkeresi. A Via St. Andrean régi házak közt egy udvarban fekszik egy szinház; hosszoldalait alacsony kőpárkányok képezik, egyik keskeny oldalán a karzat félkörben emelkedik, a másikon a szinpad helyezkedik el a hozzátartozó lim-lommal. — Felül ponyva takarja, — melyet meleg nyári estéken levonnak s a csillagok is lepislantanak a jókedv csarnokába, szinpadi kollegáikra.

A fiumei nyelvjárás és népszokások sokban hasonlitván a vele történelmileg is rokon Velenczéhez, a „Fenice"t szivesen keresik fel velenczei népszinészek. — Ezek a maguk sajátlagos müvészetét oly magas fokra emelték, hogy a külföldön is hirnevet szereztek „veneziana"-ik nak. Egy *Benini*, egy *Zago* neve szükebb hazájukon kivül is jó hangzasu, s a magyar vándortársaságok bizvást eljárhatnának e népies szintársulatokhoz szabatos összjátékot, szinpadi ott honosságot és szerepben való biztosságot tanulni.

Nagyon érdekes a közönséget tanulmányozni egy ilyen előadás alatt.

Goldoni egy velencei zamatu vigjátékát adják. — A szinpadon venetoi dialektusban egymást felváltják az eredetinél eredetibb vidámságu jelenetek. — A karzat — mely itt nagyobb szerepet játszik, mint a földszint — ujjongva tör ki kacagásba, ha a szinészek szájából valami

(*E rendkivül sokoldalu komikust Budapesten is nagyon dicsérték.

léssel szivja magába azokat a socialisztikus tanokat, melyeket szóval, irással terjesztenek közötte. S így gyül a munkásokban lassanként az az anyag, mely néha-néha kisebb mértékben kitör, de végre is lángba boríthatja a társadalmat, megvalósítani akarván azt, a mit a socialisztikus lapok az elavult, korhadt és halálra érdemes társadalmi rend ellen egy uj s jobb világnak felállításáról beszélnek.

Egyes praeventiv rendszabályok itt állandó békét nem tognak teremteni.

Éppen azért, mert nálunk a munkás kérdés nem oly akut, eleve lehet és kell gondoskodni oly eszközökről, melyek a veszedelmesebb kitöréseket megelőzni képesek.

Városunk rendőrségéről.

A városi adminisztráció mostoha gyermekéről: a városi rendőrségről akarunk egyet-mást elmondani. Midőn *Vécsey Zsigmond* volt rendőrfőkapitány, polgármesterré választatott, erős hittünk az volt, hogy a város atyja ezen mostoha gyermek sorsán okvetlen lenditeni fog, hisz ő leginkább ismerte ennek siralmas helyzetét. — Erős meggyőződésünk még ma is, hogy erélyes és tettvágyó polgármesterünk a rendőrség reorganizacióját mulhatlan szükségesnek tartja, nemcsak a rendőri intézmény, hanem főleg a város közönsége érdekében.

A reorganizáció alapkellékét üdvös és célszerű szabályrendeletek képezik és ilyenek — tudjuk — majdnem teljesen hiányzanak városunkban, tehát első sorban *szabályrendeleteket kell megalkotni.*

Mulhatlan szükségesnek látjuk a *rendőrlegénység szaporitását.* Nagy-Kanizsán, körülbelül 700 lakósra esik egy rendőr, mi a lehető legkedvezőtlenebb arány. Sokkal kisebb városokban, mint például Zala-Egerszegen, Szombathelyen, vagy Kőszegen ez az arány: 1 : 400 és 1 : 500-hoz. A területi arány még nevezetesen kedvezőtlenebb; mert míg más városokban 1 rendőrre 12 hectar, nálunk egy rendőrre 40 hectárterület esik. Ezen számitásunkat a rendszeresitett 30 városi rendőr tényleges állományára állapitjuk. De ezen *tényleges* állomány tényleg nem az. Hisz igen jól tudjuk hogy a rendőrkapitányságnál a nagy irodai munkát a szervezeti szabályzatilag rendszeresitett rendőrtisztviselők elvégezni nem képesek és a főkapitány már örök idők óta azon kényszerhelyzetben van, hogy a rendőri legénység 2—3 intelligensebb tagját a külszolgálattól elvonva, berendeli irodai szolgálatra. — Tekintetbe kell továbbá vennünk azt, hogy a terhes és kimeritő szolgálat következtében a rendőri legénység közül 3—4 állandóan beteg vagy maródi, mely hiányok folytán a fentebb emlitett arányszám lesüllyed 1 : 1000-re és akkor még csudálkozik a közönség, hogy alig látható rendőr a városban.

A rendőrlegénységet eredeti hivatásától nem volna szabad elvonni, de az csak ugy volna lehetséges, ha a rendőr-kapitányság kezelő személyzetének létszámát 2 irnokkal szaporitanák, hogy ne kelljen rendőr-legényeket mint irnokokat használni.

Ha már most tekintettel is vagyunk városunk szerény anyagi erejére, mégis szükségesnek találjuk, hogy a rendőrlegénység legalább 40-re felemeltessék. Ezen 40 rendőr közül 10 lovasitandó lenne és ezek elvégezhetnék nyáron a mezei rendőri szolgálatot, a mellett lovasőrjáratokkal városunk nagy területe könnyebben és gyakrabban bejárható volna, mint ezt a gyalogőrjáratok megtenni képesek.

A *lovas rendőrök* szükségét látjuk a forgalmi gócpontoknál is. Nem egyszer voltunk már szemtanui, midőn a poszton álló gyalogrendőr egy eszeveszetten hajtó kocsisra rárivallt, de az lovait megostorozva, markába nevetett és még gyorsabb tempóban tovább vágtatott; az utcasarki rendőr pedig ezzel szemben tehetetlen szánalmas figura volt. Heti és országos vásárok vagy egyéb sokadalomnál szintén csak a lovasrendőr képes az erélyes akcióra; ezt leginkább láttuk a közelmult képviselőválasztáskor, midőn főkapitányunk két lovas-rendőr segitségével az ezrekre menő néptömeg közt nagy sikerrel működött közre a rend fentartásában.

A rendőrfőkapitánynak okvetlen *lótartási á talány* lenne adandó, ugy mint ez jóval kisebb városokban is megvan. Szükséges ez azért, mert nem kivánható, hogy rendőrtőnökünk gyalogosan ellenőrizze például a kiskanizsai vagy a nagy kiterjedésü város egyéb távol eső részeire kirendelt rendőröket. Ha megkivánjuk a rendet, az eszközöket is meg kell adnunk, hogy az ellenőrizhető legyen. Városunk azon kellemes helyzetben van, hogy főkapitányunk egy lótartással is beérné, mert mint volt katonatiszt, a loval, mint hátaslovat használhatná.

Rendezendő lesne a legénység fizetése is, mely oly silány, hogy abból megélni teljes lehetetlenség. A közrendőrök fizetése fejenkint 25 forint havonkint, a tizedeseké 1 frt 66 krral több. De ezen csekélyke fizetés 20—25 százalékát elvonja a nyugdijalap, melyet nem tarthatunk üdvös intézménynek: ha elvonja a kenyeret a jelenben, hogy éhen ne kelljen halni a késő jövőben. A rendőrnek alig marad a nyugdij-illeték levonása után 18—20 forintja havonkint és ebből kénytelen megélni és családját fentartani. A rendőrök, egy kettőnek kivételével, pedig mind családosak, mert erkölcsi szempontból szivesebben vétetnek fel nős, — mint nőtlen férfiak a rendőrség kötelékébe. A nyomorult dijazás mellett szintén csodálkoznunk kell rendőr legénységünk lelkiismeretessége és megbizhatósága felett, de annál kevésbbé csodálkoznánk, ha a borravaló iránti előszeretet fölébe kerekednék a fegyelem követelményeinek.

A rendőrhivatalnokok *egyenruházata* szintén nagyon célszerű volna, mit annak idején egy példával is illusztráltunk. Megtörént t. i. hogy a vasuti indóházná valamely nagyobbszerű fogadtatás alkalmával egy vidéki uri ember a salonkabátban sürgő-forgó rendőrtisztviselőt utasitotta rendre, hogy ne lábatlankodjék annyit. Az egyenruházat oly tisztviselőknél, kik a közönségnél folytonos érintkezésben vannak, az illető tisztviselő tekintélyének emelésére, másrészt a közönségnek könnyebbségére szolgál. Az egyenruha kényszert azonban csupán a szolgálatban tartanók célszerűnek. — Elodázhatlan továbbá a rendőröknek feltünő számokkal és megfelelőbb egyenruházattal való ellátása.

Szóval: sok a teendő ezen a téren, miért is a thémával legközelebb ismét foglalkozni fogunk.

Hitoktatás Herkó Páterral.

A választási harcokban szilajan tombolt mindenütt a néppárt. A korcsmák füledi, borgőzös levegőjében hirdették az üdvöt Isten nagyobb dicsőségére és templomokban a bugó orgona tompa hangjaiba belevegyültek a szennyes kortesnóták vad akkordjai. Kufárkodtak az

---

népies „sláger" vagy tájkifejezés hallatszik. Ott látja önmagát letükrözve az egész felséges karzat, a naplopó „digo", a fürgenyelvü „losa" a nyárspolgárias «patrizio.» A földszinti közönség a fiumei polgárság mixtum compositumából áll. — Azt tartja egy itteni szólás: »ha négy fiumei találkozik, azok öt nyelven beszélnek» annyiféle elemből állanak, s ha ezek nem is értik oly teljesen a szinpadon történő dolgokat, gyönyörködnek az őseredeti művészetben, melyet a népszinészek produkálnak. — Felvonásközben kedélyesen szivarra gyujtanak és sört isznak vagy kimennek a szinház udvarán levő korcsmába.

Aki azonban szereti a szinházi hecceket, az menjen el a „Fenice"-be, ha operett társaság játszik.

Az olasz operett primadonna mindenhez ért; a pajkos hősnőket époly ügyesen énekli, amint routinnal táncolja a látványosságok „prima ballerina assoluta" szerepeit. A karmester „maestro concertatore e dirigente d'orchestra," bamulatos ügyességgel dirigál a jobb- és zongorazik a balkezével, vagy szükség szerint megforditva. — A fentemlitett karzati publikum egészen kikel magából, ha valami csattanós nótát énekeltek a addig hajtja a „bis, bis"-t, addig tombol s megával vonja a lelkesedésbe a parkettet is — míg akár hatszor is el nem fujják neki a kedvelt dalt. Ha csók-duettet énekelnek, az egész „felsőház" együtt cuppant a szeretkezőkkel, ha ismert kuplé járja, az egész karzat együtt bőgi a refraint.

Egy este felőles betükkel hirdetik, hogy a primadonna-nővérek (mert ilyenek is akadnak) egyike a legujabb trieszti népdalt fogja énekelni. A karzat persze tombol és üvölti a refraint. — Mar vagy ötödször énekli a pezsgő kedvü hölgyecske a szinpadon, hogy:

«Mascheretta che ti giri»
«Sulla piazza, nel cafè»

s a huszkrajcáros közönség még mindig nem fárad bele az orditásba:

„Ma cooo — la maschera stb."

Megtörténik, hogy földszint és karzat hajba kapnak, ha a látványosság végén a szinre olasz katonaság vonul be s a „tricolore" láttára mennydörgő taps kél hirokra a pisszegéssel, fütyöléssel.

A «Teatro Comunale» a téli évad szinháza és a jó közönseg találkozó helye.

Fellner-Hellmer e nagyon sikerült alkotása a «Piazza Ürményi»-n fekszik és elegáns külsejével egészen elüt a környezetbeli 4—5 emeletes bérházak csupasz falaitól. Hátterében a Fiumara csatornájának bárkái adnak pittoreszk képet. — A könnyed stilü, fehér diszitéses előcsarnokból egy teljesen nagyvárosi igényeknek megfelelő szinházba jutunk; épitője számolt az olaszok pompakedvelésével s négy sor diszes páholyt alkotott, melyek azonban — dicséretére legyen mondva a közönségnek, jobb előadásoknál majdnem mind el vannak foglalva. A szinpad és a ház egyéb berendezése teljesen modern s izléses, s tekintetbe véve, hogy Fiume csak 30 000 lakost számlál, hazánkban talán páratlanul áll.

E szinházban leginkább drámai- és operettársulatok játszanak*) s nem ritkán nagynevüek is, mint pl. Zacconi, Salvini. — Egy evad alatt 6—8 társulat is megfordul itt s az operát kivéve, műsoruk nagyon változatos. A drámai nagyságok szeretik a modern realisztikus darabokat előadni, s néha oly borsosakat is, melyeket a „gutgesinnut" fővárosi szinpadok indexre tesznek (Pl. Strindberg a nagy „nőfaló" drámait.) A szezon derekát az operaelőadások képezik; ezek rendesen nem haladják felül a középszerüt, mert a „stagione"-k nem birják itt még a fő-fő csillagokat fizetni. Zenekart nagyrészt helyben toborzanak össze, s a fentebb jellemzett karmesterek dolga a magánénekeseket, a szintén nagyon összehordott karokat és a zenekart összeegyengetni. Dolgozik is az istenadta dirigens kezével, lábával, minden porcikájával.

Nézzünk végig egy operaelőadást. A közönség mint emlitettük, nagyon különböző összetételü, de megegyezik abban, hogy teljes estélyi öltözetben jelenik meg, ami szinte világvárosi külszint ad a szinháznak. Dacara a kisebb városban érthető egymást-ismerésnek, — a barátságos érintkezésnek, kacsintgatásnak s egyéb effélének ugyszólván alig van nyoma. — Mert — hm, — a fiumei mégis csak fiumei, és a letelepült fiumei mégis csak idegen. Igy aztán toilettekben ugyan versenyre kelnek, de nem érintkeznek,

*) Az a különböző irány, mely nálunk a vándorszinészeknél szokásos, az olasz jobb társulatoknál nem létezik. Csak egy műfajt pl. drámát operát, operettet művelnek.

Istennel, hogy nehány mandatumot nyerhessenek. A templomi zászlókra festett szüz anya képét lerántották a választások bűzhödt undok sarába. Szinte megrenditő volt az ő kétségbeesett harcuk, mint a sivitó orkán, mely pusztulással fenyegeti a világot. — Aztán kialudt a felpezsdült vér első vad mámoral.

Volt — nincs! Es ezt oly természetesnek is találja mindenki. A néppárt aranygyapjas vezetőségében megbomlott már a rend; a püspökök, a fő papok nem hajtják fejüket egy Zichy vagy egy Esterházy önkénykedő erőszakos jarmába.

Hiába minden, a felvirágosodás égi fénye áttöri, szerteüzi, darabokra szakitja a ködpárát. Mert köd volt ez, nehéz homályos köd, melyet régmult századok erősen beszőttek a sötétségben vergődők lomha agyába.

Hogy lesz néppárt, azt csak nehány merész fantaziáju hecckaplánocska reméli csupán. Söt egyesek már most készitik elő a talajt arra, hogy e vad burján soha ki ne pusztulhasson. Alattomos módon, hitvány, nyomorult eszközökkel dolgoznak erősen. A falusi iskolákban, hol a fejlődő csemeték erkölcsi oktatása az ő kezeikbe van letéve, — az álpróféták bazug ajkairól a testamentom szent igéi helyett *politikai hitelvek* hangzanak el. Igen, a hecckáplan urak beviszik az ő hitvány politikájukat a falusi iskolák békés falai közé is.

Sajna: Zalavármegyében vert legerősebben gyökeret e bogáncs. Hogy kik hibáján mulott ez, teljesen mindegy már most, de a jövőre nézve kötelességgel tartozunk önmagunk iránt, Vármegyénk mindenkor a józan politika mellett foglalt állást és lehetetlen hogy ez erőszakosan hozzátapadt bogáncsot le ne rázza magáról.

Alig egy félóranyira Kanizsától, egy domboldalba épitve fekszik Mura-Keresztur. Szegény, szorgalmas földmivelők lakják a falut. Az idei választások alkalmával nem kevés szerep jutott ennek a kis helyiségnek a néppárti politikában. Az apátsági kastélyban gyakran fordultak meg a letenyei választókerület — néppárti vezérférfiai, de ez még mitsem bizonyit, mert a kerület választói ma már határozottan pirulnak, ha itt ott valaki szemükre veti, hogy a sakter fiuból lett Lepsényit választottak meg.

Van az apátságnak egy káplánja; aki csak „*magyárul*" de nem magyarul beszél. Valahonnan a nyitrai éhinségesek közül szakadt ide megyenkbe.

Ez a kis szláv legényke még nem választó ugyan, de azért érvényt akar szerezni politikai nézeteinek, és hogy a falut megmentse az Isten boszuló haragjától, a kis iskolas gyermekeket ellátja bölcs néppárti elveivel. A hittani órák alatt az utóbbi időben majdnem minden egyes fiunak, leánynak kiosztotta a „*Magyar Néplap*" példányait. E lapról minden józan gondolkodásu ember tudja azt, hogy a sajtó termékek egyik igazi szégyenfoltja. Csaknem minden példányára jön egy egy felsőbb rendelet a közigazgatási hivataloktól, hogy: szigoru meghagyás mellett a községben található példányokat kobozzák el. En a káplán uracskám saját szájából hallottam, hogy „ő azt tartaná leghelyesebbnek, ha minden házban legalább is három példányra fizetnének elő a pórok. Mert csak ez ujság az igazi liberalis ujság, mert a szemtelen zsidók szarvát csak ily őszinte sajtó törheti le." — Ha nem is fizettek elő a parasztok, a káplán urum több száz példányt ingyen osztott ki.

Egyes emberek erősen tiltakoztak az ellen, hogy gyermekeiknek ilyen szennylapot osztogasson a káplán, de hiába!

Vajjon bir-e tudomással vármegyénk *tanfelügyelője*, hogy minő dolgok történnek a falusi katholikus iskolákban?

Ilogy városunk több egyéne ismeri a keresztúri viszonyokat, az bizonyos. De innen nem várhatunk ez ügyben felszólalast.

Mi egyenesen a tanfelügyelőhöz fordulunk ez ügyben, hogy tegyen mielőbb erelyes lépéseket hogy ily ocsmány poltikai zsibvásarok ne leljenek helyet az iskolak falai között. A káplán urak a katekizmus helyett a „*Herko Páter*"-ből oktatják a kicsi gyermekeket, és a szivesen hangoztatott szeretet helyett a vallási gyűlölet undok csiráját plántalják az ő tehetetlen lelkükbe.

Verdinek édeskés zenéje megy; az egész publikumon valami limonádé-hangulat uralkodik. Olvadékony, mint a tiszteskoru tenor ur, ki ott fönn a szinpadon egy szerencsesen tönkretett aria után egész tüdejéből fujja ki a magas véghangot. — „Plaudite amici." A hatás meg van mentve. *Bis, bis.* Lásd elölről.

Fönn a karzaton, amely itt igazándi kakasülő, a zenében uszó sartorella végigdudolja az egész operát, mely nemzedékről nemzedékre öröklődött át, s még a sipládák se tudják leszoritani a műsorról.

S azt hiszik, hogy ez a közönség holnap más opera kedvéért ölti fel az ünneplőt? O nem; ugyanazon dalművet akár nyolcszor egymásután elhallgatja. Ki is huzza egy stagione 2—3 operával három hétig!

Nincs is tán a földkerekén olyan muzsikális utcagyerek („mulo") mint Fiuméban. Egész nyitányokat és karokat — elfütyöl, solo, kettősben vagy többesben.

Sokszor sóhajtunk fel, mikor fog a „Comunale"-ben magyar szintársulat játszani, hisz Fiuméban naponként növekszik a magyar elem és intelligencia: akadna e Magyarországon olyan szinigazgató, aki ráadná fejét arra az áldozatra, hogy — habár elvileg is, — de tért hóditson a magyar Muzsának? Mert az a sok hazánkbeli fiatalság csak az ujságból élvezheti nagyon is platonikusan a magyar szinpadi ujdonságokat.

Addig is — szépen rimel össze Thalia és Italia.

M—r B.

Tollfuttában.

Ködös, borongós őszi napok. Mintha csak Londonban járna az ember.

A gomolygó, lomhán uszkáló sürü párázat nemcsak a tüdőt fekszi meg, hanem a lelket is.

Nehéz köd a föld felett. Valami nehéz köd a lelkeken is.

Olyan haszontalan vizenyős, pocsék idő jár, hogy irni sem érdemes róla. Nem is egyébért teszi az ember, csak azért, hogy elszégyenkezzék tőlünk. Mivel ugy szokott lenni, hogy mikor a szegény ujságirók himnuszt zengenek a derüs napoknak, rendesen beáll a zivatar, és mikor arról irnak keserves jeremiádot, hogy milyen átkozott időjárás van: mire a jeremiád kikerül a sajtóból, majdnem mindig jobbra fordul az idő.

Én is csak azért ócsárlom most ezt a se hideg se meleg telet, hogy már egyszer mutassa meg alaposan a fogát és ne ejtse teljesen kétségbe azokat a kis jégtündéreket, a kik most bizonyára naponkint az epedés könycseppjeivel áztatták meg korcsolyáikat.

Ott a Király-utca végén, a vasuti töltés mellett olyan szomoruan, olyan elhagyottan áll a korcsolya-tér és olyan jámbor rezignációval támaszkodik, bóbiskol a korcsolya-csarnok. Mintha csak váratlanul eltünt, csintalanul elröppent jégtündéreket gyászolná az ak közös odaadással.

Valami csodálatosan megváltozott világ es.

A hőmérő higanya fagypont fölött bujkál. Eső esik, köd hull. Bokáig érő vizben, sárban tapicskol az ember.

Mintha a hosszu, deresszakállu December megbuzódott volna a homokkomáromi templom valamelyik külső zugában egy kis néppárti meditációra.

Csak néha-néha rázza meg nagy-vigyázva a szakállát s olyankor végigborzong kissé a Principális kanális nedves, ködös levegője. Egy-egy megrezdült légoszlop beleütődik a korcsolyacsarnok alvó tetőzetébe is. Lomha akaratlansággal recscsennek egyet a fölijedt deszkaszálak.

— Mit akarsz Szél apó?

— Szignálom a telet.

— Ugyan ne bolondozz! Hadd alugyunk! Április van most, nem december.

És a korssolyacsarnok tetőzetének deszkaszálai álmos szemekkel néznek be a Király-utca viz- és sártengerébe. Megborzongnak tőle.

Aztán lehunyják szempilláikat és tovább alusznak.

Almodnak azokról a kedves, szép, tündéri estékről, mikor ragyogó szemü, hajnalpiros képü angyalok futkoztak, surrantak ide s tova a fényes jégpályán, káprázatos csillagkeringést varázsolva annak sima tükrére.

Álmodjatok csak szépen elmult idők tündérvilágáról! Majd talán a vén December egyszer csak megunja a hosszu néppárti meditációt ott a homokkomáromi magasban; megrázza türelmetlenül szakálát és a levegőn végigfutó, fagyasztó hideg majd akkor visszavarázsolja a jég-világ szivmelegitő óráit.

Ujra ott fognak rajzani a jégpálya angyalai, káprázatosan ragyogó csillagszemeikkel.

Ott lesznek mindnyajan. Csak nehány hullócsillaggal lesz kevesebb a fény-özön.

És majd azokat a hullócsillagokat fogják legtöbben keresni. Mert a jégi csillagokkal is csak ugy vagyunk, mint az égi csillagokkal. Látjuk, nézzük, csodalattal bámuljuk az egész ragyogó csillag-világot, elmerengünk azoknak csodásan fénylő egyetemén, de szemünk különösen mégis csak a szeméfényvesztő gyorsasággal elsurrant hulló-csillagokon akad meg.

Amde a hulló-csillagokat hiába keressük, hiába várjuk vissza.

Nagyon szeszélyes teremtések azok. Még a csillagászok sem ismerik egész biztosan pályafutásukat................

Na, dehát ezeknek az itt maradt, hüséges csillagoknak terits jégtükröt, te bolondosan bujkáló December! Hisz csak egy erős lehelet kell a te jeges tüdő óriásodból, hogy csontta dermedjen, ami most sár, és sima jéggé meredjen, ami most viz.

Ha jégből van is a szived, lehetetlen, hogy föl ne engedjen, mikor annyi kedves angyal, annyi ártatlan kis bakfis forró, epedő sohaja száll feléd.

Jöjj hát és az ö kedvükért főzd le az én egész irka-firkámat.

HIREK.

— **Uj ügyész.** Az igazságügyminiszter *Orosdy* Lajos dr. nagybecskereki ügyészt a nagykanizsai ügyészséghez helyezte át.

— **A vörös-kereszt-egylet közgyülése.** A magyar szent korona országai Vörös-Kereszt Egyletének nagykanizsai városi választmánya december hó 13-án *Ebenspanger* Lipót alelnök elnöklete alatt tartotta évi rendes közgyülését. Az előterjesztett bejelentésekből kiemeljük, hogy mult évben a városi választmánynak a következő bevételei voltak: tagsági dijakból 227 frt, a nagykanizsai takarékpénztár adománya 25 forint, kamatoktól 93 frt 63 kr; összesen 345 frt 43. A kiadások összesen 43 frt 50 krajcárra rugtak; a 302 frt 13 krajcár maradványnyal együtt az egylet vagyona 2574 frt 02. Tagja az egyletnek 220 van. A közgyülés sajnalattal vette tudomásul, hogy *Babochay* György, az egyletnek sok évi buzgó elnöke, ebbeli állásáról a legutóbb tartott választmányi ülésen lemondott. A lemondott elnöknek a közgyülés sajnálata kifejezése melleti jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A kisorsolt tagok mindnyájan ujból megválasztattak, uj tagot nyert a választmány *Csalány* Géza honvédezredesben. A közgyülést választmányi ülés követte, melyben a tisztviselői kar a következőleg alakult meg: szentgyörgyvári *Stirling* Sándor elnök, *Fesselhoffer* Józsefné társelnök, *Ebenspanger* Lipót alelnök, *Fischl* Pálné társalelnök, *Tripammer* Gyula és *Hoffman* Mór titkárok, *Unger* Ullmann Elek pénztárnok.

— **Halálozások.** Egy általánosan ismert derék urnő halálát jelenti a következő gyászlap, melyet igaz részvéttel közlünk: „Köhler Gyula, Antal és Nina mint gyermekei, a maguk, valamint az alulirottak, ugy az összes rokonság nevében fájdalomteli szivvel jelentik forrón szeretett édes anyjuk, illetve testvér, sógornő és rokonnak *özv. Nentwich, Köhler Gyuláné* szül. Roszmanith Klára urnőnek folyó hó 12-én esti 8³/₄ órakor életének 70-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos

elhunytat stb" A temetés folyó hó 14-én nagy részvét mellett ment végbe. — *Kaster* Miksa általánosan ismert fiatal kereskedőt mély gyász érte. Édes anyja *Kaster Józsefné* szül. Krauth Jozefa urnő folyó hó 13-án éjjel életének 64-ik évében elhunyt Szigetvárott. — Özv. *Hoffmann* Samuné, született *Stern* Helena urnő december 15-én reggel 8½ órakor életének 92 ik évében végelgyengülés következtében elhunyt Nagy-Kanizsán. Kiterjedt, köztiszteletben álló család gyászolja. Az elhunyt nővére volt Stern I. Mór morgányi birtokosnak. — Nemesdömölki *Pick* Zsigmond, nagy tiszteletben álló földbirtokos, e hó 14-én tevékeny és közhasznu életének 79 ik évében elhunyt Kis-Czelben. Az elhunytban özv. dr. *Schreyer* Lajosné urnő édes-atyját siratja.

— **Köszönet-nyilvánitás.** Az „Első nagykanizsai magyar asztaltársaság jótékonycélu egyesület" által december hó 6-án a szegény és árva gyermekek segélyezési alapja javára rendezett zártkörü táncvigalma alkalmával felülfizetni sziveskedtek: Halwax Frigyes, Schwarz Ignác, Focht Jakab, Mair József, Latzin Victor, Lenert János, Hell János, Pál János, Sölétormos Géza 1—1 frtot. Kiijk Bela, Locke József, Kollarics István, László Ádám, Fábick Tivadar, Gärtner Károly és Imrey Ferenc 50—50 krajcárt. Bukez Ignác, N. N. és Berlik Adolf, 20—20 krajcárt. Osszesen 13 frt 10 kr. kiknek is ezen nemes cselekvésükért halás köszönetét nyilvánitja az egyesület nevében az elnökség.

— **Körvadászat Alsó-Pusztakoveczen.** Folyó hó 12-ikén *Szabó* Imre birtokos ur alsópusztakoveczi vadászterületén sikerült körvadászatot tartott, melyen jelenvoltak Hodászy Béla és Hodászy István Rádiházáról, Dezső Béla, Unger U. Elek és dr. Rátz Kálmán Nagy Kanizsáról, Vlasits Andor Turcsinceról, Verbancsics Nándor Mura-Királyról, dr. Szabó Elek Szombathelyről és a vadászgazda. A hajtások jól sikerültek és 112 db. nyul került terítékre. A vadászat végeztével a vadászgazda dus lakomával kedveskedett vendégeinek, számos tószt füszerezte a vadászebédet, melyről késő éjjel kellemes emlékkel tértek haza Nimrodjaink.

— **A népkonyha köréből.** A népkonyha céljaira adományozni sziveskedtek: Sommer Ignácné urnő 10 kiló mákot és zöldséget, Grünhut A.-ŕedné 50 kiló babot, N. N. 10 kiló rizst és 10 kiló finom lisztet és N. N. 12 kiló babot, miért ez uton is köszönetét nyilvánitja a népkonyha elnöksége.

— **Düledező csatorna boltozat.** Magyar utcában a Szeidmanféle ház előtt, a föld alatt végig huzódó csatorna burkolata itt-ott teljesen bedőlt már, ugy hogy az éjjeli közlekedés kissé veszélyessé válhatik ez uton. Ajánljuk ezt a város mérnöki hivatalának figyelmébe.

— **Sajtópör.** E hó 10-én tárgyalták a győri sajtóbíróság előtt dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelőnek Molnár Sándor nyugalmazott kir. segédtanfelügyelő ellen rágalmazás és becsületsértés miatt inditott pőrét. Molnár Sándor hivatali mulasztással és hazard játékkal vádolta a «Dunántul» cimü szombathelyi lapban dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőt, aki a vármegye tanügyének felvirágoztatásán oly odaadó buzgósággal müködik, megyeszerte köztisztelet és közbecsülésnek örvend s kit a vallás- és közoktatásügyi miniszter többször tüntetett már ki elismerésével; valamint nem egyszer fejezte ki ügybuzgó müködéseért elismerését irányában a vármegye közigazgatási bizottsága is. Az esküdtek Molnár Sándor vádlottat a becsületsértésben vétkes mondották ki, a biróság pedig egy hónapi fogházra és 25 frt pénzbüntetésre itélte.

— **Hirdetmény.** Szombaton f. é. dec. 12-én egy hosszu vörös szőrü vizsla kutya elveszett. — A becsületes megtaláló felszólittatik, hogy a rend. kapitányságnál kellő jutalom biztositása mellett adja át. Nagy-Kanizsán 1896 dec. 15-én. A rend. kapitányság.

— **Köhögés**, *rekedtség és elnyálkásodásnál* melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger dijjutalmazott biztos hatásu mellpasztilláit. Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszertárban és nevesebb gyógy-füszerüzletben Fő- és szétküldési raktár Egger A. fiai Nádor gyógyszertára Bpesten Váci körut 17.

Valódi orosz és amerikai sárcipők (Galoschen) valamint *Columbus* és minden *mástaj korcsolyák* bevásárlása ajánljuk *Neuschill Alajos* gummi különlegesség és acélárok gyári raktárát Budapesten, IX. Vaci utca 27. sz.

— **A legkellemesebb karácsonyesti meglepetést** szerzi a férj a nejének vagy leányának és a vőlegény menyasszonyának az által, ha oly ajándékot nyujt, melynek külseje tetszetős, praktikus értékre tartós. A szivnek ugyszólván repesni kell az ily ajándék láttára s az ajkakat önkénytelenül ez örömkialtás hagyja el: „ezt már rég kivántam magamnak." A karácsonyi ajándékok ily neme bizonyára egy varrógép is, mert mint szobadisz tetszéssel vonja magára a figyelmet és mint a háziasszony segitségét nem lehet eléggé megbecsülni. Ezt az anyák legjobban tudják, kivált ott, hol kis honpolgárok gondoskodnak arról, hogy a varrás munkájának vége ne legyen De melyik varrógép választandó a vételnél, ha ennek oly sok fajtája van? A legjobbak mindig a legkedveltebbek és elterjedtebbek és ezek tudvalevőleg a Singer Company varrógépjei. E varrógépek eddigi eladása tulhaladja a 13 milliót ez legjobb bizonyiték kitünő tulajdonságuknak és egyszersmind legmegbizhatóbb jótállás. Válaszszunk tehát csak oly varrógépeket, a minőket egyedül a The Singer Manufacturing Comp. részvénytársaság (ezelőtt Neidlinger G.) helybeli fiókjában a legegyszerübb kiviteltől a legelegánsabb salon kivitelig kaphatók és a vevő látni fogja, hogy jól választott.

IRODALOM.

— **Mezőgazdasági statisztika.** Az 1895. évi VIII. t. cz. alapján végre hajtott mezőgazdasági statisztikai összeirás eredményeinek feldolgozása befejezéséhez közeledik s az első kötetek már néhány nap mulva sajtó alá bocsátatnak. Mielőtt azonban az országos m. kir. statisztikai hivatal a nagy mezőgazdasági statisztikai munkálat kinyomatása iránt intézkedhetnék, lehetőleg pontosan ismernie kell a szükséglet mérvét, hogy az előállitandó példányok számát ehhez képest lehessen megálapitani. A mintegy 800 folio ivnyi terjedelmében tervezett, 5 kötelss munkának előfizetési dija, erős vászon kötésben 10 frtban van megállapitva. Az előfizetési összeg az országos m. kir. statisztikai hivatalhoz küldendő be legkésőbb a folyó év végéig, a mely idő elteltével a mezőgazdasági statisztikai müvek az előfizetési árnak négyszeresére rugó bolti árban lesznek csak megszerezhetők.

CSARNOK

Őrületes szenvedélyből.

— Amerikai bünügyi történet. —

Németből forditotta: **Hugauff Ede.**

(Folytatás.)

— Nem, nem, kiáltá élénk kézmozdulattal. On téved — ezt sohasem fogom mondani, ez lehetetlen. Azután ajkába harapott, mintha egy meggondolatlan szót ejtett volna ki és gyorsan hozzá tevé: megvagyok győződve, minden ember, kiknek sok pénzük és vagyonuk van, éppen ugy fognak beszélni, mint én.

— És most még egy kérésem van önhöz, mondá ujra némi szünet után, amely nagyon szivemen fekszik. Nagybátyám, amint tudni fogja, igen el volt foglalva egy könyv irásával a kinai erkölcsök és szokásokról. Sürgösen ohajtotta annak gyors megjelenését, és én természetesen kötelességemnek tartom kivánságát teljesiteni. Hogy ezt megvalósithassam, Harwell urat, kit szivesen elbocsátanék, még néhány hétig meg kell tartanom. Vannak ugyan kitünő tulajdonságai, de mégsem szeretném a feladatot egyedül ő rá bizni. Csak akkor lehet meg neki jól, ha egy szakértő egyén által vezetve s szemmel tartva lesz. Azt hallottam, hogy ön nagyon olvasott és irodalmi munkákra különös ügyességgel bir. Alig merem a nekünk teljesitendő segitségre felkérni, minthogy ismeretségünk alig nyolcz napos. De azért meg szabad mondanom, hogy nagy hálára kötelezne, ha elhatározná magát, a kéziratot átnézni és a szükséges utasitásokat megadni.

A bátortalanság, melylyel kérését előadá, eléggé bizonyitá, hogy valóban élénk vágyat érez nagybátyja kivánságának eleget tehetni.

Különös volt, hogy kivánsága egy reménynek felelt meg, a melyet már rég magamban tápláltam. Ismételten kérdeztem magamat, mikép volna lehetséges minden időben a Leavenworthféle házba ki és bemenni, a nélkül, hogy magamat és másokat a beszédnek kitegyem.

Nem sejtettem, hogy Gryce ur titkos ügynökei vagy által késztetve, beszélt már Marival és engem az illető munka kivitelére ajánlott. Bármint örültem azonban a nem várt ajánlatnak, mégis jobban tenné, ha ezt a munkát egy valódi szakiróra bizná. Kifogásaimat azonban nem akarta meghallgatni.

— De Harwel ur nem tudja egyedül a könyv kiadását keresztülvinni? Okos és lelkiismeretes embernek látszik.

Fejét rázá.

— Azt hiszem, ugyis azt gondolja, hogy ő a könyv szerzője, mondá csendesen, de én nagyon jól tudom, hogy nagybátyám őt csak irnoknak használta. Egyetlen mondatot sem hagyott neki csinálni, és éppen azért én sem akarom.

— De talán kinos lesz reá nézve — Harwel urat értem, — ha én, egy idegen, elöljárója leszek?

Tágra nyitott szemekkel csudálkozva nézett rám.

— Ezzel nem törődöm! monda. Harwell ur szolgálatomban áll, jól lesz fizetve és igy rendelkezéseimnek alá kell magát vetnie. Különben is beleegyezett mindenbe. Beszéltem is már vele és a beosztás ugy látszott: kellemes neki.

— Nos akkor megkisérlem szerencsémet, mondám. A kéziratot minden esetre el fogom olvasni és azután meg fogom mondani nézeteimet.

— Köszönöm, kiáltá szivetnyerő nyájassággal. On oly jó, Raymond ur. Bár meg tudnám önnek hálálni. Nem volna jó, ha azonnal beszélnek Harwel urral?

Az ajtóhoz ment, de aztán megállt és az irtózatos visszaemlékezés által nyugtalanitva, mondá:

— Akar ön is a könyvtárba jönni?

Igenőleg válaszoltam ez érthető kérdésre; azután folytatá:

— Megmagyarázhatlan módon legszivesebben dolgozik Harwel ur ott. Azt mondja, a szükséges iratok ott vannak legjobban a kéznél. De ha ön jobban szeretné, lehivatom.

Ezen ajanlatot nem fogadtam el, és igy együtt mentünk fel a lépcsőn.

— Ismételten gondoltam már ama szobának a lezáratására, beszéle felindultan, de egy bizonyos valami ettől mindig visszatart. Épp oly kevéssé tehetem, mint e hazat elhagyni. Egy láthatatlan hatalom kényszerit engem minden rettenetességeivel dacolni. És még a minden lépten nyomon félek. Az éj sötétjében nem — fejeze be mondatát, hanem kiáltá: Ah, most ujra terhelem jajkatásommal. Bocsásson meg! Nem fog többé megtörténni.

(Folytatása következik)

Felelős szerkesztő:

Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

16626/896. 316 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött birósági végrehajtó ezennel közhirré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszéknek 1896 évi 7764. és 8838. számu végzésével dr. Rotschild Jakab és dr. Rotschild Samu nagykanizsai ügyvédek altal képviselt Rotschild Albert nagykanizsai és Kohn Zsigmond bécsi lakós együttes végrehajtatók részére Kohn R. nagykanizsai bej. cég alperes ellen 351 frt 48 kr. és 102 frt 12 kr. tőkék, ezeknek es pedig 351 frt 48 kr. tőkének 1896. szeptember hó 24-től járó 102 frt 12 kr. tőkének pedig 1896. évi október hó 31-től számitandó 6% kamatai és eddig összesen 80 frt 30 kr. megállapitott költségkövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 858 frt 30 krra becsült ingóságokra, a nagykanizsai kir. járásbirósági 16626/896. számu végzéssel az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, a helyszinén, vagyis

Nagy-Kanizsán alperes boltjánál leendő megtartására határidőül

1896. évi december hó 22-ik napján d. e. 9 órája

tűzetik ki, mikor a birólag lefoglalt rőfös áru cikkek, bolti berendezés s egyéb ingóságok, a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követeléséit megelőző kielégitéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél vagy irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a biróság tabláján kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1896. év december hó 9

VARGA JÁNOS
kir. bir. végrehajtó.

3370 tk. 896. 302 1—1

Arverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Récsei Sándor és társai mint neh. Récsei József örököseinek Lausch József sormási és Freund Samuné gelsei lakósok elleni 500 frt tőke, ennek 1889. december 30-ától járó 6% kamatai, 3 frt 30 kr. óvási, 15 frt 35 kr. végrehajtás kérelmi, 15 frt 35 kr. ezutiali költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a letenyei kir. járásbiróság területén fekvő a polai 116. sz. tjkvben A + 688. sz. váltság köteles Deutsch Mari nevére felvett ingatlannak 185 frtra becsült fele része a polai 117. sz. tjkvben A + 689. hrsz. váltságköteles ugyanannak nevére bejegyzett ingatlannak 90 frtra becsült fele része a polai 123. sz. tjkvben A + 699. sz. váltság köteles ugyan Deutsch Mari nevére felvett ingatlannak 341 frtra becsült fele része mégis a becsehelyi 843. sz. tjkvben A + 1453. hrsz. váltság köteles Varga János tulajdonául bejegyzett ingatlannak 192 frtra becsült fele része és pedig a polai ingatlanok a polai község biró házánál

1897. február hó 13-ik napján d. u. 3 órakor

a becsehelyi ingatlan a becsehelyi község biró házánál

1897. évi február hó 13. napján délelőtti 10 órakor

dr. Rotschild Samu nagykanizsai lakós felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kiteit becsár.

Árverezni kivánók tartozn: a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Letenyén a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1896. évi november hó 27. napján.

NUNKOVICS
kir. székі aljbiró.

10580/1896 304, 2—1

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa egy ujonnan szervezett városi kertészi állásra pályázatot hirdet.

Az állás javadalma 300 frt havi utólagos részletekben esedékes évi fizetés.

A kertész főbb teendői a városi faiskola, gyümölcsöskert és szőlő kezelése, az összes utcák és tereken levő fák gondozása, ujabb fásitásokkal kapcsolatos munkálatok, parkok, sétaterek létesitése körüli teendők, a már meglevők gondozása, végre minden szakba vágó városi munkálatok pontos ellátása.

A születési bizonyitvány, képesitési okmányok, valamint a munka birást igazoló orvosi bizonyitványokkal felszerelt pályázati kérvények Nagy-Kanizsa rendezett tanácsu város tanácsához cimezve folyó évi december hó 25-én adandók be.

A városi tanács.

Nagy-Kanizsán, 1896 december 1.

VÉCSEY polgármester.

10951/896 303 2—1

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kanizsa rendezett tanácsu városnál az erdőmesteri állás megüresedvén ennek betöltése céljából ezennel pályázat nyittatik.

Az erdőmester munkaköre egy 2134 □ hold erdő és 2575 hold fáslegelő gondozására terjed ki.

Évi javadalmazása jelenben 700 frt készpénzfizetés 400 frt lótartási átalány. (Rendszeresités alatt áll 1000 frt fizetés 200 frt lakbér 400 frt lótartási és 60 frt tüzifa átalány.)

Ezen állás valasztas utján fog betölteni, a pályázati kérvények Nagy-Kanizsa város tanácsához cimezve **f. évi december hó 25-ére** kitüzött záros határidőre adandók be.

A pályázati kérvényekhez melleklendő folyamodó születési, testi edzettsége és erkölcsi magaviseletet igazoló bizonyitványok, továbbá magyar honossága, képesitését és eddigi alkalmaztatásáról szóló okmányok.

A városi tanács.

Nagy-Kanizsán, 1896. december 5.

VÉCSEY, polgármester.

Klüger M. m. kir. szabadalmazott

Szent-Iván Teá-ja

Évszázadok óta mindennemü tüdőbetegségek ellen, ugymint

tüdősorvadás, tüdő-húrút,

gyermekeknél az ugynevezett szamárkehe

stb. ellen, kitünő sikerrel használ. A nép és gyakorlati próba után orvosok is alkalmazzák, s ma füveket melyekből szabadalmazott eljárásom szerint SZENT IVÁN TEÁM készül.

Orvosi vegyészeti megvizsgáltatás utján kitünt, hogy ezen tea mindennemü **káros nedvektől mentes** régi gyakorlat pedig bizonyitja, hogy egynemü olajtartama, az emlitett betegségek ellen kitünő hatással van.

Hatása annyival is inkább kitünik, minthogy a betegnek könnyü alvást szerez, s a hatás 14—20 napi használat után teljesen észlelhető. — Ugyancsak ezen tea kivonatából szabadalmazott eljárásom alapján cukorkákat is készitek, melyeket SZT. ISTVÁN MELLPASZTILAK név alatt hosok forgalomba, s melyek napközben, oly egyének által, kik utazásra vannak utalva, avagy erős köhögési bántalmakkal birnak, ezen tea pótlására használhatók, és igen kellemes élvezeti cikket képeznek. Ára egy csomag teának portómentes küldéssel 1 frt 15 kr. 3 csomag 3 frt 20 kr, 1 doboz cukorka 45 kr. 3 doboz 1 frt 10 kr. Az összeg előleges beküldése, vagy postautánvét mellett. Megrendelések csupán

KLÜGER MÓR hoz Tót-Szerdahely.

(Zalamegye) intézendők.

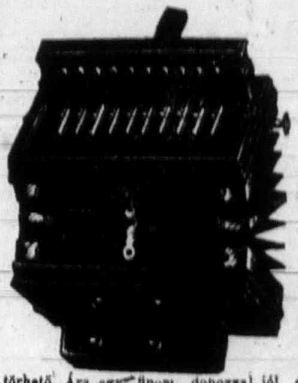

„Little Lord Fautleroy"

a világ legkisebb harmonikája!

csak 22 cm. magas és 11 cm. széles

„Princess May" elnevezés alatt Angoloországban 10,000 darab adatott el. — Ezen legkisebb hangszer ugyanolyan hangot ád, mint a legnagyobb Harmonika, és csaknem olyan kicsiny, hogy a zsebben is hordható. — Ezen majdnem minden **népdal-, choral-, induló-, táncdarab** stb. játszható és különösen alkalmas ajándéktárgy ugy kicsinyek mint nagyok részére.

A hangszer aját bronce hanggal van ellátva, mely jó bánás mód mellett elkem törhető. Ára egy finom dobozzal jól elcsomagolva, bérmentes küldéssel után vétel mellett, vagy a pénz előleges beküldésével 10 Márka — 6 frt.

Dölling és Winter

Musikinstrumenten Export (hangszerkiviteli üzlet)

Marckneukirchen, Sachsen.

16673/896.

HIRDETMÉNY.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa részéről ezennel közhirré tétetik hogy az alsóerdei fáslegelő területen és a felsőerdei vágásban különféle szálfák a **folyó évi december hó 17-én d. e. 8 órakor** nyilvános szóbeli árverésen azonnali készpénzfizetés mellett a helyszinén és pedig első sorban az alsó erdei fáslegelőn eladatni fognak, mely árverésre venni szándékozók azzal a megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a megállapitott becsáron alul a fák el nem adatnak.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1896. december 9.

306 1—1 **A városi tanács.**

SZOBAILLAT!

Acacia, Chyppre, Ess Bouquet, Fenyő, Gyönyvvirág, Helyotrope Jacint, Ibolya, Kerti szeglü, Kék orgona, Mohrózsa, Upoponax, Szénа, Patchuly stb. stb.

1 üveg ára 35 kr. — 3 üveg csinos dobozban 1 frt.
Permetező 25 kr.

Köhögés, nyálkásodás ellen legjobb a Kartschmaroff-féle

MÉZCZUKORKA

1 doboz ára 10 kr.

Dusan felszerelt raktáron *Vegyszerek, Kötszerek, gyógyászati eszközök, Gummi áruk, Franczia és angol illatszerek, Pipere czikkek, Gyógyszappanok, Összes háztartási czikkek, Padló fényező szerek, Cognac, Thea, Rum stb*

nagyban és kicsinyben.

Borászathoz szükséges áruk jutányosan.

Gazdaság részére:

Vegyszerek állatgyógyászathoz, Fertőztelenitő szerek, Carbolineum, Carbolsav, Kreolin, Kékkő, gyapjumosó-szappangyökér stb. stb.

Kartschmaroff A.

Drogista

Budapest, VIII. Kerepesi-ut 41.

314 10—1 **Postai megbizások pontosan és gyorsan eszközöltetnek.**

Az 1896-iki stuttgarti villanytechnikai és műipari kiállításon „arany éremmel" kitüntetve.

A SINGER varrógépek

az első helyet foglalják el a varrógépek feltalálása óta. Mintaszerűek szerkezetükben és kiállításukban, felülmulhatatlanok varrógyorsaságban és tartósságban, valamint öltésük szépségében. A Singer varrógép megbecsülhetetlen a háztartásban, nélkülözhetetlen az iparosoknak, ennélfogva a

Az 1896-iki nyugot-poroszországi ipari kiállításon Graudenz-ban „arany éremmel" kitüntetve.

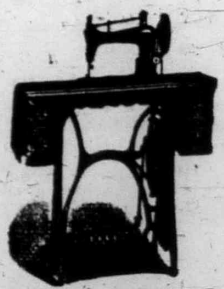

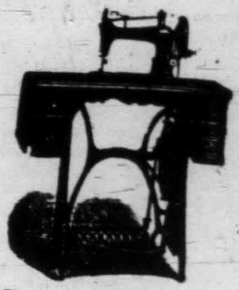

legjobb és leghasznosabb

karácsonyi ajándék.

Gépeink mindinkább növekedő kelendősége, a kiállításokon elnyert legkiválóbb kitüntetések a legjobb birálatai azok jóságának és sokoldalúságának gyárunk 40 éven felüli fennállása és minden nagyobb városban fennálló fióküzleteinknek czélszerű berendezése pedig a legbiztosabb és legteljesebb garantiát nyujtják.

Eladás kényelmes részletfizetés mellett. Készpénzfizetésnél 10% engedm.

Díjtalan oktatás a divatos műhímzésben is.

NAGY-KANIZSÁN Deák Ferenc-tér 460. **The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság.** (Ezelőtt Neidlinger G.) NAGY-KANIZSAN Deák Ferenc-tér 460

16461|896

Hirdetmény.

313 1—1

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa részéről ezennel közhirré tétetik, hogy a belső piaci helypénzszedési jog 14100 frt kikiáltási ár és az országos marhavásár helypénzszedési jog 810 frt kikiáltási ár mellett **f. évi december hó 22-iknapján d. e. 10 órakor** a városház tanácstermében nyilvános szóbeli és zárt irásbeli ajánlatok mellett megtartandó árverés utján külön külön a legtöbbet igérőnek az 1897. évi január hó 1-től kezdődő három egymásután követendő évre, vagyis az 1899. évi december hó 31-ig terjedő időre bérbe adatik.

Mely árverésre bérbe venni szándékozók ezennel meghivatnak azzal, hogy a szóbeli árverésen részt vevők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül készpénzben vagy óvadékképes érték papirban esetleg helybeli takarékpénztári betét könyvb en az árverés megkezdése előtt a kiküldöttek kezeiben letenni, a zárt ajánlatok pedig a fent körülirt óvadékkal ellátva az 1896. évi dec. hó 22. napjának d. e. 10 óráig vagyis az árverés megkezdéseig a v. iktatóba annyival is inkább beadandók, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Nagy-Kanizsán, 1896. deczember hó 12.

A városi tanács.

EGYEDÜL az arany- és ezüstmemü

a legczélszerübb és legszebb alkalmi ajándék

amely értékét soha nem veszti.

A közelgő **karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmából** a nagyérd. mü közönségnek dusan felszerelt **arany- ezüst áru és látszerészeti cikkekből álló üzletemet** Városház-utca Schers Lujza utóda cég mellett legmelegebben ajánlom.

Ajándék-tárgyak nagy választékban és a legdivatosabb kivitelben olcsó árakért!

Gyönyörü ékszertárgyak. — Gyönyörü arany- és ezüst órák, óralánczok! Gyönyörü CHINA-ezüst tárgyak.

Szemüvegek és csiptetők, arany, nikel- és teknősbéka kerettel, Lorgnon stb.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve, ajánlom egyszersmind **JAVITÓ MŰHELYEMET**, mely a modern technika minden kellékével ellátva van. **Postai megrendelések a legpontosabban és azonnal elintéztetnek.**

Kitünő tisztelettel: HAMBURG MIKSA **NAGY-KANIZSÁN.**

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „**Horgony**" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállitók, **Rudolstadt** (Thüringia).

Csodálatos eredmény.

Szeplő, tisztátlan arcbőr, sárga foltok s. a. t. feltétlenül eltünnek

Bergmann liliomtej-szappan

(Bergmann és társától Drezdában.)

naponkénti használatánál.

Kapható darabonkint 40 krajczárért *Grünbaum B.* dunántuli louvrejában és *Kreiner Gyula* üzletében

Nagy-Kanizsán. 78 20—1

1896.

Karácsony-

1896.

A könyvvásárló közönség figyelmébe.

Ajándéktárgyaknak legalkalmasabb

DISZMŰVEK

Imakönyvek . . . . .

. . . . Gyermekkönyvek

Ifjuságí iratok . . . . .

gyönyörü kiállitásban, szebbnél-szebb képekkel.

Diszlevélpapirok és Játékok,

Munkácsy és Feszty képek

gyönyörü keretben, kaphatók

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

ÉRTESITÉS!

Van szerencsém a t. c. butorvásárló közönségnek tisztelettel tudomásul hozni, hogy **helyben Német-utca Zerkovitz-féle házban a mai kornak megfelelő**

ASZTALOS MÜHELYT

gépekkel felszerelve gyárilag berendeztem.

Az első budapesti és bécsi butorgyáraknál több évi müködésem tapasztalataimnál fogva, azon helyzetben vagyok, hogy ezen téren a legmagasabb igényeknek is megfelelhetek. **Elveim:**

Szilárd és izléses munka!

Kis haszon, nagy forgalom!

Megrendelések tetszés szerinti kivitelben készittetnek.

kiváló tisztelettel **Friedmann Károly.**

Tanonczok felvétetnek.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1896

102. szám. Nagy-Kanizsa, 1896. december hó 20-án. XXIII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utcza Ollop-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bélyegtelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.“ *hivatalos közlönye.*

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal: Városház-épület: *Fischel Fülöp* könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	12 korona (6 frt — kr
Félévre	6 korona (3 frt — kr
Negyedévre	3 korona (1 frt 50 kr

Hirdetések jutányosan számittatnak

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Innen-onnan.

Nagy-Kanizsa. december 18.

(—n) Az ellenzéket nagyon meglephette a miniszterelnöknek e hó 17-iki beszéde, melylyel oly sikert ért el, hogy nemcsak ő maga, hanem a szabadelvüpárt is megelégedhetik vele. Ime, Bánffy miniszterelnök kit az ellenzék másod-harmad rendü apró szónokai lenézhetni véltek a *szenvedő ige* használata miatt, melyet folytonosan szemére hánytak! Most belátják, hogy a szép szónál jobb és célszerübb a tett, a mit Bánffy nagyon is tud; de megmutatta, hogy beszélni tud ugy, hogy az ellenzék *szenvedjen* általa. Bánffy beszéde valójában egy tettel ér fel. Kimutatta azt az ürességet, mely az ellenzéki szónokok vádaskodásból álló jeremiádjait jellemzi, kimutatta, hogy egyetlen ellenzék sem képes egyetlen produktiv eszmét felmutatni, a melyet programmszámba lehetne venni, s hogy ez idő szerint egyedül a szabadelvüpárt az, melynek bő programmja van, mely tud is, akar is tennt, mert a nemzet tényleg nem szónoklatokat akar hallani, hanem azt akarja, hogy a hoatyák a meddő vitatkozások helyett a gyümölcsöző munka terére lépjenek. Kimutatta Bánffy, hogy azon atrocitások, melyeket az ellenzék vádképen a szabadelvüpárt ellen felhoz, vagy csak az ellenzéki szónokok képzeletében élnek, vagy némely ellenzékiek részéről követtettek el.

És mindig igaz marad az, a kiabálás nem ér semmit, tettek bizonyitanak. Furcsa is, amit nálunk a minoritás követel. Mert a szabadelvüpárt oly fényesen került ki a választási harcból, már most hagyja ott a szabadelvü kormány a helyét, s adja át a minoritásnak, mely a legféktelenebb izgatást is helyén valónak találta. Már többször kifejezést adtunk annak, hogy miért vallottak az ellenzéki pártok az utóbbi választásoknál kudarcot. De a politikai igazságokkal éppen ugy vagyunk, mint általában az igazsággal, bármily egyszerü is legyen ez, kinek nem érdeke, nem akarja elhinni. Hogy e vitában, mely az ország parlamentjében most már napok óta foly, melyik pártnak van igaza, ezt még az elfogulatlan ellenzéki ember is jól tudja, habár nem hajlandó azt elismerni. Pedig maga az ország elég világosan beszélt, s elég világosan kinyilatkoztatta, hogy felemás elvek nem kellenek neki, hanem tiszta sor, a mit józan értelme fefoghat. Hamis ráfogásokkal az ellenzéki pártok semmire sem fognak menni, legfeljebb elérhetik azt, hogy az ország még jobban el fog fordulni tőlük.

*

Oroszországban szabadabb szellő kezd lengeni. Az oroszországi szent zsinet főprokurátora, a ki lapjában a Morzkovsykija Vjedomontiban a reakciót szolgálja, az esküdtszékek eltörlése mellett volt. Azonban kudarcot vallott, mert az igazságügyminiszterium bizottsága nagy többséggel az esküdtszékek fentartását határozta el. A főprokurátor lapja II. Miklós cár trónralépése és az uj perrendtartás kidolgozására rendelt bizottság megalakulása óta folytonos támadásokat intézett az esküdtszékek ellen. Mindazonáltal Muravjev igazságügyminiszternek és Tajanzev titkos tanácsosnak a liberális igazságügyi reformokat s ekként az esküdtszékek fentartását biztositaniok sikerült, ugy hogy a reakcionárius törekvések kudarcot vallottak.

*

Egyes jelek arra mutatnak, hogy a szabadelvüségre Ausztriában is jobb napok fognak következni. Igaz, hogy még Bécs városa kezében van a demagogkonak, s hogy ezek példátlan terrorizmussal gátolják meg a szabadelvüek működését a községtanácsban; de a németség józanabb elemei kezdenek a közös cél érdekében sorakozni, s a többi pártokban is vannak olyanok, kik az antiszemiták rugdalózásait, durvaságait meg-

A „ZALA“ tárcája.

A bakfis.

— A „ZALA“ eredeti tárcája. —

A zalaegerszegi kereskedő-ifjuság egyletének 1896 dec. 12-én tartott estélyen felolvasta: **Pagonyi Nándor.**

Bocsánat az idegen szóért, de magyarul a legjobb akaratom mellett sem voltam képes e fogalomnak megfelelő kifejezést találni. Pedig még a szótár segitségét is igénybe vettem, ahol a bakfis annyit jelent, mint *„sült hal,“* ily cimmel azonban absolute lehetetlen lett volna kezdeni felolvasásomat akkor, midőn azokról a szeretetreméltó, ragyogó szemü hölgyecskéről akarok egyet mást elmondani, akik hivatva vannak a férfi szivben a szerelem szikráját lángra gyujtani.

Ha a költő szavával élve, az asszony egy nyiló rózsa, akkor a bakfis bizonyára rózsabimbó, még pedig erdőn nyiló csipkerózsának a bimbaja, egyszerü, kedves, de veszedelmesen — tüskés.

Szinre nézve van szőke, barna, vörös és fekete bakfis, jellemre nézve azonban csekély kivétellel egyforma.

Közös lelki tulajdonságaik közül különösen kiválik, hogy valamennyi szeretne nagy leány lenni. Ennek a vágyának azután nemcsak az által ad kifejezést, hogy folyton a nagyok társaságát keresi, és hogy komoly ábrázattal hozzá szól mindenhez a magas politikától kezdve egészen a budapesti kabel-vasut részvényeinek árhanyatlásáig, hanem az által is, hogy kiad tánciskolai udvarlóján, aki pedig még tavaly is oly hüségesen elkisérgette az iskolába, és, mint Marlit aranyos Erzsikéje egy tiszteletre méltó öreg urban leli fel első ideálját. Ezen elhatározása azonban nem zárja ki, hogy a mama tudta nélkül pertut ne igyék azzal a kis hadnagyocskával, aki elég bátor a család nagyobbik leánykájának csapni a szelet.

A bakfis legjobban szeret táncolni, de legjobban szeretne csókolózni, csakhogy nem mindenkivel ám. Neki bajuszos ajakra van vágya.

Hirtelenében már nem emlékszem rá, hogy hol, de olvastam egy bakfis naplójának a töredékét, amelyben az illető az első csókot ilyen formán irja le:

»Epedő szivvel vártam az első csókot, amelyről a költők oly sok szépet irtak, amely éget mint az izzó parázs, bódít mint a virág.

Vasárnap délután nálunk volt Jenő. Én a zongoránál ültem, ő szemközt ült velem a zongorához támaszkodva, és büvös sugarakat lövelt felém szemeiből. A mama pedig a kanapén ült és olvasgatott.

Egyszerre felkelt és kiment. Mi ketten maradtunk. Reszkettem az izgatottságtól, hogy ha most Jenő hozzám jönne, átkarolna és megcsókolna . . .

És Jenő tényleg hozzám jött, átkarolt s megcsókolt, de óh borzalom, ez az első csók nem égető, nem bódító és nem boldogito, hanem szörnyen dohányszagu volt.“

Ebből azonban nem kell ám gondolni, hogy a bakfis gyülöli a dohányfüstöt, ón dehogy! a legjámborabb is elszivja a bátyjától elcsent cigarettát ugy titokban.

Kiváló előszeretettel jár táncmulatságokba de itt petrezelymet árulni és felolvasást hallgatni absolute nem szeret.

Ha valakiről, ugy a bakfisról bátran el lehet mondani, hogy az éjjelét nappallá s a nappalát éjjelé teszi. Olyan, mint a jó cigány, akinek napfelkeltekor alkonyodik.

A bakfisról éneklik a poëták, hogy

Éjjel ábrándozik,
Nappal álmadozik . . .

No de azért nem kell ám azt gondolni róla, hogy olyan aluszékony jószág, mint például télen a mókus, ő csak akkor álmodozik a fényről, divatról és sikkes katona kabátról, ha egyedül van. Ha közelitenek hozzá, felpattan, mint a sütkérező kigyó, elevenné és izgékonynyá lesz, mint a kéneső.

Többnyire kedves mindenkihez, de azért vannak egyes kiválasztottak, akikkel szemben épen nem nyájas.

Csipős és igen gyakran sértő szarkazmussal beszél róla, mikor az illető is, meg azután más is hallja. Soha nem illeti egy jó szóval, de azért megköveteli, hogy őt legalább is olympusi istennőnek tisztelje. El nem engedné ennek a szerencsétlennek, hogy a tavasz első fakadásától kezdve a sárgult lombok hullásáig mindennap friss rózsát ne hozzon neki, amelyet ő igen gyakran a földre dob és megparancsolja

elégelték. Remélhetőleg nemsokára ki fog tűnni, hogy felforgató elemek képtelenek egy oly nagy város közigazgatásának vezetésére, minő Bécs.

Egy érdekes röpirat jelent meg a napokban Bécsben gróf Sternberg Albert tollából, ki egy nemesi párt alakitását tartja szükségesnek. Programmjából, melyben sok helyes is van, a következőket emeljük ki: »Az élet és agyonbiztonság, akár kit véd is az, szülőanyja minden haladásnak a népek boldogulásának utján. Aki azonban ezen az uton akar járni, annak nem szabad egy faj, egy foglalkozási kör és annak tulajdona ellen izgatni. A politikai antiszemitizmus tehát ellensége a kulturának és igy az államnak is, mert céljai egyenesen a kereskedelem ellen irányulnak, amely pedig bármit mondjanak is némelyek, minden téren a haladás előfutárja. A nagy gazdasági forradalom, amely ma a modern tőkevilágot és kereskedelmet alulról fenyegeti, s amely általában szócializmusnak, szükebb alakjában antiszemitizmusnak nevezi magát, kissé enyhébben hangolta a harcrakész atheista embereket, akik most nagy engedményekre hajlandók mindazokkal szemben, akik őket a létért való küzdelmükben támogatni készeknek nyilatkoznak. A nemesi párt kész a vagyon biztonságát és a kereskedelem szabadságát megadni. de a maga számára ugyanezt követeli. A nemesi párt egy másik követelésének arra kell irányulnia, hogy a majorátusok fennállása biztositassék, valamint a lehetőség ujak alapitására. Mindenkinek, minden parasztnak és házalónak legyen meg a joga a házát, az udvarát, a vagyonát — férfiivadékainak biztositani. Végül pedig a felekezeti iskolát követelni.

—

Tanulságok.

A felirati vita elsekélyesedett medréből már eddig is csuda sok dolog vetődött partra, a beszédhullámokból kikerült jószág értéke azonban vajmi viszás arányban áll a mennyiséggel és a ráforditott drága idővel.

Igazságra, komolyságra, államférfiui kvalitásra hova-tovább csak az az egynehány felszóllalás tarthat számot, a mely eddigelé a szabadelvüpárt, illetőleg a miniszterek sorából hangzott el. Ezek közül is messze kiemelkedik a kabinet fejének ama nyilatkozata, melylyel a függetlenségi Komjáthy Béla közjogi okvetetlenkedéseire válaszolt. Bánffy Dezső báró egy csapással több legyet talált el, midőn a szőnyegen levő legkirivóbb ellenzéki füllentésekre a maga keresetlen, de annál találóbb, okos és világos okfejtésével rácáfolt. E füllentések csakugyan már a konvencionális hazugságok jellegét kezdték ölteni; szükséges volt őket illetékes helyről erélyesen visszautasitani.

Midőn a miniszterelnök kifejtette, hogy ő jogosan ül helyén, mert a felség parancsa folytán és egy nagy többség bizalmából foglalja el azt, akkor az alkotmánytanból és a hamisitatlan parlamentárizmusból adott nagyon is rájuk férő leckét azoknak, a kik az ellenzék megfogyatkozása fölött érzett haragos elkeseredésükben a képviselőháznak és vele együtt a felelős kormánynak törvényességét kétségbe vonni merészelték. Talpraesetten kérdezte különben tőlük Szőts Pál a szabadelvüpárt egyik legrokonszenvesebb fiatal, uj tagja, hogyhát miért nem teszik le mandátumaikat és miért nem vonulnak ki a törvényhozás terméből mindenekelőtt ők, akiknek szemében ez a gyülekezet minden jogosultság nélkül intézi az ország sorsát? Azt tartjuk, hogy a Bánffy-kormány százszor több jussal vezetné az ország ügyeit még akkor is, ha csak egy csekélyke többség ülne a háta mögött, mint a mennyi igazsággal azok hivatkozhatnak a hamisitatlan nemzeti akaratra, akik egy lejárt töredezett kisebbség padsoraiból ostromolják az alkotmányos jogrend tővényes voltát.

A tarthatatlan szállóigék egy másik csoportjával a miniszterelnök akként számolt le, hogy a trónbeszéd közjogi kifogástalanságát é egyuttal a hatvanhetes kiegyezési alapot véd lmezte bizonyos szélsőbali fenegyerekeskedésekkel szemben. Nagy hatása volt különösen ama kijelentésének, hogy a monarchia nagyhatalmi állását sokkal jobban biztositja a hamisitatlan dualizmus, mint a Komjáthy-féle különválás, mely mellett — ezt mi tesszük hozzá a miniszterelnöki enunciáció természetes folyományaként — országunk mai fejlettségi fokán, akármikor végzetes örvénybe kerülhetne . . . .

Kossuthék a parlamenti tisztes formák megőrzésével folytatják tovább áldatlan szélmalomharcukat. A néppárt jezsuita furfanggal, megőrizve a »kormányképesség« csalóka látszatát, a felekezeti és nemzetiségi disszolucióhoz felé evez. Néhai való Ugron Gábor nyolcas csoportja, a nemzetipárt megtizedelt töredékével együtt, kimondja a (kormányfaló szitkozódásokkal sulyosbitott) passziv ellenállást arra az esetre, ha a korona ezt a nemzetellenes kormányt legott el nem csapja. Apponyi, a »nemzet vezére« különben sajtójával együtt szemrehányó szidalmakkal illeti ugyanazt a nemzetet, melynek csak egy elenyésző csekély része engedte magát tovább is (orránál fogva) vezetni általa — a meddő tiltakozásig. Ugyancsak Apponyi gróf azt meri föltételezni a legalkotmányosabb királyról, hogy egy tönkreszónokolt kisebbségi töredék kedvéért a nemzet óriási többségével szemben — államcsinyt kövessen el. Ime a mai ellenzék!

Hanem azért nincs a teremtésben korrumpáltabb nemzet a magyarnál, mely ezt az ellenzéket nem engedte többségre jutni, és nincs is rosszabb kormány a Bánffyénál, mely egy olyan ellenzékkel szemben annyi sikerrel szervezte az erőket. Vagy talán nem ezek a most folyó felirati vita tanulságai? . . .

—

---

ennek a hűséges rabszolgájának, hogy vegye fel és csókolja le róla a földporát. És ez a szerencsétlen rabszolga, aki csodabogár módjára tűri a kis zsarnok önkényeskedését, nem más, mint a bakfisnak legalandóbb, de legalább is a hetedik udvartója.

A kézi munkájával minden bakfis dicsekedni szokott, pedig ez lassabban készül, mint a Penelope szőnyege, amennyiben ez az Ő nagysága előbb akarta a szőnyeget elkészitteni és csak azután akart férjhez menni. A bakfis pedig először férjhez akar menni és rendszerint férjhez is megy és akkor fejezi be a bakfis korában megkezdett asztalfutót, mikor már legalább is három éves asszony és — kis mama.

A bakfis által a bálermek után leglátogatottabb hely a templom. De nem is csoda, itt annyi ember van és annyi ember előtt megmutatja, hogy mily jól áll neki az ájtatos ábrázat.

Imakönyvéből azonban félszemmel többnyire kipislog a körül levő ferfi nemzedékre. Ebből a nézésből meglehet határozni, hogy milyen koru a bakfis? A fiatabb katonatiszt, vagy jogász után sóhajtozik, az öregebb korusaknak azonban már elég a diák is.

A bakfis ha az utcán megy, mindüntalan bebetekint az üzletek kirakatába, mert a tükörüvegékben pompásan szemlélheti a saját alakját. Leszámitva különben a minden bakfisban található kis hiuságot, nagyobb naivságot, de legnagyobb kivánciságot: igen kedves és aranyos teremtés a bakfis.

Kiálhatatlanná csak akkor lesz, amikor már másodszor bakfis.

Ez a másod virágzás már sehogysem áll neki olyan jól, mint például az akácának.

Mikor a bakfis végleg leveti a gyermekkort vagyis mikor már teljes tudatára ébredt ama nagyjelentőségü bibliai mondatnak, hogy nem jó az embernek egyedül lenni: hát megereszti magáról a szerelem selyem szálait és begubózza magát a menyasszonyi fátyollal, — csakhogy ilyenkor soha sincsen egyedül.

De lássuk csak tüzetesebben, mikor és hogyan indul meg a bakfis életében ez a fejlődési processus?

A tapasztalás azt bizonyitja, hogy a házasságok $95^3/_4$%-a holdvilánál történik, még pedig a következő módon:

Együtt ül a rózsás kis kertben két különböző nemü emberi lény.

Jó ideig némán szemlélik az eget. Ezekről irja a költő:

„Nem sokat beszélnek,
Nem sok hangot adnak,
Tudja a jó Isten
Mégis jól mulatnak . . .“

Nagysokára zután felsóhajt az egyik:

— Ah!

A másik folytatja, hogy:

— Aáh!

A netalání félreértések kikerülése végett itt ki kell jelentenem, hogy a hangszálaknak ezen megnyilatkozása nem abba a kategóriába tartozik, amelyet a tudomány módosult lélekzési processusnak, a köznyelv pedig ásitásnaknevez.

Az egypár emberi lény pedig tovább folytatja a megkezdett diskurzust,

— Akar valamit?

— Nem, az az hogy mégis megakarom: kérni.

— Ugy? megakar kérni? hát akkor beszéljen a mamával.

És pár napra rá jó üzletet csinál az aranymüves két karika gyürüvel. A cigány huzza a cipicupit, elcsattan az első meyengedett csók és akkor menyasszony lett a bakfisból.

Ez az átalakulás azután észrevehetőleg megváltoztatja egész mineműségét.

Az eleven leánykából szerény liliom lesz, Mélábusan hajtja le fejét. Az idealisztikus emberek azt hiszik, hogy a jövendő boldogságon ábrándozik, pedig tulajdonképen azon töri a fejét, hogy mit is főzzön először az urának.

De ha azt hiszi valaki, hogy ennek a látszólag ártatlan fehér galambnak epéje nincs, az alaposan csalódik. Nézze meg csak, mikor a mamával pörül a stafirung milyenségét illetőleg, vagy pedig kérdezze meg a varrókisasszonyt, akivel ötször hatszor szétfejteti az „otthonkáját“ mert azt akarja, hogy ne csak a férjének, hanem még a szemközt lakó főhadnagy urnak é sok más fiatal uraknak is tessék. Pedig annyi sok embernek a közös pusztusát nehéz elfalálni.

A leendő férjet különben egy kissé szereti is, de inkább hálás iránta, amiért nem hagyta őt tábban megöregedni, Mindamellett azonban szentül el van határozva mindenik, hogy nem adja ki férjének a saját fejéből a kalapot, és a zsebjéből a kapukulcsot.

De nem beszélek már tovább, mert ha egészen hiven leirom, hogy milyen a bakfis: kénytelen kelletlen agglegény maradok, mert bizonyos, hogy nem kapok menyasszonyt. Pedig arra egyelőre szükségem leend.

—

Lopott okmányok.

Több fővárosi hirlap oly diplomáciai okmányokat tett közzé a minap, melyek Orosz és Németország közt meginditandó tárgyalásokra vonatkoznak, amely tárgyalások célja éppen az okmányok értelmében nem más, mint hogy a két állam állatforgalmában bizonyos állategészségügyi rendőri könnyitések létesittessenek, illetve a két állam kereskedelmi szerződésében néhány tévesen értelmezett pontozatot megbeszéljenek és tisztába hozzanak. Az érdek, melyre mi e tárgyalásokat kisérni kenytelenek vagyunk, alárendelt fontosságu. Ami azonban ezekben az okmányokban a sajtóban leginkább feltünt, az a közzé tétel, lehetősége és az ut, melyen a földmivelési miniszteriumhoz jutottak. De ami ennek a diplomaciai iratváltásnak a lényegét illeti, ismételten annak a nézetnek adtunk kifejezést, hogy itt ismét Németországnak valami viszontbiztositásával van dolgunk.

Egy államhivatalnok nyilvánvaló hűtlenségét illetőleg a vizsgálat teljes folyamatban van és ki fogja deriteni a hűtlen tisztviselőt. Hogy az aktak az osztrák belügyminisztérium által küldettek a magyar földmivelési miniszteriumhoz, erre nézve ki kell jelentenünk, hogy az osztrák állategészségügy a belügyminisztériumhoz tartozik és hogy praktikusan van berendezve, hogy a közvetlen érintkezést e két illetékes hatóság közt állategészségi ügyekben az eddigi gyakorlathoz képest már az ügy érdekében is, fentartják. Állategészségügyi rendelkezések és tárgyalások nem tűrik a hosszadalmas bürokratikus tárgyalási módot, iratváltást illetékes ható-ágok közt, hanem a mezőgazdaság érdekében a legrövidebb uton kell elintézni ezeket az ügyeket.

Ami ellenben a dolog lényegét, a tárgyalásokat Orosz és Németország közt illeti, erre vonatkozólag a „Pester Correspondenz„ Berlinből a következő figyelemre méltó feltegezéseket kapta:

Berlini diplomáciai körökben csodálkoznak rajta, hogy Ausztriában és Magyarországon nem titkolt bizalmatlansággal kisérik a tárgyalásokat, melyeket a kereskedelmi szerződés néhány határozmányára vonatkozólag Német- és Oroszország közt meginditanak. A kereskedelmi szerződés Németország és Ausztria-Magyarország közt a legtöbb kedvezményen alapul, tehát a német-orosz tárgyalások mi változást sem eredményezhetnek, ami esetleg Ausztria-Magyarországnak is nem lenne javára. Az adott esetben azonban csak néhány állategészségügyirendőri rendelkezésről van szó minőket a szomszéd államokkal szemben Magyarországnak is mindig joga van megadni. A német részről adandó könnyitések, az állatforgalomban Oroszországgal csak egészen alá rendelt természetüek lehetnek. Magyarország mezőgazda-ági érdekeit semmi esetre sem érintenék. Csak a létező viszonyok beható vizsgálatára van szükség, hogy felismerjük mennyire indokolatlan minden emociómelye ez ügygyel akarnak összefüggésbe hozni.

Tudvalevő, hogy rendes viszonyok közs a szárnyasállatforgalom Orosz- és Németország közt roppant nagy. A német kormány azonban gyakran inditatva érzi magát, hogy a szárnyasállatok közt fellépni szokott kolera miatt határait elzárja. Ez az eljárás Magyarország ellen még soha sem alkalmaztatott.

A ló-bevitel akadálytalan. A szarvasmarhaforgalomra vonatkozólag Németország semmi körülmények közt sem tehet engedményeket, mert európai Oroszországban évente 70.000 keleti állatpestis eset fordul elő és a német mezőgazdaság protestálna legelőször a könnyitések ellen a szarvasmarhaforgalomban. A legkisebb engedménynyel reparálhatlan módon tönkretétetnék a német mezőgazdaság és a német szárvasmarhaforgalom.

Ami az orosz sertésbevitelt Németországba illeti, éppen Németország keleti tartományai, porosz Szilézia, nyugoti Poroszország demonstrálnak folyton ennek a bevitelnek a veszedelmei ellen és a magyar sertésbevitel itt a legkisebb mértékben sem jön szóba. Ororszország kizárólag esekélyebb értékü husos sertést produkál, mig Németország a magyar hizott sertés bevitelére van utalva és sertéshus-szükségletét képes a saját termése által fedezni.

Németország és Magyarország közt az állatforgalom e pillanatban minden esetre igen meg van kötve, de ezt a rendszabályt, tekintettel Magyarország állategészségügyi viszonyaira, mindenesetre sürgős szükségnek kelll tartani. Magyarországon még mindig uralkodik a sertéskór, a száj- és körömfájás és nem lehet kivánni még szövetséges államtól sem, hogy a saját állattenyésztését ne óvja meg a járványoktól.

Ezt Magyarországon ép oly jól tudják, mint Berlinben és ezért egész jól számitanak Németországban a német diplomaciai körökben, midőn Magyazorszag részéről nyugodt és józan felfogásra számitanak.

HIREK.

— **Személyi hir.** *Zurna* Károly cs. és kir. tábornok, a m. kir. 82. honvéd gyalogdandár parancsnoka, segédtisztje kiseretében — a helybeu allomásozó honvédség megszemlélése végett — folyó hó 16-án a déli vonattal városunkba érkezett. Másnap délelőtt már tovább utazott Körmendre, szemlélőjét folytatandó.

— **Városi képviselők választása** Keszthelyen. Keszthely város képviselőinek, kik 1893. évi december havában választattak meg, lejárt a választási megbizatásuk. December 16-án — irja levelezőnk — eszközöltek az uj választást Takách Imre főszolgabiró elnöklete alatt és 4 bizalmi férfiu jelenlétében. A választás reggeli 9 órakor kezdődött és délután 4 órakor fejeztetett be. A választas iránt nagy közönyt tanusitott a választó polgárság, amennyiben 1000 választó közül 109 jarult az urna elé. Pont 5 órakor kihirdette elnöklő főszolgabiró a választás eredményét, mely szerint rendes tagokul választattak: *Götz* Ferenc kir. járásbiró, *Burány* Gergély dr. Csanády Gusztáv dr., Schwarcz Zsigmond dr., *Hoffmann* Miksa, *Szabó* Pál, Wilini Péter, Lázár L. Lipót, Puly Jánoslmrik János, Póltagokul választattak: Csathó Alajos, Kenyeres István, Hoffmann Arnold, Stefanics Nándor.

— **Felolvasó estély Z.-Egerszegen.** A A zalaegerszegi kereskedő ifjak egyesülete e hónap 12-én a Kummer-féle kávéház emeleti helyiségében táncczal egybekötött felolvasó es szavaló-estélyt tartott. A müsort *Weisz* Ede nyitotta meg Kis József Csók cimü költeményének hangulatos előadásával. Utánna *Pagonyi* Nándor törvényszéki aljegyző olvasta fel a *Bakfis* cimü elmefuttatást, melyet lapunk tárcarovatában közlünk. Az elénk és szellemes felolvasást a közönség általános derültség közt hallgatta végig. Ezután Fangler Mihály szavalta el az Általános végeladás c. humoros monológot. A müsort hajnalig tartó kedélyes táncmulatság fejezte be.

— **A népkonyha köréből.** Haidekker Antaine urnő 10 forintot, Marton Ignác ur 20 kiló finom lisztet, Pauk Jakab 10 kiló sárga kását, Deutsch Lajos ur bocskai birtokos 1 frt. 50 krt. szivesketlek a nepkonyha céljaira adományozni, miért hálas köszönetet mond a népkonyha elnöksége.

— **Korcsolyabál Pápán.** Pápa város és vidéke fiatalsága a „Pápai korcsolyazó egylet" javára Pápán, 1897. évi január hó 16-án az „Arany Griff szálloda" disztermében „Korcsolyabalt" rendez.

— **A „Pincér-kör" bálja.** Február első napjaiban tartja a helybeli „Pincér kör« szokásos évi bálját. Ezuttal valami rendkivüli szép kiállitással akarják vonzóvá tenni az estét, melynek tiszta jövedelmét szegény gyermekek felruházására fogják forditani. Maga a nemes cél már is biztositja azt, hogy a bál egyike lesz a leglátogatottabbaknak.

— **A kereskedő ifjak egylete** Nagy-Kanizsan január hónapban szintén megtartja vigalmát. Mint értesülünk az egyesület vigalom rendezősége serényen buzgálkodik, hogy vonzó müsorral léphessen a közönség elé, mely bizonzára örömmel veszi tudomásul, hogy *Heltai* Jenő jónevü fővárosi iró az estélyen való részvételét, illetve egy felolvasás tartását legelőzékenyebb módon megigérte.

— **Vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelemügyi miniszter az idén nem helyezte hatályon kivül a karacsony — illetve ujév előtti vasárnapokon a törvényes munkaszünetet, miért e hó 20-án az üzletek déli 12 órakor zárandók.

— **Kaszinoestély Zala-Egerszegen.** A zalaegerszegi Kaszinóban — mint levelezőnk tudatja — e hó 14-én igen sikerült estély tartatott. Diszes hölgyközönség és kitünő jókedv uralta a helyzetet. Az estély folyamában a vidám hangulat mindinkább emelkedett, mi abban is kifejezésre jutott, hogy a négyeseket fokozatosan több pár táncolta. Az első négyest 32 pár lejtette. A pompásan sikerült mulatság a hivatalos órák kezdetével ért véget. Jelenvoltak: Arany Lajosné, gróf Battyány Józsetné, (Csány) Botka Lászlóne, özv. Botka Mihályne, Csertan Karolyné, Dervarics Imréné (Kitiman), Geréné Skublics Antika, özv. Genesi Odönné, dr. Gyömörey Vincéné, Fitos Mártonné, dr. Háry Istvánné, Hertelendy Ferencné (Lesence-Tomaj), Hertelendy Imréné (Alsó-Lendva), özv. Isoó Alajosné, Kemény Andorné (Sármellék), Koller Istvánné (Alsó-Rajk), Krosetz Gyulané, Lányi Kálmánné, Malatinszky Lajosné (Nova), Marton Lászlóné, Nagy Lászlóné, Nagy Lajosné, Orosz Pálné, Révfy Zoltánné, Skublics Imréné, Szűcs Dezsőné, Tassy Lajosné, Tassy Miklósné, Tresztyanszky Odönné, Vésey Lászlóné (Várhely) Udvardy Vincéné, — Bogyay Stefike, Botka Babi, Dervarits Györgyike, Gyömörey Katinka, Hertelendy Margit, Isoó Juliska, Koller Vilma, Ladohovszka Irénke, Nagy Annica, Skublics Irma, Szécsődy Mariska, Thassy Ilonka, Töreky Margit, Vésey Irma stb.

— **Közvacsora.** A nagykanizsai keresztény jótékony nőegyesület 1897. évi januar hó 5 én a Polgári-Ezylet emeleti termeiben közvacsorát rendez. Kezdete 8 órakor. Belepőjegy személyenkint 1 korona. Egy szelvény 40 fillér.

— **Jótékonycélu mükedvelői előadás** A »Kisdednevelő Egyesület« javára 1896. december 26-án, Karácsony másodnapján, az „Arany Szarvas« disztermében jótékonycélu mükedvelői szinelőadas tartatik. Szinre kerül: „A Piros bugyelláris" kitünő népszinmü. A közremüködő személyek a következők: Krausz Miksa, Halassi Mari, Gödöllei Jánosné, Halassi Erzsi, Gödöllei János, Hochsädter Frigyes, Schwarz Dezső, Unger Lajos, Beck Soma, Hirschl Hugo, Ladislau Jenő, Kohn Samu, Schwarz Adolf, Schwarz Adolf, Krausz Roza, Weisz Ilona, Kohn Sándor, Csete Anna, Scheiber Lipót, Hirschl Emma. Helyárak: Ülőhely I—IV. sorban 1 frt, V—VIII. sorban 80 kr., a tobbi sorban 60 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Katona- és deákjegy 30 kr. Karzati ülőhely 50 kr. Karzati állóhely 30 kr. Jegyek előre válthatók Prager Béla ur gyógyszertárában és a Szarvas szálló melletti dohányfőzsdeben. Felülfizetéses — tekintettel a jótékony célra — köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Az előadást tánc követi. Karzati jegyek a tanerra nem érvényesek. Kezdete esti 8 órakor. A mükedvelők dicséretes törekvését és a kitüzött jótékonycélt a nagyérdemü közönség pártfogó figyelmébe ajánlja a Kisdednevelő Egyesület elnöksége.

— **Georgicon Kör.** A keszthelyi gazdasági tanintézet kebelében fennálló „Georgicon« kör, mely a gazdasági szakbavágó korszerü kérdések megvitatását celul tüzte ki, a jelen tanévben dicséretes buzgalmat fejt ki, amennyiben a kör tagjai pontosan jelennek meg a gyüléseken és az értekezéseket tüzetesen targyalják és vitatják meg a jelenlévő szaktanárok hozzászólása alapján. Eddig értekeztek: *Szigethy* Andor „A sejtek működéseről, növény és állatlani szempontból, *Mihók* Sándor »Az istálló tragyairól, *Szigethy* Andor „Az emesztő szervek működéseről," Wittenberger György „A temesmegyei cselédasszonyokról" A tételeket megvitatták: Szentes Dezső *Hofmeister* Gyula, *Löwensohn stb.*

— **Tanulmányi kirándulás.** A keszthelyi gazdasági tanintézet II-od és harmadéves hallgatói az intézeti igazgató vezetése mellett december 14-én tanulmányi kirándulást tettek. Ezuttal Sárvaron voltak, ahol megtekintették a cukorgyárat és a tejgazdasági iskolát. Ceres fiai mindket helyen szivélyes fogadtatásban részesültek, s miután ugy a cukorgyár, mint az iskola igazgatója behető magyarázatokkal szolgáltak a hallgatóknak, legutt megvendégeltettek, olyanyuyira, hogy kedves emlékekkel is távoztak.

— **Halálozás.** Rády Károly, a premontrei prépostság tisztartója, folyó hó 12-én Csornán meghalt. Hullaját utolsó kivánságához képest Türjére szállitották és ott temették, nagy részvét közt el.

— **Délibáb.** Ez a cime, egy ezredévi eredeti uj magyar táncnak, melyet *Rákosi* Lipót tánctanitó alkotott s melyet december 12-én Keszthelyen egy táncestélyen növendekei bemuttattak. Ha tudjuk, hogy manapság a magyar tánc majdnem egészen a »Csárdás"-ra szorul s poetikusabb alakjai egészen feledésbe mentek, akkor csakis elismeréssel lehetünk a szerzo

iránt, aki ezen a szomoru állapoton segitett. A „Délibáb"-nak nevezett uj tánc nemcsak névleg magyar, hanem — miut levelezőnk jelenti — magyar ritmusa magyar összeállitása, alakjai, for ulatai és kifejlődése is. Négy alakból álló sétáló füzér, napraforgó, délibáb, melyeknek mindegyike kecses változatos kedves menetü. Az uj tánc — irja levelezőnk — a legfényesebb szalonok közönsége előtt is megállja az igaz kritikát.

— **Diszoklevél-átnyujtás.** Gelsei *Gutmann* Vilmos kir. tanácsost az orsz. izr. tanitó egyesület legutóbb tartott közgyülésében disz tagjául választotta. Az egyesület küldöttsége *Bún* Samu igazgató vezetése alatt szombaton tisz elgett az uj disztagnál és átnyujtotta neki a diszoklevelet. Bün igazgató hosszabb beszédben méltatta Gutmann érdemeit a közoktatás terén, mely beszédre Gutmann köszönetének szép szavakban adott kifejezést.

— **Egy kis statisztika.** A népkonyha november 19-én nyittatott meg. Tehát egy hónap óta van nyitva. Ezen idő alatt étkezett 4344 iskojás gyermek és 762 felnőtt, összesen 5106 egyén. Ugy hisszük ezen számok elég ékesen illusstrálják a népkonyha müködését.

— **Városi elöljárók választása.** Keszthely város — mint levelezőnk tudatja — december 19-én megválasztotta az elöljáróságot. Az eredmény nem nagy meglepetést okozott, amennyiben az elöljáróság régi tagjainak nagyobb része ujból megválasztatott. Kitüntetésképen *Nagy* István városbiró nem esett választás alá, mert erélye, értelme és nemes ambiciójával a város felvirágoztatását nagy mérvben előmozditván, a város polgársága imposáns módon akarta elismerését dukumentálnii mit a derék városbiró csakugyan teljes mérvben meg is érdemelt. Megválasztattak továbbá: a városi ügyész: Stieder Lajos, helyettes biró. Riersch József v. tanácsosok: Oppel Károly, Hencz Antal, Vehap Ferenc, Gyarmaty Lajos, Beck Gyula, Pető Vilmos, Salamon János, városi pénztárnok Ullman Vencel, adópénztárnok Buchberger Fülöp.

— **Agyonütötte a fa.** Farkas János és Farkas József zala-kallosi lakósok kimentek a községi erdőre fát vágni. — Amint egy hatalmas tölgyet ledöntötték a fiatalabbik testvér véletlenül azon irányba szaladt, a merre a fa dőlt és ez maga alá temette. Mire az idősebbik fivér a segitségül hivott munkásokkal a fát kettévágták a 32 éves életerős férfi már halva volt.

Öngyilkos adós. Bognár Gáspár zalabéri lakós földmüves a fölötti bánatában, hogy mint egy 600 frtot kitevő adósságát törleszteni nem tudja, a minap kiment a lakásától nem messze eső sürüségbe s fölakasztotta magát.

— **Szegény tanulók karácsonya.** N.-Kanizsa város képviselőtestülete minden évben 200 frtot vesz föl a város költségvetésébe szegény tanulok felruházására. Ehhez járul még a „Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság" részéről szintén erre a célra szánt tekintélyesebb pénzadomány. Az ekként rendelkezésre álló összegből a polgari és elemi népiskolák szegény tanulói ruhaneműeket kapnak karácsonyra. Dec. 18-án délután 2 órakor történt a karácsonyi ruhakiosztás a községi polgári-iskola tornatermében. Az iskolaszék részéről jelenvoltak *Pragir* Béla és *Szalay* Lajos iskolaszéki tagok, a városi tanács részéről pedig *Nagy* Dezső, közigazgatási előadó tanácsos. A tanulok elénekelték a Hymnust és Szózatot, *Németh* Ignác elemi népiskolai igazgató beszédett intézett a tanulókhoz, azután az előjegyzett fiu- és leánytanulók között kiosztották a karácsonyi ruha-ajándékot.

— **Hirdetmény.** Nagy-Kanizsa város rendőrkapitányihivatalától. Közhirré teszem, hogy a helybelyi főpiacon kis összegü pénz találtatott. A jogosult tulajdonos jelentkezzék a rendőrkapitányi hivatalnál. Nagy-Kanizsán 1896. december hó 18-án. A főkapitány.

— **Déli vasut.** Karácsony ünnepe alkalmával f. évi december hó 23-án a déli vasut magyar vonalainak állomásairól Bécs, Fiume, Triest és Velencébe rendkivül mérsékelt áru menettérti jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményi nyujtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazás kétszer tetszés szerinti állomásokon félbe lehet szakitani. Ezen jegyek kiadására és áraira külön hirdetmények adattak ki, melyekben a vonatok, melyekhez ezen rendkivül mérsékelt áru jegyek érvényesek, indulási idejükkel fel vannak emlitve.

IRODALOM.

„A Szőlő és Borgazdasági-Lapok" hetenkint a körülményekhez képest több, rand szerint azonban tizenhat oldalon a következő tartalommal jelenik meg:

I. **Vezércikkei** foglalkoznak a törvényhozási, közigazgatási, közgazdasági vagy társadalmi téren felmerülő s a szőlő és a borgazdaság körébe vágó fontosabb kérdések ismertetésével és megvitatásával. Célja a hegyközségi, szövetkezeti, egyesület élet s általában társadalmi tevékenység és az anyagi jólét fejlesztése. A phyloxera ügyre, a bortermelésre és kereskedelmükre vonatkozó statisztikának s ebből szőlőgazdáink érdekében lovonható tanulságos következtetések ismertetése.

II. **Tárcaközlemények.**

III. **A „Szőlőgazdasági"** részben a phylloxera elleni védekezésnek ugy a tudományos világ, valamint a gyakorlati élet által elfogadott eljárásait ismerteti. Az amerikai szőlőfajokkal való védekezési, az anyag szaporitását, ojtását, az azokkal való telepitési eljárásokat a kész szőlők kezelését; az immunis — phylloxerának ellentálló — talajok szőlővel való telepitési s fentartási eljárásait; a szénkéneggel gyéritéssel való védekezést stb. stb. a szőlőfajták tulajdonságainak ismertetéset stb. stb. hozza szakszerü közleményekben.

IV. **„Borgazdasági"** közleményeiben a must és bor okszerü kezelését, egy szóval a helyes pincekezelest ismerteti.

V. **„A szőlő- és bor melléktermények"** értékesitése szempontjából a vesszőanyagnak, törkölynek, a seprünek miként teendő felhasználását ismerteti, például a pálinkakészitési cognacgyártás stb. stb.

VI. **A „szőlőbetegségek"** alatt az időjárás, állatok, (rovarok) élősdi növények által okozott sérülések és az azok ellen védekezési eljárások vannak ismertetve.

VII **Az »irodalom«** rovat alatt a könyvpiacon megjelent s a szőlő- és borgazdaság körébe vágó müvek ismertetnek és biráltatnak.

VIII. **„Az apróbb szakközlemények"** rovat alatt, főleg a külföldi szaklapok közleményei lesznek kivonatosan ismertetve és érdekesebb szakközlések rövidebb közlemények alakjában.

IX. **A »kérdések és feleletek«** rovata pedig az előfizetők által beküldött kerdések megválaszolására nyujt alkalmat, a mely rovatra egyébként a lap szintén nagy sulyt helyez.

X. **»Heti hirek«** alatt közöljük azon általános eseményeket, illetőleg híreket rövid közlemények alakjában, amelyek a szőlő- és borgazdasággal kapcsolatosak a bortermelőinket érdeklik.

XI. *»Hazai és külföldi tudositások«* rovat alatt a lap első sorban azon mozgalomról tájékoztatja az olvasót, a mit a szőlő- és borgazdasági kerületekben a szőlők felujitása körül észlelhetni a hegyközségek, az egyesületek és magántevékenység körében. Itt hozzuk híreket a szőlők állasáról, a termésről, a borárakról stb. ugy a hazaból, mint a külföldről.

XII. *A „szerkesztőség üzenetei"* rovat alatt válaszoltatnak meg a lap előfizetőitől beérkezett levelek. Sürgős levelekre a választ a lap postafordultának adja meg, ha a válaszra szükséges bélyegjegyek mellékelve megküldetnek.

Hirdetési árjegyzéket és *mutatványszámot* a kiadóhivatal Budapest V. Árpad utca 8. sz. készségesen ingyen küld.

— **A Divat Szalon**, ez az elterjedt divat- és szépirodalmi lap, mely eddig teljesen méltó versenytárs nélkül áll a magyar irodalomban, immár tizedik évfolyamát kezdte meg. Tiz év nagy idő egy lap életében, különösen olyan lap életében mely a nőket szolgálja. A nő izlését, melyet a keleti bölcsektől kezdve a mai kor apró poétájáig mindenki változóbbnak, szeszélyesebbnek hirdet mint a milyen a tavaszi időjárás Falb Rudolffal vagy anélkül. Hogy tehát egy lap tiz évig megtartsa, söt erősebbé, fényesebbé tegye azt a társaságot, melynek iránytüje az asszonyi izlés, annak oka egyedül csak abban rejlik, hogy az a lap jó, tartalmas érdekes. Mert az igaz, hogy a finom női izlés ezt keres annál a lapnál, mely szórakoztatója és oktatója is egyszerre, mind. A Divat Szalon közkedveltségben áll tiz évig s az ujabb tiz év elé is azzal a rendithetlen hittel indul, hogy a jónak győznie, hóditania kell. E nemes, egyszerü és józan törekvés látszik meg e kedves női lap minden számán. Divat- része állandóan olyan bő tartalmu, hogy abból mások három lapot csinálnának, egyet fehérneműnek, egyet ruhának s egyet kézimunkának. A Divat Salon mindezt együtt és egyszerre adja oly képekkel és bő leirásokkal, hogy abban a dolgozni és takarékoskodni szerető nő mindent feltalál. Hogy pedig mindezeme tanácsokat finom izlés és szakavatott toll vezeti, elég felemlitenünk Fanghné Gyujtó Izabella nevét a jeles irónőnkét, ki továbbra is buzgó hévvel hirdeti azt, ami szép, takarékos és követni méltó a divatban. Egészen páratlan érdeme továbbá a Divat Szalonnak az is, hogy irodalmi része nem csak egy forditott regényből áll, hanem teljes szépirodalmi lap, költeményekkel, elbeszélésekkel, regényekkel, hirrovatokkal talányokkal stb. Közleményeit elsőrendü irók írják figyelemreméltó kezdőkkel egyaránt és a szerkesztés munkáját gonddal végzi Szabóné Nógáll Janka, kinek neve után többet emlitenünk nem kell. A divat Szalon szeretettel gondoskodik a család apró népéről is, teljesen ingyen adja az Uj Gyermek-Divat cimü szép kis lapot, hiveit pedig ez évben egy diszes Jelmez naptárral lepi meg karácsonyi ajándékul Ama meggyőződésben, hogy jobb, tartalmasabb, érdekesebb s a mellett olcsóbb lapot nem ajánlhatunk olvasóinknak, ajánljuk a Divat Szalont melynek ára a szines divatképpel, gyermeklappal és szabászivekkel együtt negyed évre csak 1 frt 50 kr. Mutatványszámot szivesen küld a Divat Szalón kiadóhivatala: Budapest, V. ker., Gizella-tér 1. sz.

NYILTTÉR.

Selyem-damasztok 65 krtól. 14 forint 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér szines Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szin és mintázatban stb. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállitva mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben.** Svájczba cimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelyen irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 6

Köszönet-nyilvánitás.

Felejthetetlen emlékü, drága jó anyánk:

özv. Kőhler, Nentvich Gyuláné -urnő

elhunyta és végtisztességtétele alkalmával a jóleső részvét oly számos és megtisztelő bizonyitékával találkoztunk, hogy ezekért csak ezuton fejezhetjük ki hálás köszönetünket.

Hála és köszönet különösen azoknak, kik édes anyánk emlékének oly megható módon adózva, ravatalát a koszoruk egész halmazával diszitették.

Nagy-Kanizsán, 1896. december 17 én.

319 1—1 *Kőhler Gyula, Antal és Nina.*

Felelős szerkesztő:

Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

321 2—1

Ház-eladás.

Perlakon a Fő-téren a templommal szemben a kir. járásbiróság és telekkönyvi hivatal mellet levő

házam

azonnal eladó.

Előnyös helyénél fogva ezen ház bármely üzlet részére igen alkalmas. A ház vétele céljából kéretik hozzám fordulni.

Sonnewald M. Perlak.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás

MARTON JÓZSEF

Budapest, VII. Károly-körut 9.

318 30—1 **Rum, Thea**

Franczia Cognac, Pezsgő,

Tokaji és Spanyol bor

különlegességek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Az 1896-iki stuttgarti villanytechnikai és műipari kiállításon „arany éremmel" kitüntetve.

A SINGER varrógépek

az első helyet foglalják el a varrógépek feltalálása óta. Mintaszerűek szerkezetükben és kiállításukban, felülmulhatatlanok varrógyorsaságban és tartósságban, valamint öltésük szépségében. A Singer varrógép megbecsülhetetlen a háztartásban, nélkülözhetetlen az iparosoknak, ennélfogva a

legjobb és leghasznosabb

karácsonyi ajándék.

Az 1896-iki nyugat-poroszországi ipari kiállításon Graudenz-ben „arany éremmel" kitüntetve.

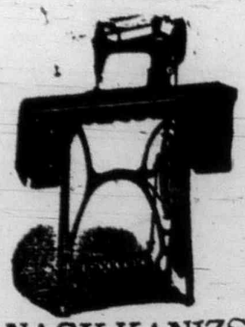

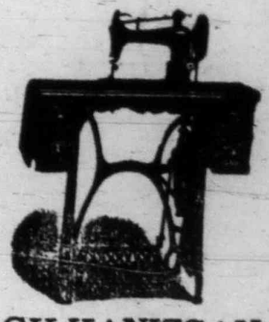

Gépeink mindinkább növekedő kelendősége, a kiállításokon elnyert legkiválóbb kitüntetések a legjobb birálatai azok jóságának és sokoldalusságának gyárunk 40 éven felüli fennállása és minden nagyobb városban fennálló fióküzleteinknek czélszerű berendezése pedig a legbiztosabb és legteljesebb garantiát nyujtják.

Eladás kényelmes részletfizetés mellett. Készpénzfizetésnél 10% engedm.

Díjtalan oktatás a divatos műhimzésben is.

NAGY-KANIZSAN Deák Ferenc-tér 460

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság.
(Ezelőtt Neidlinger G.)

NAGY-KANIZSAN Deák Ferenc-tér 460

EGYEDÜL az arany- és ezüstmemü

a legczélszerűbb és **legszebb alkalmi ajándék**

amely **értékét soha nem veszti.**

A közelgő **karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmából** a nagyérd mü közönségnek dusan felszerelt **arany- ezüst áru és látszerészeti cikkekből álló üzletemet** Városház-utca Scherz Lujza utóda cég mellett legmelegebben ajánlom.

Ajándék-tárgyak nagy választékban és a legdivatosabb kivitelben olcsó árakért!

Gyönyörü ékszertárgyak. — Gyönyörü arany- és ezüst órák, óralánczok! Gyönyörü CHINA-ezüst tárgyak.

Szemüvegek és csiptetők, arany, nikel- és teknősbéka kerettel, Lorgnon stb.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve, ajánlom egyszersmind **JAVITÓ MŰHELYEMET**, mely a modern technika minden kellékével ellátva van. **Postai megrendelések a legpontosabban és azonnal elintéztetnek.**

Kitünő tisztelettel: HAMBURG MIKSA **NAGY-KANIZSÁN.**

DIVAT SZALON

divat- és szépirodalmi közlöny.

Szerkeszti: Funghné-Gyujtó Izabella és Szabóné-Nogáll Janka.

DIVAT SZALON megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Diszes elegáns kiállítása s különösen müvészies kivitelü szines divatczimlapja által disze minden szalon-asztalnak.

DIVAT SZALON ingyen-melléklettel, az **„Uj Gyermek-Divattal"** **együtt 44—48 oldalra terjed**

DIVAT SZALON azonkivül, hogy divat-képei az uralkodó divat tükre folyton közöl képeket Párisból, Londonból, Berlinből is. S ezáltal az idegen divatlapokat feleslegessé teszi.

DIVAT SZALON rendesen közöl egyszerübb toilletteket is és módot, utasitást nyujt a hölgyeknek arra, hogy ruháikat takarékosan s mégis czinosan otthon készithessék

DIVAT SZALON kézi munkái változatosak, a rendes használatra szánt hímzésektől kezdve a legritkább, legdivatosabb uj kézi munkáig mindent bemutatja és érthetően tanitja.

DIVAT SZALON **Szépirodalmi rénsze** oly dus, érdekes és változatos hogy minden más szépirodalmi lapot pótol. Munkatársai közt ott van irodalmunk minden jeles és gondot fordit arra, hogy a nők lapjába tehetséges, kedvelt **irónők** is gyakran irjanak. A lap szelleme mindig tisztességes. Keresi a szépet, a nemesitőt s kizár minden frivol közleményt. Lapunkat **fiatal lányok** is olvashatják.)

DIVAT SZALON számról-számra mutatja be kiválóbb hölgyek arcképeit; a müvészet, irodalom s a jótékonyság nevezetesebb nőalakjait. Ez évben különösen a jótékonyság szerepvivőivel foglalkozik. Tervbe vette, hogy minden elsőrangu nőegylet elnöknőjét müvészi kivitelü arcképben mutatja be.

DIVAT SZALON állandó rovatot tart kérdések és feleletek közlésére. E rovat minden előfizetőnek teljesen dijtalanul áll rendelkezésére.

DIVAT SZALON rendesen karácsonyi ajándékkal is kedveskedik. Ez évben egy rendkivül diszes, elegáns jelmez naptárt küld állandó, és január 15-ig belépő előfizetőinek.

DIVAT SZALON ennélfogva a legtartalmasabbb legdiszesebb és legolcsóbb divat- és szépirodalmi lap.

DIVAT SZALON Előfizetési ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

DIVAT SZALON kiadóhivatala kivánatra bárkinek küld mutatványszámokat ingyen és bérmentve,

„DIVAT SZALON" kiadóhivatala

317 2—1 (**Budapest, Gizella-tér Haas-palota.**)

Klüger M. m. kir. szabadalmazott

Szent-Iván Teá-ja

Évszázadok óta mindennemü tüdőbetegségek ellen, ugymint

tüdősorvadás, tüdő-húrút,

gyermekeknél az ugynevezett szamárkehe

stb. ellen, kitünő sikerrel használ. A nép és gyakorlati próba után orvosok is alkalmazzák, sma füveket melyekből szabadalmazott eljárásom szerint SZENT IVÁN TEÁM készül.

Orvosi vegyészeti megvizsgáltatás utján kitünt, hogy ezen tea mindennemü **káros nedvektől mentes** régi gyakorlat pedig bizonyitja, hogy egynemü olajtartama, az emlitett betegségek ellen kitünő hatással van.

Hatása annyival is inkább kitünik, minthogy a betegnek könnyü alvást szerez, s a hatás 14—20 napi használat után teljesen észlelhető. — Ugyanezek ezen tea kivonatából szabadalmazott eljárásom alapján cukorkákat is készitek, melyeket SZT. ISTVÁN MELLPASZTILAK név alatt hozok forgalomba, s melyek napközben, oly egyének által, kik utazásra vannak utalva, avagy erős köhögési bántalmakkal birnak, ezen tea pótlására használhatók, és igen kellemes élvezeti cikket képeznek. Ára egy csomag teának portómentes küldéssel 1 frt 15 kr. 3 csomag 3 frt 20 kr, 1 dobos cukorka 45 kr. 3 dobos 1 frt 10 kr. Az összeg előleges beküldése, vagy postautánvét mellett. Megrendelések csupán

KLÜGER MÓR hoz Tót-Szerdahely.

(Zalamegye) intézendők.

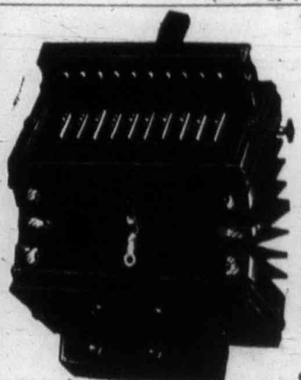

„Little Lord Fautleroy"

a világ legkisebb harmonikája!

csak 22 cm. magas és 11 cm. széles

„Princess May" elnevezés alatt Angolországban 10,000 darab adatott el. — Ezen legkisebb hangszer ugyanolyan hangot ád, mint a legnagyobb Harmonika, és csaknem olyan kicsiny, hogy a zsebben is hordható. — Ezen majdnem minden **népdal-, choral-, induló-táncdarab** stb. játszható és különösen alkalmas ajándéktárgy ugy kicsinyek mint nagyok részére.

A hangszer ajáit bronce hanggal van ellátva, mely jó bánás mód mellett elnem törhető. Ára egy finom dobozzal jól elcsomagolva, bérmentes küldéssel után vétel mellett, vagy a pénz előleges beküldésével 10 Márka — 6 frt.

Dölling és Winter

Musikinstrumenten Export (hangszerkiviteli üzlet)

Marckneukirchen, Sachsen.

Szőlő- és Borgazdasági Lapok

A szőlő- és borgazdaság minden ágát felölelő szaklap.

Főszerkesztő: Engelbrecht Károly m. k. szőlészeti és borászati közp. felügyelő.

Felelős szerkesztő: báró Radossevich Tódor

Előfizetési árak:

Egész évre	5 frt — kr.
Fél évre	2 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 25 „

A lap hetenként egyszer (vasárnap) legalább is 16 oldal terjedelemben, s számos ábrával jelenik meg.

Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

321 3—1 V. kerület, Árpád-utcza 8. sz.

Egy doboz ára: 1 *forint* 20 *krajcár.*

Utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására, szépitésére és finomitására **Puder**

Legelőkelőbb altőzéki, bál és társalgó PUDER.

— Fehér, rózsaszín, és sárga —

vegyileg analyzált és ajánlva Dr. Pohl J. J Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari toilette-szappan és illatszer-gyár Bécsben.

Főraktár: BÉCS, I., Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszer- gyógyszerkereskedésben és gyógyszertárban. — Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Keleti M. Mór cégeknél.

„Képes Családi Lapok"

A legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap!

Megjelenik minden héten egy szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beküldhető regénymelléklettel.

Havonként kétszer *„Hölgyek Lapja"* cimü fényes mellékletet ad, párisi divatképekkel és egy divattudó-irással.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK"** olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK"**-ba a régi és ujabb irói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK"**-nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei, költeményei kedélynemesitő olvasmányok. Irányczikkeivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK"** minden évben **4** *regényt ad mellékletül, még pedig csinos borítékkal, éves előfizetőinek.*

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK"** borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza.

A **„KÉPES CSALADI LAPOK"** előfizetői *díjtalanul* közölhetik gondolataikat az „előfizetők postájában."

A **„Képes Családi Lapok"** képei tehetőleg alkalomszerüek, diszesek és tanulságosak.

A **„Képes Családi Lapok"** 1896. január első számával XIX-ik évfolyamába lép. — Ez ujevi számában következő érdekes és kiváló közlemények jelentek meg:

Csendes világ, regény, *Beniczkyné Bajza Lenkétől*; **Évfordulon**, költemény, *Jámbor Lajostól*; **Régi történet**, beszély, *Lauka Gusztávtól*; **Hogyan ruházkodjunk télen?** orvosi cikkk, *dr. Fodor tanártól*; **Bal után**, vig monológ, *Oláh Györgytől*; **A költő**, költemény, *Feleki Sándortól*; **Versek zenére**, költemény, *Rudnyánszky Gyulától*; **Boldog ujévet!** életkép, *Mericzayné Karossa Irmától*: **Megnyugtató történet**, freskó, *Krudy Gyulától*; **Én is!** regény, *Tolnai Lajostól*. — Mutatványszámokat bármikor szívesen küld a **„Képes Családi Lapok"** kiadóhivatala *Budapest, Vadász-utca 14. saját házában.*

Előfizetési árak

a **„Képes Családi Lapokra"**-ra a „Hölgyek Lapja" cimü divatlappa és a regénymelléklettel együtt:

	Egész évre	6 forint
300 6—1	Fél évre	3 forint
	Negyed évre	1 frt 50

FIGYELMEZTETÉS.

Aki 3 uj előfizetőt gyüjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal. — Kérjük az előfizetések megujitását, s lapunknak az ismerősök köreiben terjesztését.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállitási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elimerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállitási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül és aki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási és postaszállitási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

Előfizetéseket (a hónak bármely napjától) elfogad a **„Képes Családi Lapok"** kiadóhivatala, **Budapest, Vadász-utca 14. szám.**

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerü és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül,

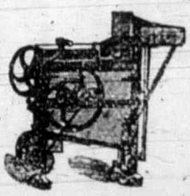

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök);
kézi kezelésre való
Széna- és szalmasajtók
fekvően vagy kocsira szerelve
Takarmány-fűllesztők,
Szállitható Takarék-főző-üstök takarmány stb. részére zománcz bevonattal vagy anélkül, szállitókészülékkel vagy anélkül
Szecskavágók,
Répa és burgonyavágók, 250 10—1.
Darálók
„Agricola" sorvelőgépek (tolókerék szerkezettel) mindennemü vetemények számára, valtókerekek nélkül.
Egy-, két-, vagy több vasu ekék
jótállás mellett elismert legjobb szerkezettel készülnek

MAYFARTH Ph. és Társa

cs. és kir. kiz. szab gazdasági gépgyárában

Bécs, II/I. Taborstrasse 76 szám.

Árjegyzék ingyen. — Képviselők felvétetnek.

SZOBAILLAT!

Acacia, Chyppre, Ess Bouquet, Fenyő, Gyöngyvirág, Helyotrope, Jácint, Ibolya, Kerti szegfü, Kék orgona, Moharózsa, Opoponax, Széna, Patchuly stb. stb.

1 üveg ára 35 kr. — 3 üveg csinos dobozban 1 frt.
Permetező 25 kr.

Köhögés, nyálkásodás ellen legjobb a Kartschmaroff-féle

MÉZCZUKORKA

1 doboz ára 10 kr.

Dusan felszerelt raktáron *Vegyszerek, Kötszerek, gyógyászat' eszközök, Gummi áruk, Franczia és angol illatszerek, Pipere czikkek, Gyógyszappanok, Összes háztartási czikkek, Padló fényező szerek, Cognac, Thea, Rum stb*

nagyban és kicsinyben.

Borászathoz szükséges áruk jutányosan

Gazdaság részére:

Vegyszerek állatgyógyászathoz, Fertőztelenitő szerek, Carbolineum, Carbolsav, Kreolin, Kékkő, gyapjumosó-szappangyökér stb. stb

Kartschmaroff A.

Drogista

Budapest, VIII. Kerepesi-ut 41.

314 10—1 Postai megbizások pontosan és gyórsan eszközöltetnek.

1896.

Karácsony-

1896.

A könyvvásárló közönség figyelmébe.

Ajándéktárgyaknak legalkalmasabb

DISZMŰVEK

Imakönyvek.....

.....Gyermekkönyvek

Ifjuságí iratok.....

gyönyörü kiállitásban, szebbnél-szebb képekkel.

Diszlevélpapirok és Játékok

Munkácsy és Feszty képek

gyönyörü keretben, kaphatók

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

1896.

Karácsony

1896.

GYERMEK-JÁTÉK

és mindennemü

Norinbergi és Rövidáru

czikkek

a SOMMER-féle

csődtömegből

rendkivüli

olcsó áron

adatnak el.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán. 1896

103—104. szám. Nagy-Kanizsa, 1896. december hó 25-én. XXIII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utcza Gillop-féle ház.

Az intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t." *hivatalos közlönye.*

Kiadóhivatal: Városház-épület: *Fischel Fülöp* könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr
Félévre 6 korona (3 frt — kr
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Hirdetések jutányosan számittatnak

Nyiltter petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Olvasóinkhoz.

Lapunk már hosszu évek során át kitartással, odaadással, szigoru következetességgel küzdött a szabadelvü eszmék, a szabadelvü politikai irány mellett.

Magatartásában, egész szellemében mindenkor az a tiszta és erős meggyőződés érvényesült, hogy a magyar nemzet politikai és társadalmi életében az *egység* eszméjének kell meggyökereznie okvetlenül, ha azt akarjuk, hogy fejlődését, haladását minden vonalon és minden izében a diadalt biztositó örök-igazság, a lelkeket magasabb foku öntudatra ébresztő igaz világosság melegitő, éltető sugarai hassák át.

Az volt igenis meggyőződésünk és az ma is, hogy ebben a mi különböző okok miatt többféle módon széttagolt nemzetünkben a fennmaradást, az erőteljesebb fejlődést és megizmosodást csakis azzal a szabadelvüséggel biztosithatjuk, mely minden téren, minden vonalon a nemzeti egység megteremtéseért küzd és bátran szemébe néz minden olyan törekvésnek (bárhonnan, bárkitől eredjen is az) mely a nemzetbontó széttagoltság részleges érdekeit akarja szolgálni.

E meggyőződésünkkel állunk ma is a szabadelvüség lobogója mellett és eddig folytatott kitartó, semmiféle mellékérdektől soha nem vezérelt küzdelmünket még lankadatlanabbá, még elhatározottabbá teszi az a tudat, hogy a szabadelvüseg zászlóit éppen vármegyénkben támadta meg legelszántabban (talán ugy is mondhatjuk) legféktelenebbül az az ujabban kibontakozott politikai irányzat, mely »*néppárt*« néven átkot mondott a szabadelvü haladásra; mely a szabadelvüség ellen, ennek letiprására kész szövetkezni még a poklokkal is.

Mi, mint Zalavármegyének egyetlen politikai lapja, a szabadelvüség szolgálatában kötelességünknek ismerjük a szabadelvüség eszméit védeni azzal a párttal, azzal a törek éssel szemben, mely nemzetfentartó és nemzetizmositó béke helyett fanatikus gyülöletet akar meggyökereztetni a lelkekben.

Tisztelettel vagyunk a konzervativ szellemü irányzatokkal szemben is, mert igaznak tartjuk azt, hogy a konzervativ szellem némileg hivatva van a könnyen rohamossá válható haladást a mérséklet medrében tartani. De olyan politikai irányzatnak, mely nem fékezni, nem megállitani, hanem minden elfogadható ok nélkül *visszarántani* akar bennünket a haladásnak küzdelmesen elfoglalt poziciójából: olyan politikai irányzatnak jogosultságát nem ismerhetjük el.

Igaz barátai vagyunk a nyiltságnak s ennél fogva leplezetlenül kimondjuk, hogy a szabadelvüséget elátkozó és üldöző néppártnak van ugyan lét-oka, de létjoga nincs.

Ha az egyházpolitikai törvények, — melyeknek eltörlésére vagy mint szelidebben kifejezik: reviziójára a néppárt szövetkezett — a vallást sértenék és e sérelem képezné a néppárt létokát: akkor meghajolnánk előtte és azt mondanók, hogy határozottan megvan e pártnak lét-joga is. De mikor Isten és ember előtt egyaránt világosan áll, hogy az egyházpolitikai törvények a vallás szentségét egy hajszálnyira sem sértik; mikor jól tudjuk, hogy maguk az egyházi férfiak sem láthatnak és találhatnak azokban vallási sérelmet; mikor meg vagyunk győződve, hogy a néppárt lét-oka nem is vallási sérelemben, hanem tisztán a papság földi hatalmának megcsorbulásában és anyagi megrövidülésében keresendő és található meg: akkor ennek a pártnak létjogosultságát nem ismerhetjük el, mert már lét-okában sincsenek meg azok az ismérvek, melyek valamely általánosabb érvényü, valamely magasabb, tisztább, eszményibb érdek kifejezőjévé tehetnék.

Most azután, ha mindezek mellett még azt látjuk, hogy eme, pusztán egy társadalmi osztály anyagi érdekeinek támogatására alakult párt olyan fegyvert rántott elő, melylyel csak fájó sebet lehet ütni az egységre törekvő nemzet testén: hazafiui érzésünk és gondolkozásunk egész erejével állást kell foglalnunk e párt törekvései ellen

Az antiszemitizmus fegyvere eléggé megcsorbult és magrozsdásodott hadakozó eszköz ugyan, de azért a magyar nemzet egyetemét összetartó laza szálakat erősen meg lehet szaggatni vele. Mi pedig a józan, lelkiismeretes és hazája érdekein nemcsak szerető odaadással, de bölcs belátással is csüngő magyarság kötelességül azt ismer-

A „ZALA" tárcája.

A költői alakitás.

— A „ZALA" eredeti tárcája. —

Irta: **Halász Margit.**

„A költészet müvészet s ennélfogva a költőnek is müvésznek kell lennie", — mondja Hugó Viktor, századunk e müvész-költője, aki is ez állitásának igazságát fényesen bebizonyitá „Ruy Blas" cimü drámájával. Olvassa el valaki eredetiben a „Ruy Blas"-t s hunyja be szemét egyes jeleneteknél: a legszebb, legelénkebb ébrenálmodás tükröződik lelkére. Oly szép, oly szingazdag dráma az, pedig egyetlen felesleges epitheton ornans sincs benne. Közvetlenség, találó kifejezések sokasága jellemzi az egészet s ebben rejlik a mü magas mivolta.

A „Gottesmauer"-t ketten megirták: Jean Paül és Rückert. A problema kivitele — meseszövés dolgában — egy és ugyanaz, de a nyelvezet sokkal szingazdagabb, festőibb Rückertnél, mint Jean Paulnál. A meseszövés ugyan érdekesebb ez utóbbinak a müvében, de szépiranilag — s a helyzetek kidomborodását tekintve, — Rückerté, jóval felüláll Jean Paul »Gottesmauer«-jén.

Nemcsak a nyelv tisztasága, az érzelmek melegsége, a helyes felfogás, közvetlensége s a technikai harmonia szükséges ahhoz, hogy a cselekmény, hely és személyek egész világitásban tünjenek fel az olvasó előtt, hanem a szóalakzatok, metonimia, a szavak hangzása és elhelyezése is fontos szerepet játszanak ebben a tekintetben.

Revicky Gyula, felejthetetlen emlékü költőnk hátrahagyott müvei közt találtak egy igen becses tanulmányt, cime: „A hang szinező képessége", mely annak idején a „Pesti Hirlap" tárcarovatában meg is jelent. Ebben a meghalt költő igen behatóan és érdekesen foglalkozik azzal, hogy a hangok mily fontos szerepet visznek az olvasó képzeletében. Tehát a költőnek festőművésznek is kell lenni hangszinezés dolgában, hogy amit leir, azt az olvasó ugy lássa lelkében, mintha vagy vásznon volna illusztrálva, vagy pedig, mintha szinpadon jelennék meg előtte.

Különösen az elbeszélő költeményekben szükséges és nagyon szép, ha a költemény meséjének alakjait, mozdulatait elibénk tudja alakitásával idézni a szerző.

Festő legyen az, aki az átvonuló katonaságot hivebben lefesti, mint Arany János „Rozgonyiné" jának e sorai:

„Széles uton, poros uton
Fölleget ver a ló,
Csillámlik a ..... villámlik a
Fényes acélpatkó."

Az alliteratio is nagyban emeli a hatást és a képzelődést, mert a második ugyan azzal a hanggal kezdődő szó az előbbi szóra gyakorol képző hatást. Mily gyönyörü kép tárul itt fel:

»Csalogatja csemegével
Muci paripdját,
Lepke szellő lebegteti
Tengerzöld ruháját.«

Különben hiszen Arany mestere volt a nyelvnek és a szóalakzatoknak; őt vették mintául a többi költők is.

Hogy több példát is hozzak fel, egy pár hasonlót még e nemben felemlitek.

»Óh adj, óh adj nekem, Hűs cseppet hű csehem.«

Itt mintha csak éreznők is, hogy az a „csepp" igazán „hűs" is. Hat itt e soroknál:

„Rá a zene zendül, Kehely összecsendül
Magyar és a lengyel deli táncra lendül.

Szinte a fülünkben érezzük és halljuk a zene zendülését s a kehely csendülését. A „csendül" már maga is hangszinező képességgel bir, a mint kimondjuk.

Emitt meg látni és hallani véljük, a mint a móré egykedvüen cimbalmoz s egy jól mulató, derült arcu ember igy kiállt rá:

»Te meg cigány, jobban verd a cimbalmod."

Ebben a „cigány" és a „cimbalom" az alliteratio s ez által varázslódik elibénk a jelenet.

Ha csataképet akarunk festeni, megfelelő keményszavakat kell használnunk, mint Körne Theodor, aki igy ir:

Brüllend umwölkt mich der Dampf der Geschütze
Sprühend umzukken mich russelnde Blitze."

ük, hogy azokat az összetartó szálakat testvéri szeretetének aranyszálaival szakadatlanul erősítse.

Lueger szelleme se testünknek, se lelkünknek nem kell!

Ellenkezőleg: erős kötelességünkül ismerjük, hogy ebben a határszéli megyében gátot vessünk a zsidó-gyülölet szitásával nemzeti egységünket teljesen megzilálni akaró néppártnak.

A mi — jövő működési tervünknek legerősebb és legfontosabb pontja: a szabadelvüség megvédése a néppárti reakcióval szemben.

Küzdelmünkben nem fogjuk használni a szenvedélyesség fegyvereit, sem a gyülölet hangját. Erőnk a szeretet igazságában és az igazság szeretetében lesz. Munkánkat higgadtság fogja vezetni, a hazaszeretet ereje végezni, és a magasabb eszmények kultuszának szépsége fogja díszíteni.

Ugy tartottuk, hogy követendő irányunkat férfias nyiltsággal ki kell most jelentenünk, midőn elérkezett az időpont arra, hogy i. t. olvasóinkat lapunk további pártolására felkérjük.

Tudjuk, hogy férfias nyiltságunk, egyenes szókimondásunk, leplezetlen politikai hitvallásunk senkit sem sért; de azt is tudjuk, el vagyunk rá készülve, hogy azok, akik a szomszédos Ausztriából becsempészett eszméknek, áldatlan törekvéseknek hatása alatt állanak vagy (mondjuk ki igazán:) áldozatául estek, nem fognak velünk érezni, gondolkozni és elpártolnak lapunktól; de más részről határozottan bizunk, hogy a jólelkek velünk lesznek és lapunk köré tömörülve, módot nyujtanak, talajt biztositanak nekünk arra, hogy a »néppárti szelek mérgét nemesen kiállva« — a nemzeti szent eszmék harcát diadallal vivhassuk meg.

A magyarok Istene is ugy segéljen minket!

Nagy-Kanizsa, dec. 24

A keresztény világ magasztos ünnepet ül — a karácsony szent ünnepét. Kicsinynek boldogsága, nagyok gyönyörüsége. Az egyetlen ünnep, melynek családias jellege, benső kedélyessége s egyszerü magasztossága fényt és derüt kölcsönöz fényes palotának, szegényes kunyhónak egyaránt. »Dicsőség Istennek a mennyekben, békesség a földön a jóakaratu embereknek!« Ez az angyali szózat kibékiti a legridegebb keblü embert is a jelen siváságával. Elmult évszázadok homályán keresztül világit a jelenbe e szózat ragyogó fénye, s hangzik vissza gazdagnak, szegénynek szivében egyaránt. Vajha megvilágositaná sokaknak lelkét, hogy fogékonynyá tegye a magasztos tanbefogadására; hogy megadnák az emberek Istennek dicsőségét s az emberszeretet meleg érzésével békességet szereznének a jóakaratu embereknek.

Haj! de sokan vannak, akik az isteni igazságot megérteni nem akarják, a kik gonoszságot tervelnek szivökben, s a szeretet helyett gyülöletet terjesztenek, a békesség helyett küzdelmet, harcot kényszeritenek az emberekre! De sokan vannak, a kik a hiu földi dicsőségtől elkapatva, meghazudtolják az isteni mester szavait és üdvösség helyett kárhozatot terjesztenek az emberek között. A szivük nem tudja, amit az ajkuk beszél, és mézes szavaikban mérges kigyók lappanganak.

Aggály tépi az emberek szivét. A politikai láthatár tiszta ugyan, de kevesen örülhetnek ártatlan szivvel, elfogulatlan lélekkel, odaadó buzgalommal és a mocsoktalan áhitat benső nemes érzelmeivel a szent ünnepnek. Hisz a társadalom egét sürü sötét fellegek boritják. Nem honol a béke áldása egy és ugyanazon nemzet fiai között. Izzó szenvedélyek, gonosz irigység, sötét kajánság elhomályositják belső világát az embereknek, a melyet csak a szeretet szelid, meleg, jótevő sugara tölthet el fénynyel, derüvel, s egymás ellen fordulnak. Ajkukon a béke isteni szavát hangoztatva, hazuggá válik minden szó, mert testvérgyilkos gondolattal fordulnak egymás ellen, törve minden ellen. a mi az ember életét becs sé teszi, a mi az életnek diszt és gyönyörüséget kölcsönöz. Irigylik egymás boldogságát, szerencséjét, jó hirnevét, becsületét, s amit szentnek kellene tartani mindeniknek, azt megszentségtelenitik gondolattal, szóval, tettel.

»Dicsőség az Úrnak a mennyekben, békesség a földön a jóakaratu embereknek.« Az Urnak dicsősége megvan, mert mely nyelv közelithetné meg nagyságát, mely ajk tudná méltóan zengeni mindenhatóságát, — de az emberek között nincsen béke. Apraja, nagyja saját érdeke után fut rohamosan, gyorsan, fél, hogy elkésik, hogy a földi javakból nem kerithet eleget a maga számára.

Azé a pályabér, aki gyorsabb, aki nem fontolgatja, nem latolgatja az eszközöket, s nem törődik vele, ha a csendesebben haladót maga után hagyja, vagy el is tiporja. Mert nem számit a lelki disz, csak a külső fény káprázatat; nem kelt figyelmet az erkölcsi becs, csak a csillogó külső után itélik meg a halandót. Pedig e rohanás, a tutás nem ad boldogságot, csak pillanatnyit; nem elégit ki, csak nagyobbá teszi a vágyat, hevesebbé, égetőbbé, a vágyakozó türelmetlenségét.

Tizenkilenc századot látott letünni a föld, mióta a megváltó szózat tölti be a világot, s az emberek nagy sokasága nem akarta, nem birta még megértení; s igy csak a gyermekvilág az, mely a szent ünnep csodás varázsát öntudatlanul, háborítlanul érzi és élvezi, örömtől ragyogó szemekkel nézi azt a sok szépet, mint a találékony szülei szeretet a fényesen ragyogó karácsonyfa alá helyezett. A gyer-

---

Ezek kevés kivétellel mind kemény hangzásu szavak, melyek harcot, erőt villámló fegyvereket jelentenek.

Az „I" betü lagyságot fejez ki, mint azt. „Walesi bárdok" e soraib. n tapasztaljuk:

„Ah! lágyan kél az esti szél
Mylford öböl felé."

Továbbá:

»Leise lese mein Geliebter!«
„Lanyha szellő szállj felém és
Andalitsd el lelkemet!"

Még több példát is sorolhatnék fel, hogy szemlélhetőleg bizonyitsam állitásaimat, de szükségtelennek tartom, mivel ilyenekkel elég gyakran találkozunk a világirodalomban s közelebbről hazai költészetünk gyöngyei között. A kiben a szép, nemes és ideális érzék mellett van bizonyos figyelőképesség, vagy erre való hajlam, az minden müben az első elolvasására feltalálja a költői és technikai szépségeket. Arra is igen kell ügyelni a költőnek, hogy a hangulat a költemény tárgyának megfelelő legyen. Például nem szabad viccelődni egy elegiában, hymnuszban, vagy ódában, mert ez diszharmonikussá teszi az egészet, bármily szép is legyen másküléonben

Viszont nem kell jajongani, siránkozni a humoristikus versekben, mert ezek arra vannak hivatva, hogy az emberben mindvégig derült, vidám hangulatot kelisenek és tartsanak változatlanul, mert elég csak egy nem oda illő szó vagy kifejezés, hogy a nevető arcot komolylyá, egy fanyarrá változtassa, mint az a festő, aki azt mondta, hogy egyetlen vonással képes a mosolygó arcot siróvá tenni.

Arany János mindvégig fenn tudja tartani az emberben a kellő hangulatot, legtöbbször — kivált balladáiban — ugyan mély stylusban s el ont fogalmakról irt, de a drámai pathoszra nagy sulyt fektetett elbeszélő költeményeiben is.

A „Tetemre hivás"-ban legfestőib, s legjellemzőbb három sor:

„Jő s szeme villan, tapad a tőrre,
Arca szobor lett, lába gyökér,
Sebből pirosan buzog a vér."

Abigél, mint a tetten ért bünös, ijedten rámereszti szemeit arra a tőrre, melylyel mintta Bárci Benő önmagát megölte, igy annak mintegy gyilkosa lett és ezt bizonyitja az, hogy a sebből megeredt a piros vér. — Az emlitett sorokban még egyébb szépség is van, mert kell-e ennél frappánsabb metonimia, mint: „Arca szobor lett, lába gyökér." Nagyszerü átvitel, a melyhez hasonlót csak Vörösmarty „Szép Ilonká"-jában és Jókai Mór »A szigetvári vértanuk« czimü szomorujátékában találunk.

Kitünő esztétikai kritikusunk, Beöthy Zsolt irta a „Szép Ilonka"-ról, hogy az egész gyönyörü költeménynek a két utolsó sor az alapgondolata, ebben van minden szépsége, kimenetele kifejezve, ez az, amire mi is hivatkozni akarunk, mint a szépek legszebbikére, mint a költői átvitel legremekebb példájára:

„Hervadása liliomhullás volt,
Ártatlanság képe s bánatá.

Az utolsó, mit emliteni akarunk s mint azt már fennebb is jeleztük, Jókainak „A szigetvári vértanu" czimü szomoru játékának két jelenete. Az első felvonás első jelenetében igy szól Zrinyi:

»Még lángol az ég a nap alkonyatán
S már csillagait felhozza az éj.
Már véres az alkony a nap után,
S már réme: a sápadt hold, tovakél.
Óh lángbaborult mennyboltozat ott!
Rossz példaadója a földnek,
Nappal beborulva, napod eltakarod
S kiderülsz, ha a hold fényszarvai jönek
A bánatos arc nincs már hova nézzen,
A földet az Ozmán birja egészen,
Hiába keressük a boldog eget,
Ah! ott is az Ozmán hold fenyeget,
Ám, hogyha az ég, föld hódol a holdnak:
En megmaradok a letünt nap hivének,
Rossz sugaraid bűbájt gyakorolnak-
Földön, egen, de Zrinyi szivén nem.

A másik remek metonomiát megtaláljuk Anna örökszép verses monologjában, midőn bánata közt igy szól:

„Megfagyott fájdalom meleg részvevésnek
Napfényén kienged."

mekek barátja ez estén a gyermekekhez tér be, a családokhoz a hol a mennyei szeretet magasztos, fényes ünnepet ül, a szeretet ünnepét, azt a megváltó ünnepet, melynek évről évre megujuló emléke kitörölhetetlenül vésődik a gyermek elméjébe.

Egy pillanatra leszállt a mennyei fény a szegényeknek, a társadalom nyomorultjainak hajlékaiba, uj erőt adva az élet nehéz keresztjének viseléséhez. Meglágyitja az emberek szivét s a jótékonyság szende angyala is leszáll vele s adakozásra hivja fel a sors kegyeltjeit, hogy gondoljanak azokra is, kik annak nehéz sulyát oly fájdalmasan érzik; hogy a szent ünnep ezeket is kibékitse az élet nyomasztó terheivel, s hogy ujreménynyel tekinthessenek a jövőbe azok, kiknek tekintetét az anyagi gondok és bajok annyira elhomályositják.

»Dicsőség az Urnak a mennyekben, békesség a földön a jóakaratu emberek között!«

A vármegye házából.

Megyei rendes közgyülés.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága december havi rendes közgyülését dr. gróf Jankovich László főispán őméltóságának elnöklete alatt f. hó 14-én folytatólag f. hó 15-én tartotta.

Elnöklő főispán őméltósága üdvözölvén a szép számmal megjelent bizottsági tagokat, a közgyülést megnyitotta.

A napirend előtt felszólalt Skublics Jenő bizottsági tag s utalva ama körülményre, hogy Csertán Károly Zalavármegye köztisztelet- és közszeretetben álló alispánja, tiz éve áll a vármegye közigazgatásának élén s ez idő alatt a vármegye jóletének előmozditásán mindenkor odaadó buzgósággal fáradozott s aki iránt a vármegye tisztviselői kara e tiz éves működése alkalmából már testületileg fejezte ki őszinte tiszteletét és törhetlen ragaszkodását, — inditványozza, — hogy a közgyülés Csertán Károly alispánunk tiz éves sikeres működésének méltánylásául jegyzőkönyvileg fejezze ki elismerését. Az inditványt a közgyülés egyhangu lelkesedéssel fogadta s emelte közgyülési határozattá elnöklő főispán őméltósága.

A közgyülés első tárgyát a közigazgatási bizottság tagjai sorából kilépő öt tag helyére uj tagok választása képezte. A szavazatszedő küldöttség tagjaivá Eperjessy Sándor elnöklete alatt Orosz Pál és Fitos Márton bizottsági tagokat nevezte ki főispán ő méltósága. Megválasztattak közigazgatási bizottsági tagokká a kilépett Bogyay Máté, Háczky Kálmán, Skublics Gyula, Skublics Jenő, dr. Vizlendvay József bizottsági tagok.

Az igazoló választmány elnökévé Skublics Imre, tagjaivá Boschán Gyula, dr. Czinder István, Nagy Károly főispán őméltósága által kineveztettek, Botfi Lajos, Csütor János, Fischer László, Handler István, Krosetz Gyula a közgyülés által megválasztattak.

A néhai Gyalókay Rozália-féle 10.000 forintos gymnasiumi alapitvány tárgyában a közgyülés az alapitó levelet megállapitotta s jóváhagyás végett a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjeszti.

A malomrendtartás tárgyában, valamint az agyag-ipar termékeinek sorába tartozó épitési anyagok méreteinek megállapitása tárgyában alkotott szabályrendeleteken a közgyülés a belügyminiszter részéről követelt módositásokat megtevén, azok igy kiigazitva jóváhagyás végett a belügyminiszterhez felterjesztetnek.

Keszthelyen második, Nagy-Kanizsán negyedik gyógyszertár felállitásának engedélyezése tárgyában beadott kérvényeknek tárgyalását a közgyülés — az állandó választmány javaslata alapján — nem rendelte el. Zala-Egerszegen harmadik gyógyszertár felállitásának engedélyezése tárgyában beérkezett kérvényeknek tárgyalását — Háczky Kálmán elnöklete alatt Bezerédy László és Malatinszky Ferenc bizottsági tagokból álló első és Szily Dezső elnöklete alatt Hertelendy Ferenc és Nagy László bizottsági tagokból álló második szavazatszedő küldöttség vezetése mellett elrendelt névszerinti szavazás alapján — 74 szavazattal 10 szavazat ellenében a közgyülés elrendelte s Zala-Egerszegen harmadik gyógyszertár felállitását javasolta a belügyminiszternél.

Előterjesztetett a törvényhatósági utadónak természetben való leszolgálásáról alkotandó szabályrendelet tárgyában kiküldött bizottságnak jelentése. Dr. Gyömörey Vince bizottsági tag, mint akinek inditványára küldetett ki a bizottság, inditványát visszavonván, a tárgysorozat eme pontja felett a közgyülés napirendre tért.

A közigazgatási bizottság javaslatára az egy frtot meg nem haladó állami adót fizetők terhére kivetett, de szegénységük miatt tőlük be nem vehető 1 frt 50 kr. utadónak megfelelő napszámmal leendő leszolgálhatása iránt alkotandó szabályrendelet kidolgozására a közgyülés egy küldöttséget küldött ki s annak tagjai a Csertán Károly alispán elnöklete alatt Árvay Lajos megyei főjegyző, Thassy Kristóf megyei főügyész, Lányi Kálmán főmérnök, Szulczberger Alajos megyei főszámvevő s az utibizottságok elnökei választattak.

Az életkoruk 15-ik évét be nem töltött gyermekeknek a mulató helyekről való távoltartása tárgyában Hevesmegye javaslata alapján a közgyülés szabályrendeletet alkotott.

A dráva-csányi körjegyzőség ketté osztása tárgyában az iratok beterjesztetvén, a közgyülés a tervbe vett ketté választást nem hagyta jóvá.

A Kustánszeg, Vargaszeg, Kis-Lengyel, Parasza, továbbá a Barabásszeg, Gerátszeg, Kereseszeg, Vörösszeg és Majosfa községek egyesitésére vonatkozólag beterjesztett iratok jóváhagyattak, mig a Vakola, Tárnok és Oroklán községek egyesitésére vonatkozólag beterjesztett iratok pótlás céljából visszaadatnak.

A Szepetk és Hervatfa kisközségek egyesitése tárgyában beterjesztett iratokat a közgyülés jóváhagyta,

A Palin és Korpavár községek egyesitésére vonatkozólag beterjesztett iratok azzal hagyattak jóvá, hogy Palin nem puszta, hanem község elnevezéssel veendő fel. Az alsó-lendvai kerületi körjegyző fizetésének felemelését a közgyülés jóváhagyta s utasitja a körjegyzőség kerületébe tartozó hatodik községet az arány szerint reá kivetett összeg fizetésére, az alsó-lendvai községi aljegyző fizetését pedig évi 400 frtban állapitotta meg.

A Keszthely polgárvárosi körjegyző választását a közgyülés jóváhagyta.

Eszteregnye község képviselőtestülete által a községi erdő és legelő hasznositása tárgyában hozott határozatot a közgyülés megsemmisitette, valamint Tapolca nagyközség képviselőtestületének a község tulajdonául felvett erdőre és legelőre vonatkozó tulajdonjog telekkönyvi átiratása tárgyában hozott határozatát.

Bécz község legeltetési szabályrendeletét, a felső-szemenyei fogyasztási adó után járó beszedési jutaléknak a községi elöljáróság részére leendő átengedése, valamint a dobrii községi fogyasztási adó kivetése tárgyában hozott határozatokat a közgyülés megsemmisitette.

Közgyülési jóváhagyást nyertek Türje, Zala-Szent-Mihály és Pölöske községek szervezési szabályrendeletei, továbbá a diskai, puszta-magyaródi, szent-lisziói, szent-péterföldi, letenyei, Letenye—Julianna hegyi, bécsi, zajki, tóth-szent mártoni, molnárii, a széczi-szigeti községhez tartozó karicsa-csokmai, az ugyanoda tartozó kis- és nagyhegyi, a tormaföldi, kislakosi, kerkatótfalui, kerka teskándi, szentladorjáni, lispei, kerettyei, lasztonyai, marázi, alsó szemenyei, csebii, vörcsöki, csörnyeföldi, szent margitai, ratkai, a bazsii, szőczi, rigácsi és szegvári hegyközségeknek beterjesztett szervezési szabályai.

Felolvastatott a letesitendő keszthely—tapolcai vasutnak a törvényhatóság részéről leendő anyagi támogatás tárgyában beérkezett küldöttségi jelentés, melynek alapján a közgyülés elhatározta, hogy a szóban forgó vasut kiépitését, a közmunkaalap terhére, oly mérvü segélyben részesiti, mint eddig segélyezte a már létesitett helyi érdekü vasutakat.

Perlak községnek községi pótadó törlése tárgyában, Pola község képviselőtestületének ingatlan szerzése tárgyában, Perlak községnek a községi közvágóhid használatáért szedhető dijak szabályozása tárgyában, Turcsicse község képviselőtestületének községi pótlék és behajtási illeték visszatérítése tárgyában, Tapolca nagyközség képviselőtestületének ingatlan szerzése tárgyában, Nagy-Kanizsa rend. tan. város képviselőtestületének az ujonnan épitendő épületek ideiglenes pótadómentessége tárgyában, valamint ugyanennek a millenium alkalmából elhatározott alkotások tárgyában, Oltarc község képviselőtestületének a község tulajdonát képezett 500 frtos kisorsolt regále kötvény értékének hova fordितása tárgyában, Szent-Györgyvölgy község képviselőtestületének ingatlan eladása és községi ingatlanok telekkönyvi kiigazitása tárgyában hozott határozatait a közgyülés jóváhagyta.

Zala-Egerszeg rend. tanácsu város képviselőtestülete által a város területén levő utcakat s a vicinális és községi közutakat illető utirendörségről alkotott szabályrendelet, továbbá Podbreszt és a vele érdekelt több község képviselőtestülete által a népiskola államositása következtében elvállalandó kötelezettségre vonatkozólag hozott határozat közgyülési jóváhagyást nyert.

Csáktornya község képviselőtestületének Mayer Salamon helypénzszedő bérlő javára 500 frt bérösszeg elengedésére vonatkozólag hozott határozata közgyülési jóváhagyást nyert.

Gyülevész és Kustány községek által a zalavölgyi vasut részére megajánlott 2000—2000 frtos kölcsön felvételére vonatkozó, beterjesztett kötelezvényeit a közgyülés jóváhagyta.

A községek és körjegyzői irodák ügykezelésének mely időben leendő megvizsgálása tárgyában Csillagh Gyula és Szily Dezső bizottsági tagok által beterjesztett inditványra a közgyülés határozatilag kimondotta, hogy a vizsgálat idejének megállapitása a szolgabiróval egyetértőleg mindenkor a kiküldött törvényhatósági bizottsági tag jogköréhez tartozik.

A salomvári körjegyzői ügyvitelnek megvizsgálására Babos Árpád, a ságodi jegyzőségben Nagy László, a sójtóriben Marton György a pusztamagyarodi és bánok-szent-györgyiben Tamás Sándor és a becsehelyi körjegyzőségben az ügyvitel megvizsgalására Filipics János bizottsági tagok választattak.

A közigazgatási bizottság ülése.

A megyei közigazgatási bizottság december havi ülését dr. gróf Jankovich László főispán őméltóságának elnöklete alatt f. hó 15 tartotta.

A nagykanizsai közkórház módositott szervezeti szabályait a közigazgatási bizottság jóváhagyta és annak januar 1-én életbe léptetését elrendelte.

Langvizen a kir. postahivatalnak fentartását javasolja a bizottság a pécsi posta és tavirda igazgatóságnál.

Náprátta község folyamodott a közigazgatási bizottsághoz, hogy a csáktornya—ukki h. é. vasut mentén 680—681, továbbá a 386—687 és a 695—696 szelvények között a csapadékviznek jobb levezethetése céljából uj áteresszek létesitessenek. A közigazgatási bizottság a folyamodványra a helyszini szemle foganatositása

---

Mint a muzsikusnak el kell találni az igazi hangot, éppen igy kell tenni a költőnek is.

A jó hallásu ember észreveszi — és sérti hallását, ha a bandában csak egy is hamisan játszik, mert egyetlen hamis hang dissonanssá teszi az összjátékot. Igy a költeménynél is vigyázni kell, nehogy csak egy helyen is izlésteien helyzetet mutasson a költő. Tartsa meg nécsak a külső, az alaki asszonantiát, de a belsőt, vagy is az értelmit is. Mert lehet valami zöngemény vers, de nem költemény, a maga igazi értelmében; lehet valaki versiró, de nem költő.

A ragyogó fantázia, a csengő, bongó ritmus még nem költészet, ez csak csillám és nem gyémánt. A költészethez több is kell: izlés, mely széppé teszi; tudás, mely gazdagitja; érzés, mely melegiti; correckt kidolgozás, mely tökéletessé s élvezetessé teszi.

elrendelte, s az erről felvett jegyzőkönyvben foglaltakhoz képest a községet kérelmével elutasította.

A közigazgatási bizottság megkeresi a déli vasut igazgatóságát az iránt, hogy a közigazgatási tisztviselők részére is állitson ki olyan arcképes kedvezményes vasuti jegyeket, aminőket az állami tisztviselők részére ad.

Kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadta, hogy a miniszter körrendelet utján intézkedett a községi és felekezeti tanitók illetményeinek oly nyilvántartása iránt, hogy mig egyrészt a járulmányok csoportjai, másrészt azok mennyiségét érintő minden változás feltüntetve legyen és az ötödéves pótlékokkal kapcsolatos vonatkozások egy, e célra szolgáló törzskönyvi mintán községenként mindenkor áttekinthetők legyenek- Felterjesztette az 1897. január 1-től államositandó zala-egerszegi községi népiskola első költségvetését, valamint az összes iparos tanonc és kereskedelmi tanonciskolákéit. A miniszter elrendelte az állami iskolák népességének kimutatását; folyóvá tette a bucsu-szentlászlói áll. elemi iskola bebutorozásának költségeit. — Megtátogatta a nagykanizsai polgári fiu, polgári leány iskolát és a kis-kanizsai kisded ovódát, általában pedig az összes népoktatási tanintézetek állapota felől az igazgatókkal értekezett. — Az állami tanitóképezde személyi ügyében volt Csáktornyán. — Megtekintette Zala-Szent-Gróthon az állami iskola helyiségéül szolgáló épületre vonatkozó terveket, melyek közül a célnak legjobban megfelelőt terjeszti fel a miniszterhez. Ugyanitt az összes felekezetek okmányilag rendezték, tőlük az állami iskolához átveendő kántortanitók kántori viszonyait.

Pakod és Pölöske községek kérvénye a tanitó fizetésének 400 frtra való kiegészitéséhez államsegély ügyében, Zala Szent-Mihály község kérvénye államsegélyért a második tanitói állás javadalmazásához, továbbá püspöki beleegyező nyilatkozat a zalaberi rom. kath. iskola, a szentantallai ev. ref. iskola államsegélye ügyében a miniszterhez pártolólag felterjesztetik.

A Kerka-Kalóczfa, Kozmadombja községi, a hanyi ág. ev. iskolák államsegélye ügyében a kir. tanfelügyelő jelentésére hivatik fel.

A cserszegtomaji r. k. iskolaszék kérvénye a tanitó fizetésének 400 frtra való kiegészitése tárgyában kellő pótlás végett visszaküldetik.

Az alsó-rajki községi iskolai tanitó választásnál az elnöki teendők ellátására Koller István bizottsági tag kéretett fel.

Szakonyi Géza alsó lendvai állami polgári iskolai tanitónak első ötödéves korpótlék elnyerése tárgyában benyujtott kérvénye pártolólag felterjesztetik.

Előterjesztetett a vallás- és közoktatásügyi miniszternek körrendelete a gazdasági ismétlő iskolák szervezése tárgyában. Ezen nagyfontosságu ügynek az egész vármegye területén mennél alaposabb és áldásosabb keresztülvitele érdemében teendő intézkedések megállapitása céljából Csertán Károly alispán elnöklete alatt Arvay Lajos megyei főjegyző, Háczky Kálmán, Orosz Pál, Skublics Jenő és dr. Ruzsicska Kálmán tagokból álló bizottság azzal küldetett ki, hogy a tárgyalás eredményét a közigazgatási bizottsághoz beterjeszsze.

Tollfuttában.

Igy karácsony táján nagyon okos dolog a kis Jézuskával jóviszonyban lenni. Akkor azután valami formában csak elküldi az ő kedves angyalait, hogy egy kis gyengéd meglepetéssel megaranyozzák számunkra ezt az egyhangu (megcsontosodott vén matematikus módjára) számitó világot. Hogy legalább néhány órára átmelegitsék didergő szivünket a boldog, édes, feledhetetlen gyermekkor ragyogó, napsugaras emlékeivel.

Istenem, azok a szép, azok a tündéri gyermekévek! Azok az idő messzeségén is átcsillámló aranyos emlékek: a valódi boldogságnak sirig előttünk lebegő ködfátyolképei! Mikor a kis Jézuskának szolgálatkész angyalkáját imádkozva, a kiváncsiság, a vágyakozás ártatlan lázától reszketve, valóságos isteni félelemmel vártuk! Az idő elrepül.

Jézuska is csak az ártatlan, a tudásnak tragikus fáját nem ismerő, paradicsomi gyermeklelkeknek marad meg kis gyermekül. Minket: a gonosz-tudás fájáról gyümölcsöt izlelt, paradicsomvesztett embereket sem hagy el; de velünk nő.

Az élet nagy, megrázó pillanataiban is mindig rajta csüng a mi fájdalomtól égő tekintetünk, de már nem bölcsőjén, hanem keresztfáján. Az a hatalmas, dicső martir-alak az ő keresztfájáról világmegváltó, általános emberszeretetet sugároz felénk. Sebei a legfönségesebb igék: hogy kell a szeretet égbeemelő érzésével élni és a lelkünkbe gyökerezett nagy gondolatokért, magasztos elvekért, örökeszményekért, ha kell, vértanui halált is halni.

Az idő repül.

Az angyalok is átalakulnak.

A karácsonyi szelid, ártatlan gyermek-angyalokat, akik ragyogó gyöngyökkel ékesitették a mi fénylő karácsonyfánkat, felváltják azok a szintén szelid, jóságos, de sokkal komolyabb angyalok, akik sorsunkat, küzdelmeinket kisérik és küzdelem lázában égő homlokunkról levarázsolják a ragyogó gyöngyszemeket: a munka verejtékcseppjeit.

Igy változnak át a boldog gyermek-évek karácsonynapjainak mennyei alakjai magasztos ideálokká, akikkel lelkünk a föld rögei közül az életnek nem- egy nagy és döntő pillanatában emelkedik fül az érzelmek gondolatok, fönséges elvek, dicső törekvések tisztultabb, ragyogó, napsugaras szférájába.

Egykor, az akarat-erőtlen gyermekkor sejtelmes vágyakozásai közben hozzánk szállott le az égi sugár: a szeretet, a béke boldogságának mennyországa; most pedig mi szállunk föl hozzá a férfiszív eszményeinek csodásan hatalmas tündérszárnyain.

És mikor az eszmények napsugaras magasából végigtekintünk a forrongó, nyüzsgő, békételenül hullámzó milliókon, az egymás ellen küzdők sokaságától sötétlő földön: valami megváltói ihletés szállja meg lelkünket; magunkkal szeretnők ragadni az égi világosság mennyországát és a karácsonyi béke, szeretet fényével akarnók besugározni az egész világot.....

De Istenem! az emberek milyen hamar szétdulnák ezt a menyországot is!

A nagykanizsai malátagyár és serfőződe-részvénytársaság közgyülése.

A sörgyári részvény-társaság december hó 20 án gelsei *Gutmann* Vilmos kir. tanácsos, igazgatósági elnök elnöklése alatt tartotta évi rendes közgyülését. A kereskedelmi és iparbank pénztáránál 58 részvényes 2530 részvényt deponált, melyek 368 szavazatot képviseltek. A közgyülésen 30 részvényes személyesen volt jelen.

Az elnök konstatálván a közgyülés határozatképességét, üdvözölte a megjelenteket, a közgyülést megnyitotta, a jegyzőkönyv vezetésére *Rapoch* Gyula ügyvédet és ennek hitelesitésére *Miltényi* Sándor és *Scherz* Richárd részvényeseket kérte fel.

Rapoch Gyula jegyzőkönyvvezető felolvasta az igazgatóság tüzetes jelentését, mely ugy az igazgatóság működéséről, mint az üzletmenetről, valamint a vállalat helyzetéről részletesen beszámol.

Az igazgatóság jelentésében az igazgatóság következő inditványa is foglaltatik:

Mondja ki a közgyülés, hogy a mérlegben kiütöntetett 9794 frt 70 kr. veszteség, nemkülönben ezen összeg 100 000 forintra leendő kiegészitéseül még további 90205 frt 30 a szükséges leirások céljára a részvénytőke terhére leirandó, illetőleg a részvények darabja 20 forinttal lebélyegezendő, mi által a részvénytőke nem 500 000 forint, hanem csak 400·000 forint és a forgalomban levő részvények egyedértéke nem 100, hanem csak 80 forint lesz. Mondja ki továbbá a közgyülés, hogy a zárszámadást ezen inditványnak megfelelőleg módositja.

Ezen inditványhoz szólottak *Kohn* Gáspár és *Baudis* Ernő részvényesek; előbbi felvilágositást kért arra nézve, hogy az igazgatóság a vállalat prosperálása érdekében mulhatlan szükségesnek tartja-e a részvények lebélyegzését. Baudis Ernő részvényes pedig azon inditványt tette, hogy a későbbi értékcsökkenésnek és leirásoknak elejét veendő 40—50% irassék le a részvénytőkéből. Rapoch Gyula tüzetesen ismertette az igazgatóság javaslatának célszerüségét és oda concludált, hogy a részvénytőkének nagyobb mérvbeni csökkentése ez idő szerint nem lenne indokolt. Kohn Gáspár megnyugvással tudomásul vette Rapoch kijelentését, melynek következtében Baudis is visszavonta inditványát, de felhasználta az alkalmat, hogy az igazgatóságnak a termelvények eladása, a szükséges nyers anyag beszerzése, valamint az adminisztráció körül több rendbeli praktikus ajánlatot tegyen.

A közgyülés az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentését tudomásul vette és az igazgatósági jelentésben foglalt inditványt elfogadta és kimondta, hogy az alapszabályoknak a részvénytőkére vonatkozó paragrafusa a hozott határozatnak megfelelőleg módositatik. Ugyancsak módosittatott az alapszabályoknak a felügyelő bizottság dijazására vonatkozó pontja, a mennyiben a közgyülés kimondta, hogy a felügyelő bizottság tagjai a tiszta nyereség 3 százalékával dijaztatnak, mely összeg azonban fejenkint 50 forintnál kisebb nem lehet, és ezen dijazás illeti meg a felügyelő bizottság tagjait még az esetben is, ha az üzletév nem zárulna nyereséggel.

Az elnök kijelentette, hogy a lefolyt üzletév veszteséggel záródván, felosztható osztalék nincs és igy az 1896 évi szelvény beváltatlan.

Hivatalos közlönyül a „ZALA" jelöltetett ki.

A választást megelőzőleg az elnökség tudomására hozta a közgyülésnek, hogy Koller István igazgatósági tag ebbeli tisztségéről lemondott, mit a közgyülés sajnálattal vett tudomásul.

A választás eredményeként kihirdettetett:

Beadatott összesen 23 szavazólap 318 érvényes szavazattal. Megválasztott (3 évre) igazgatósági tagok:

gelsei Gutmann Vilmos
Bettlheim Győző
Rosenberg Richárd (uj)
Goldhammer Károly (uj)

Ezek után a legtöbb szavazatot nyerték:

Stern Sándor és Tuboly Gyula dr.

A felügyelő bizottságba egy évre:

dr. Rotschild Jakab
Halphen Mór
dr. Hauser János
Engländer Ottó (uj)
Unger Ulmann Elek (uj)

Ezek után a legtöbb szavazatot nyerte:

Leudvai Samu.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyülést bezárta.

A beterjesztett mérleg szerint a serfőződe 17331 frt 72 veszteséggel, ellenben a malátagyár 7537 frt 02 nyereséggel zárta le az üzletévet és igy a netto veszteség 9794 frt 70 kr. Megjegyzendőnek tartjuk, azonban, hogy a serfőződe a lefolyt évben tényleg csak 10911 frt 61 kr. veszteséget okozott, minthogy a fentebb kitüntetett vesztesági összegben 6420 frt 11 kr mult évi vesztőség elővitel is foglaltatik; ellenben a malátagyár mult évi tényleges nyeresége csak 754 frt 42 kr. mert a mult évről 6728 frt 60 nyereség vitetett elő.

A „Kisdednevelő-Egyesület" közgyülése.

A nagykanizsai „Kisdednevelő-Egyesület, mely négy ovodát tart fönn, december hó 20-án a tagok élénk érdeklődése mellett *Vidor* Samuné elnök elnöklete alatt tartotta meg évi rendes közgyülését.

Az elnök a megjelenteket üdvözölvén, a közgyülést megnyitotta és felkérte *Rosenfeld* Lajos másodtitkárt, ki *Bátorfi* Lajos titkár elhunyta óta az egyesület titkári teendőit végezi, az évi jelentés felolvasására.

A nagy ügyszeretettel és igen lendületesen megirt jelentés hü tükrét nyujtá az egyesület életének tevékenységének és helyzetének a egyuttal

részletesen okadolta, hogy miért halasztatott el a rendszeresen április hóban megtartandó közgyülés a mai napig. Kegyelettel emlékszik meg az egyesület elhunyt tisztviselőjéről *Bátorfi* Lajos titkár és *Schreyer* Lajos orvos ur elhunytáról, kiknek érdemeit a közgyülés jegyzőkönyvbe iktatta.

A közgyülés a jelentést *Plihál* Ferenc és *Seregély* Dezső hozzászólása után nagy tetszéssel tudomásul vette, az igazgatóságnak a felmentvényt megadta és Seregély Dezső inditványára a választmánynak a kisdednevelés terén kifejtett ügybuzgó tevékenységéért köszönetet szavazott.

Az 1895. évi pénztárforgalmi kimutatás szerint az egyesület *bevételei* voltak:

Pénztári maradvány 1894. évről......	frt 97·65
Zárünnepély jövödelme............	„ 54.10
Takarékpénztárbol kivett betét.........	„ 648·34
Betét utáni kamatok...............	„ 14·53
Tan- és beiratási dijakból........	„ 460·60
Nagy-Kanizsa város segélye...... ..	„ 1000—
„ „ „ tüzifa-pótléka.........	„ 40—
Tagsági dijakból	„ 326·—
	„ 2641.22

A *kiadások* pedig a következők:

Óvónők fizetése.........	1080—
Dadák fizetése............	477—
Házbérek............	266·66
Lakbérsegély Arany János utcai ovónőnek............	25—
Épületek tatarozása és hasonnemüek...	129·57
Tüzifa általány az Arany János utcai ovodának......	40—
„ fuvar és felvágás......	55·60
Rendszeresitett titkári illetmény	240—
Nyomtatványok és irodai kiadások......	67·72
Küldönc fizetése............	40—
Tagsági dijak beszedése és jutalék......	26·96
Pénztári egyenleg............	192·71
	2641·22

A zárszámadást a közgyülés tudomásul vette és a számvizsgáló bizottság inditványának megfelelőleg *Neu* Albert pénztárnoknak a felmentvényt megadta. — A közgyülés tudomásul vette, hogy a folyó évi kiadások a mult évi keretben mozogtak.

Az 1897. évi költségvetés tárgyalása előtt a közgyülés kimondta, hogy a rendes tagok évi diját 2 forintra leszállitja és pártoló tagsági cimet beszünteti; az alapszabályokat pedig a követelményeknek megfelelőleg legközelebbi áprilís hóban megtartandó közgyülésen módositani fogja.

A közgyülés ezután az 1897. évre szóló költségelőirányzatot vette tárgyalás alá és azt a következőleg állapitotta meg:

Bevétel:

Városi segély.................	1600 frt
Tagsági dijakból 175 tag á 2 frt.........	350—
Tandijakból....................	450—
Alkalmi bevételek...............	150—
Remélhető segély és adományok.........	373 —
	2923—

Kiadás:

4 óvónő fizetése...... á 400 frt.........	1600 frt
„ lakbér-illetménye...............	100 —
Dadák fizetése................	480 —
Helyiség és lakbér............	280 —
Épületek tatarozása................	100 —
Tüzifa és favágás...............	80 —
Országos tanitói nyugdijalapra: 240 frt hátralék törlesztése... 50 frt évi járulék 48 —	98—
Titkári fizetés és irodai átalány......	120 —
Nyomtatványok...............	25 —
Szolga fizetése.................	40 —
	2923—

Az ovónők kérvényei fizetésök felemelése érdemében a megelőzőleg tárgyalt és elfogadott költségvetés keretében kedvező elintézést nyertek.

Dr. *Berecky* Victorné a Nádor-utcai óvóda vezetője a választmány dec. 6-án tüzifa járulék ügyében hozott határozatát a közgyüléshez felebbezte, mely felebbezést azonban a közgyülés elvetette és teljesen hozzájárult a választmánynak ez ügyben hozott határozatához.

Az egyesületnek vagyona ez idő szerint kizárólagosan a Nádor- és Arany-János utcai óvodai épületekből áll. Van 11 tiszteletbeli, 20 alapitó, 121 rendes tagja. Az 1895. évben a kisdedek létszáma az egyesület 4 óvódájában 296 volt és ezek közt 153 volt a tandijmentes.

A választás megejtésére: *Fesselhoffer* Józsefné, *Blumenschein* Vilmosné, Plihál Ferenc, *Seregély* Dezső, *Fürst* Sándor és *Neu* Albert egyesületi tagokból álló szavazatszedő bizottság küldetett ki. A választás tartamára a közgyülés felfüggesztetett és midőn ez a bizottság müködésének befejeztével ismét megnyittatott, a választás eredménye a következőkben hirdettetett ki: Beadatott összesen 26 szavazat: megválasztattak egyhangulag:

Elnök: Vidor Samuné
Másodelnök: Knausz Boldizsárné
Alelnök: Wusztl Lajosné
Másodalelnök: Scherz Albertné,
Titkár: Rosenfeld Lajos
Pénztárnok: Neu Albert
Orvos: dr. Szigethy Károly
Ügyész: dr. Lőke Emil,
Gondnok: Thomka Endre.

Választmányi tagok:

1. Fesselhofer Józsefné)
2. Janda Karolyné)
3. Lőwinger Lajosné)
4. Matosh Józsefné)
5. Pálfy Alajosné) 3 évre
6. Rosenfeld Adolfné)
7. Szekeres Józsefné dr.)
8. Szukits Nándorné dr.)
9. Vécsey Zsigmondné)
10. Weiser Józsefné)

Fischer Sándorné 2 évre.

A választás eredményét a közgyülés lelkes éljenzéssel fogadta. Miután még Seregély Dezső néhány lelkesitő szóval illette az uj választmányt, Vidor Samuné elnök a közgyülést bezárta. A közgyülés élénk lefolyása azon reményt éleszti bennünk, hogy a szép hivatásu egyesület bizalommal nézhet a jövőbe.

HIREK.

— A „ZALA" e számával a 103 és 104. számu lapokat összefoglaltan adjuk ki, mivel a karácsonyi hármas ünnep alatt nyomdánk szünetelni fog.

— **Kitüntetés.** Ő felsége a király *Weiser* József nagykanizsai gépgyárosnak a gépipar terén szerzett érdemeinek elismeréséül az *arany érdemkeresztet* adományozta.

— **Igazságügyi kinevezés.** Az igazságügyminiszter Vörös Endre veszprémi kir. járásbirósági joggyakornokot a nagykanizsai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Estély a Polgári Egyletben.** A nagykanizsai Polgári-Egylet vigalomrendező bizottsága 1897. évi január 16-án a Polgári-Egylet helyiségében családias jellegü táncestélyt rendez. — Belépő-dij 50 krajcár. Családjegy f. 1.20 Kezdete 9 órakor.

— **Az irod. és müv. kör estélye.** Az irodalmi és müvészeti kör nagyszabásu estélyre készül, mely január hó 23-án tartatik meg.

— **Halálozás.** *Weisz* Henrik Nagy-Kanizsa város pénztárosa e hó 20-án este hosszas szenvedés után tevékeny élete 74-ik évében elhunyt Nagy-Kanizsán. Városunk egyik köztiszteletben álló, derék polgárát veszíti az elhunytban, ki mindaddig, mig betegsége munkaképtelenné nem tette, buzgón és lelkiismeretesen élt hivatalának és szerető odaadással családjának. Temetése kedden délután a város lakosságának általános részvéte mellett ment végbe. A kibocsátott családi gyászjelentés a következő: Alulirottak a magok és az összes rokonok nevében fájdalomtól lesujtva jelentik forrón szeretett édes apjuk — illetőleg apósuk és fivérüknek *Weisz* Henrik ur Nagy-Kanizsa város pénztárosának 1896. december hó 20-án este 11 órakor hosszu szenvedés után 74-ik életévében történt elhunytát. stb. Csendes részvétet kérünk. Lugosi József, István, Miklós fiai, Károla, Gizella férj. Sluhné Nina, Zsófi leányai. Lugosi Salice, Róza menye: Sluk Sándor veje. Ignác fivére. Mari férj Kleinfeld nővére.

— **Jótékonycélu ozsonák.** A nagykanizsai izr-Nőegylet választmánya a kellemeset a hasznossal összekötendő, a legközelebbi vasárnaptól e hó 27-től kezdve, minden vasárnap délután ozsonákat rendez a Casinó disztermében. Az ilyen ozsonák más nagyobb városokban már rég meghonositvák, mert a társaséletre rendkivül kedvezően hatnak. Az ozsonákra a nagyközönség sajtó utján hivatik meg Minden vendég 40 krajcárt fizet a belépéskor és ezzel ki van fizetve az ozsona is, mely tetszés szerint thea, kávé, csokoládé és más egyéb lehet. Mint háziasszonyok a nőegylet választmányának tagjai szerepelnek, kik *Vidor* Samuné elnök urnővel az élükön minden lehetőt el fognak követni, hogy vendégek kellemesen és jól érezzék magukat. Az első ozsona, — mint már fentebb jeleztük — vasárnap e hó 27-én délután lesz. Nem kételkedünk, hogy közönségünk szivesen fogadja a nőegylet ezen szép tervét, és ennek sikerét tömeges részvétel által örömmel fogja előmozditani.

— **Hitközségi elöljárók választása.** A keszthelyi izr. hitközség elöljáróságának mandátuma ez év végén lejárván, a hitközségi elöljáróság december hó 20-án tartotta záró gyülését, mely iránt — a hitközségi tagok körében igen nagy érdeklődés nyilvánult. A gyülés legérdekesebb mozzanatát *Hoffmann* Soma hitközségi elnök nagy gonddal és remek stilusban megirt jelentése képezte, mely a legapróbb részletekben számol be az elöljáróság harom évi müködéséről. A terjedelmes jelentés különösen kiemeli azon üdvös reformokat és szép alkotásokat, melyeket az elöljáróság létesitett. A hitközség tagjai az emelkedett szellemü jelentést az áhitat egy bizonyos nemével, rendkivüli figyelemmel hallgatták végig és midőn elhangzott az elnök zárszava, felzugott a jelenlevők lelkes éljene, mely a buzgó elnököt illette, ki minden reformnak és alkotásnak fáradhatlan bajnoka volt, miért is a közgyülés legnagyobb elismerése mellett köszönetet szavazott neki. Az uj választás eszközlésére bizottság küldetvén ki, ennek tevékenysége azonban csakhamar megakadt, — mert, mint nekünk irják — *Hoffmann* Soma a hitközségi elöljáróság ezen éltető lelke és nélkülözhetlen oszlopa, sokoldalu elfoglaltsága miatt nem hajlandó többé az elnökséget elvállalni, de a hitközség méltányolva az érdemeket, oly egyöntetüséggel és makacsul ragaszkodik hozzá, hogy más elnökről még hallani sem akar.

— **Bucsuzó ujság.** *Sümeg-Szent Gróth* laptársunk, mely 4 év előtt indult meg és becsülettel szolgálta vidékének érdekeit a folyó év végével megszünik. A legutóbb megjelent számban *Eles* Károly a lap felelős szerkesztője meleg hangon bucsuzik el a lap olvasó közönségétől, *Horváth* Gábor kiadó pediglen köszönetet szavazva „a lap tisztelt előfizetőinek, kéri a nagymértékü hátralék mielőbbi szives megküldését, hogy ezzel kárpótolva legyen azon anyagi áldozatokért, melylyel a lapnak kiadása járt.

— **Karácsonyfa-ünnepélyek Keszthelyen.** Karácsony előnapján — mint levelezőnk tudatja — a keszthelyi községi elemi fiuiskolában diszes karácsonyfa állittatott fel. A növendékek sovárgó pillantásokat vetettek ugyan a karácsonyfán csüngő nyalánkságokra, de igazi örömöt csak a karácsonyfa körül létesitett ruharaktár okozott. A szép ünnepély a tantestület s az iskolaszék képviselői jelenlétében folyt le. *Csanády* Gusztáv dr. az iskolaszék elnöke igen szép beszédet intézett a szegény gyermekek nagy csoportjához, azután a megajándékozott tanulók egyike alkalmi költemény elszavalásával fejezte ki társainak érzelmét. 108 növendék közt kiosztatott 33 pár csizma, 34 pár cipő, 42 kabát, 40 nadrág és 8 teljes női ruha. A ruhakiosztás után következett a karácsonyfa édességeinek kiosztása. — Az irgalmas nővérek zárdai óvódájába ugyancsak csütörtökön délután kopogtatott be a „kriszkindli". A kicsinyek ünnepén jelenvolt *Festetics* Tasillo grófné 2 leányával, *Dunst* Ferenc apát, igazgató és nagyszámu közönség. Az ajándékok itt is ruhanemüből, játéktárgyakból és édességekből álltak, miket a kisdedek szavalatokkal s énekkel háláltak meg. — A *városházán* néhai Reischl Vencel »karácsonyfa« alapitványának 135 forint kamatait osztották ki a városi szegények közt. Keszthely grófja: Festetics Tasillo — mint halljuk — Kriszkindli fejében 350 forintot osztott ki a polgárvárosi és keszthelyi szegények közt.

— **A letenyei képviselő familiája.** Lepsényi Miklós, letenyei országgyülési képviselő familiájáról a következő érdekes levelet közli a „Magyar Ujság." T. szerkesztőség! A multkoriban azt olvastam, hogy Lepsényi Miklós képviselő ur zsidó volt és Morgenstern lepsényi izraelita

metszőnek a fia. Engedje meg a t. szerkesztőség, hogy ezt az adatot most kiegészitsem még né hány, szerény véleményem szerint nem érdektelen adattal, melyet most, Nyiregyházán átutazóban hallottam eléggé megbizható forrásból, egy jó ismerősömtől. O a következőket mesélte el nekem: Morgenstern lepsényi metsző ezelőtt negyven évvel Tisza-Eszláron nősült meg. Feleségül vette Scharf Jichoknak, az ortodox izraeliták előimádkozójának leányát, Scharf Esztert. Morgenstern metsző az esküvő után Bukovinában talált alkalmazást sakteri minőségben, majd szülőhelyén Tarnopolban tartózkodott rövid ideig és azután ment el a veszprémmegyei Lepsénybe sakternek. Megjegyzendők már most a következők: Scharf Jichok előimádkozónak egyik fia volt Scharf Herman is, aki a tiszaeszlári bünpörben, mint egyik vádlott állott a törvényszék előtt. Ennek a fia volt Scharf Móric, aki ugyanabban a bünpörben szerepelt s aki ezidőszerint — ha jól tudom, — Antverpenben gyémántköszörüs-segéd. Ha ez adatok tehát megfelelnek a tényeknek, ugy: Morgenstern Adolf, a lepsényi metsző fia, unokája Scharf Jichoknak, az eszlári előimádkozónak, unokaöccse Scharf Hermannak és eszerint tehát unokatestvére a hires Scharf Móricnak. Ezeket kivántam t. szerkesztőség tudomására hozni, abban a hiszemben, hogy ez adatok közlése talán bir némi érdekességgel. Nyiregyháza, 1896. december 16. Tisztelettel: F. Z.

— **Szegény tanulók karácsonya.** Nagy-Kanizsa VI és VII. kerületében (Kis-Kanizsán) a szegény tanulók ruha-ajándékát dec. 19-ikén délután osztották ki. Németh Ignác elemi népiskolai igazgatóval Práger Béla iskolaszéki tag és két kiskanizsai városi kültanácsos jelent meg a kerületi iskolaháznál, hol az igazgató az tanulókhoz beszédet intézett, hálára, jóviseletre és szorgalomra buzditva őket az ajándék visszonzásaul. Összesen hatvan tanuló részesült ruha-ajándékban. Két leánynövendéket meg Práger Béla iskolaszéki tag ajándékozott meg teljes öltözéknek való ruhakelmével. — A nagykanizsai „Keresztény Jót. Nőegyesület" a szegény iskolás gyermekek küzül nyolc fiut és hét leányt tetőtől talpig felöltöztetett karácsonyi ajándékul. Ezek dec. 21-ikén kapták meg a kész öltözeteket, miket magukra véve felvonultak özv. Zadubánszky Lajosné urnőhöz, az egyesület elnökéhez: a karácsonyi ajándékot megköszönni.

— **Fatusi csendélet.** A mult héten Lentin az egyház boltives ajtaján, Lenti-Kápolnán pedig az iskola kapuján nagy betükkel nyomott egy fehér plakát ékeskedett a következő szöveggel:

Pártoljuk a papokat!
Üssük a zsidókat!
És a pantallós gaz urakat!

A csesztregi csendőrség erélyes nyomozás után Pok László ismert népparti izgató személyében ellogta a tettest és átadta az illetékes hatóságnak.

— **Kitett csecsemő.** Lendva és Baksa közötti országuton e hó 19-én egy rongyos polyába takart kis 2 hetes csecsemőt találtak a parasztok megfagyva. A hiena szivü anyát, ki oly kegyetlen módon akart szabadulni bizonnyal egy bünös viszonyának élő tanuságától — a csendőrség erélyesen kőrözi.

— **Fegyverrel játszó gyermekek.** Kövi Géza zala-türjei tiz éves fiu átment nagyszülőihez Bőröczk Imréekhez a szomszédos pinkóci malomba, hol kis öc-csével a két éves kis Miklóssal játszott. A gyermekek magukra hagyatva, előszedtek mindent, a szekrények mellől a megláták, hogy az egyik sublat mellett, egy kettős csövü lőfegyver áll. A nagyobbik fiu ezt is előszedte és csak ugy trefából nekiszegezte a kisebbiknek. A fegyver elsült és a két éves Miklóst szíven találta. Ez nyomban meghalt, a tettes pedig elmenekült.

— **Pincérek bálja.** Mint már emlitettük, pincérjeink jótékonycélra zártkörü táncestélyt rendeznek. Ez estély február hó 1-én fog megtartatni. Tehát egyszer azok is fognak mulatni, kik egész esztendőn át arra vannak kárhoztatva, hogy mások mulatságát és kedvteléseit mozditsák elő. Es hányszor van rá eset, hogy a mások mulatsága is a pincérek pénzébe kerül. Most ők fognak mulatni a pénzükön; ők lesznek az urak; a pincér szó február 1-én nem fog létezni; ur lesz minden pincér a szó teljes értelmében. Uri módon fognak mulatni és hogy uri módon gondolkoznak is, azt azon körülmény legjobban tanusitja, hogy a vigalom tiszta jövedelmét a népkonyhának szánták.

— **Harakiri.** Az utóbbi napokban gyakran tétetik emlités a Japánban otthonos „harakiri"-ről illetve önjusticatióról. A harakirinek egy bizonyos nemét alkalmazta a nagykanizsai Malátagyár és Serfőzöde részvénytársaság legutóbb tartott közgyülésén, midőn részvénytőkéjének névértékét lebélyegzés által 100.000 frttal csökkentette. Részvétteljes, nyomott hangulat uralkodott a tárgyalási teremben. A mérleget minden arcról le lehetett olvasni, nem is kellett a zárszámadásba betekinteni. Még az örökké jókedvü, mindig kedélyes *Baudis* Ernő tapsonyi uradalmi tzsztartónak is elment a kedve — de csak néhány percre. Midőn az önbirák kimondták a harakirit, Baudis a torkára gondolt és minthogy ő nem igen halkan szokott gondolkodni, csakhamar ott termett (dehogy ott termett! a szedő) 10 pohár legkitünőbb minőségü kanizsai sör. A részvényesek mohón nyultak ezen nem várt osztalék után. — A hangulat azonnal alaposan megváltozott, hisz különben el sem hittük volna, — hogy ott volt Baudis bátyánk. A morozus részvényesek csakhamar kedélyessé lettek és elfogyasztva a pompás sört, már nem látták oly sötét szinben a sörgyár jövőjét. Ugy tettek, mint a szőlőbirtokos, kinek szép termést igérő, drága birtokát elveri a jég; de annyi mégis marad az Isten áldásából, hogy a magáét ihatja és minő büszke önérzettel teszi ezt; igaz, hogy sok pénzébe van, de legalább a magáét issza és tudja, hogy mit iszik. Jólérzés fogja el, bizik a jövőben, hogy »lesz még szőlő és lágykenyér.« Hasonló reményt csepegtetett Baudis bátyánk is a csüggedő részvényesek lelkébe, köszönet érte neki. Ha ő nincs ott, a harikiri bizonyára nem nyer oly kedélyes befejezést. A csüggedő részvényesek pedig gondolják meg, ha egy kis pohár friss sör oly sokat ér, mennyit ér akkor egy egé-z hatalmas sörgyár.!?

— **Uj vendéglős.** *Kapossy* Jenő városunk és vidéke közönsége által igen előnyösen ismert Jenő pincér, ki a Szarvas szállodában mint borfiu kezdte pályáját és azóta több előkelő szállodában mint éthordó és fizető pincér működött elérte pályája célját —. *vendéglős* lett. Atvette pedig a Polgári-Egylet vendéglő helyiségeit Rumpold Gyulától, ki nem birt ott zöld ágra vergődni. A vállalkozó szellemü szakavatott uj vendéglős megérdemli, hogy több szerencséje legyen mint elődjeinek volt. Szivesen hivjuk fel érdekében a nagyközönség jóakaratát.

— **Étvágytalanság és mindennemü gyomorbajoknál** melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger szódapasztillait. Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszertárban és nevesebb gyógy-füszerüzletben Fő- és szétküldési raktár Egger A. fiai Nádor gyógyszertára Bpesten Váci körut 17.

— **A hölgyvilág** érdeklődésel várja a farsangi uj divat határoztot formájának kibontakozását. Azt hisszük szolgalatot teszünk a hölgyközönségnek azzal, ha értesitjük, hogy az Arvay János és társa (Budapest, bécsi utca 9.) cégtulaidonosa Mezey Gyula ur cs. és kir. udvari szállitó, ki Párisban is állandó divatáru-raktart tart (11, rue du Conservatoire), onnan már visszatért a farsangi évad legujabb kreacióival. E cég tulajdonosának kiváló erdeme, hogy sikerült a bécsi versenyt kiszoritani a fővárosból; és ha voltak azelőtt sokan, kik a szükségleteiket Bécsben szerezték be, most már bátran állithatjuk, hogy ugyanaz a hölgyközönség meggyőződött arról, hogy az Arvay cég szállitmánya sokkal divatosabbak és szolidabbak, mint bármely más cégé. — Az Arvai cégnek az is nagy előnye, hogy, mig a bécsi-utcai tarház I. és II. emeletén saját modell ruhái mellett ott tatalhatók a párisi elsőrendü házak farsangi modell ruhái és báli belépői, addig a tárház földszinti helyiségeiben a divatos és szolid selyemkelmek, fantaisie szövetek, báli cikkek legnagyobb választékban jutányosan kaphatók. A cég tulajdonosa, előzékenységből, párisi crécur-jeinek eredeti festményeit is a vásárló közönség rendelkezésére bocsájtja. Nagyon természetes tehát, hogy az előkelő hölgyvilág feltétlen bizalommal tiszteli meg Mezey ur pompásan berendezett áruházát; és csaknem kivétel nélkül nála szerzi be összes szükségleteit. 327 1—1

— **A királyné hárfája.** Oly gyakran s oly kegyelettel kevesen emlékeznek meg az ezredéves kiállitásról mint O felsége a királyné. Erre a felséges asszonyt egy hárfa ösztönzi, mely az ezredéves kiállitáson, *Sternberg* hangszerpavillonjának megtekintése alkalmával vonta magára a királyné figyelmét, mikor az éppen a »Klostérglocke«-t a felséges asszony egyik legkedvesebb darabját játszotta. Ha a görög felolvasó előadását a fenséges asszony előtt befejezte, a szórakoztatás folytatásaként a hárfa szólal meg, melodikus hangjával, melynek benyomása alatt a királyné láthatólag meg van hatva. Ő felsége a királyné ezt a hangszert tekinti egyik legnagyobb kincsének, főkép mert a hárfa bármilyen darabot eljátszik magától oly hatásosan, mintha a legnagyobb hárfa-müvészt hallanók. Ez a hárfa hasonló szenzációt kelt mint Sternberg Armin és testrére egy másik találmánya: a villamos zongora.

CSARNOK

Örületes szenvedélyből.

— Amerikai bünügyi történet. —

Németből forditotta: **Huguff Ede.**

(Folytatás.)

Magasra egyenesedett fel és azután elől ment. Midőn a végzetteljes szobába lépünk, Harwel urat ama egyetlen széken találjuk ülve, amelyre én, az ő helyzetében nem ültem volna.

Harwell ur, a mint mondám, ama széken ült, a melyről meg kevéssel előbb meggyilkolt urának hullaját vitte volt el, és csudáltama józan eletnézetét ez embernek, kinek nyilvánvalólag hiányos képzelő tehetsége nem engedte ama megrázó esemény egyes változatait nyugtalanitó viziókká feldolgozni.

De nemsokára azonban észrevettem, hogy csak ezen a helyen kap elegendő világosságot az iráshoz. Most csudalkozásom csudálatrá vált.

Harwell James nyilvánvalólag oly ember volt, aki a pillanat követelményeihez alkalmazkodott, hol azt hivatalos kötelességei követelték.

Belépésünkre gépiteg emele fel fejét, de nem kelt fel. Meglátszott arcán, hogy szelleme szorgalmasan dolgozik.

— Nem vesz észre bennünket, egészen el van merülve, sugá Mari.

Ez igy szokása. Közelebb lépett hozzá és ugy állt meg előtte, hogy megkellett őt látnia. Az után hangosan mondá:

— Raymond ur itt van s szivesnek lesz a kéziratot átnézni. Kérem, adja át neki, Harwell ur.

Az irnok felkelt, letörlé tollát s lassan letette. Meglátszott raj s, hogy nem óhajtotta e zavarast. Én azonban, hogy a dolgot megkönnyitsem neki, az asztalhoz léptem, a melyen a kézirat ivenként felhalmozva feküdt, és megnéztem egy levelét.

— Igen tisztán s olvashatóan van irva, mondám. Megengedi, hogy átolvashassam s beletajlam magamat.

Mereven hajtá meg magát s néhány beleegyező szót mormogott, s Mari távozása után ujra leült a kezébe vette a tollat.

Én azután elfelejtettem a kéziratot és mindent ami ezzel összefüggésben állott, és csak e házban uralkodó titokra és Laurára, annak a szegény leánynak szomoru sorsára gondoltam. Talán adhat ez az irnok némi felvilágositást. Erősen a szeme közé néztem s mondám;

— Igen örülök, hogy önnel zavartalanul beszélhetek, Harwell ur.

Lesz oly szives, néhány kérdésemre felelni.

— A gyilkossagra vonatkoznak azok? kérdé.

Igenlő válaszomra, határozott hangon tudatá velem, hogy eme szerencsétlen tárgyról nem fog beszélni, mert az teljesen lehetetlen neki.

Megcsalódva hallgattam; ez emberből nem lehet kivenni semmit, az már bizonyos. Nehéz szivvel mélyedtem tehát ujra a kéziratba. Jobban érdekelt, mint a hogy hittem, és miután Harwell urtól néhány részlet felől felvilágositást nyertem, azon érzéssel tettem végre le, hogy Mari kérelmének okvetlen engedni fogok.

Eme, rá nézve kellemes ténynek közlése végett szobájába léptem.

Midőn félórával később elhagyám a házat ama

megnyugtató érzéssel tettem, hogy a ház lakosait megismerhetni, azoknak jellemét tanulmányozhatni és multjukat kutathatni nem fog hiányozni az alkalom.

16. fejezet.

Következő nap reggelén a „Tibune"-ben Leavenworth úr végrendeletet tárgyazó rövidke cikket találtam.

Egészen másképen hangzott ez, mint a hogy vártam. Mari lett ugyanennek alapján az óriási vagyon örököse, de Laurát sem hagyta üres kézzel. Egy, ezelőtt öt évvel készült fiókvégrendelet alapján oly járadékot kapott, amely öt minden szükségtől megóvhatta.

Miután collegámmal e különös végrendeleti pontokat megbeszéltük, elmentem Gryce urhoz, hogy kivánsága szerint, e tárgyat vele megbeszéljem.

— Jó napot, kiáltá, midőn beléptem; de nem tudom bizonyosan, ez a köszöntés nekem vagy pedig irásasztala felső fiókjának szólt-e.

— Tessék, foglaljon helyet, folytatá s fejével egy különös mozdulatot téve, jelezé, hogy a hátamögött levő szék, az a szerencsés tárgy, melyre szerény személyiségemet elhelyezhetem.

Szót fogadva neki, leültem.

— Nos, mit szól a végrendelethez? kérdém. Vet ügyünkre némi világosságot?

— Mi az ön nézete? kérdé viszont.

— Én attól félek, kevesel log segiteni. Semmiféle változó befolyást nem gyakorol a közvéleményre. Ki Eleonorát bűnösnek tartja, most azt mondja: az óhaj, hogy minél előbb juthasson a pénz birtokába, folyásolta be, és aki az ellenkezőt állitja, arra utal, hogy az illető összeg sokkal kisebb, hogysem képes legyen egy kapzsi embert ily szörnyű nagy büntettre csábitani.

— Hm! mondá. Beszélt már ön Caverring urral?

— Nem, beszélni nem beszéltem vele, de láttam.

— Ön Harwell urat a könyv kiadásában segiteni fogja?

— Mindenesetre; honnan tudja? Furfangosan mosolygott, de nem felelt.

Szerkesztői üzenetek.

Lapunk i. t. pártolóinak és buzgó dolgozótársainak boldog ünnepélést kivánnunk.

— **F. I. helyben.** Csak méltóztassék türelemmel lenni. A cikkek mindegyike jönni fog. Valószinüleg a később érkezettnek adjuk az elsőséget a közlésben.

NYILTTÉR.

Egy nyilatkozat a történeti igazság érdekében.

Azon ténykörülményt, hogy a mi 48-as függetlenségi párti képviselőjelöltünk ugy itt hagyott bennünket, mint szent Pál az oláhokat s azt, hogy egy kész organizált hadsereget hagyott itt abban a pillanatban; midőn már riadót fujtak az ütközetre, s mi — a választmány tagjai által bebizonyithatólag — már csatakészen állottunk, és végül: azt, hogy pártunk jelölt nélkül maradván, sehova nem szavazhattam, s eszerint az idei választáson legszentebb polgári jogomat nem gyakorolhattam; békés resignatióval türtem és türöm el, de már azt hallgatással még sem mellőzhetem és saját reputátiómon tekintetéből mellőznöm nem is szabad, hogy — a mint értesültem *olyan bátor legény is van a városban*, aki páratlan rosszakaratu cynismussal azt a hirt terjeszti rólam, hogy én az Unger Alajos zászlóiból 50 darabot a *néppártnak* eladtam! s minthogy ezen hiresztelés egy ellenem irányuló tendentiósusan kieszelt rosszakaratu koholmánynál nem egyébb, ennélfogva ezt aljas szemtelen hazugságnak és légből kapott rágalomnak nyilvánitom.

Egyszersmind pedig jónak látom e helyen, megemliteni, hogy azon állitólagos lobogókat ha én eladtam volna is, eltudnék azokról számolni, mint a hogy *elszámoltam azon 300 forintról, mely a választási mozgalom vezetésére előlegül kezemre adatott*, s amely elszámolás alapján még körülbelül ugyanannyi összeg a részemre és párthiveim részére megtéritendő leszen!

Nagy-Kanizsán, 1896. december hóban.

TUBOLY VIKTOR
mint a függetlenségi és 48-as párt elnöke.

Foulárd-selymet 60 krtól 3 ft 35 krig méterenként — japáni-, chinai, s. a. t., a legujabb mintázattal és szinekben, u. m. **fekete, fehér és szines Henneberg-selymet** 35 krtól 14 forint 65 krig méterenkint sima, csikos, kockázott mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben 2000 szin és mintázattal stb. a megrendelt áru postabér- és vámmentesen házhoz szállitva és mintákat póstafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállitó) **selyemgyára Zürichben** — Svájcba cimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

Felelős szerkesztő:
Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

Legjobb és legolcsóbb forrás
MARTON JÓZSEF
Budapest, VII. Károly-körut 9.
318 30—1 **Rum, Thea**
Franczia Cognac, Pezsgő,
Tokaji és Spanyol bor
különlegességek.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.
bevásárlási

Csodálatos eredmény
Szeplő, tisztátlan arcbőr, sárga foltok s. a. t. feltetlenül eltünnek
Bergmann liliomtej-szappan
(Bergmann és társától Drezdában.)
naponkénti használatánál.
Kapható darabonkint 40 krajcárért
Grünbaum B. dunántuli louvrejában és *Kreiner Gyula* üzletében
Nagy-Kanizsán. 73 20—1

Kondor Adolf
N.-Kanizsán. Magyar-utca Bauer-féle ház, ajánlja
ügynökségi irodáját
a n. közönség b. figyelmébe.
Közvetit: Olcsó kamatu állandó és törlesztéses jelzálog kölcsönöket, — földbirtok, házakat stb. vevését és eladását, — elvállalja bekeblezett régi terhek olcsóbb kamatra való átiratását, gyorsan és méltányosan **minden előleg nélkül.**

Ház-eladás.
Perlakon a Fő téren a templommal szemben a kir. járásbiróság és telekkönyvi hivatal mellet levő
házam
azonnal eladó.
Előnyös helyénél fogva ezen ház bármely üzlet részére igen alkalmas. A ház vétele céljából kéretik hozzám fordulni.
Sonnewald M. Perlak.

SZOBAILLAT!
Acacia, Chyppre, Ess Bouquet, Fenyő, Gyönyvirág, Helyotrope Jácint, Ibolya, Kerti szeglü, Kék orgona, Moharózsa, Upoponax, Széna, Patchuly stb. stb.
1 üveg ára 35 kr. — 3 üveg csinos dobozban 1 frt.
Permetező 25 kr.
Köhögés, nyálkásodás ellen legjobb a Kartschmaroff-féle
MÉZCZUKORKA
1 dobor ára 10 kr.
Dusan felszerelt raktáron *Vegyszerek, Kötszerek, gyógyászati eszközök, Gummi áruk, Franczia és angol illatszerek, Pipere czikkek, Gyógyszappanok, Összes háztartási czikkek, Padló fényeszerek, Cognac, Thea, Rum stb*
nagyban és kicsinyben.
Borászathoz szükséges áruk jutányosan.
Gazdaság részére:
Vegyszerek állatgyógyászathoz, Fertőztelenitő szerek, Carbolineum Carbolsav, Kreolin, Kékkő, gyapjumosó-szappangyökér stb. stb.
Kartschmaroff A.
Drogista
Budapest, VIII. Kerepesi-ut 41.
314 10—1 **Postai megbizások pontosan és gyorsan eszközöltetnek.**

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Linimentum Capsici compos.
Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üregenkénti árban mindenütt gyógyszertárban kapható van; **főraktár: Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki sem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" vedjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.
Richter F. Ad. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, **Rudolstadt** (Thüringia).

1896.

Karácsony-

1896.

A könyvvásárló közönség figyelmébe.

Ajándéktárgyaknak legalkalmasabb

DISZMŰVEK

Imakönyvek.....

....Gyermekkönyvek

Ifjuságí iratok.....

gyönyörü kiállitásban, szebbnél-szebb képekkel.

Diszlevélpapirok és Játékok

Munkácsy és Feszty képek

gyönyörü keretben, kaphatók

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Pserhofer J. vértisztitó labdacsai,

azelőtt **„általános labdacsok“** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, — melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezeresszeresen be nem bizonyitották volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános alterjedésének örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszerből készlet nem volna található.

Számtalan orvös által ezen labdacsok háziszerül ajánltatnak és ajánltattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint spe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségeknél. Vértisztitó tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak a vérszegénység és az abból eredő bajoknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

A számtalan hálairatból, melyet e labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségök után egészségök visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat emlitünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893 április 30.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmulhatatlan vértisztitó labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez után is legmélyebb köszönetemet labdacsai csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferenc, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnik mellett, 1887. szept. 12.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdacsai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megirom: Én gyermekágyban megbültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a halottak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen ki fognak gyógyitani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segitségül szolgáltak.

Kuficz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 évet nagynénám nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban, már életét is megunta melyről egyébként is is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitünő vértisztitó labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökeletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Józefa.

Eichengraberamt, Gföhl m. 1889. márc. 27.

Tekintetes ur! Alulirott ismételten kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsok értéke iránt és azokat, ahol csak alkalmam nyilik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálairatom tetszészerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignácz.

Gotschdorf, Szilézia, 1887. okt. 8.

T. ur! Felkérem, miszerint ez ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsainak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely engem 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogyni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwicki Anna.

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a **Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almá“-hoz cimzett gyógyszertárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a.** készittetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsot tartalmazó dobox ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 5 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csom. 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsok a legkülönféléb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kérettik csakis Pserhofer J.-féle vértisztitó labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasitása a Pserhofer J. névaláirással fekete szinben és minden egyes dobox fedele ugyanazon aláirással vörös szinben van ellátva.

Bernhard-féle alpesi fülíqueur. Bernhard. W. O.-tól Bregenzben, 1/1 üveg 2 frt 60 kr 1/2 üveg 1 frt 40 kr. 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb szer minden köszvényes és csuzos bajok, u. m. gerincagybántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülszaggatás stb. ellen 1 frt 20 kr,

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállitott szelencével 2 frt,

Általános tapasz, Steudel tanártól. Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes vagy gyuladt-mell, vagy más ily bajoknál mint kitünő szer lőn kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fiakker-por hurut, rekedtség és köhögés ellen. 1 doboz 35 kr. bérmentve 60 krajcár.

Ferencz pálinka sóval vagy só nélkül. 1 üveg 70 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 kócsággel 40 kr., bérm. 65 kr.

Utifűnedv, egy általánosan ismert kitünő háziszer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. Egy üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Elet-eszencia (prágai csöppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemü altesti bajok ellen kitünő háziszer. 1 üvegcsével 22 kr. 12 üv. 2 frt.

Általános tisztitó-só Bulrich A. W.-től. Kitünő háziszer a rossz emésztés minden következményei, u. m. főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalzsam, egy üveg 50 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitünő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

„Stoll“-féle Kolapraeparatumok kitünő szer gyomor- és bélbetegségeknél, az idegek erősitésére 1 liter Kolaelixir vagy bor 3 frt. 1/2 lit. 1 frt 60, 1/4 liter 85 kr.

Kola-elixir vagy bor üvegekben darabonkint 5 frt 50 kr. 3 frt, 1 frt 60 kr.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldalu fejfájás, fogfájás, rheuma stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készitményeken kivül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereztetnek. — Postán megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasitása a Pserhofer J. névaláirással fekete szinben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláirással vörös szinben van ellátva.

Pserhofer J. *gyógyszerész* zum „goldenen Reichsapfel“ Bécs I., Singerstrasse 15.

Raktárban Budapesten: Török J. szt (Király-utca 12) és Egger A. Fia (Nádor gyógyszertár Váci-körut 17.) gyógyszerészeknél.

Előfizetési felhivás

A HÉT

Politikai és irodalmi szemle nyolcadik évfolyamára.

Szerkeszti és kiadja: **KISS JÓZSEF.**

Belső dolgozótársak: *Ambrus Zoltán, Tóth Béla, Kozma Andor, Kóbor Tamás, Ignotus, Heltai Jenő.*

Megjelenik minden vasárnap.

Most *hét* éve, hogy e lapot megindittuk, *hét* éve, hogy *irodalomban, művészetben, társadalmi és politikai kérdésekben* a legszabadelvübb eszmék és irányok szóvivői vagyunk. Hogy olvasóink a mi nézeteinket vallják és eszméinken lelkesednek, arról tanuság lapunk térfoglalása, hét évi fennállásunk. Anyagi eszközök nem állottak és ma sem állanak rendelkezésünkre és a rohamosan megnövekedett verseny elsöprött volna bennünket, ha a közönségben nem találtuk volna meg fentartó támaszunkat. Ezt a támogatást a munkákkal szeretnők meg és ezentul is munkánkkal akarjuk kiérdemelni.

Azoknak, akik lapunkat még nem ismernék, tájékoztatásul ennyit: A Hét hü visszatükröztetője akar lenni annak a hullámzó áramlatoknak, melyek egy-egy hét keretén belül nyilvános életünkben észlelhetők. Résztvehajtatlan krónikásai vagyunk a hét eseményeinek és a nagy általános tanulságokat próbáljuk kivonni a hét eseményeiből. Aki mivelt ember és figyelemmel kiséri a váltakozó áramlatokat, az élvezettel fogja olvasni lapunkat, melyet gondolkozó elmék és a styl mesterei hordanak össze hétről-hétre.

Mikor nyolcadik éviolyamunkat meginditjuk, kérjük az olvasó közönség bizalmát jövőre is. Hivek maradunk önmagunkhoz — ez minden, amit kecsegtető, csalogató igéretek helyett fogadunk. Akik ismernek bennünket, nem fogják ezt kéveselni.

Budapest, 1896. decemberben. *Kiss József.*

A HÉT-re előfizethetni:

Egész évre 10 frttal, félévre 5 frttal, negyedévre 2 frt 50 krral.

Mutatványszámokat ingyen küldünk.

323, 2—1

A HÉT kiadóhivatala:

Budapest, VII., Erzsébet-körut 6.

„Képes Családi Lapok“

A legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap!

Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beköthető regenymelléklettel.

Havonkent kétszer *„Hölgyek Lapja“* cimü félives mellékletet ad, párisi divatképekkel és hő divattudó-irással.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK“**-olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttivéve élvezettel olvashatja.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK“**-ba a régi és ujabb irói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK“**-nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei, költeményei kedélynemesitő olvasmányok. Irónycikkeivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK“** minden évben **4** *regényt ad mellékletül, még pedig csinos borittékkal, éves előfizetőinek.*

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK“** borittéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdesek és feleletek tárháza.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK“** előfizetői *dijtalanul* közölhetik gondolataikat az „előfizetők postájában.“

A **„Képes Családi Lapok“** képei lehetőleg alkalomszerűek, diszesek és tanulságosak.

A **„Képes Családi Lapok“** 1896. január első számával XIX-ik évfolyamába lép. — Ez ujévi számában következő érdekes és kiváló közlemények jelentek meg:

Csendes világ, regény, *Beniczkyné Bajza Lenkétől*; **Évfordulon,** költemény, *Jámbor Lajostól*; **Régi történet,** beszély, *Lauka Gusztávtól*; **Hogyan ruházkodjunk télen?** orvosi cikkk, *dr. Fodor tanártól*; **Bál után,** vig monolog, *Oláh Györgytől*; **A költő,** költemény, *Feleki Sándortól*; **Versek zenére,** költemény, *Rudnyánszky Gyulától*; **Boldog ujévet!** életkép, *Mericzayné Karossa Irmától*: **Megnyugtató történet,** freskó, *Krudy Gyulától*; **Én is!** regény, *Tolnai Lajostól.* — Mutatványszámokat bármikor szivesen küld a **„Képes Családi Lapok“** kiadóhivatala *Budapest, Vadász-utca 14. saját házában.*

Előfizetési árak

a **„Képes Családi Lapokra“**-ra a „Hölgyek Lapja“ cimü divatlappa és a regénymelléklettel együtt:

Egész évre	**6 forint**
Fél évre	**3 forint**
Negyed évre	**1 frt 50**

300 6—1

FIGYELMEZTETÉS.

Aki 3 uj előfizetőt gyüjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy diszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal. — Kérjük az előfizetések megujitását, s lapunknak az ismerősök körében terjesztését.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül és aki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési dijat 20 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

Előfizetéseket (a hónak bármely napjától) elfogad a **„Képes Családi Lapok“** kiadóhivatala, **Budapest, Vadász-utca 14. szám.**

Az 1896-iki stuttgarti villanytechnikai és műipari kiállításon „arany éremmel" kitüntetve.

A SINGER varrógépek

az első helyet foglalják el a varrógépek feltalálása óta. Mintaszerűek szerkezetükben és kiállításukban, feltülmulhatatlanok varrógyorsaságban és tartósságban, valamint öltésük szépségében. A Singer varrógép megbecsülhetetlen a háztartásban, nélkülözhetetlen az iparosoknak, ennélfogva a

legjobb és leghasznosabb

karácsonyi ajándék.

Az 1896-iki nyugot-poroszországi ipari kiállításon Graudenz-ben „arany éremmel" kitüntetve.

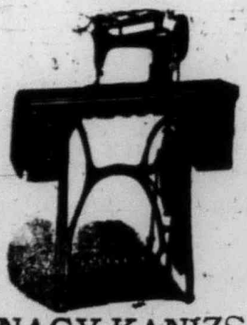

Gépeink mindinkább növekedő kelendősége, a kiállításokon elnyert legkiválóbb kitüntetések a legjobb birálatai azok jóságának és sokoldalúságának gyárunk 40 éven felüli fennállása és minden nagyobb városban fennálló fiókműzleteinknek czélszerű berendezése pedig a legbiztosabb és legteljesebb garantiát nyujtják.

Eladás kényelmes részletfizetés mellett. Készpénzfizetésnél 10% engedm.

Díjtalan oktatás a divatos műhímzésben is.

NAGY-KANIZSÁN Deák Ferenc-tér 460.

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság
(Ezelőtt Neidlinger G.)

NAGY-KANIZSAN Deák Ferenc-tér 460

Klüger M. m. kir. szabadalmazott

Szent-Iván Teá-ja

Évszázadok óta mindennemű tüdőbetegségek ellen, ugymint

tüdősorvadás, tüdő-húrút,

gyermekeknél az ugynevezett szamárkehe

stb. ellen, kitünő sikerrel használ. A nép és gyakorlati próba után orvosok is alkalmazzák, ama füveket melyekből szabadalmazott eljárásom szerint SZENT IVÁN TEÁM készül.

Orvosi vegyészeti megvizsgáltatás utján kitünt, hogy ezen tea mindennemű **káros nedvektől mentes** régi gyakorlat pedig bizonyitja, hogy ugynemű olajtartama, az emlitett betegségek ellen kitünő hatással van.

Hatása annyivel is inkább kitünik, minthogy a betegnek könnyű alvást szerez, s a hatás 14—20 napi használat után teljesen észlelhető. — Ugyancsak ezen tea kivonatából szabadalmazott eljárásom alapján cukorkákat is készitek, melyeket SZT. ISTVÁN MELLPASZTILAK név alatt hozok forgalomba, s melyek napközben, oly egyének által, kik utazásra vannak utalva, avagy erős köhögési bántalmakkal birnak, ezen tea pótlására használhatók, és igen kellemes élvezeti czikket képeznek. Ára egy csomag teának portómentes küldéssel 1 frt 15 kr. 3 csomag 3 frt 20 kr, 1 doboz cukorka 45 kr. 3 doboz 1 frt 10 kr. Az összeg előleges beküldése, vagy postautánvét mellett. Megrendelések csupán

KLÜGER MÓR hoz Tót-Szerdahely.

(Zalamegye) intézendők.

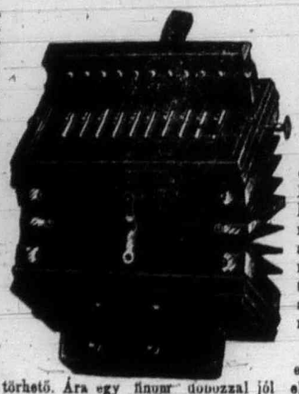

„Little Lord Fautleroy"

a világ legkisebb harmonikája!

csak 22 cm. magas és 11 cm. széles

„Princess May" elnevezés alatt Angolországban 10,000 darab adatott el. — Ezen legkisebb hangszer ugyanolyan hangot ád, mint a legnagyobb Harmonika, és csaknem olyan kicsiny, hogy a zsebben is hordható. — Ezen majdnem minden **népdal-, choral-, induló-, táncdarab** stb. játszható és különösen alkalmas ajándéktárgy ugy kicsinyek mint nagyok részére.

A hangszer aját bronce hanggal van ellátva, mely jó bánás mód mellett elnem törhető. Ára egy finom dobozzal jól elcsomagolva, bérmentes küldéssel után vétel mellett, vagy a pénz előleges beküldésével 10 Márka — 6 frt.

Dölling és Winter
Musikinstrumenten Export (hangszerkiviteli üzlet)
Marckneukirchen, Sachsen.

DIVAT SZALON

divat- és szépirodalmi közlöny.

Szerkeszti: Fanghné-Gyujtó Izabella és Szabóné-Nogáll Janka.

DIVAT SZALON megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Díszes elegáns kiállitása s különösen művészies kivitelü szines divatczimlapja által disze minden szalon-asztalnak.

DIVAT SZALON ingyen-melléklatével, az **„Uj Gyermek-Divattal" együtt** 44—48 oldalra terjed

DIVAT SZALON azonkivül, hogy divat-képei az uralkodó divat tükre folyton közöl képeket Párisból, Londonból, Berlinből is. S ezáltal az idegen divatlapokat feleslegessé teszi.

DIVAT SZALON rendesen közöl egyszerübb toiletteket is és módot, utasitást nyujt a hölgyeknek arra, hogy ruháikat takarékosan s mégis czinosan otthon készithessék

DIVAT SZALON kézi munkái változatosak, a rendes használatra szánt hímzésektől kezdve a legritkább, legdivatosabb uj kézi munkáig mindent bemutatja és érthetően tanitja.

DIVAT SZALON **Szépirodalmi része** oly dus, érdekes és változatos hogy minden más szépirodalmi lapót pótol. Munkatársai közt ott van irodalmunk minden jeles és gondot fordit arra, hogy a nők lapjába tehetséges, kedvelt **irónők** is gyakran irjanak. A lap szellemé mindig tisztességes. Keresi a szépet, a nemesitőt s kizár minden frivol közleményt. Lapunkat **fiatal lányok** is olvashatják.

DIVAT SZALON számról-számra mutatja be kiválóbb hölgyek arcképeit; a művészet, irodalom s a jótékonyság nevezetesebb nőalakjait. Ez évben különösen a jótékonyság szerepvivőivel foglalkozik. Tervbe vette, hogy minden elsőrangu nőegylet elnökjét művészi kivitelü arcképben mutatja be.

DIVAT SZALON állandó rovatot tart kérdések és feleletek közlésére. E rovat minden előfizetőnek teljesen dijtalanul áll rendelkezésére.

DIVAT SZALON rendesen karácsonyi ajándékkal is kedveskedik. Ez évben egy rendkivül diszes, elegáns jelmez naptárt küld állandó, és január 15-ig belépő előfizetőinek.

DIVAT SZALON ennélfogva a legtartalmasabbb legdiszesebb és legolcsóbb divat- és szépirodalmi lap.

DIVAT SZALON Előfizetési ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

DIVAT SZALON kiadóhivatala kivánatra bárkinek küld mutatványszámokat ingyen és bérmentve,

„DIVAT SZALON" kiadóhivatala

317 2—1 (**Budapest, Gizella-tér Haas-palota.**)

Egy doboz ára: **1** *forint* **20** *krajczár.*

Utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására szépitésére és finomitására Puder

Legalókelőbb öltözéki, bál és társalgó PUDER.

— Fehér, rózsaszin, és sárga —

vegyileg analyzált és ajánlva **Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.**

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari toilette-szappan és illatszer-gyár Bécsben.
Főraktár: **BÉCS,** I., Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszer- gyógyszerkereskedésben és gyógyszertárban. — Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Keleti M. Mór cégeknél.

Szőlő és Borgazdasági Lapok

A szőlő- és borgazdaság minden ágát felölelő szaklap.

Főszerkesztő: Engelbrecht Károly m. k. szőlőszeti és borászati közp. felügyelő.

Felelős szerkesztő: báró Radossevich Tódor

Előfizetési árak:

Egész évre	**5 frt — kr.**
Fél évre	**2 „ 50 „**
Negyed évre	**1 „ 25 „**

A lap hetenként egyszer (vasárnap) legalább is 16 oldal terjedelemben, s ámos ábrával jelenik meg.

Mutatványszámot szivesen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

321 3—1 **V. kerület, Árpád-utcza 8. sz.**

1896.

Karácsony

1896.

GYERMEK-JÁTÉK

és mindennemü

Norinbergi és Rövidáru

czikkek

a SOMMER-féle

csődtömegből

rendkivüli

olcsó áron

adatnak el.

ÉRTESITÉS!

Van szerencsém a t. c. butorvásárló közönségnek tisztelettel tudomásul hozni, hogy **helyben Német-utca Zerkovitz-féle házban a mai kornak megfelelő**

ASZTALOS MÜHELYT

gépekkel felszerelve gyárilag berendeztem.

Az első budapesti és bécsi butorgyáraknál több évi müködésem tapasztalataimnál fogva, azon helyzetben vagyok, hogy ezen téren a legmagasabb igényeknek is megfelelhetek. **Elveim:**

Szilárd és izléses munka!

Kis haszon, nagy forgalom!

Megrendelések tetszés szerinti kivitelben készittetnek.

kiváló tisztelettel **Friedmann Károly.**

Tanonczok felvétetnek.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán. 1896

105. szám. Nagy-Kanizsa, 1896. december hó 31-én. XXIII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utczа Ollop-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe-r. t.“ hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr
Félévre 6 korona (3 frt — kr
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyiltér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

1897.

Nagy-Kanizsa, dec. 31.

(—n) Ujra lepergett egy esztendő az idők végtelenjébe. Mily kevés idő, ahhoz mérve, s gyakran mily sok egy nemzet s különösen az egyes ember életében! Szokása az embernek, mikor egy-egy időpontnak határához ér, hogy visszapillantson a multra, hogy felidézze emlékében a letünt időszak egy-egy mozzanatát, mely fontosság tekintetében a többiek fölé emelkedik, s a maga részére levonja belőle a tanulságot. A multban tükröződik a jelen s a jelen mindig következése, eredménye a multnak. De népek és nemzetek története mégis azt bizonyitja, hogy a mult történetéből nem igen tanulnak, példát nem vesznek belőle. Mert a mult története nem mindig zavartalanul, nem mindig tárgyilagosan áll a jelen szemlélője előtt; ez pedig sokszor szenvedélyesebb, mintsem hogy tisztán látna, s tárgyilagosságát a mult eredményeivel szemben megőrizni tudná. Vajjon a politikai köz- és társadalmi életben akadnánk-e annyi tévedésre, ha több szenvedélytelenség, több higgadtság, több igazságszeretet volna azokban, kik a nép egyes rétegeit vezetni hivatvák, ha kevesebb gyarlóság volna azok ... kik kisebb körben irányozói a társadalmi osztályoknak? S éppen azért, mert ezekben nincsenek meg a szükséges kellékek, látjuk sok helyen a közszellem rohamos hanyatlását, s azoknak a társadalmi kóroknak terjedését, melyek az egész szervezetet veszedelmes módon megtámadják. Hiszen, honnan az az ellenszenv, hogy ne mondjuk . gyülölség az együttműködésre hivatott társadalmi tényezők között? Hiszen ugy tünik fel néha, mintha az egész társadalom valami titkos rendőrség szervezetével birna, annyira ellenőrzi, kutatja egyik a másiknak minden lépését, annyira szimatolja még legbensőbb személyes ügyeit is, mintha csak saját élete boldogsága függne tőle. Társadalmunk érintkezéséből eltünt az az elfogulatlan őszinteség, mely az együttlétet oly kivánatossá teszi, eltünt az a fesztelenség, mely a kedélyt és szellemet békóitól felszabaditja, s mint üde, friss levegő érinti az egész társadalmi kört. Valami fojtó köd borul rája, bárhol legyen is együtt, mely a kedélyt és szellemet lenyügözi, annyira, hogy senkisem tud igazán és teljes szivből örülni az együttlétnek, senkisem engedheti át magát egészen odaadólag annak a szórakozásnak, mely valóban nemesitőleg hat, és pedig kölcsönösen nemesitőleg. Mintha ennek a századvégi társadalomnak a letünő századdal együtt belső ereje is tünő félben volna; mintha önmagában nem volna meg a képesség, hogy nemesebb ösztöneit a maga erejéből juttassa érvényre. Pedig nemzetlétünk biztositása csak attól az erőtől függ, melyet a társadalom a nemzeti célok érdekében kifejt és kifejteni tud.

A hol ennek az erőnek hanyatlását tapasztaljuk, ott nem nagy reményeket táplálhatunk. Pedig az erő megvolna, csakhogy le van kötve, nem érvényesülhet, éppen azon tespedés következtében, melyre többnyire személyes és sokszor önző érdekek a társadalmat kárhoztatják, kárhoztatják azért, mert az együttműködésre hivatott tényezőket megbontják, a társadalmi osztályokat osztályokra bontják, faj kat, felekezeteket egymással szembe állitanak, hogy annál jobban uralkodhassanak fölöttük, hogy annál élesebbé tegyék azt az ellentétet, mely nem a természetes jellegből foly, hanem melyet az ellenszenv mesterséges szitása gyökereztet meg a kedélyekben. S az emberek nagyobb része sokkal kevesebb önálló gondolkozással bir, mint hogy vakon nem követné a részint személyes hiuságának kedvező, de másrészt tetszetős jelszavak mögé bujtatott, békét- és egyetértést megdöntő csatakiáltás okat. Egy másik része pedig sokkal indolensebb, semhogy veszedelmet sejtene ott, a mit gyenge felfogása következtében a jogos önvédelem kifolyásának tart.

Hiszen látjuk, nemzetiségeinket sem tudjuk meghóditani, nem tudjuk megnyerni az egységes magyar állameszmének, és csak a magyar nyelv természetes jogainak biztositása mennyi küzdelembe, mennyi fáradságba kerül.

Nem jut ez a társadalom öntudatára annak, hogy a szent kötelesség java része reá háramlik? Nem jut öntudatára annak, hogy az állam minden törekvése teljesen hiábavaló, ha a társadalom nem helyezkedik feladatának magaslatára, s anyagi áldozatain tul erkölcsi erejének sulyával nem iparkodik a szent ügyet előmozditani?

Bármily lélekemelők az elmult 1896. év egyes kimagasló mozzanatai, bármennyire telt meg a honszerelem magasztosult érzelmével keblünk a mult esztendőben ama ragyogó millennáris ünnep lélekemelő mozzanatai közepette, bármennyire örültünk legyen el nem tagadható fejlődésünknek, haladásunknak: szomoru idők várnák nemzetünkre, ha a társadalom ellent nem áll a reakció szellemének, melyet hazafiatlan emberek, ide hozzánk is átplántálni akarnak. Mert ami nemzetünkben jó és üdvös van, az a szabadelvüség melege alatt fejlődött ki; a reakció fagya pedig, melyet vallásos érzésü, de nem fanatikus népünk lelkébe akarnak átplántálni, igen könnyen megsemmisithetné azokat a virágokat is, melyeknek örülni legalább módunkban van.

Adjon Isten boldog uj évet mindnyájunknak, s az uj évben egyetértő erőt, buzgó hazafiságot, hogy a haza oltárán áldozhassunk tiszta lélekkel, buzgó akarattal!

Olvasóinkhoz.

Lapunk már hosszu évek során át kitartással, odaadással, szigoru következetességgel küzdött a szabadelvü eszmék, a szabadelvü politikai irány mellett.

Magatartásában, egész szellemében mindenkor az a tiszta és erős meggyőződés érvényesült, hogy a magyar nemzet politikai és társadalmi életében az *egység* eszméjének kell meggyökereznie okvetlenül, ha azt akarjuk, hogy fejlődését, haladását minden vonalon és minden izében a diadalt biztositó örök-igazság, a lelkeket magasabb foku öntudatra ébresztő igaz világosság melegitő, éltető sugarai hassák át.

Az volt igenis meggyőződésünk és az ma is, hogy ebben a mi különböző okok miatt többféle módon széttagolt nemzetünkben a fennmaradást, az erőteljesebb fejlődést és megizmosodást csakis azzal a szabadelvüséggel biztosithatjuk, mely minden téren, minden vonalon a nemzeti egység megteremtéseért küzd és bátran szemébe néz minden olyan törekvésnek (bárhonnan, bárkitől eredjen is az) mely a nemzetbontó széttagoltság részleges érdekeit akarja szolgálni.

E meggyőződésünkkel állunk ma is a zabadelvüség lobogója mellett és eddig folytatott kitartó, semmiféle mellékérdektől soha nem vezérelt küzdelmünket még lankadatlanabbá, még elhatározottabbá teszi az a tudat, hogy a szabadelvüseg zászlóit éppen vármegyénkben támadta meg legelszántabban (talán ugy is mondhatjuk) legféktelenebbül az az ujabban kibontakozott politikai irányzat, mely »néppárt« néven átkot mondott a szabadelvü haladásra; mely a szabadelvüség ellen, ennek letiprá-

sára kész szövetkezni még a poklokkal is.

Mi, mint Zalavármegyének egyetlen politikai lapja, a szabadelvüség szolgálatában kötelességünknek ismerjük a szabadelvüség eszméit védeni azzal a párttal, azzal a török éssel szemben, mely nemzetfentartó és nemzetizmositó béke helyett fanatikus gyülöletet akar meggyökeresztetni a lelkekben.

Tisztelettel vagyunk a konzervativ szellemü irányzatokkal szemben is, mert igaznak tartjuk azt, hogy a konzervativ szellem némileg hivatva van a könnyen rohamossá válható haladást a mérséklet medrében tartani. De olyan politikai irányzatnak, mely nem fékezni, nem megállitani, hanem minden elfogadható ok nélkül *visszaránlani* akar bennünket a haladásnak küzdelmesen elfoglalt poziciójából: olyan politikai irányzatnak jogosultságát nem ismerhetjük el.

Igaz barátai vagyunk a nyiltságnak s ennél fogva leplezetlenül kimondjuk, hogy a szabadelvüséget elátkozó és üldöző néppártnak van ugyan lét-oka, de létjoga nincs.

Ha az egyházpolitikai törvények, — melyeknek eltörlésére vagy mint szelidebben kifejezik: reviziójára a néppárt szövetkezett — a vallást sértenék és e sérelem képezné a néppárt létokát: akkor meghajolnánk előtte és azt mondanók, hogy határozottan megvan e pártnak lét-joga is. De mikor Isten és ember előtt egyaránt világosan áll, hogy az egyházpolitikai törvények a vallás szentségét egy hajszálnyira sem sértik; mikor jól tudjuk, hogy maguk az egyházi férfiak sem láthatnak és találhatnak azokban vallási sérelmet; mikor meg vagyunk győződve, hogy a néppárt lét-oka nem is vallási sérelemben, hanem tisztán a papság földi hatalmának megcsorbulásában és anyagi megrövidülésében keresendő és található meg: akkor ennek a pártnak létjogosultságát nem ismerhetjük el, mert már lét-okában sincsenek meg azok az ismérvek, melyek valamely általánosabb érvényü, valamely magasabb, tisztább, eszményibb érdek kilejezőjévé tehetnék.

Most azután, ha mindezek mellett még azt látjuk, hogy eme, pusztán egy társadalmi osztály anyagi érdekeinek támogatására alakult párt olyan fegyvert rántott elő, melylyel csak fájó sebet lehet ütni az egységre törekvő nemzet testén: hazafiui érzésünk és gondolkozásunk egész erejével állást kell foglalnunk e párt törekvéseiellen.

Az antiszemitizmus fegyvere eléggé megcsorbult és magrozsdásodott hadakozó eszköz ugyan, de azért a magyar nemzet egyetemét összetartó laza szálakat erősen meg lehet szaggatni vele. Mi pedig a józan, lelkiismeretes és hazája érdekein nemcsak szerető odaadással, de bölcs belátással is csüngő magyarság kötelességéül azt ismerük, hogy azokat az összetartó szálakat testvéri szeretetének aranyszálaival szakadatlanul erősitse.

Lueger szelleme se testünknek, se lelkünknek nem kell!

Ellenkezőleg: erős kötelességünkül ismerjük, hogy ebben a határszéli megyében gátot vessünk a zsidó-gyülölet szitásával nemzeti egységünket teljesen megzilálni akaró néppártnak.

A mi — jövő működési tervünknek legerősebb és legfontosabb pontja: a szabadelvüség megvédése a néppárti reakcióval szemben.

Küzdelmünkben nem fogjuk használni a szenvedélyesség fegyvereit, sem a gyülölet hangját. Erőnk a szeretet igazságában és az igazság szeretetében lesz. Munkánkat higgadtság fogja vezetni, a hazaszeretet ereje végezni, és a magasabb eszmények kultuszának szépsége fogja disziteni.

Ugy tartottuk, hogy követendő irányunkat férfias nyiltsággal ki kell most jelentenünk, midőn elérkezett az időpont arra, hogy i. t. olvasóinkat lapunk további pártolására felkérjük.

Tudjuk, hogy férfias nyiltságunk, egyenes szókimondásunk leplezetlen politikai hitvallásunk senkit sem sért; de azt is tudjuk, el vagyunk rá készülve, hogy azok, akik a szomszédos Ausztriából becsempészett eszméknek, áldatlan törekvéseknek hatása alatt állanak vagy (mondjuk ki igazán:) áldozatául estek, nem fognak velünk érezni, gondolkozni és elpártolnak lapunktól; de más részről határozottan bizunk, hogy a jólelkek velünk lesznek és lapunk köré tömörülve, módot nyujtanak, talajt biztositanak nekünk arra, hogy a »néppárti szelek mérgét nemesen kiállva« — a nemzeti szent eszmék harcát diadallal vivhassuk meg.

A magyarok Istene is ugy segéljen minket!

Munkásünnepély a Weiser-gyárban.

Weiser József a nagykanizsai Weiser J. C gépgyar tulajdonosa mindenkor, ha gyárát vagy személyét kitüntetés éri, kötelességének tartja az őt ért örömben munkásait is részesiteni. Ott hol máskor gépek zakatolnak kalapácsok ütései viszhangzanak karácsony másodnapján teritett asztal mellett megjelent ünneplő ruhában mintegy 70 munkás. A Weiser gyár ünnepet ült, a szeretetnek szép ünnepét. A nemesen gondolkozó munkaado az alkalomból, hogy ő felsége a király az arany érdemkeresztiel tüntette ki a gepipar terén szerzett érdemeinek elismeréseül, maga köré gyüjté az övéit, kinek munkát és ezzel kenyeret ád, hogy köszönetet fejezze ki munkásainak, kik neki a királyi elismerést megszerezni segitették. A gondos családfő nem adhatja szebb példáját az övei iránti szeretetének és vonzalmának, mint Weiser ezt munkasai iránt tanusitotta. A munkások belathatták, hogy munkájok gyümölcsét nem kivánja magának a munkaadó, hanem szivesen megosztja velök. A munkások megelégedett arca hűen visszatükröztette azon érzelmeket, mely keblökben honol; le lehetett olvasni arcukról, hogy ők nem átkozzák a sorsot, hogy munkásoknak születtek, hanem áldják a Mindenhatót, hogy oly főnökük akadt, ki munkásaiban nem a szolgát, hanem munkatársait látja és ezeket érdemileg meg is becsüli. A munkások ünnepélyén, melyet cigányzene is élénkitett, több helybeli és vidéki birtokos is résztvett és valóban öröm volt látni a munkaadó és a munkások egymáshoz való ragaszkodását, kölcsönös becsülését. A Weiser-gyárban a munkáskérdés meg van oldva.

Felköszöntőkben természetesen nem volt hiány Az első felköszöntőt *Heimler* József a gyár igazgatója mondta és ez következőleg hangzott:

Tisztelt Uraim!

Ugy hiszem, hogy mindegyikük tudja, mi hozott bennünket ma itt össze. Ő felsége I. Ferenc József koronás királyunk méltónak találta szeretett főnökünket Weiser József urat e gyár tulajdonosát különös kitüntetésben részesiteni, a midőn neki az arany érdemkeresztet adományozni kegyeskedett. Ezen örvendetes alkalomból a főnök ur részunkre lakomát rendezett. Gyárunk alapelvét mindig a jó munka, a correct és szép kivitel képezte és csakis ezen szilárd elvnél fogva sikerült gyárunkat oly magas szinvonalra emelni. Ezen üdvösnek bizonyult elvet a jövőben is követni akarjuk, hogy a magunk elé kitűzött célt elérhessük. Ezen cél eléréséhez kérem buzgó támogatásukat. Tegye meg minden munkás lelkiismeretesen kötelességét. Tartsunk össze és meg vagyok győződve, hogy egyesült erővel, válvetett munkával sikerülni fog azon remélnyeket, melyeket e vállalathoz füztünk, megvalósitani. Valóban büszkeséggel és kimondhatatlan örömmel tölti el kebletemet azon tudat, hogy gyárunk aránylag rövid fennállása dacára gyártmányaival a milleniumi kiállitason az összes versenygyárosokkal szemben a legnagyobb diadalt aratta és azokkal a legelső rangot vivta ki magának. Ezen elvitázhatlan tényt elismerte a kiállitás biráló bizottsága, de mi még inkább emelheti önérzetünket, elismerte ezt a bel- és külföldi konkurrencia egyaránt. Tehát jogosan büszkék lehetünk az elért eredményekre, de még büszkébbek a legfelsőbb kitüntetésre, mely főnökünk Weiser József ur személyét érte. Szolgáljanak mindezek ösztönzésül a jövőre, hogy gyárunk mindinkább emelkedjék és virágozzék. Emelem poharamat a munkások egészségére és gyárunk felvirágzására.

A felköszöntőt a munkások lelkes éljene követte, melynek lecsillapultával *Golenszky* (szerelő) felelt a munkások nevében és köszönete kapcsán saját és munkástársai nevében további hű és odaadó munkasságot igért. Éltetti Weiser Józsefet a munkásai jóletet szivén hordozó munkaadó, Heimler József igazgatót és Samuely Pál mernököt, ki utóbbiak baráti jóakaratjai könnyitik meg mindnyájukat. *Novotny* öntömester szinén szivből jövő szavakkal köszöntötte fel a gyár tulajdonosát és ennek családját. Leirhatlan lelkesedést kellett, midőn Weiser József gyártulajdonos nős kert szót, hogy szép szavakban megemlékezzék munkásai szorgalmáról és ragaszkodásáról, melyet a jövőre is kert, mert ebben látja a vállalat jövőjének legbiztosabb zálogát. Ennek ellenében biztositotta a munkásokat állandó jóakaratáról A munkások vállukra emeltek munkaadójukat és folytonosan éltetve hordozták körül a tágat gyári helyiségben. Samuely mérnök felköszöntője szintén a munkasoknak szólt. Végül *Rosenfeld* Lajos a magyar ipar fellendülésére mondott lelkes felköszöntőt. — A szép ünnepély csak késő esti órakban ért véget.

Az izr. nőegylet első „five ó clock teaja".

A mai liberalis szellemü jótékonyság a „régi jó idők" egyik utolsó emlékét is eltörülte: azokat, a kedélyes, hosszu téli szürkületeket felviditó házi ozsonnákat, ahol a hölgyek, feleharatnőiket háborithatlanul szapulhatták (lásd Mayer Lex- „jour" alatt) — ezen csinadias pletykavásárt mondom, mostanában általánositják már nálunk is. — Mig ez a divat Angliából hozzánk ért, addig néhány év forgott le, — ami a divatok életében néhány századot jelent. — Ebben tehát — szokásunk ellenére — néhány századdal előre vagyunk. —

Denikve nemreg Budapesten is megkezdték az előkelő „five ó clockozast" a utana nyomban folytatják Mucs... akarom mondani Nagy-Kanizsán is. Sőt, párositva a jótékony céllal, meg is humanizálták. Angliában a tea mellé tudományos felolvasást is felszolgálnak, nálunk csak vajaskenyeret, azonban gyengéd kezek által — s ez a „clon". — Amott „garden parti"-kat rendeznek, nálunk ramschel*) partikat. (De eddig csak otthon.)

Városunk vénei (nem véve ki a fiatal embereket sem) boldogan szokták emlegetni a néhai „Damensalon"-t, amely évekkel ezelőtt gyülhelye volt a jó társaságnak. Nos, az izr. nőegylet ezen legujabb intézménye által, ugylátszik, ujból feltámadt annak szelleme, csakhogy mint emlitettük: megfelelő századvégi alakban. Azon egykori fiatal hölgyek, kik régen chignonosan hallgatták a fiatal urak udvarlását a Damensalonban, ma a lányaik mellett mamáskodnak, a five -o- clockon és hallgatják — ugyanazon fiatalemberek udvarlásait lányaik helyett, mert ezek két kézzel szolgálják ki a szelvényes ozsonnajáradékokat. Hisz csak meg kell mü-

*) Sem Ballagi, sem a kártya nyelvtudósai nem tudtak megfelelő szóval szolgálni. Ajánlanám a „lármát" mint a „csündes" ellentétét a szó magyarositására.

sára, kész szövetkezni még a poklokkal is.

Mi, mint Zalavármegyének egyetlen politikai lapja, a szabadelvüség szolgálatában kötelességünknek ismerjük a szabadelvüség eszméit védeni azzal a párttal, azzal a törekéssel szemben, mely nemzetfentartó és nemzetizmositó béke helyett fanatikus gyülöletet akar meggyökereztetni a lelkekben.

Tisztelettel vagyunk a konzervativ szellemü irányzatokkal szemben is, mert igaznak tartjuk azt, hogy a konzervativ szellem némileg hivatva van a könnyen rohamossá válható haladást a mérséklet medrében tartani. De olyan politikai irányzatnak, mely nem fékezni, nem megállitani, hanem minden elfogadható ok nélkül *visszarántani* akar bennünket a haladásnak küzdelmesen elfoglalt poziciójából: olyan politikai irányzatnak jogosultságát nem ismerhetjük el.

Igaz barátai vagyunk a nyiltságnak s ennél fogva leplezetlenül kimondjuk, hogy a szabadelvüséget elátkozó és üldöző néppártnak van ugyan lét-oka, de létjoga nincs.

Ha az egyházpolitikai törvények, — melyeknek eltörlésére vagy mint szelidebben kifejezik: reviziójára a néppárt szövetkezett — a vallást sértenék és e sérelem képezné a néppárt létokát: akkor meghajolnánk előtte és azt mondanók, hogy határozottan megvan e pártnak lét-joga is. De mikor Isten és ember előtt egyaránt világosan áll, hogy az egyházpolitikai törvények a vallás szentségét egy hajszálnyira sem sértik; mikor jól tudjuk, hogy maguk az egyházi férfiak sem láthatnak és találhatnak azokban vallási sérelmet; mikor meg vagyunk győződve, hogy a néppárt lét-oka nem is vallási sérelemben, hanem tisztán a papság földi hatalmának megcsorbulásában és anyagi megrövidülésében keresendő és található meg: akkor ennek a pártnak létjogosultságát nem ismerhetjük el, mert már lét-okában sincsenek meg azok az ismérvek, melyek valamely általánosabb érvényü, valamely magasabb, tisztább, eszményibb érdek kifejezőjévé tehetnék.

Most azután, ha mindezek mellett még azt látjuk, hogy eme, pusztán egy társadalmi osztály anyagi érdekeinek támogatására alakult párt olyan fegyvert rántott elő, melylyel csak fájó sebet lehet ütni az egységre törekvő nemzet testén: hazafiui érzésünk és gondolkozásunk egész erejével állást kell foglalnunk e párt törekvéseiellen

Az antiszemitizmus fegyvere eléggé megcsorbult és magrozsdásodott hadakozó eszköz ugyan, de azért a magyar nemzet egyetemét összetartó laza szálakat erősen meg lehet szaggatni vele. Mi pedig a józan, lelkiismeretes és hazája érdekein nemcsak szerető odaadással, de bölcs belátással is csüngő magyarság kötelességeül azt ismerük, hogy azokat az összetartó szálakat testvéri szeretetének aranyszálaival szakadatlanul erősitse.

Lueger szelleme se testünknek, se lelkünknek nem kell!

Ellenkezőleg: erős kötelességünkül ismerjük, hogy ebben a határszéli megyében gátot vessünk a zsidó-gyülölet szitásával nemzeti egységünket teljesen megzilálni akaró néppártnak.

A mi — jövő működési tervünknek legerősebb és legfontosabb pontja: a szabadelvüség megvédése a néppárti reakcióval szemben.

Küzdelmünkben nem fogjuk használni a szenvedélyesség fegyvereit, sem a gyülölet hangját. Erőnk a szeretet igazságában és az igazság szeretetében lesz. Munkánkat higgadtság fogja vezetni, a hazaszeretet ereje végezni, és a magasabb eszmények kultuszának szépsége fogja disziteni.

Ugy tartottuk, hogy követendő irányunkat férfias nyiltsággal ki kell most jelentenünk, midőn elérkezett az időpont arra, hogy i. t. olvasóinkat lapunk további pártolására felkérjük.

Tudjuk, hogy férfias nyiltságunk, egyenes szókimondásunk leplezetlen politikai hitvallásunk senkit sem sért; de azt is tudjuk, el vagyunk rá készülve, hogy azok, akik a szomszédos Ausztriából becsempészett eszméknek, áldatlan törekvéseknek hatása alatt állanak vagy (mondjuk ki igazán:) áldozatául estek, nem fognak velünk érezni, gondolkozni és elpártolnak lapunktól; de más részről határozottan bizunk, hogy a jólelkek velünk lesznek és lapunk köré tömörülve, módot nyujtanak, talajt biztositanak nekünk arra, hogy a »néppárti szelek mérgét nemesen kiállva« — a nemzeti szent eszmék harcát diadallal vivhassuk meg.

A magyarok Istene is ugy segéljen minket!

Munkásünnepély a Weiser-gyárban.

Weiser József a nagykanizsai Weiser J. C gépgyár tulajdonosa mindenkor, ha gyárát vagy személyét kitüntetés éri, kötelességének tartja az öt ért örömben munkásait is részesiteni. Ott hol máskor gépek zakatolnak kalapácsok ütései visszhangzanak karácsony másodnapján teritett asztal mellett megjelent ünneplő ruhában mintegy 70 munkás. A Weiser gyár ünnepet ült, a szeretetnek szép ünnepét. A nemesen gondolkozó munkaadó az alkalomból, hogy ő felsége a király az arany érdemkereszttel tüntette ki a gepipar terén szerzett érdemeinek elismeréseül, maga köré gyüjté az övéit, kinek munkát és ezzel kenyeret ád, hogy köszönetet fejezze ki munkásainak, kik neki a királyi elismerést megszerezni segitették. A gondos családfő nem adhatja szebb példáját az övei iránti szeretetének és vonzalmának, mint Weiser ezt munkasai iránt tanusitotta. A munkások beláthatták, hogy munkájok gyümölcsét nem kivánja magának a munkadó, hanem sziveseu megosztja velök. A munkások megelégedett arca hüen visszatükröztette azon érzelmeket, mely keblökben honol; le lehetett olvasni arcukról, hogy ők nem átkozzák a sorsot, hogy munkásoknak születtek, hanem áldják a Mindenhatót, hogy oly főnökük akadt, ki munkásaiban nem a szolgát, hanem munkatársait látja és ezeket érdemileg meg is becsüli. A munkások ünnepélyén, melyet ciganyzene is élénkitett, több helybeli és vidéki birtokos is résztvett és valóban öröm volt látni a munkaadó és a munkások egymáshoz való ragaszkodását, kölcsönös becsülését. A Weiser gyárban a munkáskérdés meg van oldva.

Felköszöntőkben természetesen nem volt hiány Az első felköszöntőt *Heimler* József a gyár igazgatója mondta és ez következőleg hangzott:

Tisztelt Uraim!

Ugy hiszem, hogy mindegyikük tudja, mi hozott bennünket ma itt össze. Ő felsége I. Ferenc József koronás királyunk méltónak találta szeretett főnökünket Weiser József urat e gyár tulajdonosát különös kitüntetésben részesiteni, a midőn neki az arany érdemkeresztet adományozni kegyeskedett. Ezen örvendetes alkalomból a főnök ur részunkre lakomát rendezett. Gyárunk alapelvét mindig a jó munka, a correct és szép kivitel képezte és csakis ezen szilárd elvnél fogva sikerült gyárunkat oly magas szinvonalra emelni. Ezen üdvösnek bizonyult elvet a jövőben is követni akarjuk, hogy a magunk elé kitüzött celt elérhessük. Ezen cél eléréséhez kérem buzgó támogatásukat. Tegye meg minden munkás lelkiismeretesen kötelességét. Tartsunk össze és meg vagyok győződve, hogy egyesült erővel, válvetett munkával sikerülni fog azon reményeket, melyeket e vállalathoz füztünk, megvalósitani. Valóban büszkeséggel és kimondhatatlan örömmel tölti el keblemet azon tudat, hogy gyárunk aránylag rövid fennállása dacára gyártmányaival a milleniumi kiállitáson az összes versenygyárosokkal szemben a legnagyobb diadalt aratta és azokkal a legelső rangot vivta ki magának. Ezen elvitázhatlan tényt elismerte a kiállitás biráló bizottsága, de mi még inkább emelheti önérzetünket, elismerte ezt a bel- és kültöldi konkurrencia egyaránt. Tehát jogosan büszkék lehetünk az elért eredményekre, de még büszkébbek a legfelsőbb kitüntetésre, mely főnökünk Weiser József ur személyét érte. Szolgáljanak mindezek ösztönzésül a jövőre, hogy gyárunk mindinkább emelkedjék és virágozzék. Emelem poharamat a munkások egésségére és gyáruhk felvirágzására.

A felköszöntőt a munkások lelkes éljene követte, melynek lecsillapultával *Golenszky* (szerelő) felelt a munkások nevében és köszönete kapcsán saját és munkástársai nevében további hü és odaadó munkásságot igért. Élteti Weiser Józsefet a munkásai jólétet szivén hordozó munkaadót, Heimler József igazgatót és Samuely Pál mérnököt, ki utóbbiak baráti jóakarattal könnyitik meg mindnyájukat. *Novotny* öntőmester szintén szivből jövő szavakkal köszöntötte fel a gyár tulajdonosát és ennek családját. Leirhatlan lelkesedést keltett, midőn Weiser József gyártulajdonos kert szót, hogy szép szavakban megemlékezzék munkásai szorgalmáról és ragaszkodásáról, melyet a jövőre is kért, mert ebben látja a vállalat jövőjének legbiztosabb zálogát. Ennek ellenében biztositotta a munkásokat állandó jóakaratáról A munkások vállukra emeltek munkaadójukat és folytonosan éltetve hordozták körül a tágas gyári helyiségben. Samuely mérnök felköszöntője szintén a munkasoknak szólt. Végül *Rosenfeld* Lajos a magyar ipar felendülésére mondott lelkes felköszöntőt. — A szép ünnepély csak késő esti órakban ért véget.

Az izr. nőegylet első „five ó clock teaja“.

A mai liberalis szellemü jótékonyság a „régi jó idők“ egyik utolsó emlékét is eltörülte: szokat, a kedélyes, hosszu téli szürkületeket felvidító házi ozsonnákat, ahol a hölgyek, felebarátnőiket háborithatlanul szapulhatták (lásd Mayer Lex. „jour“ alatt) — ezen csaladias pletykavásárt mondom, mostanában általánositják már nálunk is. — Mig ez a divat Angliából hozzánk ért, addig néhany év forgott le, — ami a divatok életében néhány századot jelent. — Ebben tehát — szokásunk ellenére — néhány századdal előre vagyunk. —

Denikve nemreg Budapesten is megkezdték az előkelő „five ó clockozast“ s utana nyomban folytatják Mücs... akarom mondani Nagy-Kanizsán is. Söt, párositva a jótékony céllal, meg is humanizálták. Angliában a tea mellé tudományos felolvasást is felszolgálnak, nálunk csak vajaskenyeret, azonban gyengéd kezek által — s ez a „clou“. — Amott „garden parti“-kat rendeznek, nálunk ramschel*) partikat. (De eddig csak otthon.)

Városunk vénei (nem véve ki a fiatal embereket sem) boldogan szoktak emlegetni a néhai „Damensalon“-t, amely évekkel ezelőtt gyülhelye volt a jó társaságnak. Nos, az izr. nőegylet ezen legujabb intézménye által, ugylátszik, ujból feltámadt annak szelleme, csakhogy mint emlitettük: megfelelő századvégi alakban. Azon egykori fiatal bölgyek, kik régen chignonosan hallgatták a fiatal urak udvarlását a Damensalonban, ma a lányaik mellett mamáskodnak, a five -o- clockon és hallgatják — ugyanazon fiatalemberek udvarlásait lányaik helyett, mert ezek két kézzel szolgálják ki a szelvényes ozsonnajáradékokat. Hisz csak meg kell mu-

*) Sem Ballagi, sem a kártya nyelvtudósai nem tudtak megfelelő szóval szolgálni. Ajánlanám a „lármást“ mint a „csöndes“ ellentétét e szó magyarositására.

tatni; hogyha otthon nem is tanulták, azért még is értenek hozzá! —

Ha azt akarjátok, hogy jó messze menjen a hire valaminek Kanizsán, hát ne irjátok plakátra, mert arra rá se tekintenek, hanem mondjátok el fülről-fülre, titokban, s akkor mindenki tudja. Igy történt, hogy a Casino nagyterme vasárnap lassacskán megtelt az izr. nőegylet hügárdájával jótékonycélra ozsonnálni és — last not least — pletykázni. — A sok habos, csokoládés, vajas »könyöradomány« alatt majd hogy le nem szakadt a buffet.

A legidősebb (nem áruom el!) kávénénik már türelmetlenül lesték a kávét, a modernebbek a theát. Nem tudom, kinek a rovására irandó, hogy eleintén csak protekcióval lehetett a bájos Hébék kegyeit egy thea erejéig kivivni. De azután ment minden, mint a patyolat. A terem megtelttével azonban már csak nagynehezen lehetett ujból egy tálcát elővarázsolni.

Varázsolni? Amint ezt az agilis rendezőség meghallotta, oda teremtett egy kéznél lévő bűvészt, ki csepü helyett bonbont evett és jeggyűrűket varázsolt a levegőből (Herreinspaziern meine jungen Damen!) Csak a hipnotizálásnál hagyta cserbe a tudománya, mert az egyik médium nem tudott elaludni a rája szegződött tüzes hölgyszemektől.

S a másik médium — akit két szivar erejéig bűvölt el a kókler, a rögtön kifizetett két „rövid"-del a közönség közt derültséget, magának pedig hasznot csinált, mert aki azokat elszivja — annak patikába kell mennie. S ez az ő reszortja.

De hajh! — — Ami a mező virág nélkül, az a mulatság táncz nélkül. A levegő telve volt a tánc csiklandó koboldjaival — s egy szál cigány se! Megindult a haj-za egy zongorás után.

Addig szabadkoztak az ad hoc müvészek, mig Práger Sarolta k. a. egy kis parázs magyar nótával elénekelte a szunnyadó animót s aztán zongorászó mellett néhány fordulásnyi táncra perdült a fiatalság és a legfiatalabbság. Mert a mi leányaink olyan szerencses egyöv alatt nőttek, hogy csak a coptot kell feltüzniök, — s kész a bálképes nagyleány.

Vacsoraidőig együtt maradt a kitünő kedélyü társaság, s van remény, hogy ezen legujabb jótékonysági adónemhez továbbra is fokozott arányban fog a jó társaság hozzájárulni.

A fáradhatlan elnöknő, Vidor Samuné pedig ujból egy sikert jegyezhet fel a kezdeményezés terén.

Ha felküldtek volna néhány olyan pirospozsgás népkonyhai „szükölködő szegény gyermeket" a kiállitásra — ugy az arany érdemkeresztnek talán még egy példánya jött volna Kanizsára.

Xilef.

HIREK.

— **A királyné elismerése.** Erzsébet királyné, mint a magyar szent korona országai vöröskereszt egyletének legfőbb védasszonya, *Ebenspanger* Lipót kir. kereskedelmi tanácsosnak N.-Kanizsán, az emlitett egylet körül szerzett kiváló érdemei elismeréseül legmagasabb, sajátkezü aláirásával ellátott diszokmányt adományozott.

— **Előléptetések a déli vasutnál.** A cs. kir. szab. déli vasut tisztviselői karában karácsonykor nagyobbszabásu előléptetések fordultak elő és mint örömmel regisztráljuk, az előlépettek közt igen szép számban vannak azon tisztviselők, kiket minthogy a *kanizsai* állomáson hivataloskodnak, a *mieinknek* vallhatunk. Ezek a következők: *Krippel* József főellenőr — felügyelővé, *Koch* Ede osztálymérnök — főmérnökké, *Wittenberg* Ignác mérnök, fűtőházi főnök — főmérnökké, *Princ* József ellenőr — — főellenőrré, *Sümeghi* László gyakornok — forgalmi hivatalnokká léptek elő. — Fizetési osztályban rangemelés nélkül előléptettek: *Jakoby* Fülöp állomási alfőnök, *Markó* Nándor és *Kemény* Jenő forgalmi hivatalnokok. — Az előléptettek valamennyien megtartják eddigi hivatalos hatáskörüket, tehát hivatalváltozás az előléptetéssel ez uttal nem jár.

— **Eljegyzés.** *Kertész* Arnold ügyvéd Letenyén e hó 26-án eljegyezte *Bisitzky* Miksa zongoratanár kedves leányát *Melánie* kisasszonyt Nagy-Kanizsán.

— **Krippel József — felügyelő.** Városunk közönsége bizonyára örömmel fogadja azon hirt, hogy *Krippel* József a déli vasut főellenőre — felügyelővé léptettetett elő. Fokozni fogja ezen örömöt az a körülmény, hogy Krippel uj minőségében is megmarad jelenlegi állomásán, Nagy-Kanizsán, hol hosszu hivatalnokoskodása alatt csakis jó barátokat szerzett magának. Krippel azonban nemcsak mint hivatalnok tette meg buzgón kötelességét, hanem kedves családjával együtt jótékonyan hatott társaságéletünkre is. Barátságos, előzékeny modora, mely őt a hivatalos közlekedésben is jellemezte, a társadalomban közkedvelt egyéniséggé tette és bárhol is jelent meg családjával, mindenütt igaz rokonszenvre talált. A Krippel-család nemcsak *itt* élt, hanem *velünk* élt, mint hasznos tagja társadalmunknak és midőn a családfőt jól megérdemelt előléptetésekor a legmelegebben üdvözöljük, ő szintén kivánjuk, hogy családjával együtt még sokáig otthonának vallhassa városunkat.

— **A Casino közgyűlése.** A nagykanizsai Casino, mely immár 60 éves multra tekinthet vissza, e hó 27-én délelőtt *Ebenspanger* Lipót kir. keresk. tanácsos, elnök elnöklete alatt tartotta évi rendes közgyülését. Az elnöki megnyitó után dr *Rothschild* Samu titkár felolvasta az évi jelentést, mely nemcsak a lefolyt egyesületi évről számol be, hanem az alkalomból, hogy a Casino 10 év előtt vonult be uj, palotaszerü otthonába, a lefolyt tiz esztendő érdekesebb mozzanatait is felöleli. A lefolyt 10 évben az 1886. évi december 26-án megválasztott tisztviselők közül a már 1873 évi dec. 25-ik napján elnöknek megválasztott *Ebenspanger* Lipót végezte az elnöki, — és dr. *Rothschild* Samu a titkári és ügyészi teendőket és ezeken kivül Löwy Adolf, Manschanzker Mór, Ebenspanger Leo, Grünhut Henrik, Sommer Sándor, Löwinger Ignác, Fischer Sándor, dr. Neumann Ede, és Blau Lajos voltak maig szakadatlanul a választmánynak tagjai. Az elnök kitünő, céltudatos gazdálkodásának tudhatjuk be a jelentésben felemlitett azon körülményt, hogy mig az 1887. évre előirányzott 615 frt fedezésére csak 4285 forint állott rendelkezésre, és a hiányzó 1865 frt kölcsön utján volt fedezendő, addig az 1896. évre előirányzott 7306 forint a rendes bevetéből volt fedezhető, sőt az előterjesztett és a közgyülés által tudomásul vett zárszámadások szerint még 400 forint bevételi többlet is mutatkozik, dacára annak, hogy az egyesületnek előre nem látható nagyobb kiadásai is voltak. — Az egyleti tagok száma a lefolyt 10 évben szintén szaporodást tüntet fel, mi a mellett bizonyit, hogy az egyesület kedves otthont biztosit tagjainak. 1886 év végével a rendes tagok száma 196, a költségkö pedig 8 volt; jelenleg van az egyesületnek 224 rendes és 21 költagja. A tagsági dijat a közgyülés a választmány előterjesztéséhez képest ujabban is a rendes tagok részére 20 forintban, a költagok részére 10 forintban állapitotta meg. A nagy tetszéssel fogadott jelentést a közgyülés helyeslésel tudomásul vette, és miután az 1897. évi költségvetést a választmány előterjesztése szerint elfogadta, kisorsoltatott a függő adósság következő négy kötvénye: 71, 121, 162, és 383, melyek mindegyike 50 forinttal váltatik be. Az érvényben levő kötvények szelvényei pedig 2 frt 50 krajcárral kerülnek kifizetésre. A megejtett választás eredménye a következő: elnök: Ebenspanger Lipót; alelnök: Weiser József; választmányi tagok: Blau Lajos, Ebenspanger Leo, Fischer Sándor, Gelsel Guttmann Vilmos, Grünhut Henrik, Ledofszky Armin (pénztárnok), Lengyel Bernát, Löwinger Ignác, Löwy Adolf (háznagy), Maschanzker Mór, dr. Neumann Ede, dr. Rothschild Samu (ügyész és titkár), Scherz Richárd, dr. Schwarz Adolf (háznagy), Sommer Sándor, dr. Stolczer Henrik, Schwarz Gusztáv, és Weiss Tivadar; számvizsgálók: Blankenberg Vilmos, Eisinger Henrik, Goldstein Jakab. A választási eredmény kihirdetése után elnök a közgyülést bezárta.

— **Szilveszteri-mulatságok.** A nagykanizsai Casino december 31-én saját helyiségeiben tombolával egybekötött táncestélyt rendez. Belépti-dij 1 frt. Családjegy 2 frt. Kezdete 9 órakor. Hasonló mulatságot rendez a nagykanizsai *Társaskör* is.

— **A népkonyha köréből.** Inkey Lujza urnő (Rigyác) 10 forintot, Plachte Sándorné urnő (Varasd) 5 forintot, Kremsier Izsóné urnő 1 forintot, Janda Károlyné urnő zöldséget és kelkáposztát, Ledofsky Arminné urnő 24 pár evőeszközt szivesked tek a népkonyha céljaira adományozni; továbbá befolyt mint néhai Weisz Henrik ür iránti kegyelet jeléül koszorut pótló adomány fejében 15 forint. A nemesszivü adományozóknak hálás köszönetét nyilvánitja a népkonyha elnöksége.

— **A Kisdedneveló-Egyesület köréből.** Kedves kötelességet teljesitünk, midőn azon mükedvelői társaság minden egyes tagjának, mely a folyó hó 26-án tartott jótékonycélu előadást — nem kimélve sem időt, sem fáradságot — igazán önzetlenül létesiteni szivesked tt, ez uton is sokszoros köszönetünket nyilvánitjuk. A dicséretes buzgalom jól megérdemlett erkölcsi és anyagi sikerrel járt. A derék közremüködők beérték a siker erkölcsi részével, az anyagit pedig azon egyesületnek juttatták, mely a kisdedvédelem nemes ügyét szolgálja. Fogadják a szives közremüködők mellett mindazok, kik ügyünket pártfogásukba vették, különösen pedig *Tinagl* Lajos szállodás, ki a diszterme t dijtalanul átengedni szives volt, az egyesület hálaját, melynek ezennel kifejezést adunk. A *Kisdednevelő-Egyesület elnöksége.* — Felülfizetni szivesked tek: Vidor Samuné 3 frtot, Haidecker Annalné és Scherz Albertné 2—2 frtot, Wusztl Lajosné, Deutsch Lajos, Zerkovitz Oszkár, Fischer Sándorné, Leitner József (Letenye) és Fischel Lajos 1—1 frtot, Hein Gusztáv 60 krt. Dömötör Sándor N. N. 50—50 krt. Hegedüs Istvánné, Schless Antal 40—40 krt, id. Offenbeck Károly, Kovács János 30—30 krt., Lövy Ignác, Vokan Károly 20—20 krt., N. N. és Kaszás Ferenc 10—10 krt. — A felülfizetések összege 16 frt 60 kr. Az összbevétel 251 frt 70 kr. volt. A kiadások miat egy 150 frtra fognak rugni. A tiszta jövedelem tehát meghaladja a 100 forintot.

— **A hol Berzsenyit nem ismerik.** Légrádról irják lapunknak: Van egy mezőváros, ugy hivják — Légrád, a hol a minden nemesért lelkesedni tudó fiatalság Berzsenyi-ünnepélyt akart rendezni, de ennek megvalositása csak azért nem vált lehetségessé, mert azt állitották az „intelligens" körök, hogy nem is tudják ki volt Berzsenyi. — Fogadják őszinte részvétünket.

— **Felolvasás és táncksoszoruczka.** A nagykanizsai kereskedő ifjak egylete január hó 16-án a Casino, diszterme ben tartja estélyét, melyen *Heltai* Jenő jeles fővárosi iró nagyérdekü felolvasást fog tartani. A felolvasást tánc követi. A meghivók e napokban küldetnek szét. A felolvasó estély iránt bizonyára érdemleges érdeklődés fog nyilvánulni.

— **Mükedvelők jótékonycélu előadása.** Néhány lelkes ifju nem régiben elhatározta, hogy a *Kisdednevelő Egyesület* javára karácsony második estejen mükedvelői szini előadást rendez. Hamarosan össze is toborozták a szükséges női és férfi szereplőket és hat heten át nagy kitartással estelenkint hideg, fűtetlen szobában folytak a próbák, mig végre nyugodtan, minden tréma nélkül kiléphettek a szinpadra. *„A piros bugyelláris"* Csepreghy Ferenc egyik legsikerültebb népszinműve került előadásra. Szombaton este zsufolásig megtelt az »Arany Szarvas" szálloda nagyterme közönséggel. Az előadás sikere jóval felülmulta a közönség várakozását és igy a tapsnak és kihivásoknak nem akart felvonások utan vége szakadni. — Az összes szereplők egész otthonosan jártak kelletek a szinpadon, mintha csak az lett volna az ő világuk. A több szerepekben *Krausz* Miksa (Török biró) *Halasi* Mari (Zsófi felesége) *Gödöllei* János (Csillag Pál) és *Ladiszlau* Jenő (Kaszás Gyurka) fényeskedtek és a közönség zajos elismerésére ugy az énekkel, mint a játékkal nagyon is rászolgáltak. *Hirschl* Hugó (Hajas Muki) és *Beck* Ilona (Pennás Muki) jó humorral nagy derültséget keltettek minden jelenésükben. *Schwartz* Dezső (Peták huszár káplár) természetes

korrekt játékával felette kivált. Könnyeden biztosan mozgott benne megcan az igazi szinpadra termettség. *Hirschl* Emma, *Gödöllei* Jánosné *Halasi* Erzsi, *Hochstedter* Frigyes, *Unger* Lajos, *Kohn* Samu, *Schwartz* Adolf, *Krausz* Roza, *Weisz* Ilona, *Kohn* Sándor, *Csete* Anna és *Scheiber* Lipót egyenkint és együttesen nagyban hozzá járultak az est sikerehez. A sugó nehéz és lárasztó szerepét *Hirschl* Frida kisasszony válfalta magára. — Kifogás alá csupán a Franz téle villamos világitás e-hetik, szegény szörnyen unatkozhatott a zajos teremben, mert gyakran almosan lehunyta pilláit, ugy annyira, hogy még a legegészségesebb embereket is idegessé tette. Kissé több figyelmet várunk a villamos teleptől. — Az előadást tánc követte, melyen az első négyest 110 pár táncolta.

— **Hadastyánok vigalma.** A nagykanizsai katonai *Hadastyán-Egylet* 1897. évi február hó 2-án az Arany-Korona szálloda éttermében saját árva- és segélyalapja javára Zsolnay Vilmos jeles zenekara közremüködése mellett jótékonycélu zártkörü táncvigalmat rendez, melyet nemes céljánál fogva a közönség pártfogó figyelmébe ajánlunk.

— **Jótékonycélu ozsonnák.** Az Izr. jótékony Nőegylet által kezdeményezett ozsonnák melynek bemutatójáról, más helyen emlékezünk meg, a szép siker folytán a Casino disztermében vasárnaponként mindaddig ismételtetnek, mig a jégpálya konkureencát nem fog csinálni. Addig is szépeink találkozási helye bizonyára a Casino diszterme lesz, hol mindenki szivesen láttatik.

— **Köhögés,** *rekedtség és elnyálkásodásnál* melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger dijjutalmazott biztos hatásu mellpasztilláit. Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszertárban és nevesebb gyógy-fűszerüzletben Fő- és szétküldési raktár Egger A. fiai Nádor gyógyszertára Bpesten Váci körut 17.

Felelős szerkesztő:
Dr. LŐKE EMIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Csodálatos eredmény.
Szeplő, tisztátlan arcbőr, sárga foltok s. a. t. feltétlenül eltünnek
Bergmann liliomtej-szappan
(Bergmann és társától Drezdában)
happonkénti használatánál.
Kapható darabonkint 40 krajcárért
Grünbaum B. dunántuli louvrejában és *Kreiner Gyula* üzletében
Nagy-Kanizsán. 73 20—1

Legjobb és legolcsóbb forrás
MARTON JÓZSEF
Budapest, VII. Károly-körut 9.
318 30—1 **Rum, Thea**
Franczia Cognac, Pezsgő,
Tokaji és Spanyol bor
különlegességek.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.
bevásárlási

Kondor Adolf
N. Kanizsán, Magyar-utca Bauer-féle ház, ajánja
ügynökségi irodáját
a n. közönség b. figyelmébe.
Közvetit: Olcsó kamatu állandó és törlesztéses jelzálog kölcsönöket, — földbirtok, házakat stb. vevését és eladását, — elvállalja bekeblezett régi terhek olcsóbb kamatra való átiratását, gyorsan és méltányosan **minden előleg nélkül.**

Szőlő és Borgazdasági Lapok
A szőlő- és borgazdaság minden ágát felölelő szaklap.
Főszerkesztő: Engelbrecht Károly m. k. szőlőszeti és borászati közp. felügyelő.
Felelős szerkesztő: báró Radossevich Tódor
Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . **5 frt — kr.**
Fél évre . . . . . **2 „ 50 „**
Negyed évre . . . . . **1 „ 25 „**
A lap hetenként egyszer (vasárnap) legalább is 16 oldal terjedelemben, s ámos ábrával jelenik meg.
Mutatványszámot szivesen küld a kiadóhivatal.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
321 3—1 V. kerület, Árpád-utcza 8. sz.

Hirdetések
felvétetnek
FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedésében
Nagy-Kanisán.

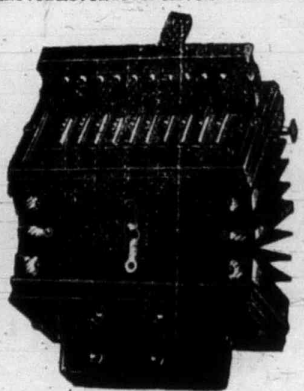

„Little Lord Fautleroy"
a világ legkisebb harmonikája!
csak 22 cm. magas és 11 cm. széles
„Princess May" elnevezés alatt Angolországban 10,000 darab adatott el. — Ezen legkisebb hangszer ugyanolyan hangot ád, mint a legnagyobb Harmonika, és csaknem olyan kicsiny, hogy a zsebben is hordható. — Ezen majdnem minden **népdal-, choral-, induló-táncdarab** stb. játszható és különösen alkalmas ajándéktárgy ugy kicsinyek mint nagyok részére.
A hangszer aját bronce hanggal van ellátva, mely jó bánás mód mellett elnem törhető. Ára egy finom dobozzal jól elcsomagolva, bérmentes küldéssel után vétel mellett, vagy a pénz előleges beküldésével 10 Márka — 6 frt.
Dölling és Winter
Musikinstrumenten Export (hangszerkiviteli üzlet)
Marckneukirchen, Sachsen.

Előfizetési felhivás
A HÉT
Politikai és irodalmi szemle nyolczadik évfolyamára.
Szerkeszti és kiadja: **KISS JÓZSEF.**
Belső dolgozótársak: *Ambrus Zoltán, Tóth Béla, Kozma Andor, Kóbor Tamás, Ignotus, Heltai Jenő.*
Megjelenik minden vasárnap.
Most *hét* éve, hogy e lapot megindittottuk, *hét* éve, hogy *irodalomban, müészetben, társadalmi és politikai kérdésekben* a legszabadelvübb eszmék és irányok szóvivői vagyunk. Hogy olvasóink a mi nézeteinket vallják és eszméinken lelkesednek, arról tanuság lapunk térfoglalása, hét évi fennállásunk. Anyagi eszközök nem állottak és ma sem állanak rendelkezésünkre és a rohamosan megnövekedett verseny elsöprött volna bennünket, ha a közönségben nem találtuk volna meg fenfartó támaszunkat. Ezt a támogatást a munkákkal szeresztük meg és ezentul is munkánkkal akarjuk kiérdemelni.
Azoknak, akik lapunkat még nem ismernék, tájékoztatásul ennyit: A Hét hü visszatükröztetője akar lenni annak a hullámzó áramlatoknak, melyek egy-egy hét keretén belül nyilvános életünkben észlelhetők. Részrehajtatlan krónikázni vagyunk a hét eseményeinek és a nagy általános tanulságokat próbáljuk kivonni a hét eseményeiből. Aki müvelt ember és figyelemmel kiséri a váltakozó áramlatokat, az élvezettel fogja olvasni lapunkat, melyet gondolkozó elmék és a styl mesterei hordanak össze hétről-hétre.
Mikor nyolcadik évfolyamunkat megindítjuk, kérjük az olvasó közönség bizalmát jövőre is. Hivek maradunk ösmegunkhoz — ez minden, amit kecsegtető, csalogató ígéretek helyett fogadunk. Akik ismernek bennünket, nem fogják ezt kéveselni.
Budapest, 1896. decemberben. *Kiss József.*
A HÉT-re előfizethetni:
Egész évre 10 frttal, félévre 5 frttal, negyedévre 2 frt 50 krral.
Mutatványszámokat ingyen küldünk.
323, 2—1 A HÉT kiadóhivatala:
Budapest, VII., Erzsébet-körut 6.

Boldog uj évet!
A **város** és **vidéke** mélyen tisztelt **előkelőségét,** a t. **társulatokat,** a nagyérdemü t. **közönséget** az uj év alkalmából ez uton bátorkodom üdvözölni, köszönetemet kitejezve eddigi kegyes **pártfogásáért,** melylyel kérem ez után is megszerencséltetni.
MIKOLÁS SAMU
templom-, cég-, olaj-, szoba-, épület és butor-festő.
331
Boldog uj évet!
Boldog uj évet!
Boldog uj évet!

A könyvvásárló közönség figyelmébe.

Ajándéktárgyaknak legalkalmasabb

DISZMŰVEK

Imakönyvek . . . . .

. . . . Gyermekkönyvek

Ifjuságí iratok . . . . .

gyönyörü kiállitásban, szebbnél-szebb képekkel.

Diszlevélpapirok és Játékok

Munkácsy és Feszty képek

gyönyörü keretben, kaphatók

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

ÉRTESITÉS!

Van szerencsém a t. c. butorvásárló közönségnek tisztelettel tudomásul hozni, hogy **helyben Német-utca Zerkovitz-féle házban a mai kornak megfelelő**

ASZTALOS MÜHELYT

gépekkel felszerelve gyárilag berendeztem.

Az első budapesti és bécsi butorgyáraknál több évi müködésem tapasztalataimnál fogva, azon helyzetben vagyok, hogy ezen téren a legmagasabb igényeknek is megfelelhetek. **Elveim:**

Szilárd és izléses munka!

Kis haszon, nagy forgalom!

Megrendelések tetszés szerinti kivitelben készittetnek.

kiváló tisztelettel **Friedmann Károly.**

Tanonczok felvétetnek.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1896